הארץ

1.40 ש"ח יום א', י"ג בטבת התשמ"ט, 25 בדצמבר 1988 VOL.69/21102 DECEMBER 25 1988

כולל מע"מ בעלות 1.22 ש"ח

★סיניבסטר★ סילבסטר בנוסח סין במסעדת פקין

בואו ליהנות מערב חגיגי ומיוחד במסעדת יוקרה. ארוחה כיד המלך, מצב רוח טוב. שמפניה ללא הגבלה על חשבון הבית 1 ... הפתעות. כל זאת ב־60 ש"ח בלבד.

הזמנות נא לצלצל: פקין - דיזנגוף 265, תל־אביב, טל. 03-5462053, 453423

מובארק מוכן לבקר בישראל

קהיר (ע"ב). נשיא מצרים, חוסני מובארק, הבהיר כי הוא מוכן לבקר בישראל, אם ביקור כזה יאפשר "לפתור את הבעיה הפלשתינית". מובארק אמר את הדברים המתפרסם היום בעיתון הכוויתי "אל אנבאא".

נשיא מצרים, שמעולם לא ביקר בישראל מאז עלה לשלטון באוקטובר 1981, הדגיש כי לא יבקר בישראל, אלא אם יהיה "בטוח שהביקור יועיל או יביא לתוצאה". הוא הוסיף, כי המגעים בין מצרים וישראל נערכים "בפומבי", ואמר כי זו "השיטה הטובה ביותר ליישב בעיות".

מובארק גם אמר שהוא מוכן לחדש את הידידות עם סוריה, אולם ללא תנאים מוקדמים". הוא רמז כי כבר נערך תיווך בין שתי המדינות. הוא תומך בכינוס ועידת פיסגה ערבית "אפילו בלי השתתפות מצרים", אם יש חשש שלוב וסוריה יתנגדו לשיתופה.

עקיבא אלדר, מוסרו המדיני של "הארץ", מוסר כי ראש הממשלה ישמח מאד לארח את הנשיא מובארק בירושלים ולדבר אתו על קידום תהליך השלום. את הדברים אמר לו יועץ רוה"מ לתקשורת, אבי פזנר, בשמו של יצחק שמיר, בעקבות הראיון. בלשכת ראש הממשלה אמרו עוד בטרם הגיע הנוסח המלא של הראיון, כי אם הדברים אכן נאמרו ומובארק מבקש לבוא לירושלים – "בבקשה, שיבוא".

ציפיה בירושלים לחידוש יחסים עם ניגריה בעקבות החלטת קניה

אתיופיה, מוזמביק וזימבבווה ילכו בעקבות ניגריה ● אישיות ביטחונית מקניה שביקרה בישראל הודיעה על כוונת חידוש היחסים ● הנימוק שנתנה ניירובי לחידוש: הכרת אש"ף בישראל ● עיקר המגעים עם קניה: דרך לשכת רוה"מ – ומשרד החוץ לא היה מודע לפרטיהם

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

ניגריה, המדינה הגדולה והחשובה ביותר באפריקה השחורה הבטיחה בשעתו לישראל כי אם תחדש קניה את יחסיה הדיפלומטיים עמה, היא תלך בעקבותיה. בירושלים מצפים איפוא כי עתה – לאחר הודעת קניה על חידוש היחסים – תהיה ניגריה המדינה העשירית באפריקה השחורה שתקיים יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל ודבר זה יעודד מדינות נוספות, בראשן אתיופיה, מוזמביק וזימבבווה לחדש את היחסים שנותקו ב־1973.

הנימוק שנתנה ממשלת קניה להחלטתה – הכרת אש"ף בזכות קיומה של ישראל – מעורר גם הוא תקוות כי בעקבות קניה ילכו מדינות מהמובילות בארגון לאחדות אפריקה.

משרד החוץ קיים בברכה והסיפוק את הודעת קניה שנמסרה לראשונה מפי הנשיא דניאל ארפ מוי, למנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי שיצא במיוחד לניירובי לשמוע אותה מפי הנשיא. למרות ניתוק היחסים הרשמי, הוסיפו שתי המדינות לשמור על קשרים כלכליים ואחרים וקניה איפשרה למטוסי אל על בקו לדרום אפריקה לנחות בניירובי לצורכי תידלוק.

באחרונה ביקרה בארץ אישיות בטחונית חשובה מקניה. האורח נפגש עם ראש הממשלה יצחק שמיר והודיע לו על הכוונה לחדש את היחסים וכן ביקש שקמחי יישלח לצורך העניין לניירובי. במהלך הצירות ביניים, בדרכו הודה לישראל בסיור שערך ביוני 1987 בחמש מדינות באפריקה נועד ראש הממשלה בחשאי עם הנשיא ארפ מוי וקיבל ממנו הבטחה שקניה תעלה את דרג היחסים עם ישראל. אולם, מימוש ההבטחה עוכב, בין השאר בטענה כי ישראל מקיימת יחסים הדוקים מדי עם דרום אפריקה. אריה איבצן שהיה שגריר בליבריה מונה לראש הנציגות דה־פקטו כנציג הישראלי הקבוע במרכז האו"ם לאיכות הסביבה שמשרדו בניירובי, בתואר של שגריר מטעם מוסדות האו"ם, אך דרג היחסים היה משרד אינטרסים. איבצן זכה לשבחים על עבודתו ובמשרד החוץ הובעה תקוה כי הוא ימונה לשגריר בקניה, כאשר יוחלט על מינוי הדדי של שגרירים.

המגעים עם קניה נעשו בעיקרם דרך לשכת ראש הממשלה ומשרד החוץ לא היה מודע לפרטיהם.

סמנכ"ל משרד החוץ הוזמן לפגישה עם בכירים בהודו

מאת עקיבא אלדר סופרו המדיני של "הארץ"

לראשונה בשנים האחרונות המזמינה הודו פקיד ישראלי בכיר לפגישות רשמיות בניו דלהי. בעוד כעשרה ימים יצא הסמנכ"ל לאסיה־אוסטרליה יוסף הדס לפגישה עם פקידים בכירים בהודו ובראשם מנכ"ל משרד החוץ ההודי. בראשית החודש, בלחץ ארה"ב והארגונים היהודיים, העלתה הודו את דרג היחסים מייצוג של סגן קונסול שהוגבל ב־1982, לקונסול, והרחיבה את אזור פעילותו. הקונסול בהודו הוא עמוס רדיאן.

באחרונה הביעה הודו עניין ברכישת ידע מישראל בתחום האנרגיה והשר משה שחל נפגש בארץ עם יועצו של ראש ממשלת הודו לאנרגיה שהגיע לרגל כינוס בינלאומי בנושא זה. במכתב שהעביר בעקבות זאת לשר שחל צוין כי הודו מעוניינת לפתוח במגעים מעשיים לשיתוף פעולה במספר תחומים בנושא האנרגיה.

לפני חודש השתתפה משלחת של תעשיינים מישראל בכנס בינלאומי בבומביי ונחתם הסכם לשיתוף פעולה עם התאחדות התעשיינים. באחרונה הנהיגה הודו הקלות במתן אשרות כניסה לאנשי עסקים מישראל באמצעות הקונסוליה ההודית במילאנו. הודו מגלה עניין גובר במשיכת גורמים כלכליים מישראל. עם זאת, אין צופים בירושלים כי הודו תכונן בקרוב יחסים דיפלומטיים עם ישראל.

דוד מגן יתמודד מול בן אלישר על המינוי של שר נוסף מטעם הליכוד

זעם בליברלים: המינוי הנוסף – תשיעי במספר – הוא הפרה בוטה של הסכם האיחוד עם חרות

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מתיחות שררה בסוף השבוע בליכוד על רקע כוונת ראש הממשלה יצחק שמיר למנות כשר ה־12 בממשלה את ח"כ אליהו בן אלישר, איש מוקרב השר דוד לוי. ח"כ דוד מגן הודיע כי אין הוא מוכן לקבל את הצעת ראש הממשלה לכהן כסגן שר החוץ, בעיקר לאחר שרבין הודיע כי לא יעניק לו סמכויות רבות, וכי הוא רוצה להתמודד על תפקיד השר הנוסף במרכז הליכוד.

מגן נועד אמש לשיחה בארבע עיניים עם ראש הממשלה והבהיר לו כי בדעתו להתמודד מול בן אלישר, כאשר שמיר יבקש את אישור מרכז הליכוד למינוי. מגן אמר אמש, לאחר שיחתו עם שמיר, כי הובטח לו על ידי ראש הממשלה, שבן אלישר לא יתמנה כשר לפני שהמינוי יקבל את אישור מרכז הליכוד, כמתחייב מחוקת הליכוד.

עקב התפתחויות אלה, תכניות הליכוד והעבודה למנות את בן אלישר וח"כ אורה נמיר כשרים נוספים כבר מחר יידחו כנראה, לפחות עד לכינוס מרכז הליכוד. בצמרת הליכוד נשמעה אמש הערכה כי מאבקו של מגן בבן אלישר עלול לגרום לשמיר לוותר על הדרישה לצרף שר נוסף מכל אחת משתי המפלגות הגדולות.

בקרב חברי המפלגה הליברלית בליכוד שרר אתמול זעם על יצחק שמיר, נוכח העובדה כי הוא מתכוון לצרף שר נוסף מחרות לממשלה, התשיעי במספר, דבר שיגרום, לדעתם, להפרה בוטה של הסכם האיחוד בין הליברלים לחרות. ההסכם קובע כי הליברלים יזכו לייצוג של שליש בשמורות. לפיכך תובעים הליבראלים את תפקיד השר הנוסף לאחד מאנשיהם. השר יצחק מודעי אמר אמש, כי הליברלים לא יעברו לסדר היום על הפרת אמנת האיחוד. "נמתין עד למינוי הנוסף שיהווה את הפרת ההסכם ואז נגיב", אמר אמש מודעי.

נודע כי בין היתר נשקלת אפשרות בקרב חברי הכנסת הליבראליים להגיב על המינוי הנוסף בפרישה מסיעת הליכוד והקמת סיעה נפרדת. מקורבי השר לשעבר, אברהם שריר, אמרו אתמול, כי הליבראלים שואפים לשלב את כל 600 הנציגים שלהם במרכז הליכוד, כדי שיהיו כוח השפעה משמעותי במרכז. עוד נמסר כי אם אכן יכונס מרכז הליכוד לאשר את צירוף השר הנוסף, עשויים 400 הליבראלים החברים כיום במרכז, לא לתמוך במועמד ראש הממשלה, מתוך מחאה שלא מונה נציג ליבראלי לתפקיד.

מרכז המפד"ל בוחר היום מבין חמישה מועמדים את שר הדתות והשר בלי תיק

אבנר שאקי וזבולון המר רואים במועמדות לתפקיד שר הדתות – מאבק על מנהיגות המפד"ל

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בכינוס מיוחד של מרכז המפד"ל היום ייבחרו שני נציגי המפלגה לממשלה, התמודדות שרבים רואים בה גם מאבק על מנהיגות התנועה.

על תפקיד שר הדתות והשר ללא תיק הודיעו על מועמדותם עד אמש זבולון המר, אבנר שאקי, יוסקה שפירא, אברהם מלמד, ושמריהו בן צור. הבוקר עוד ניתן להגיש מועמדות, אך כנראה לא יתווספו שמות. במפלגה שוררת עדיין מחלוקת לגבי שיטת הבחירות, וועדה מיוחדת דנה כבר על הצעת פשרה בין פלגי המפלגה, כדי שניתן יהיה לקיים הצבעה שקטה. כנראה יתבקשו אלף חברי המפד"ל לציין בפתק ההצבעה שני שמות, והשרים ייבחרו על־פי שיקלול הקולות. הראשון שייבחר יכהן כשר הדתות והשני כשר ללא תיק.

בעיית המורשים

במפד"ל רואים בתוצאות המאבק הכרעה גם על מנהיגות התנועה, בעיקר בין זבולון המר ואבנר שאקי. זה האחרון נבחר כראש רשימת המפד"ל לכנסת וטוען כי בחירה זו מעניקה לו את תפקיד מנהיג התנועה. זבולון המר טוען כי בחירת שאקי היתה לקראת קביעת הרשימה לכנסת ומעולם לא עסק מרכז התנועה בבחירת מנהיג התנועה.

הבחירות ישימו קץ למחלוקת זו: המועמד שייבחר ראשון יהיה מנהיג התנועה. בין הקבוצות השונות במפלגה היו בימים האחרונים מגעים ליצירת קואליציות. השר לשעבר יוסקה שפירא היה פעיל בשבוע תומכי שאקי לעסקה של תמיכה הדדית.

קיימת עדיין בעיה באשר למעמדם של כמה מורשים חברי מרכז המפד"ל שהודיעו לקראת הבחירות לכנסת כי עברו להיות פעילים במפלגות אחרות כמו מימד ש"ס והליכוד. מזכ"ל המפד"ל ח"כ יצחק לוי הודיע אתמול כי היום תשלל זכותם לבחור, אך במפלגה הדגישו אתמול כי אין כל מניעה חוקית לשלילה כזו, מאחר והשמית לא הוצאו עדיין מהמפלגה. בין אנשים אלה נמנה סגן השר לשעבר יהודה בן מאיר, שהיה פעיל בתנועת מימ"ד שלא עברה את אחוז החסימה.

בכירים במשרד המשפטים: מרידור ימנה את ביניש לכהונת פרקליט המדינה

מאת גדעון אלון

גורמים בכירים במשרד המשפטים הביעו שלשום את ביטחונם ששר המשפטים החדש, דן מרידור, ימנה את המשנה לפרקליט המדינה, דורית ביניש, לכהונת פרקליט המדינה במקומו של יונה בלטמן, המודיע בסוף חודש זה על מינויו למבקר האוניברסיטה העברית.

לסופר "הארץ" נודע, כי בין מרידור לביניש שוררים יחסים מצוינים, ולשר המשפטים החדש ישנה הערכה רבה לכשרה המקצועי.

גורמים בכירים במשרד המשפטים הדגישו, כי "אם מרידור ימנה את ביניש לפרקליט המדינה, הוא יזכה לאהדה רבה בקרב העובדים, משום שהוא יוכיח בכך שהוא פועל על פי שיקולים ממלכתיים ועניניים ורואה לנגד עיניו את טובת המערכת המשפטית שסבלה מזעזועים קשים בשנים האחרונות".

בטקס חילופי שרי המשפטים שהתקיים שלשום במשרד המשפטים, לא רמז השר החדש על השינויים הפרסונאליים שהוא עומד לבצע.

עמירב בדיון עם אנשי אש"ף בקהיר: "עשו כמונו, עליכם לפעול בשלבים"

נפגש עם משקיף אש"ף באו"ם וקרא לארגון להסכים לתוצאות הבחירות בשטחים שישראל תארגן

מאת [illegible] שליח "הארץ" בקהיר

משה עמירב, בעבר מראשי חרות, נועד בשבת בקהיר עם משקיף אש"ף באו"ם, זהדי לאבדי טרזי, וביקש ממנו כי אש"ף יסכים לתוצאות הבחירות שממשלת ישראל מתכוונת לארגן בשטחים המוחזקים.

טרזי ועמירב קיימו מסיבת עיתונאים בחסות האו"ם, בבית מלון בקהיר, בשולי סימפוזיון על פלשתין. הם הוצגו בפני העיתונות על ידי עאמר מוסא, מנהל המחלקה לארגונים בינלאומיים במשרד החוץ המצרי.

עמירב, שנכח בדיון כאדם פרטי, הדגיש כי רצוי שאש"ף יפעל בצורה כזו שתעורר אמון אצל ראש הממשלה, יצחק שמיר, ומנהיג המערך, שמעון פרס.

"רצוי שתקחו כל מה שיתנו לכם, אפילו אוטונומיה. אתם צריכים לפעול שלב אחרי שלב, כפי שעשינו כדי להקים את המדינה שלנו", אמר עמירב לטרזי.

"אמי בירושלים"

טרזי עמד על "ההחלטה הקשה מאד של הסכמה לעקרון הקיום של שתי מדינות בפלשתין" ושאל מספר פעמים מה תרומתה של ישראל לשלום. "אנו מודאגים מהקמת הקואליציה הממשלתית החדשה בישראל, שכן אנו שואלים את עצמנו אם שתי המפלגות המרכיבות אותה, הליכוד והעבודה, באמת רוצות בפתרון", אמר.

כאשר עמירב הזמין את טרזי ואפילו את עראפאת לבוא לישראל ולהכיר את עמדותיהם, קרא משקיף אש"ף באו"ם, בן הדת הנוצרית: "האם ידוע לך מר עמירב כי מחר זה חג המולד וכי אמי נמצאת בירושלים, ושאינני יכול אפילו לנסוע כדי להפגש עמה".

שגריר אש"ף באו"ם אמר לסופר "הארץ" במצרים, שחשיבותה העיקרית של הפגישה בינו לבין עמירב היא "בשבירת הקרח, מפני שעם אנשים כמו עמירב אפשר לדבר בגילוי ולפנות לדעת הקהל בישראל". עוד אמר טרזי שהוא מקווה שמפגשים כאלה יאפשרו להעביר לישראל "דיווחים של מציאות".

בסכמו את הפגישה בעיקר בהיבט התעמולתי, אמר שגריר אש"ף באו"ם שבקרוב יפגש שוב עם משה עמירב, במסגרת מסע הסברה באירופה. כן יפגש עם העיתונאי והסופר עמוס קינן, במסגרת מסע הסברה שיערך בצפון אמריקה.

בדיונים השתתפו מהמחנה והדר ולכיף דורי, אנשי הוועד לדיאלוג ישראלי פלשתיני. בכנס אמור היה להשתתף גם תת אלוף במילואים מרדכי בראון, אך הוא לא הגיע.

ארבעה ילדים ומבוגר נמחצו למוות בהתנגשות מכונית ואוטובוס בדרום

בנימין סולומון נהג באוטוביאנקי שנמחץ מתחת לאוטובוס בעת שהנהג ניסה לחזור לכביש אחרי שירד לשוליים ● ההרוגים: הנהג, שלושת ילדיו (בני 7, 9 ו־11) וקרוב משפחה בן 14

שרידי האוטוביאנקי שנמחץ תחת האוטובוס (צילום: יוסי [illegible])

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

חמישה בני אדם, בהם ארבעה ילדים נמחצו למוות בתאונת־דרכים באזור ערד. ביום שישי בשעות אחר הצהריים המאוחרות יצאה מכונית אוטוביאנקי שכורה מכביש ערד־תל־שוקת לכיוון תל־אביב. במכונית ישבו הנהג, בנימין סולומון (38), ישראלי שירד מהארץ והתגורר בניו יורק, ושלושת ילדיו: אילן (7), רבית (9) וארם (11). במכונית ישב גם קרוב משפחה, בנעו (14) מרמת השרון.

הראות היתה טובה ומכונית האוטוביאנקי עשתה את דרכה ללא בעיות, אך בנסיבות שטרם הובררו, סטה כנראה נהג האוטוביאנקי מנתיב נסיעתו, איבד את השליטה והמכונית ירדה לשוליים. נראה כי בזמן שהנהג ניסה לעלות בחזרה על הכביש, סטתה שוב המכונית מנתיב והתנגשה חזיתית באוטובוס אגד שנסע מבאר שבע לערד.

מכונית האוטוביאנקי נלכדה בין גלגלי האוטובוס, שגרר את המכונית למרחק של כ־50 מטר. כאשר עצר האוטובוס התברר כי האוטוביאנקי נמחץ כליל וכל נוסעיו נהרגו במקום. שישה מנוסעי האוטובוס נפצעו באורח קל.

למקום התאונה הוחשו כוחות גדולים של משטרה, מגן דוד אדום, מכבי אש וצוותי חילוץ של אגד. המראה היה כה מחריד שנוסעי האוטובוס הסתירו את עיניהם מהמחזה. "שנים רבות אני קצין משטרה אך מחזה כל כך מזעזע טרם ראיתי", אמר אתמול ראש לשכת התנועה במשטרת מחוז הנגב, רב־פקד מנחם אליאבושר, על התאונה.

כל ניסיונותיהם של אנשי הצוות הרפואי והשוטרים לחילוץ הגופות הלכודות במכונית עלו בתוהו. למקום הובא מנוף של חברת אגד, שהרים את צדו הקדמי של האוטובוס כדי שאפשר יהיה לחלץ את הגופות.

דובר משטרת מחוז הנגב פקד אברהם בן חמו מסר כי הסיבה לתאונה נבעה כנראה מסטייה של האוטוביאנקי מנתיב הדרך. עוד מסר דובר המחוז כי נהג האוטובוס נחקר במשטרה על נסיבות התאונה, אך לא נעצר.

בנימין סלומון ירד מהארץ לפני שנים והתגורר עם משפחתו בניו יורק. הוריו מתגוררים בראש פינה.

בשלוש תאונות דרכים נוספות שהיו במהלך השבת נפצעו שלושה אנשים.

כהונת המפכ"ל קראוס תוארך בשנה

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

כהונתו של מפכ"ל המשטרה, רב ניצב דוד קראוס, תוארך בשנה נוספת, עם סיום תקופת כהונתו הנוכחית בחודש אפריל הקרוב. ההחלטה על כך התקבלה אצל שר המשטרה, חיים בר לב, על דעתם של ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס – כך נודע לסופר "הארץ".

ההחלטה על הארכת כהונתו של המפכ"ל תובא לאישור הממשלה בחודשים הקרובים. עוד לפני שהוקמה הממשלה החדשה היו מגעים להארכת הכהונה של רב ניצב קראוס בשנה נוספת. בין השאר הועלה הנושא אצל ראש הממשלה שמיר. מיד לאחר הקמת הממשלה פנה השר בר לב לקראוס וביקש ממנו להמשיך עוד שנה בתפקידו. קראוס הסכים, ובכך למעשה נסגרה הארכת הכהונה, על רקע ההסכמה לכך של שמיר ופרס.

הארכת הכהונה של קראוס בשנה נוספת, היא אחד המינויים הצפויים הראשונים של הממשלה החדשה ועשויה, לדעת שר המשטרה, להביא לרגיעה וליציבות במשטרה, שבה חלה בשבועות האחרונים תסיסה מסויימת, כאשר קצינים שסברו כי תקופת הכהונה של המפכ"ל מתקרבת לסיומה, העלו פרשיות שונות בנסיונותיהם לנגח את המפכ"ל ולערער את מעמדו ואמינותו. היה גם חשש ממלחמת גנראלים על תפקיד המפכ"ל.

עכשיו, עם ההחלטה להאריך את כהונתו של קראוס בשנה, מצפים בצמרת משרד המשטרה להרגעת הרוחות.

הפירוש המעשי של ההחלטה על הארכת כהונתו של קראוס הוא שיי[...]

באחרונה עשו כמה אישים וקציני משטרה בכירים, לטרפד את המשך כהונתו של קראוס ואף פנו בעניין זה לגורמים בכירים בליכוד בתלונות על בעיות במשטרה ותפקוד לא הולם של המפכ"ל, אך נוכח ההחלטה שהתקבלה על המשך כהונתו של קראוס בשנה, נראה שחזיתם זו נכשלה.

כנראה בקרוב לתוקפם כמה שינויים בצמרת המשטרה שהוא תיכנן וביניהם סיום תפקידו של מפקד משמר הגבול, ניצב פנחס שחר, ומינויו של ניצב משולם עמית, שהוא כיום ראש אג"ם במשטרה.

חיילים זרקו רימון עשן בקריית שמונה

מאת מנחם הורוביץ

בהלה השתררה במרכז קריית שמונה כאשר חיילים זרקו רימון עשן לעבר הטיילת במרכז העיר.

עדי ראיה סיפרו לחוקרי המשטרה הצבאית, כי מתוך אמבולנס צבאי שחצה את קריית שמונה בשדרות תל חי ישבו כמה חיילים ולידם קצין. אחד מהם זרק רימון עשן לעבר הטיילת, ולדברי התושבים אין זו הפעם הראשונה שהדבר מתרחש במרכז העיר.

ישוחררו שתי ילדות צרפתיות המוחזקות בידי אבו נידאל

היו על היאכטה שנחטפה

ביירות (ע"ד). ארגונו של אבו נידאל הודיע אמש כי ישחרר שתי ילדות צרפתיות, המוחזקות כבנות ערובה מאז נובמבר אשתקד, בעקבות פנייה של מנהיג לוב מועמר קדאפי.

"התנועה שלנו החליטה לשחרר את שתי הילדות, מארי־לור וה[illegible], בתגובה לקריאה של מנהיג לוב, לרגל חג המולד והשנה החדשה", מסר [illegible], מראשי "פתח־המועצה המהפכנית".

וירג'יני (8) ואחותה מארי־לור (6), נחטפו יחד עם אימן וקלין ואלמנם וחמישה בלגים אחרים בעת הפלגה ביאכטה בקירבת רצועת עזה, בנובמבר 1987. ארגונו של אבו נידאל טען אז כי מדובר במרגלים יהודים העובדים למען "השוטר" הישראלי. אולם בני המשפחה וידידים הדגישו כי כולם קתולים.

איומי חטיפה בדרום לבנון

אם לא תשוחרר המתנקשת בגנרל אנטואן לאחד

(ע"ד). בכרוזים שהופצו בסוף השבוע בדרום לבנון, החתומים על־ידי המפלגה הקומוניסטית הלבנונית, מאיימים חברי המפלגה כי אם לא תשוחרר מיידית סוהא בישארה שניסתה להתנקש בחייו של הגנרל לחאד, יחלו חברי המפלגה לחטוף תושבים באזור הבטחון.

הכרוזים הללו, שהופצו בכמה כפרים, גרמו למתח באזור הבטחון וחיילי צבא דרום לבנון הגבירו את עירנותם.

יצויין, כי הפיצוץ שהיה לפני שבוע סמוך למשרדי [illegible] ובו [illegible] הטילים לעבר משרדי "קול התקווה", בוצע על־ידי מחבלים המשתייכים למפלגה הקומוניסטית.

חילופי השרים בממשלה (עמ' 3)

לילה שקט בבית לחם (עמ' 4)

עיריית חיפה אימצה מסקנות דו"ח הביקורת (עמ' 5)

פעיל יהודי־אמריקאי מואשם בהכשלת מועמד עוין לישראל (עמ' 7)

בגליון זה 16 עמודים

אדריכל/מהנדס
אנו בתערוכת התב"ם
דבר איתנו
Drawbase!, LOGICUT
או.אר. סחר הנדסי בע"מ
טל: 03-7515114

מזג האוויר

תחזית: גשמים פזורים בכל חלקי הארץ. ירושלים 7–10. תל־אביב 11–15. חיפה 12–15. באר־שבע 9–14. רמת הגולן 7–9, צפת 6–9, עפולה 10–14, שומרון 8–11, נתב"ג 9–14, ירדן 11–15, עזה 12–15, אילת 12–16.

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 23.12 (ממוצע של שעתיים ברמה הגבוהה ביותר)

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	261	+121
ת"א	203	+52
אשדוד	35	−10

תקן ארצי קיים 1560 מ"ג למ"ק
תקן מוצע מוצע 780 מ"ג למ"ק
הנתונים מתחנות הניטור של חב' חשמל

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5990	+0.0006
נוסעים	1.9006	+0.0007
שחור	1.8600	+0.0100

שער הסל

יציג	1.7176	+0.0003

בהגדלה שהתקיימה ב־8.12.88
זכה באנטנת צלחת לקליטת לוויינים - ישראל ברטל, מוצא עלית
זכו במיכלי סולר/נפט - אריק סוורדלו, מושב מנוף; זיני יוסף, ירושלים; אסתר דיאמנט, חיפה.

בכל חודש יוגרלו:
★ אנטנת צלחת לקליטת לוויינים
★ 3 מיכלי סולר או נפט בכמות שהוזמנה
מתנה לכל משתתף - מדחום מגנטי

ההגדלה השניה תערך ב־17.1.89

תרמופז
נפט וסולר לחימום ביתי

איך משתתפים? פשוט מאוד!
● ממלאים מיכל נפט או סולר לחימום ביתי של תרמופז (בכמות של 300 ליטר לפחות).
● רושמים על חשבונית תרמופז את הפרטים האישיים (שם וכתובת).
● מציינים על גבי החשבונית: ועד בית / לקוח פרטי ומס' תעודת זהות.
● שולחים במעטפה ל"מבצע הטלפון הצהוב של תרמופז" אל בית הדואר סניף הבורסה ר"ג 52130 ומקבלים בדואר חוזר מדחום מגנטי.

● היומר הגרלה 125.
● ההגרלה בפיקוח רו"ח חברת פז, נציג החברה ונציג משרד ה[...]
● תקנון המבצע נמצא במשרדי החברה ובביתם.
● השתתפות במבצע אסורה על עובדי חברת פז ומפיצי[...] המשנה של תרמופז, מובילי הדלקים של החברה ובני[...]

התקשרו עוד היום לתרמופז:
תל־אביב והמרכז: 414142, 414324, 411128, 5710188, 03-5714422. ירושלים: מסוף ירושלים - 02-527177-9, 02-533394-5. משרד[...]
חיפה והצפון: 668283, 04-668282. סניף חיפה והצפון - 04-531152. באר־שבע והדרום: 30032, 057-30136, מסוף באר־שבע[...]

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

סיום תפקידו של מנכ"ל משרד החוץ היה הסיכום הראשון שאליו הגיעו שר החוץ החדש, משה ארנס ואברהם תמיר, שיעזוב את התפקיד לאלתר. עד שיוחלט מי יהיה המנכ"ל החדש ימלא המשנה למנכ"ל, ישעיהו ענב, את התפקיד שהתפנה. רבים מתחרים על הירושה, הן מחוץ למשרד והן מקרב העובדים הבכירים. המועמדים המוזכרים מבחוץ הם אורי לובראני וראובן מרחב, שאותם הכיר ארנס מקרוב בימים שבהם היה שר ביטחון והשניים תיאמו את הפעולות בלבנון. מבין עובדי המשרד יש רבים הרואים את עצמם מתאימים לתפקיד ובהם ענב, איתן בנצור ויוסף הדס. השגריר בפאריס, עובדיה סופר, חוזר אף הוא למשרת המנכ"ל.

אינה מרוצה ממינויו של אורי סביר לקונסול כללי בניו יורק, והם ינסו להדליחו בעתיד הקרוב במסגרת עסקה עם המערך. משרה דיפלומטית בכירה נוספת שנותרה פנויה היא משרת השגריר באו"ם. המיועד לתפקיד הוא אריה לוין, איש משרד החוץ, ששימש כ-ראש המשלחת הקונסולרית במוסקווה, אולם אפשר שגם כאן יהיה ניסיון לבצע מינוי פוליטי.

"עכשיו אני יודע שיש לך בסיס טוב", אמר הנשיא חיים הרצוג למנחם סמואלס מאירלנד, כאשר התבשר לו כי היא בוגרת "וזסלי קולג'" בדאבלין, בית הספר התיכון שבו למד. הנשיא פגש את סגנית החבירה, הלומדים בבית הספר ע"ש רוטברג לתלמידים בחו"ל של האוניברסיטה העברית בירושלים, בעת ביקור באוניברסיטה, שערך עם רעייתו ונשיא האקדמיה למדעים, פרופ' יהושע יורטנר. בבית הספרים הלאומי ראו האורחים כמה מכתבי היד והספרים הנדירים הקשורים למשפחת הרצוג, וכך הופתע הנשיא למראה גלויה שנכתבה על ידי סבו ("סבא יואל", אמר הנשיא) בדאבלין, לסב השני, הרב הילמן, אשר ישב בפאריס. גם הגב' הרצוג שמחה לגלות מסמך על קרקעות מוצא, שם מוזכר סבה כאחד הבעלים ואף מצוין שהוא יושב במצרים.

עיתוני מצרים הבליטו אתמול ידיעות על איגרת ששלח שר האוצר, שמעון פרס, לנשיא מצרים, בה הבטיח כי ימשיך במאמצי השלום. הידיעה באה בצמוד לדיווחים וניתוחים הקשורים להקמת ממשלה בישראל, תוך ציטוט אלה המכנים במצרים "סרבני השלום" ובעיקר ראש הממשלה, יצחק שמיר, ושר החוץ החדש משה ארנס. היומון "אל-אהרם" הקדיש לממשלה החדשה מאמר מערכת ארוך מהרגיל ובו שאל "האם ישראל תאחז בהזדמנות לשלום" ואילו יומון הממסד, "אל-גמהורייה", כתב מאמר מערכת ובו קבע ש"ישראל כלואה בצוותא עם פצצת זמן".

יורם המזרחי, קאהיר

לוריאן אלבן ריבס, שגריר קוסטה ריקה בארץ, העניק את חסותו לקונצרט קאמרי ונגינה שיתקיים הערב בתיאטרון ירושלים לטובת בית החולים "משגב לדך". המנצחת אילן רהנוך, בליווי שני נגנים מהתזמורת הפילהרמונית יבצעו מיצירות בטהובן, בראהמס ופלנק. השגריר גם יקרא שיר מספרו "כל אבני הכותל", שפרסם לכבוד שנת ה-40 למדינה. הספר תורגם לאנגלית, לספרדית, לצרפתית ולעברית.

ח"כ אבנר שאקי, המיועד לכהונת שר מטעם המפד"ל, מגלה בראיון לשבועון החרדי "ערב שבת" כי השר אריאל שרון וח"כ מוחמד מיעארי היו תלמידיו בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן. לדבריו, "שרון היה אחד מתוך 3,000 התלמידים שלי.

ח"כ מוחמד מיעארי: למד אצל שאקי

אני מוקיר את העובדה שלמרות שמילא תפקידים בכירים בצה"ל מצא זמן לבוא ולא הפסיד אף לא סמינר אחד". פרופ' שאקי רומז בראיון כי אילו מונה לכהונת שר המשפטים, היה מקדם את הליכי החקיקה של החוק שהיה מאפשר את שחרורם מהכלא של שלושת אסירי ארגון הטרור היהודי.

"הרקוויאם" של מוצרט נוגן בשבוע שעבר בפאריס לזכרו של הבימאי והמפיק ז'אן פייר פוגל, שהלך לעולמו שבועות אחדים לאחר שביים בארץ אופרה לתזמורת הפילהרמונית הישראלית. הישראלי היחיד בין המוזמנים היה יו"ר עמותת התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור, עו"ד יחזקאל בייניש. הקונצרט, בניצוחו של דניאל ברנבוים, התקיים בחסותו של נשיא צרפת מיטראן והכנסותיו הוקדשו לאגודה למלחמה בסרטן בצרפת.

רונאלד רייגן, שהיה כידוע כוכב קולנוע, אמר בראיון טלוויזיה בארה"ב כי "היו זמנים במשך תקופת ישיבתי במשרד זה, שלא יכולתי לתאר לעצמי שאוכל למלא את התפקיד בלי ניסיוני כשחקן", בתשובה לשאלה אם הרקע ההוליוודי שלו סייע לו במילוי תפקידו. רייגן ורעייתו ננסי התחילו אתמול בבילוי חופשה בת שבועיים בקליפורניה. בני משפחת רייגן יבלו את חג המולד בחוג המשפחה וידידים בביתם החדש בפרוור היוקרה של לוס אנג'לס, בל אייר. תקופת כהונתו של רייגן כנשיא ארה"ב, שנמשכה שמונה שנים, תבוא לקצה ב-20 בינואר, כשג'ורג' בוש יטול לידיו את רסן השלטון בארה"ב.

ע"ה, וואשינגטון

עצבנות שוררת בכמה שגרירויות ישראליות בעולם עקב חילופי השרים. המשרה החשובה של השגריר בוואשינגטון שוב עולה על הכוונת, אף נראה כי מנהיג המערך, שמעון פרס, יתנגד למינוי פוליטי של הליכוד, כשם שיצחק שמיר התנגד בשעתו למינוי פוליטי של המערך. השגריר בפאריס, עובדיה סופר, אמור לסיים את תפקידו בקיץ הקרוב והמיועד לרשת אותו הוא אבי פזנר, יועץ ראש הממשלה לתקשורת, שהנו איש משרד החוץ. הצמרת החדשה במשרד החוץ

בעריכת עידית רוזנבלום

"החוליה שביצעה את הפיגוע במדרחוב בחיפה תכננה לרצוח את רפאל איתן"

כתב האישום: ההוראה להתנקש בחיי רפול ניתנה ישירות על-ידי יאסר ערפאת • מעצר שמונת חברי החוליה, בני כפרים ערבים ובדווים באזור חיפה, הוארך בבימ"ש השלום ב-15 יום

מאת זהר אייזנברג

חברי חוליית הפת"ח שביצעו פיגועים באזור חיפה, תכננו להשתלט על ביתו של רפאל איתן ולרצוח אותו. סרסאוי, קצין בדרגת סג"מ באש"ף, קיבל לצורך ההתנקשות בחייו של איתן תמונה צבעונית של תל-עדשים, הוטל עליו לרכוש נשק ולבצע תצפיות לעבר הבית.

על עובדות אלה מצביעים כתבי האישום שהוכנו על-ידי הפרקליטות הצבאית נגד חברי החוליה. כתבי האישום הוגשו כנספח לבקשת המשטרה להאריך את מעצרי אנשי החוליה. ביום ששי הורה בית-משפט השלום בחיפה על הארכת מעצרם של שמונה מחברי החוליה ב-15 יום, לאחר שדחה את טענות הסנגוריה לדון בבקשה, בטענה שהיא נתמכה על-ידי פרקליט צבאי. בקשת המשטרה נתמכה על-ידי היועץ המשפטי לממשלה.

בכתב האישום, המכיל 19 פרטי אישום נגד מפקד החוליה, מגולל התובע הצבאי, סרן ראובן ורלוף, את מעלליו של סרסאוי מאיבטין מאז גויס לארגון הפת"ח ועד ליום מעצרו לפני חודש.

סרסאוי, על-פי כתב האישום, גויס לפת"ח בחודש ספטמבר '87. לאחר-מכן יצא לאלכסנדריה, שם פגש בשניים מאנשי הארגון, ביניהם "ד"ר עדאל", ששימש מאז כמפעילו הקבוע. עדאל לימד את סרסאוי להשתמש בנשק חם ולהכין בקבוקי תבערה, והטיל עליו לגייס חברים נוספים לארגון ולבצע עמם פיגועים בארץ.

פגישה בהונגריה

בחודש ינואר חזר סרסאוי למצרים לאחר שגייס חברים חדשים. הוא נפגש שוב עם מפעילו ודיווח על פעולותיו, הוא קיבל לצורך מימונן 1,500 דולר. סרסאוי נהג לדווח בקשר סודי למפעילו על כל פעולותיו, ביניהן ביצוע הפיגועים במדרחוב בחיפה, הטלת בקבוקי תבערה לעבר כלי רכב, והצתות אוטובוסים.

בחודש יולי האחרון נסע סרסאוי להונגריה לפגישה דחופה עם ד"ר עדאל. ד"ר עדאל הורה לו כי לבצע פעולה מטעם ערפאת. על חבר נוסף בחוליה הטיל עדאל להשיג נשק שבאמצעותו היו אמורים לרצוח את רפאל איתן. ההתנקשות לא יצאה, לבסוף, אל הפועל.

מכתבי האישום עולה כי סרסאוי ביצע את הפיגוע במדרחוב נורדאו, שבו נפצע קשה הילד דן מאיר ועוד 24 אנשים, כנקמה על הריגתו של "אבו ג'יהאד".

סרסאוי מואשם גם כי תיכנן עם עטייה וחברים נוספים בחוליה לחטוף חיילי צה"ל, לרצוח אותם ולקחת את נשקם. הם תכננו, לצורך כך, לנסוע באזור מפרץ חיפה, מצוידים באקדח צעצוע, סכין וחוט תיל, ולהעלות חיילים לרכביהם. זממם כמעט יצא לפועל, אולם חיילים שעלו לרכבם התעקשו לשבת במושב האחורי.

עלי עטייה מהכפר איבטין מואשם כי היה מעורב בתכנון רציחתו של רפול, ובתכנון חטיפתם ורציחתם של חיילי צה"ל. עטייה, על-פי ההאשמות, הוא זה שזרק את הרימון במדרחוב נורדאו. הוא מואשם גם בזריקת בקבוקי תבערה ובהחזקת רימונים.

אחד מחברי החוליה, וליד תופיק סאבריב, בן 23, מואשם בזריקת רימון לעבר פתחה של הכרמלית בחיפה. הרימון לא התפוצץ בשל תקלה טכנית ואסון כבד נמנע. גם תופיק מואשם בהטלת בקבוקי תבערה.

כאמור, הוארך מעצרם של שמונה מחברי החוליה. בהחלטה, המנומקת על פני 33 עמודים, קבע השופט לבסוף כי בהתחשב בנסיבות המקרים ובחומרת העבירות יש לעצור את הנאשמים כדי להבטיח הבאתם בפני בית-דין צבאי בלוד.

מת צעיר משכם שנפצע לפני 9 ימים מכדור בראשו — בנסיבות לא ברורות

התושבים: היורים הם 3 חיילי צה"ל שהסתתרו בין העצים בעת חשש מעימות עם מתנחלים • אתמול בשעות הבוקר נהרגו שני ערבים בכפר עג'לה שבבקעת הירדן, כאשר טיפלו בחפץ חשוד • תושבים בג'נין היכו את המוכתר סעד אהו עמס ובני ביתו — יתכן שנחשדו בשיתוף-פעולה

מאת דן סגיר
כתב "הארץ"

ג'יהד עמרן (21) מהכפר דיר אל חטב שבאזור שכם, שנפצע לפני תשעה ימים מפגיעת כדור בראשו, מת אתמול בביה"ח "מוקאסד" במזרח ירושלים. נסיבות התקרית אינן ברורות.

בדיווחים ראשונים על התקרית נמסר שבכפר נפוצה שמועה שמתנחלים מאלון מורה הגיעו לפגוע בבתי תושבים מקומיים. בעקבות השמועה התקהלו רבים מבני הכפר בכניסה אליו, אולם בסופו של דבר לא פרץ כל עימות בין התושבים למתנחלים, שיתכן שעברו במקום. על-פי גירסה זו, בדרכם חזרה לכפר — לאחר שהתבדתה השמועה כלא נכונה — נורתה ירייה אחת מדויקת מתוך עצים סמוכים, שפגעה בראשו של ג'יהד עמרן.

לטענת התושבים, היורים היו שלושה חיילי צה"ל שהסתתרו בין העצים. צה"ל הודיע כי יפתח בחקירת מצ"ח לבדיקת נסיבות מותו של הצעיר.

תקרית מסוג אחר אירעה אתמול בכפר עג'לה באזור ג'נין. תושבים בכפר נכנסו לביתו של המוכתר סעד אהו עמס (55), היכו אותו ואת בני ביתו, כולל אשתו, באלות וכלים אחרים. המוכתר, המחזיק ברשותו כלי נשק מטעם הצבא, פתח באש נגד התוקפים ופצע ארבעה מהם. הרקע לתקיפה אינו ברור. אחת האפשרויות היא שהמוכתר נחשד בשיתוף פעולה עם ישראל. אפשרות אחרת היא עיסוקה של אשתו, שנודעת באזור כמגלה עתידות ומפענחת מזלות בקפה.

במחנה הפליטים "נור אשמס" שליד טול כרם הפילו התושבים אתמול חלק גדול מגדר באורך של 400 מטר וגובה של 6 מטרים, בקטע מכביש טול כרם-שכם, כדי שיוכלו לידות אבנים לעבר מכוניות. לדברי עדי ראייה, כ-70% מהגדר שהקים צה"ל הופלה. בטול כרם היו אתמול הפגנות ובכפרים "עבטוס" ו"צור" נערכו פעילות יזומה של צה"ל להורדת דגלים פלשתיניים.

אתמול נעצר ללא משפט לתקופה של ששה חודשים קסם בדרן, אחד ממשוחררי עסקת ג'יבריל, אשר ישב בכלא במשך 19 שנה ואשר היה משוחרר מאז מאי 1985. 120 העצורים במיתקן כליאה בממשל טול כרם מתלוננים על הקור התנאים הקשים בהם הם מוחזקים. העצורים מתגוררים בצריפי פח מגולוונים ולטענתם, הקור הוא בלתי נסבל והגשם חודר פנימה. אתמול בשעות הבוקר נהרגו שני ערבים בכפר עג'לה שבבקעת הירדן, כאשר טיפלו בחפץ חשוד. כוחות הביטחון בודקים אם היו השניים עסוקים בהכנת מטען חבלה.

איתן רבין, סופר "הארץ" מוסיף: הפגנות התחוללו בסוף השבוע בכמה מקומות ברצועת עזה וכן במחנות הפליטים, בין היתר בג'באליה ובנוסייראת.

מקורות ערביים מסרו כי נפצעו שלושה תושבים וכי גבר בן 43 אילם הוכה קשות על ידי ששה חיילי צה"ל, לאחר שלא עצר על פי קריאתם. הגבר אושפז בבית-חולים.

סוחרי עזה השביתו את המסחר החל מהשעה 10 בבוקר, במחאה על הסרטת חיילי צה"ל.

עוד נמסר מפי מקורות ערביים על עוצר הנמשך בשכונת שבורה, אם-פח'קי ותל סולטן.

(ע) 15 מפגינים נעצרו בשבת בצהריים בתקרית אלימה בין קבוצה גדולה של מפגינים, שתקפו אנשי משטרה במחנה הפליטים שועפאט שבצפון ירושלים.

השוטרים השתמשו בידוי של כדורי גומי ורימוני גז מדמיע לפיזור המפגינים.

הפגנת "שלום עכשיו" אמש בכיכר מלכי ישראל בתל-אביב
תצלום: עדי קין

מפגיני שלום עכשיו בככר מלכי ישראל קראו: "לדבר שלום עם אש"ף עכשיו"

אלוני: אין עם חופשי, אם הוא כובש • דראושה: ישראל היא לא רבין, שמיר או פרס, אלא שלום עכשיו • יעל דיין: העבודה לא קיפלה דגליה • שם טוב: פדרציה ירדנית-פלשתינית

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

אלפי מפגיני "שלום עכשיו" הגיעו לכבר מלכי ישראל בתל-אביב וקראו לשלום בין שני העמים תחת הכותרת "לדבר שלום עם אש"ף עכשיו".

"אני פונה להנהגת אש"ף לנקוט במדיניות הרגעה בשטחים ואז תיווצר האווירה הדרושה למשא-ומתן בין שני העמים", אמר ויקטור שם טוב. "אני מאמין שתקום בסופו של דבר פדרציה בין פלשתין לירדן ועם קונפדרציה זו נקיים משא ומתן על גבולות בטוחים".

יו"ר הכנסת שלמית אלוני, העומדת עתה בראש הסיעה הגדולה ביותר של האופוזיציה המצומצמת, הדגישה: "אנו לוחמים, שרים, הדר אמיצים שאנו רוצים להיות עם חופשי, אך אין עם חופשי, אם הוא עם כובש". אלוני גם הוסיפה כי אין הבדל בין משה למוסא "ומי שהורג את משה או מוסא הופך להיות שליח של השטן".

מנחי העצרת יצאו בקריאה לנוכחים להתרים כסף למען התנועה. משני צידי הכבר הפגינו במחאה פעילים ספורים של תנועת מולדת ותנועת "כך".

ח"כ לובה אליאב ממפלגת העבודה קרא לעשות "שלום, טובה וברכה". דן אלמגור הוכיח הודה אי-רועים המרגיזים את חומרת המצב בשטחים והצביע על האבסורד שבשימוש כוח צה"ל להצלת נפגעים בארמניה מבין הריסות רעידת האדמה, כאשר בשטחים הורסים חיילי צה"ל בתים. אמנון רובינשטיין הדגיש כי יש לנצות ולדבר עם אש"ף, "קיים ויכוח עקרוני עם הממשלה על שני אגפיה. הם אומרים שאסור לנצות ואנו חושבים שמוכרחים לנצות לדבר", אמר. רובינשטיין הדגיש כי זה ויכוח על קיומה של מדינת ישראל וכי מי שמכיר את המצב לאשורו יודע שבשביל ישראל "הצורך לצאת ממעגל הקסמים של הטרור הוא צורך קיומי, זאת למרות שלא ניתן לשכוח את מעשיו של אש"ף על כל ארגוניו".

עבד אל-ואהב דראושה אמר כי ישראל "היא לא רבין, שמיר ופרס, אלא קודם כל שלום עכשיו". הוא גם קרא מעל בימת הנואמים "יחי העם הישראלי והעם הפלשתיני יחי השלום האמיתי בין שני העמים".

יעל דיין אמרה "לא קיפלנו את הדגלים במפלגת העבודה".

אלעזר גרנות איש מפ"ם ציין כי לשני העמים אין מולדת אחרת.

לאחר שעה וחצי של נאומים בגשם שרו אלפי המפגינים את שירת התקווה ובפיקוחם של אנשי המשטרה התפנו מהכבר בסדר מופתי. נמסר כי מנהיגי ההפגנה חששו, שלא תהיה היענות גדולה להפגנה בגלל הגשם ושקלו לבטלה, אך התבדו.

צוקר לרבין: מי האחראי לדיווח שקרי על מות צעיר

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

ח"כ דדי צוקר (רצ) דורש במברק שנשלח לשר הביטחון יצחק רבין לבדוק מי אחראי לדיווח שקרי לכלי התקשורת בפרשת הריגת צעיר ערבי באנסאר 2. הדיווח של צה"ל לפני כשבועיים היה שהצעיר תקף בסכין חייל, והחייל אשר ירה בצעיר הרגו. אולם ב"הארץ" ביום שישי ה-אחרון פורסמה ידיעה שהמשטרה הצבאית חוקרת זה כשבועיים חשד כי קצין צה"ל שהיה במיתקן הכליאה ירה בראשו ובצווארו של הצעיר, מחמוד אבו כחרוקה, לאחר שכבר היה פצוע מירי על ידי חיילים אחרים.

צוקר הוסיף כי "האפשרות שרצח כזה אכן יתרחש בצה"ל מבעיתה על המוסר הבלתי נסבל אותה גובה האינתיפאדה מצה"ל". כן תבע צוקר סיום מהיר של החקירה והעמדה לדין של החשודים.

דובר צה"ל בפיקוד הדרום, סגן אלוף חגי רוכין, סרב אמש להתייחס לטענות ח"כ צוקר אך הבטיח לבדוק את הטענה.

המעלות של
אל על EL AL

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	8	11	גשם	6	9
אתונה	6	13	מ. חלקית	6	14
בוקרשט	-2	5	מ. חלקית	-	-
בריסל	9	12	גשם	4	10
וינה	5	13	גשם	7	11
ורשה	-	-	-	-	-
ז'נבה	4	8	מ. חלקית	-1	10
לונדון	8	13	גשם	10	14
ליסבון	9	13	מעונן	6	14
מדריד	-4	8	בהיר	-2	12
ניו-יורק	2	8	ערפילי	-2	8
פאריס	7	10	גשם	10	11
פרנקפורט	7	11	גשם	8	8
ציריך	7	11	מ. חלקית	-	-
קהיר	11	18	גשם	12	17
קופנהגן	3	5	ממטרים	4	8
רומא	9	15	מ. חלקית	3	11

הלב ממריא אל על

ארגוני הסירוב שוקלים הקמת "אש"ף חדש" כדי להמשיך בטרור נגד ישראל

ביירות, (ע"צ). הארגונים הפרוסוריים, המתנגדים ליאסר ערפאת, מבקשים להקים ארגון אש"ף נוסף, "כדי להמשיך במאבק המזוין נגד ישראל".

ארגונים אלה שנולדו כתוצאה מפילוגים באש"ף, התכנסו בשבוע שעבר בדמשק, כדי להוקיע את ה"בגידה" של ערפאת. הם הקימו "ועדה מכינה", כדי לפתוח בתהליך של הקמת "פיקוד חדש" לאש"ף.

הוועדה תכנס מורחים "קונגרס עממי", שיכונן בפיקוד חדש.

בהקשר זה כבר קיימו מגעים עם הארגונים המוסלמיים "ג'יהאד איסלמי" ו"חמאס", כדי להקים "חזית עממית לפתרונות כניעה".

בדיוני הוועדה השתתפו אחמד ג'יבריל, הקולונל אבו מוסא, ראשי צעיקא, חזית השחרור העממית והמפלגה הקומוניסטית המהפכנית הפלשתינית.

בני לבראון, סופר "הארץ" בקליפורניה, מוסר: גורמים בממשל האמריקאי החדש מגלים ספקנות רבה בקשר לעתיד הדיאלוג בין אש"ף לארה"ב, כיוון שלדעת מקורבים בכירים אין ליאסר ערפאת תמריץ רב להגיע להסדר שלום. כך כתב שלשום הלוס אנג'לס טיימס. לדברי העיתון, הגיע ג'ורג' בוש למסקנה, כי בניגוד לתוכניתו המקורית, "יאלץ להעניק לסכסוך הישראלי-ערבי עדיפות גבוהה כבר בחודשי נשיאותו הראשונים.

מקורות שאינם פקידי ממשל מבוררים, לדברי העיתון, כי בוש יגלה זהירות רבה בניהול הדיאלוג עם אש"ף וכי הוא יתנהל באיטיות. ויליאם קוונדט, איש המועצה לבטחון לאומי בממשל קרטר וכיום חוקר במכון ברוקינגס בוואשינגטון, אמר כי הממשל ישתמש בערוץ התקשורת לאש"ף באורח נרחב יותר מכפי שסבורים, אף כי האסטרטגיה שלו תהיה להמעיט בכל האפשר בחשיבות המגעים.

סמואל לואיס, לשעבר שגריר ארה"ב בישראל, אמר כי לדעתו תאפשר ממשלת ישראל עריכת בחירות עירוניות בשטחים וכי וואשינגטון תאיץ באש"ף לא להפריע לתהליך.

יורם מזרחי, סופר "הארץ" מוסר: "הוועידה הבינלאומית חייבת לכלול בשלב הראשון גם את מצרים, לבנון, ירדן וסוריה", אמר איש הנהגת אש"ף, מחמוד עבאס, המכונה "אבו מאזן" בפגישה עם סגן ראש ממשלת מצרים ושר החוץ שלו, ד"ר עיסמת עבד-אל מגיד. מקורות באש"ף אמרו שנשיא מצרים "התחייב בפני ערפאת להגביר את המערכה המדינית למען הפלשתינאים בפרט במגעים נרחבים עם ארה"ב, ברית-המ' השוק האירופי המשותף".

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו יורק, מוסר: בראיון בלעדי לשבועון ניוזוויק, שיתפרסם בגליון המופיע מחר, הבהיר ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי ישראל לא תנצל את הדו-שיח בין ארצות הברית לאש"ף, כדי להעביר מסרים לארגון. בתשובה לשאלה אם ישראל תסכים לקבל דיווח מוואשינגטון על המהלך ותוכן השיחות עם אש"ף, השיב שמיר כי "העברת דיווח כזו תלויה ברצונם של האמריקאים, ואם הם יבואו אלינו, נוכל לשמוע מה שיש להם לומר, אך אנו לא בשותפות בתהליך זה".

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר בראיון לתחנת טלוויזיה מקומית בניו יורק, המשודרת בימי ראשון תוכניות ליהודים, כי ישראל לא תכנע בגלל המהומות בשטחים.

שיחת היום עם פרופ' נחמיה לבציון

על חידוש היחסים הצפוי עם קניה

ככל שתהליך השלום באזורנו יתפתח מדינות נוספות יחדשו את היחסים

איזו חשיבות יש לקניה באפריקה?

זו המדינה היציבה ביותר במזרח אפריקה, הן מבחינה הפוליטית והן מבחינה הכלכלית, השער המזרחי לאפריקה כולה. לישראל היא חשובה מסיבות כלכליות ואסטרטגיות, אולי יותר מכל מדינה אחרת באפריקה המזרחית.

חרף ניתוק היחסים קניה המשיכה בקשרים כלכליים עם ישראל. מדוע אם כן התעכבה ההודעה על חידוש היחסים?

קניה ניתקה ב-1973 את יחסיה אתנו בחוסר רצון בולט. היה עליה לנהוג כשאר מדינות אפריקה, שרובן ניתקו עימנו את היחסים. היא היתה בין המדינות האחרונות באפריקה שעשו זאת. זה לא הפריע לה להמשיך ולקיים איתנו יחסים בלתי פורמליים, שאף הלכו והתרחבו, בעיקר בתחום הכלכלי, במרוצת 15 השנה האחרונות. כדאי להזכיר שקניה איפשרה את מבצע אנטבה. לישראל היתה כל השנים מאז הניתוק נציגות דיפלומטית בלתי רשמית, התקיימו יחסי מסחר פוריים, חברות ישראליות רבות פועלות במדינה, אל על נוחתת בניירובי ותנועת תיירות ניכרת, במיוחד לספארי, מגיעה מישראל. קניה חיכתה להזדמנות שבה תוכל לתת תוקף גלוי למערכת היחסים הבלתי פורמלית בין שתי המדינות. ההזדמנות באה, כפי שהיא עצמה הודיעה, עם הודעת ההכרה של אש"ף בישראל.

לאש"ף נציגות בקניה?

ב-1980 כוננה בניירובי נציגות דיפלומטית במעמד של שגרירות. לאש"ף שלושים נציגויות דיפלומטיות באפריקה, מתוכן במעמד של שגרירות. בקניה יש גם

פרופ' לבציון, נשיא האוניברסיטה הפתוחה, מתמחה בהסטוריה של מדינות אפריקה והאסלאם

אוכלוסיה מוסלמית המרוכזת בעיקר בחוף המזרחי ובניירובי הבירה ושיעורה מכלל האוכלוסיה 15%.

האם ההודעה שבאה מקניה היא אות לגל נוסף של חידושי היחסים עם מדינות נוספות באפריקה?

ניתוק היחסים עם ישראל ב-1973 היה מהיר. הודעת קניה על חידוש היחסים עם ישראל תורמת להפשרת הקרח ותעודד מדינות נוספות באפריקה לחדש איתנו את הקשרים, בנוסף לשבע המדינות שחידשו עד כה.

מדברים על ניגריה כמדינה הבאה באפריקה שתחדש איתנו את הקשרים.

זה בודאי יקרה, אך אני לא יודע אם ניגריה אכן תהיה המדינה שתבוא מיד בתור אחרי קניה. זאת תהיה נקודת ציון בעלת משמעות מיוחדת לישראל, שכן ניגריה היא הגדולה במדינות אפריקה, חברה באופ"ק והמדינה שבה לגורם המוסלמי חשיבות גדולה. ככלל יש להעריך כי ככל שתהליך השלום באזורנו ילך ויתפתח יש סיכוי גדול יותר שמדינות נוספות באפריקה יחדשו איתנו את היחסים.

מאת ירח טל

עדיין אין כל הוכחה שחבלה גרמה לפיצוץ במטוס פאן אם

הדים רבים בארה"ב לטענת ארנס שיד מחבלים פלשתיניים בדבר • מומחה ישראלי לזיהוי גופות יצא לסקוטלנד • אותרו 258 גוויות

מאת שלמה שמיר, שאול צדקא, אליהו זהבי והדר בלומנקרנץ
סופרי "הארץ" והסוכנויות

ברשימת נוסעי מטוס פאן אם שהתרסק ביום רביעי בסקוטלנד נכללו שמותיהם של שני ישראלים: דני בראונשטיין, עולה חדש בן 23 מארגנטינה, ונוסע נוסף, שמשפחתו כנראה היה בארה"ב.

לפי רשימת הנוסעים שחברת פאן-אמריקן פרסמה, נראה כי בין הנספים במטוס שהתרסק היו לפחות 25 יהודים. לא ברור עדיין כמה מגופות ההרוגים שנספו נמצאו. רבנים בניו יורק עומדים לפנות אל פאן-אמריקן ולבקש רשות לזהות את גופות היהודים כדי למנוע טיפולים הלכתיים כמו ניתוחים.

מבין 258 גוויות נוסעי המטוס אותרו כבר 235.

בעיירה הסקוטית לוקארבי ימשכו החיפושים גם במהלך חג המולד ר 600 איש עוסקים בכך לבד מן החוקרים הבריטים והאמריקאים הבודקים את הסיבה לאסון. עתה נודע כי שמונה מבין 17 מתושבי העיירה שנעדרו, נמצאו בריאים ושלמים.

ראש חוליית זיהוי חללים של משטרת ישראל, רב-פקד ד"ר יעקב לוינסון מהמחלקה לזיהוי פלילי, המריא שלשום בבוקר לסקוטלנד, כדי לסייע בפעולות זיהוי. הדבר נעשה במסגרת שיתוף הפעולה הקיים בין משטרת ישראל והמשטרה אנגליה, בעיקר בנושאי זיהוי פלילי. דוברת מחלקת המדינה סרבה להגיב על האשמתו של שר החוץ של ישראל, משה ארנס, הזוכה כאן לציטוט נרחב, שאמר שתיות הדיאלוג בין אש"ף לארה"ב, היא שיצרה את האווירה המתאימה לביצוע הפיגוע במטוס, שלדבריו נעשה ע"י פלשתינאים.

פקידים במשרד נזהרים מאד בלשונם ומתריעים מפני "הסקת מסקנות מוקדמת מדי" ומדגישים כי יש צורך להמתין עד שיתבררו העובדות לאשורן.

ביקורת ציבורית

ביקורת ציבורית רבה מוטחת במחלקת המדינה ורשויות התעופה בארה"ב על כך שלא הזהירו את הציבור מפני אפשרות הפיגוע, לאחר שהתקבלה האזהרה בשגרירות בהלסינקי. הנשיא רייגן יצא להגנת הרשויות האחראיות ואמר כי אם כל איום שמתקבל יפורסם בציבור יגרום הדבר "לעצירה למעשה של התעופה העולמית".

האופוזיציה בבריטניה דורשת מראש הממשלה להשעות מתפקידו את שר התחבורה משום שלא גילה לציבור על הקריאה הטלפונית בהלסינקי ומשום שמצא לנכון לצאת שלשום לחופשת חג המולד באיים הקאריביים.

מנהל רשות התעופה האמריקאית אלן מקרטור אמר כי לדעתו האמצעים שננקטו ע"י פאן-אמריקן ורשות התעופה היו בהתאם לאיום המסוים שהתקבל. לדבריו, מצב כוננות מיוחד הוכרז ביום ה' בכל חברות התעופה האמריקאיות העולם ונקטים אמצעי בטחון מיוחדים. לא נרשמו ביטולי טיסות של אמריקאים.

כתב "ניוזוויק" מספר כי סידורי הביטחון בנמל התעופה היו רשלניים ומזוודות רבות כלל לא נבדקו.

אולם שורה של צירופי מקרים הקשורה ב"קשר הגרמני" וב"קשר הפיני" מחזקת את החשש כי מעורבות פלשתינאית כלשהי היא שהביאה לאסון בשמי סקוטלנד. חוליית חבלה של אחמד ג'יבריל נעצרה לפני שישה שבועות בגרמניה ובידי אחד מחבריה נמצאו "פצצות לחץ" מן הסוג המתפוצץ בגובה רב.

בפינלנד עדיין חוקרים אפשרות שאכן מחבל פלשתיני הביא את הפצצה למטוס באמצעות חברתו הפינית שעלתה למטוס.

פקידי ממשל בארה"ב סבורים שצירוף מקרים יוצא דופן מקשר בין האזהרה הטלפונית שהתקבלה בשגרירות ארה"ב ב-5 בדצמבר לבין אסון המטוס, אם כי עדיין ייתכן מאוד שההתרסקות היתה עקב תקלה.

דדי צוקר: מערכת הבריאות בגדה משמשת כאמצעי ענישה

מאת דן סגיר

עשרות תושבי הגדה מתו מאז תחילת האינתיפאדה עקב צמצום דרסטי בימי אישפוז של חולים מהגדה המערבית בבתי חולים בישראל. כך טוען ח"כ דדי צוקר מסיעת רצ בהסתמך על עדויות רופאים ישראלים. על-פי עדויות אלו שלושה חודשים אחרי תחילת האינתיפאדה פסקו כמעט לחלוטין אשפוזים של תושבי הגדה בישראל. לעומת זאת אשפוז חולים מעזה בישראל נמשך כמקובל. משינוי זה נפגעים בעיקר חולים במחלות קשות וממאירות, שאינם נהנים עוד משירותים הולמים.

במכתב שני בנושא לשר הביטחון, יצחק רבין, טוען צוקר שהעובדה שצמצום שירותי הבריאות בשטחים נעשה רק ע"י המינהל האזרחי ביו"ש ולא בעזה, מעידה על כך שהשיקול היה פוליטי ומטרתו "להעניש את תושבי האינתיפאדה על כתפי החולים". לדבריו המכסה הקטנה של אשפוזים בישראל וכן העובדה שההחלטה לגבי מי יזכה לאשפוז, נעשית על-ידי קצין מינהל ולא על-סמך חוות דעת רפואית, פותחת פתח רחב בפני הפעלת לחצים וקשרים. במכתבו מציין צוקר, שרוב תושבי הגדה מבוטחים בביטוח בריאות, אך למרות שהמינהל האזרחי גובה דמי ביטוח רפואי, השירות עצמו לא ניתן בחודשים האחרונים.

נושא אחר הקשור בבריאות, שבו מצא צוקר שרירות-לב מצד השלטונות, הוא עיכוב במתן רשיונות ל-9 אמבולנסים של "הסהר האדום" הירדני צריכה אחרים.

את מכתבו השני לרבין בנושא מסיים צוקר בקביעה שתשובת רבין על המכתב הראשון מעידה על כך שאין ביניהם חילוקי דעות ממשיים על העובדות. הוויכוח הוא על הלגיטימיות של פגיעה בשירותי הבריאות על רקע של מאבק פוליטי, המוסברת בנימוקים של קיצוצי תקציב.

מתה הכנרת עטרה גליקסון-הרץ

מאת שמעון מאמט

במונטריאול שבקנדה, נפטרה בגיל 84, הכנרת והמחנכת המוסיקלית עטרה גליקסון-הרץ. הרץ זכתה לשמש בארץ לא רק ככנרת ידועה ומבוקשת, כסולנית וכחברה בגופים מוסיקליים, אלא גם כמחנכת. גליקסון-הרץ ז"ל נחשבה בזמנו את הבכירות בשדה המוסיקה הארץ-ישראלית.

היא נולדה בשנת 1904 בליטא, שם קיבלה את חינוכה המוסיקלי הראשוני. את הכשרתה המשיכה בארצות נוספות. בשנת 1922 עלתה לארץ, והמשיכה כאן בלימודיה, הפעם — בבית-הספר "שולמית" בתל-אביב.

לשם השלמת כישוריה האמנותיים יצאה ללמוד אצל המורה המוסיקלי הצרפתי הנודע, הנרי מארטו, אשר ניהל מוסד חינוכי בליפציג שבגרמניה. עם שובה לארץ, בשנת 1924, הרחיבה עטרה גליקסון-הרץ את שירותה המוסיקלי. היא נישאה ליעקב הרץ וגידלה משפחה. הרץ נודעה בישוב בנעמה המוסיקלי המעודן. זמן מה גם שיתפה פעולה עם האקדמיה למוסיקה בארץ. לעבר שנים היגרה לקנדה, וקבעה את העיר מונטריאול כמושבה הקבוע.

השאירה אחריה בת יעלה, בן סלמון, ו שניהם עוסקים במוסיקה, אחות (הלנה קדר) וכמה נכדים. הובאה לקבורה בבית העלמין היהודי במונטריאול שבקנדה.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של

אלזה ברג — מוטי

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון 25.12.88
בשעה 14.00 בכפר סמיר, חיפה

המשפחה

ירידה בגרעון במאזן התשלומים הבריטי

לונדון, (ע"י). הגרעון במאזן התשלומים הבריטי לחודש נובמבר ירד ל-1.60 מיליארד לירות סטרלינג, לעומת 2.53 מיליארד באוקטובר. אולם, הגרעון בחודש נובמבר הוא עדיין השלישי בגודלו שנרשם מעולם בבריטניה.

לאחר פרסום הידיעה, התחזקה במקצת הלירה סטרלינג בשווקים הזרים.

הגרעון במאזן המסחרי בנובמבר עמד על שני מיליארד ליש"ט לעומת 2.9 מיליארד באוקטובר.

לתשומת לבכם!
ביום ד' (28.12.88)
יצורף לעיתון "הארץ"
ירחון "כלכלה" מס' 2
לפרסום ניתן לפנות למשה מעין טל: 03-5121116/51, פקס: 03-815859

"יש לי פחד מוות עם היכנסי לאוצר" אמר פרס

מאת איתן אבריאל

כשעה לאחר הפעמו בפני עובדי משרד החוץ, נפרד פרס במשרד האוצר מהשר היוצא, משה נסים. השר היוצא שיבח באריכות את עובדי משרד האוצר, שעשו את עבודתם על טהרת הממלכתיות, במקצועיות ובדבקות במטרות שהוצבו בפניהם. "הנהגנו באוצר נורמות חדשות של פעולה אך ורק על פי האינטרסים המקצועיים, וגרשנו את כל השיקולים הזרים. אינני מאמין שאפשר היה להקים צוות טוב יותר."

משרד האוצר

מדינה שיש לה חוב לאומי, חיצוני ופנימי של 115 מיליארד שקל אינה יכולה לדבר במונחים של הרחבת תקציב המדינה, אלא במושגים של צמצום, אמר נסים. ניהול משק המדינה הביא לאחרונה לרגיעה. אלה שדרשו שינויים תכופים בשער החליפין שנו, האם ידרשו זאת בעתיד – ישנו. אין שחר, לדעתו, לטענה שהאינפלציה הרימה את ראשה – היא בשליטה ואין היום נשקפת סכנה ליציבות, אלא אם תהיה מדיניות תקציב שתערער אותה.

"אתה בעצם אחראי לכיסוי למשרד האוצר. לכן, אם היו כשלונות – הם על אחריותך..." אמר נסים לפרס, לקול צחוקם של הנוכחים.

פרס הביע הערכה לאישיותו ופעילותו של נסים, והוסיף: "יש לי פחד מוות עם כניסתי לתפקיד, בצטטו דברי מורה שהיה לו בבן שמן שאמר: "אני חוזר חרוזים וכיסי ריקים מזוזים".

פרס הוסיף, כי הוא מסכים שמגיע ציון גבוה לעובדי משרד האוצר הבכירים על הרצינות וההתמודדות שלהם עם הקשיים.

מרידור מרגיש בבית, שריר עוזב המשרד בצער מסוים

מאת גדעון אלון

שר המשפטים החדש, דן מרידור, ציין עם כניסתו לתפקיד כי הוא חש עצמו כמעט בבית בחברת העובדים הבכירים במשרד המשפטים, משום שעם מרביתם נהג להיפגש פעמים רבות בתוקף תפקידו כמ"כ, במזכיר הממשלה בממשלת בגין ובעורך דין עצמאי. מרידור ציין כי למרות שמשרד המשפטים אינו מן הגדולים במספר העובדים ובתקציבו, הוא בעיניו אחד המשרדים החשובים ביותר,כי הוא אחראי על שמירת הזיהוק של שלטון החוק שאין חשוב ממנו בזיהוקים המחוברים את החברה הישראלית. בדבריו לא רמז מרידור על שינויים פרסונליים אפשריים במשרד.

משרד המשפטים

שר המשפטים היוצא אברהם שריר הביע את תקוותו שמחליפו יעשה להשלמת החקיקה של הרפורמה בבתיהמ"ש ולשיפור השירות לציבור הנזקק לשרותי בתיהמ"ש. שריר הודה כי הוא עוזב את משרד המשפטים ב"צער מסויים, משום שתוכניות אחרות שלו לא הגיעו לידי מימוש".

בטקס חילופי השרים נכחו היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, פרקליט המדינה יונה בלטמן, מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן וכל העובדים הבכירים.

פרס וארנס צופים יוזמות של ישראל להשגת השלום

(ע). שמעון פרס אתמול חששות לקראת כהונתו כשר אוצר – כך אמר לדבריו מאנשי משרד החוץ שהתכנסו ביום שישי להיפרד ממנו.

לדברי פרס חל מהפך בעולם כאשר בירה"מ גילתה שהבעיות שלה הן בפנים ולא בחוץ וישועתה לא תבוא ממלחמה קרה ונשק. הדבר מבטא, לדבריו, שינויים אידיאולוגים ואסטרטגים אמיתיים. פרס הזכיר, כי בתקופה האחרונה גילתה בירה"מ עמדה מאוחת יותר כלפי הסיכסוך במזה"ת, איפשרה יציאת יהודים, שחררה אסירי ציון ואפשרה הקמת מרכז יהודי. סיועה של ישראל לארמניה והנסיגת מטוס השודדים הראו באורח פומבי לרוסים את יכולתה המיוחדת של ישראל, ונוסף לנוכחות אלפי תיירים מבירה"מ ופתיחת יחסים עם שתי מדינות במזרח אירופה, יש תחושה של איזון עימה.

משרד החוץ

פרס מנה בהישגים את היחסים האסטרטגים עם ארה"ב בתקופת רייגן ושולץ [illegible] "המאבקה הלשחויה" העיר כי נפתחו גם בזהר לסין, וחלק מתחת לסים, והושגה הגשרת יחסים עם יפן. גם הקשרים הבעייתיים עם אירופה, לדבריו, הם בהישגים לגבל כינון היחסים עם ספרד [illegible].

"אני מקווה" אמר פרס, "כי הממשלה תצא ביוזמות ישראליות חדשות, שיאפשרו את המיתקפה ויאפשרו לידידינו להישאר אצנו בידידות".

שר החוץ יצבנם, משה ארנס, אמר כי התרעשות המטוס בסקוטלנד, הוא פעולה של הטרור הבינלאומי, שאש"ף עומד בראש הפירמידה שלו.

הוא הביע צער שארה"ב ספתה מהקו שאין מדברים עם טרוריסטים, והביעה שכבוד בעבר, יהיו גם בעתיד יוזמות ישראליות להשגת השלום, הבטיח.

"בלי חקלאות אין מדינה, בלי חקלאים אין עם"

(ע). אווירה חגיגית שררה בלשכת שר החקלאות בקריה בתל אביב. השר היוצא, אריק נחמקין, הביע סיפוק שמחליפו אותו שר המצבי בענינים – אברהם כץ־עוז. נחמקין אמר שהוא עצמו השתדל לשמור על הקיים ו"יכול היה להיות יותר גרוע." הפתרון להסתבכות בהתיישבות טרם נמצא, ואמר כי הוא צופה שינוי בסיסי בהתייחסות לחקלאות עם כניסת שר האוצר החדש, אם כי לא ברור אם גם התקציב עצמו ישתנה.

משרד החקלאות

נחמקין העריך את עבודת המנכ"ל מאיר שמיר, המסיים עונה את תפקידו ובמקומו יכנס יחזקאל זכאי, איש המושבים המכהן כיום כמנכ"ל חברת מקורות.

השר החדש, אברהם כץ־עוז אמר בהתרגשות כי הגיע לתפקיד לאחר שהוא הולך בשדות ומעבדם מזה למעלה מ־35 שנה. הוא רואה לנגד עיניו שלוש מטרות עיקריות: לתכנן ולבצע את המהפכה החקלאית של שנות ה־90; לשלב את החקלאות במאמץ הכולל לשיקום המשק הלאומי בישראל; לבסס מחדש את החקלאות כערך לאומי מדרגה ראשונה. "בלי חקלאות" אמר, "לא תהיה לנו מדינה ובלי חקלאים לא יהיה לנו עם".

פת, שר התיירות החדש: אינני אוהב נסיעות לחו"ל

מאת זהר בלומנקרנץ

לפני שהחל שר התיירות החדש, גדעון פת, בהכרות עם הפקידות הבכירה במשרד, השתתף בטקס חילופי השרים שנערך בלשכת השר. השר היוצא, אברהם שריר הדגיש את תרומת התיירות לכלכלת המדינה, ושיבח את צוות עובדי המשרד. שני המתחלפים איחלו הצלחה איש לרעהו בתפקידיהם החדשים.

משרד התיירות

השר פת ציין כי הוא חוזר למעשה למשרד שהיה חלק ממשרד התעשיה והמסחר כאשר הוא היה ממונה עליו ואשר חלק גדול מפעילותו נקבעה במסגרת זו. השר העיד, שהוא באופן אישי אינו אוהב נסיעות לחו"ל והרעתו להימנע מנסיעות מרובות ולעשות ככל האפשר להגדלת התיירות לישראל בתקופה קשה זו.

ארבלי אלמוזלינו מקווה להיות יו"ר ועדת הרווחה

מאת עינה אריזור מערכת "הארץ"

"אני מקווה להבחר של יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כאשר צעותה אוכל להמשיך לקדם את ענייני מערכת הבריאות", אמרה שרת הבריאות היוצאת, שושנה ארבלי אלמוזלינו, בטקס פרידה מעובדי משרד הבריאות.

משרד הבריאות

עוד אמרה כי בפעולתה בכנסת תציע חוק להקמת רשות אשפוז ולביטוח בריאות ממלכתי, וכן תלחם על שכר שווה לעבודה שווה. בין השינויים שהכניסה במשרד מנתה הכנסת מערכת מיחשוב, מתן אוטונומיה לבתי החולים תוך שילוב שרותים בקהילה.

טקס חילופי השרים במשרד הבריאות יתקיים היום בצהריים. מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, הודיע כי הוא נענה לבקשתו של השר צור להישאר בתפקידו.

שמיר: מינוי דרעי כשר הפנים – מיצווה נעימה

(עבני משפחה נרגשים של אריה דרעי ודוי פרחים נתנו גוון מיוחד לטקס חילופי השרים במשרד הפנים.

משרד הפנים

ראש הממשלה שמיר, שהיה עד כה ממלא מקום שר הפנים, אמר כי הוא מקיים מיצווה נעימה במנותו את דרעי כשר הפנים וציין כי יידו תהיינה מלאות עבודה.

השר דרעי שיבח את פעולו האישיות של ראש הממשלה, ואת הסיוע שקיבל ממנו בהיותו מנכ"ל המשרד.

נסים יוצא, פרס נכנס. חילופים במשרד האוצר. שלשום

תצלום: עודי קרן

"פרס יבצע פיחות – רק לאחר שיגיע להסכמה עם ההסתדרות"

מאת איתן אבריאל

שר האוצר, שמעון פרס, נפגש שלשום לשיחות הכרות עם כל ראשי האגפים במשרד האוצר, וקיבל סקירה כללית מכל אחד מהם. נמסר שפרס לא רמז על הצעדים שבכוונתו לנקוט, ואמר כי בשלב זה הוא לומד את הנושאים.

בכירים באוצר התרשמו כי פרס לא יבצע מהלכים כלכליים, כגון פיחות, כל עוד לא תושג הסכמה עם ההסתדרות. מהמשרד נודע כי בינתיים לא יבצע פרס מינויים חדשים. גם מנכ"ל משרד האוצר, ויקטור מדינה, ימשיך, כנראה, בתפקידו בשלב זה. עוד נודע כי החשב הכללי באוצר, אריה שר, ימשיך בתפקידו לששה חודשים נוספים, למרות שמונה לתפקיד יו"ר הבנק לפיתוח התעשייה.

מבנק ישראל נודע כי בימים הקרובים יגיש הבנק המרכזי את התוכנית הכלכלית שהוכנה על־ידי מחלקת המחקר. תוכנית זאת כוללת גם צעדים ליישום מיידי, וגם רפורמות לטווח ארוך יותר. בין השינויים המתוכננים – יישום המלצות ועדות ששינסקי וחוסמן, וביצוע המלצה לשינוי חוק שכר המינימום.

שמועות באוצר אומרות כי שמעון פרס ימשיך, גם ממשרדו החדש, לטפל בנושאים מדיניים: כבר ביום ששי הוא נפגש עם שגריר מצרים, מוחמד בסיוני, ואמר לו כי ימשיך לעקוב אחרי ההתפתחויות המדיניות.

מילוא פועל להעברת סמכויות בענייני סביבה למשרדו החדש

מאת אלי אלעד

כתבר "הארץ" לאיכות הסביבה

הממשלה עומדת להחליט בישיבתה היום להקים משרד לאיכות הסביבה, לפי סעיף 33 לחוק יסוד הממשלה.

השר המיועד לאיכות הסביבה, רוני מילוא, מסר אתמול כי בעקבות ההחלטה, יתקיימו השבוע שיחות עם המשרדים השונים כדי לסכם על העברתן למשרד החדש של הסמכויות והתפקידים הסביבתיים, המפוזרים בכמה תריסר משרדי ממשלה. בין השאר יועברו נושאי בריאות וסביבה, שמירת הטבע והנוף, חומרים מסוכנים, ואיכות המים.

כבלעדי הקמת המשרד החדש ישמש השרות לשמירת איכות הסביבה, שפעל עד עתה במסגרת משרד הפנים. על העברת השרות למשרד החדש סוכם ערב הצגת הממשלה החדשה עם שר הפנים אריה דרעי, שבתחילה התנגד להוצאת אגף זה ממשרדו. כן סוכם עקרונית שרשות הגנים הלאומיים, שהיא כיום באחריות משרד ראש הממשלה, תועבר למשרד לאיכות הסביבה. לישיבת הממשלה הבאה יובאו לאישור, על פי סעיף 33 ב', הסמכויות השונות שיועברו למשרד החדש.

מיכה חריש ושמעון שטרית מועמדים ליו"ר וע' הכספים

רמון יתמודד על ראשות סיעת המערך

מאת צבי זרחיה

סיעת המערך תבחר מחרתיים את מועמדה לראשות ועדת הכספים. המועמדים העיקריים הם הח"כים מיכה חריש ושמעון שטרית.

על־פי ההסכם הקואליציוני תימסר למערך ראשות הוועדה וללכוד משרת מ"מ יו"ר הוועדה, וכל נושא שיועלה לסדר היום על ידי מ"מ היו"ר יידון בוועדה בתוך 14 ימים.

חריש כיהן בקדנציה הקודמת כיו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת. שטרית אמר כי הוא יתמודד על התפקיד האיל ומילא תפקידים בתחום הכלכלי, ולהערכתו יש לו היכולת המקצועית למלא משרה זו.

ח"כ חיים רמון, שכיהן בקדנציה הקודמת כמרכז המערך בוועדת הכספים, הודיע כי אינו מתכוון לכהן כיו"ר הוועדה. רמון יתמודד מחר על משרת יו"ר סיעת המערך בכנסת. הוועדה המסדרת בכנסת תקבע מחרתיים את הרכבה הקבוע של ועדת הכספים.

חברי כנסת מהמערך ומהליכוד שואפים להימנות עם חברי ועדת הכספים. בוועדה החדשה יכהנו חברים רבים שלא השתתפו בה בקדנציה הקודמת, עקב פרישתם מהכנסת של רבים מחברי הוועדה בכנסת הקודמת: אברהם שפירא (אגו"י) יורם אריזור, מאיר שטרית, חיים קופמן (ליכוד), יצחק ארצי (תנועת המרכז), דוד דניתו (מפ"ל) יצחק פרץ, אפרים שלום, (מערך), וגרשון שפט (תחיה).

ד"ר רם ישי: לפתוח מיד במו"מ עם רופאי המדינה

(ע). יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל ד"ר רם ישי קרא בסוף השבוע לראש הממשלה יצחק שמיר ולחברי הממשלה החדשה לראות במשבר הבריאות נושא העומד בראש סדר העדיפויות הלאומי.

במברק ששיגר ד"ר ישי לראש הממשלה ולשר הבריאות יעקב צור הוא קבע כי מערכת הבחירות האחרונה והשיבושים במערכת הבריאות הביאו להזנחת מערכת הבריאות הממשלתית, ומצבם של חולים רבים בישראל הידרדר.

לדבריו, אדישות הפוליטיקאים היא שגרמה למצב, ולכן עליהם לפתוח מיד במשא־ומתן עם רופאי המדינה כדי לשים קץ למחדל.

ישי קבע עוד כי האחריות לשלום החולים רובצת על ראש הממשלה והשרים, הצריכים להקדיש תשומת־לב הכרחית למצוקת האזרחים ולמצוקת המערכת, "המצויה על סף תהום".

שמיר: יש לערוך בחירות בשטחים לפי קמפ דייוויד

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר בשבת, כי אין הוא מכיר שום שר בממשלתו התומך בקשרים עם אש"ף. שמיר הוסיף, כי על כל פנים המפלגות המשתתפות בממשלה מתנגדות רשמית ופורמלית להשתתפות כלשהי של אש"ף בשיחות עם ישראל.

על התוכנית לערוך בחירות בשטחים אמר ראש הממשלה, כי במסגרת מחויבותה של ישראל להסכם קמפ דייוויד, יש לערוך בחירות למועצה מינהלית, שתהיה הנציגות הלגיטימית של האוכלוסיה הערבית הפלשתינית.

על מספרם הגדול של השרים בממשלה אמר, שזה המחיר לאחדות. עוד אמר, כי הוא מקווה ששתי המפלגות העיקריות הפיקו את הלקחים מהמשגים בעבר וינסו למנוע עימות בעתיד.

ראש הממשלה דיבר בראיון ביומן השבוע באנגלית ב"קול ישראל".

גרוסמן ישוב לשדר את יומן הבוקר

מאת לילי גלילי

כתבת "הארץ"

השדרן דוד גרוסמן הודיע למנהל הדיוו אמנון נדב כי ישוב השבוע לשדר את יומן הבוקר בקול ישראל. גרוסמן החליט על כך בעקבות החלטתו של היועץ המשפטי לממשלה המבטלת כי זכות את פיטוריו מרשות השידור ואת התפטרותו ממנה לקת הרשות בדיון.

יו"ד האגוד הארצי של העתונאים יגאל לב מסר בתגובה: "אנו רואים בשובו של דוד גרוסמן לעבודה תוצאה של מאבק ציבורי שנוהל על־ידי האגוד הארצי של עיתונאי ישראל, לביטול מסמך הכוונות על חופש המידע של מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, שהוצא ערב כינוס המועצה הפלשתינית באלג'יר".

נבון להראל: אל תתפטר מהוועד המנהל

מאת לילי גלילי

שר החינוך והתרבות יצחק נבון ביקש ביום שישי מיו"ר הוועד המנהל של רשות השידור, אהרון הראל, שלא יתפטר מתפקידו על רקע הצעת הסכם בין הליכוד והעבודה לפיו יחולפו היו"ר והמנכ"ל הנוכחים של רשות השידור באנשים מקצועיים. נבון אמר לשוחח שוב עם הראל בנושא זה לפני ישיבת הוועד המנהל.

הראל מעבב את החלטתו בעניין זה עד לישיבה מחרתיים. בינתיים נודע שלמרות שהשר רוני מילוא סידר את תחינת ההסכם בין הליכוד למערך להחלפת היו"ר והמנכ"ל, מחש המערך בהחלטתו לא להעלות כלל את שמו של המנכ"ל, אורי פורת, כמועמד לקדנציה נוספת עם תום כהונתו באפריל.

יעקבי מברך על תמיכת שמיר בשינוי שיטת הבחירות

שר התקשורת, גד יעקבי, מקדם בברכה את הודעת ראש הממשלה משבת, לפיה הוא מצטרף למצדדים בשינוי שיטת הבחירות לכנסת.

השר הביע תקווה, כי הוועדה, שנקבעה על פי ההסכם הקואליציוני, לבחינת שיטת הממשל ושיטת הבחירות, תקום בזמן הקרוב ביותר.

תוחלת קופת תגמולים

קרן השפע

נותנת לך 48,000 ש"ח יותר בביטוח חיים.

כאשר אתה בוחר בקופת גמל חשוב מאד שהיא תתאים לדרישותיך ולצרכיך המיוחדים. יש אנשים רבים אשר חצים לשלב עם החסכון בקופת גמל גם ביטוח חיים, וזאת כדי להבטיח את עתידם בכל המישורים. זו הסיבה ש"תוחלת", קופת הגמל של הבינלאומי הראשון, מאפשרת לחבריה להשיג ביטוח חיים גבוה במיוחד – 50,000 ש"ח, לעומת כ־2,000 ש"ח הנהוגים בקופות גמל אחרות. לידיעתך סכום הביטוח ב"תוחלת" צמוד למדד אוקטובר 88.

קופת גמל "קרן השפע" תשואה יוצאת מהכלל!

"קרן השפע" היא קופת גמל לשכירים ולעצמאיים, שהגיעה מאז תחילת השנה לתשואה ריאלית יוצאת מהכלל – 6.97%!

בשבע השנים האחרונות הגיעה התשואה הריאלית הממוצעת ל־6.5% לשנה.

כל מי שהשקיע ב"קרן השפע" צבר רווחים נאים.

עכשיו הבחירה בידך...

בחר את קופת הגמל המתאימה לך. הזדרז והפקד בה כספים עד 30.12.88 וכך תוכל ליהנות מהטבות המס לשנה זו.

לבחירתך קופות גמל נוספות:
מיסב – קופה לעצמאים
עתידות – קופה לעצמאים ולשכירים.

פרטים נוספים בסניפי הבנק

הבנק הבינלאומי הראשון. יוצא מהכלל

מעיר כהן (ימשבנון)

25.12.88

עם הפנים לקהילה - במרפאות קופת-חולים השבוע 3

מבצע הדרכה לתזונה נכונה

המבצע יערך החל ממחר יום שני 26 בדצמבר עד יום ד' 28 בדצמבר בשעות אחה"צ

צוותי דיאטנים, מתנכים לבריאות ואחיות מזמינים את הקהל לתערוכה ולהדרכה בנושא תזונה נכונה, עיצוב הרגלי אכילה, דיאטת רזון ושקילה.

מרפאות:

תל-אביב ומחוזה, רח' המנחוף 34 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
ירושלים נוה יעקב, מרכז מסחרי שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00; ו-18.00
ירושלים תלפיות, דרך חברון 124 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 16.30; 17.00; 17.30; 18.00; 18.30
חיפה לין, שד' רוטשילד 35/37, ק. אליטר שקילה/תערוכה ב-27/12 ב-13.00-9.00, הרצאה ב-27/12 בשעה 10.00; ו-11.30
באר-שבע מעפילים, רח' המעפילים, שכונה ג' שקילה/תערוכה ב-27/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-27/12 בשעה 17.00
נתניה מרפאה מחוזית, רח' רזיאל 8 (אולם ההרצאות) שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
פתח-תקוה רוטשילד, רח' רוטשילד 119 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
טבריה מקצועית ע"ש "רקפי" - לוך המשטרה שקילה/תערוכה ב-28/12 ב-18.30-16.30, הרצאה ב-28/12 בשעה 17.00
צפת צפת דרום שקילה/תערוכה ב-27/12 ב-18.30-16.30, הרצאה ב-27/12 בשעה 17.00
חדרה מקצועית דומי, רח' הרצל 63 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
נצרת עילית נצרת צפון, שכונת רסקו שקילה/תערוכה ב-28/12 ב-11.00-9.30, הרצאה ב-28/12 בשעה 10.00
נצרת עילית נצרת דרום, שכונה דרומית שקילה/תערוכה ב-28/12 ב-11.00-9.30, הרצאה ב-28/12 בשעה 10.00
ראשון לציון ירושלים, רח' ירושלים 21 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
לוד לוד מרכז, רח' צה"ל 27 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
עפולה עמק, רח' שיבטיים שקילה/תערוכה ב-26/12 ב-18.30-16.30, הרצאה ב-26/12 בשעה 17.00
בת-ים מלך נוי, רח' קדושי קהיר 20 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
מגדל העמק מגדל העמק שקילה/תערוכה ב-26/12 ב-18.30-16.30, הרצאה ב-26/12 בשעה 17.00
בית שאן מרפאה ב' שקילה/תערוכה ב-26/12 ב-18.30-16.30, הרצאה ב-26/12 בשעה 17.00
רמת-השרון מוריה, רח' מוריה שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
כפר-סבא ראשונים (למבוגרים), רח' המעפילים שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26-28/12 בשעה 17.00
נהרייה מקצועית, רח' הרצל 66 שקילה/תערוכה ב-28/12 ב-10.00-12.00; 16.00-18.00, הרצאה ב-28/12 בשעה 16.30
ערד ערד, רח' חן שקילה/תערוכה ב-26/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-26/12 בשעה 17.00
חבל אשכול מרכז בריאות צוחר שקילה/תערוכה ב-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-28/12 בשעה 17.00
אור יהודה נוורא, רח' דוד-אלעזר 21 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-27/12 בשעה 17.00
גבעתיים המעורב, רח' הסמורד 24 שקילה/תערוכה ב-26-28/12 ב-19.00-16.00, הרצאה ב-28/12 בשעה 17.00

קופת חולים הכללית

בריאות היא ענין רציני

هكذا من الأصل

ניקבו גלגלי רכב משטרתי שחנה בירושלים

(ע). משטרת ירושלים חוקרת מעשי התנכלות לכלי רכב מינהלתיים משטרתיים, שחנו בסוף השבוע ליד מתי קציני מש־ טרה בירושלים, ברחוב יבנה שבשכונת קטמון ג' ובשכונת ארמון הנציב.

למשטרה לא ברור עדיין הרקע למעשה.

משראווי מואשם ברצח פנג'רי

תל־אביב (ע). לבית־המשפט המ־ חוזי בתל־אביב הוגש ביום ו' כתב אישום נגד סלומון משראווי, בן 33, מיפו, המציג עצמו כמודיע משטרתי לשעבר, על רצח אחמד פנג'רי, יו"ר ועד הנאמנים ה' מוסלמי ביפו (ה"וקף").

נציג הפרקליטות, עו"ד אב־ רהם טל, טוען בכתב האישום, כי ביום הרצח ארב משראווי לפנג'רי ליד שביל הסמוך לבית משפחת פנג'רי ביפו. משראווי, על־פי הט־ ענה, ירה בפנג'רי 3 יריות שפגעו בראשו, בבטנו ובחזה.

בבקשה לעצור את משראווי עד לתום ההליכים טוען עו"ד טל, כי בידי התביעה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של משראווי.

פועל נהרג מפגיעת רכב כשתיקן כביש

מאת נדירית אמיתי

סופרת "הארץ"

פועל שעסק בתיקון כביש חיפה–תל־אביב נהרג ביום שישי בצהריים מפגיעת רכב.

הפועל, סמיה עבדאללה (25) מהכפר סירה, שהועסק על־ידי קבלן משנה מטעם מע"צ, עמד בצד הכביש ונופף בדגלון כדי לסמן לנהגים להאט התנועה במ־ קום שבו בוצעו התיקונים.

רכב פרטי מסוג אסקורט שנסע מדרום לצפון פגע בו, העיפו מעל מעקה הפרדה לעבר רכב מסג סובארו שנע במסלול הנגדי. הפועל נהרג במקום. נהג האסקורט, בן 56, מקיבוץ מורש נעצר לחקירה במשטרה.

יהודה כהן, מנכ"ל מע"צ מסר כי על־פי נתוני המפקחים של מע"צ שיצאו למקום פעל הפועל על־פי ההנחיות השגרתיות הנהו־ גות בעת ביצוע עבודות בכ־ בישים.

חודשיים מאסר לגורם תאונה בשלילת רשיון

מאת נדירית אמיתי

סופרת "הארץ"

חודשיים מאסר בפועל נגזרו על נהג שהורשע בגרימת תאונה עם נפגעים בנהגו בתקופה של שלילת רשיון.

יוסף חאג' יחיא בן 22 מטייבה נהג במכונית, למרות שרשיונו נשלל, בכביסה לישכון עליה בכפר סבא, ברחוב משרניחובסקי, ורכבו סטה ועלה על אי תנועה. נוסע שיש לידו נפצע קשה ונגרם נזק לתמרור, עמוד תאורה וברז מים.

שומר בנק נידון על גניבה מהבנק

(ע). שומר בנק הורשע בגניבה בבית משפט השלום בחיפה. השו־ מר, זהבה נואף הבה (39) תושב דליית אל־כרמל, עמד לדין בפני השופט יצחק קלאוזנר, לאחר שבמחצית חודש יולי 1986, בעת שהועסק כשומר בנק הפועלים ברחוב החלוץ בחיפה, שלשל לכיסו 105 ש"ח במזומן. כסף זה שכחה אחת הקופאיות ליד שולחנה.

נדחתה בקשת רוקנשטיין החשוד בתכנון שוד לשחררו

(ע). מיכה ("פפה") רוקנשטיין (47), שנעצר ל־10 ימים כחשוד בקשירת קשר לבצע, יחד עם אחרים, שוד מזוין – יישאר במ־ עצר. כך פסק ביום ו' בית המשפט המחוזי בתל אביב, בהחלטתו לד־ חות את הערר שהגיש רוקנשטיין.

לטענת המשטרה, מסר רו־ קנשטיין לחברי הרשת אינפור־ מציה בנוגע לשוד מזוין אשר אמור היה להתבצע בימים אלה. מידע מודיעיני שהגיע למשטרה סיכל את ביצוע השוד.

סניגורו של רוקנשטיין טען במהלך הדיון, כי מרשו שוחח עם פקד אשר הדבו מהמשטרה, שאמר לו בתשובה לשאלה: "לו ידענו היכן השוד עתיד להתבצע, היינו נוהגים לכם להגיע ויורים בכם". לטענת רוקנשטיין, אמר לו הרפס כי "אני רוצה אותך במעצר מגע".

עדות ראייה / לילי גליל

בבית לחם – כמו בארמניה

רק עשרות בודדות של חוגגים נראו אתמול ברחובות הקודרים של בית לחם. "אין לנו שמחה בלב", אמר סוחר אחד

מעט אחרי השעה 8 בערב עמד אליאס פרייג', ראש עי־ ריית בית לחם, ליד חלון לשכתו שבקומה הראשונה של בית העירייה. הוא הסיט מעט את הווילון והשקיף על כיכר המולד שמתחתיו. "תראי את המקום הזה", אמר בעצב. "כל שנה, אלפים רבים של אנשים, עד שאי־אפשר למצוא מקום לעמוד. עכשיו אין חג בכלל. לפני שבאתי לכאן, שמעתי בטלוויזיה שבארמניה ביטלו את חגיגות החג בגלל רעש האדמה. גם לנו, כאן, היה מין רעש אדמה כזה בשנה האחרונה. אז איך אפשר לשמוח?"

מחלון לשכתו של פרג' נשקף מראה סוריאליסטי ממש. גשם שוטף ירד על הכיכר וערפל סמיך כיסה את המראה. מתחת למטריות התגודדו אותה שעה כמה עשרות צופים שהאזינו לאחת המקהלות שהגיעו מהעולם, מבצעת על בימה את שיר חג המולד המסורתי "לילה שקט, לילה קדוש".

בשולי הכיכר, מתחת לשלט "מרכז קניות לתיירים" המעטר שורשת חנויות שלא נפתחה כלל כבר האינתי־ פאדה, מתגודדים עוד כמה עשרות תושבים מקומיים שלא היה להם יום חג. "אין לנו שמחה בלב", אומר סוחר מבית לחם, שבמשך השנה סגר את הקפטריה המקומית ואת חנות המזכרות שבבעלותו. "אין ביזנס ואין שמחה", אומר חברו: "מסביב רק משפחות שיש להן הרוג, פצוע, אסיר. באנו כאן היום להראות לעולם שאין חג בבית לחם. זו פעולת מחאה".

עם רדת החשיכה דמתה אתמול העיר בית לחם לעיר רפאים אמיתית. הערפל הסמיך שכיסה את העיר רק העצים את התחושה, הדמויות הבודדות של התושבים שהמקו בין הבתים נראו כרוחות מרחפות. בסמטאות האפלות לא בקע אור מהבתים ובוודאי לא קולות של חג.

גם בבתים פנימה גזרו על עצמם תושבי בית לחם התנזרות מכל גילוי של חג. לא רק כבו הנהגת האינתי־ פאדה, אלא גם בחשש של מיעוט נוצרי בתוך הרוב המוסלמי, אפילו עצי אשוח לא הציבו בבתיהם. הקישוט היחיד היה שרשרת אורות בודדת, נטולית, שנתלתה בכיכר העיר. היא, כמו מוסיקת הרקע שבקעה מהקסטות, באדיבות שלטונות ישראל שביקשו לשוות למקום אווירה של חג. בית העירייה נותר עירום מכל קישוט. על רקע הד־ עירום של אלה בלטו רק עשרות המוסמים שהציבו המש־ טרה והצבא. המראה הכללי היה כשל אירוע שאורגן בידי אמרגן כושל שאף אחד לא בא.

כיכר העיר. לעיני מצלמות מהעולם המתעוררות לשלם הנוצרי את אירועי בית לחם, עולות בזו אחר זו מקהלות צבעוניות מספרד, שווייץ וארה"ב, המנסות לשכח את לבם של קומץ התיירים. שהגיעו לחפש "את הקיץ ואת החג", כדבריהם, ולא מצאו אף אחד מהשניים. "מה אפשר לעשות", אומרים הישראלים המופקדים על האירוע. "זה החג שלהם. אם הם רוצים להיות עצובים, שיהיו עצובים".

בצד הישראלי יש אפילו מידה של שביעות רצון. עד לרגע האחרון ממש לא היה ודאי שאפילו הטקס המסורתי עם הפטריארך הלטיני יתקיים בכלל. כשהגיעה שיירת הפטריארך, והאירוע עבר "באווירה טובה יחסית", הכל נשמו לרווחה.

פרייג', שנעלם לביתו עד לשעת המיסה של חצות, הספיק עוד להבטיח כי אם ייפתחו שיחות השלום, יחדש גם הוא את קבלת הפנים המסורתית שנהג לערוך בחג המולד. וכבר הוא מזמין אם כולם, אולי, לחג מולד שמח יותר, ב־1989.

התושבים נענו לכרוז: שמחת חג המולד בבית־לחם הושבתה

תיירים מעטים וזרים קיבלו את הפטריארך הלטיני של ירושלים בכיכר כנסיית המולד בבית־לחם שהיתה מלאה באנשי צבא ועיתונאים

מאת דן פביר

קריאת ההנהגת התקוממות הלאו־ מית לתושבי בית־לחם לקיים בערב חג־המולד שביתה כללית ולא לחגוג כלל, בוצעה במלואה. בניגוד לכל שנה, לא קושטו רחובות העיר ודו לנות הראווה, התושבים הסתגרו אתמול בבתיהם, ולא יצאו לכיכר כנ־ סיית המולד לחגוג, ולקבל את פני הפטריארך הלטיני של ירושלים.

גם הפטריארך עצמו, מישל סבח, שהוא הפלשתינאי הראשון בתפקיד זה, נמנע מלערוך אתמול את המסע המסורתי והנציגי שלו מירושלים לבית־לחם, הנסע אתמול בבהדים ישירות לבית־לחם.

בכניסה לעיר קיבל את פניו סגן ראש העירייה. מלבד תיירים בודדים שהיו בכיכר, היו שם הרבה מאוד עי־ תונאים מישראל ומחו"ל, חיילים ואנשי משמר־הגבול רבים. הפטארי־ אך סקר שתי שורות של מודים פרב־ סיסקנים שעמדו מתחת למטריות בגשם סוחף.

בכניסה לרחבת הכנסייה קיים צה"ל מחסום בדיקה, שבדק את התיי־ רים והנכנסים האחרים בצורה קפד־ נית, כולל באמצעות גלאי חפצים מתכתיים.

בשעת הצהריים הגיע אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, וראש המינהל האזרחי ביו"ש, תא"ל שייקה ארז, לברך את ראש העיר אליאס פרייג' לרגל חג המולד. המברכים הודיעו על מחווה של רצון טוב לכבוד חג המולד שתרוד 12 עצורים מכל הגדה. פרייג' ביקש ממצנע ומארז לשחרר עציר מסוים, והאלוף השיב שישתדל לעשות כן.

בשיחה עם עיתונאים לאחר מכן הגיב האלוף עמרם מצנע על השבתת חג המולד בבית לחם: "כל תפקידנו הוא לאפשר למי שרוצה לחגוג – לעשות זאת. אנחנו לא אחראים למצבם הנפשי ולמצב רוחם של האנ־ שים. תפקידנו הוא לאבטח ולארגן. אני לא צופה בעיות".

התיירים המעטים שהגיעו הביעו אכזבה מהשבתת החג, ולא הבינו מדוע ישנם חיילים רבים כל־כך בכיכר. צוותי טלוויזיה רבים הרבו לצלם תמונות הכיכר השוממה בשל האינתיפאדה.

עובדי בתי המשפט בקריית גת ובדימונה יוצאים נגד סגירתם

(ע). נציגי העובדים של בתי משפט השלום בקריית גת ודימונה מתנגדים לסגירת שני בתי המשפט הללו, בעקבות פרסום כוונה של משרד המשפטים לעשות כן.

מזכיר מועצת פועלי קרית גת, אלברט ארז, שיגר בסוף השבוע שעבר מיברק לשר המשפטים, דן מרידור, ותבע שלא לסגור את בית המשפט בעיר. ארז־כתב לשר: "אנו רואים בחומרה רבה את הכוונה לסגור את בית המשפט בעיר, מוסד שנותן שירות חיוני לציבור התושבים בעיר ובאיזור."

מזכיר מועצת פועלי דימונה יוסי בוסקלי הודיע לוועד עובדי בתי המ־ שפט בטחות שיתמוך במאבקם נגד סגירת בית המשפט בדימונה.

יו"ר ועד עובדי בתי המשפט בד־ רום, עזרא מורה, שיגר מכתב להנה־ לת בתי המשפט בישראל והודיע על התנגדות העובדים לכוונת הסגירה.

בקריית גת שישה עובדים בבית משפט השלום ובדימונה חמישה עובדים.

ביהמ"ש: טענת חיסיון לא חלה על יפוי כוח שקיבל עורך דין

השופט דרש מלשכת עורכי הדין לבדוק את המקרה של עו"ד יעקב טל – שסירב להעיד אם יש בידו יפוי כוח בלתי חוזר מלקוחו

(ע). להפקדת יפוי כוח בידי עו"ד אין בהכרח קשר ענייני לשירות המק־ צועי שניתן על־ידי עו"ד ללקוח, ועל כן חובה על עורך הדין להעיד בפני בית המשפט בנדון. השימוש במקרה זה בטענת החיסיון הוא שימוש לרעה, השוחק את חשיבותה", פסק שלושם בית המשפט המחוזי בתל אביב, כאשר לסתו לחייב את עו"ד יעקב טל להעיד בנוגע ליפוי כוח שקיבל, במ־ סגרת מחלוקת משפטית שעניינה העברת זכויות מקרקעין.

ב־16.10.88 החליט השופט שאול אלוני לעצור למספר שעות את עו"ד טל, לאחר שהאחרון סירב להעיד גם לאחר שהובהר לו כי ייעצר על ביזיון בית המשפט. עו"ד טל שוחרר ממעצ־ רו רק לאחר שהודיע באמצעות נציג לשכת עורכי הדין, שהוא נכון לעלות על דוכן העדים.

בישיבה שהתקיימה ב־8.11.88 העלה עו"ד כל טענת חיסיון, הפוטרת אותו לענות על שאלת בית המשפט אם יש בידו יפוי כוח בלתי חוזר מבעל המקרקעין.

את טענת החיסיון ביסס עו"ד טל על חוק לשכת עורכי הדין, הקובע כי "דברים ומסמכים שהוחלפו בין לקוח (בעל הנכס) לעורך דינו ויש להם קשר ענייני לשירות המקצועי, לא יגלה אותם עורך הדין בכל הליך מש־ פטי, מלבד אם ויתר הלקוח על הסיגותם".

השופט אלוני קבע, כי יפוי כוח הוא מסמך המיועד לאפשר ביצוע פעולה כלשהי, תוך מתן הגנה וביטחון לצד שלישי, המתבסס על יפוי כוח זה, ואין לראותו כ"מסמך" שהוחלף בין עורך הדין ולקוחו.

השופט מתח ביקורת על עו"ד טל, שבסירובו להשיב על השאלה מביע תמיכה בעדותו השקרית של לקוחו.

כתב השופט: "אני מקווה שלא תהיה זו דרישה מוגזמת מלשכת עורכי הדין לבדוק את התנהגותו של עו"ד טל בפרשה זו או שמא סבורה הלשכה, או לפחות מנהיגיה, כי עו"ד זכאי להגנה בכל הנסיבות, תהא התנהגותו אשר תהא".

יונת פרויליך חולת הלוקמיה יצאה לארה"ב להשתלת מח עצם

בשבועות האחרונים נערך למענה מבצע התרמה גדול ● מומחה ישראלי: ניתן היה להטיס את מח העצם ארצה ולבצע את הניתוח ב"הדסה" בי־ם

(ע). חולת הלוקמיה בת 18 מתל אביב, יונת פרויליך, יצאה אמש לארה"ב ותעבור שם מתחיים השתלת מח עצם.

מבצע ההתרמה למימון הניתוח, שעלותו 135 אלא דולר, טרם הסתי־ יים, אך בית החולים באוהיו הודיע, כי ניתן יהיה לבצע את ההשתלה כבר ביום שלישי.

ליונת נמצא באיזור אוהיו תורם אמריקאי.

את מבצע ההתרמה יזמה וארגנה שלי חושן, יו"ר הקרן להצלת חיים. במהלך השבועות האחרונים נערכו למען יונת תצוגות אופנה ותוכניות רדיו וטלוויזיה לשם גיוס הכספים.

פרופ' שמעון סלבין, מנהל המחל־ קה להשתלת מח עצם בהדסה ירושל־ ים, אמר כי הניתוח יכול היה להתבצע בישראל, לאחר שהתורם הביע את רצונו לבוא לישראל. לדב־ ריו, ניתן היה להטיס את מח העצם מארה"ב לישראל, דבר שנעשה בכל העולם, ולא היתה כל הצדקה לגייס את עזרת הציבור למימון הניתוח בארה"ב.

מיכשור חדש יפתור בעיות הגורמות נכות לב וריאות

מאת עדנה אריזור

עמותת אלרן (אגודה למחלות דרכי הנשימה) תרמה מיכשור רפואי חדיש למעבדה לפיזיולוגיה של המאמץ, במכון לרפואת ריאה שבמרכז הרפואי בילינסון. מדובר במיכשור שמטרתו להעריך כושר של עובדים בסיכון מקצועי ולעסוק בפתרונן של בעיות קליניות מורכבות הגורמות נכות במערכת הלב והריאות.

המיכשור מבוסס על מדידה בזמן אמיתי של דיכוי חמצן, דו תחמוצת הפחמן חרימת האויר המתחלף בתוך ריאות, ועיבוד הנתונים בעזרת מחשב. הבדיקה נעשית כשהנבדק מבצע מאמץ גופני הולך וגדל עד לשיא אליו יכול להגיע על אופני כושר או מסלול נע.

התוצאות המתקבלות מאפשרות לקבוע את כושרו של האדם הבריא או את מגבלותיו של האדם אשר לו ליקוי בתפקוד אחד האיברים, בלב ובמחזור הדם, או בריאות. מידע זה חיוני בהערכת כושרו של האדם לע־ בודה, בקביעת גובה נכותו, בתביעות נזיקין, בהערכת כשירות לניתוח בהערכת תוצאות ניתוח ובהערכת נזקי עישון.

מצעד מחאה על זיהום נחל אלכסנדר נערך על גדותיו

מאת אלי אלעד מוסר "הארץ" לאיכות הסביבה

מאות חובבי טבע מאזור השרון השתתפו ביום שישי ב"מצעד הודהות עם נחל אלכסנדר" כמחאה על זיהומו של הנחל בכמויות גדו־ לות מאד של ביוב גולמי מנתניה. המצעד אורגן ע"י החברה להגנת הטבע ובין משתתפיו היו תלמידי בית ספר. המצעד יצא מביה"ס האזורי בכפר ויתקין וצעד בשלושה ראשים לאורך עדון האלכסנדר עד שיעבו לים.

דוברי כתבא מהחברה להגנת הטבע ציין כי כיום, במקרה של תקלה בחשמל, מורם הביוב הגולמי של נתניה אוטומטית לערוץ נחל אלכסנדר. ראש מועצת עמק חפר, עמוס דגני, מסר כי עיריית נתניה הבטיחה לדאוג לרכישת גנרטור כדי שבמקרה של הפסקת חשמל לא יגיע ביוב נתניה לנחל.

הסטודנטים תובעים לסכם נושא שכר הלימוד לתש"ן

(ע). נשיאות התאחדות הסטודנטים הארצית קראה שלשום לממשלה החדשה לסכם את נושא שכר הלימוד לשנת תש"ן לא יאוחר ממועד סיום הרשמה לשנה הבאה בפברואר 89'. יו"ר ההתאחדות, עדי הדר, היתרה שאם הממשלה תסרב להיענות לדרישות הסטודנטים, יש לצ־ פות למאבק שייפתח בקמפוסים כבר בתקופה הקרובה. במקרה כזה עלולה שנת הלימודים להיפגע שוב מהשבתות ומשיבושים.

כמו כן דורשים הסטודנטים מהממשלה החדשה להגדיל את ההקצבה למוסדות להשכלה גבוהה, לאור המשבר המתמשך שפוקד אותם, אך בכפוף לתנאי התייעלות שתציג להם הממשלה.

נשיאות ההתאחדות החליטה עוד כישיבתה האחרונה להיאבק גם על מימוש חוק החיילים המשוחררים (מענק הסתגלות), שאושר השנה, כדי שיוצאי צבא אכן יקבלו הטבות, שיעודדו אותם לפנות ללימודים גבוהים.

נציגי הסטודנטים ינסו להיפגש בימים הקרובים עם שרי החינוך והכיטחון ועם ראש הממשלה כדי לדון בנושאים אלה.

זיהום כימי רעיל נמצא במאגרי החוף ומי־התהום

מים הכילו רעל בשרון, ביבנה ובנחשולים

מאת אלי אלעד, מוסר "הארץ" לאיכות הסביבה

תוצאות ראשונות של מחקר שבדק את מידת הזיהום של מאגרי מי־ התהום מצביעות על זיהום מאגר החוף בחומרים כימיים מסוכנים. המחקר נערך על־ידי ד"ר לאה מושקס ממינהל המחקר החקלאי, ונערך על־פי הזמנת השירות לשמירת איכות הסביבה.

בריוות, המופיע ב"ביוספירה", מציינת ד"ר מושקס כי התוצאות מעי־ דות על חדירה של מזהמים אורגאניים אל מי התהום, אפילו בעומק של 30 מטר. בשכבת מי־תהום שנבדקה בשרון, באזור שמושקה בקולחים מזה 20 שנה ויותר, נמצאו רמות גבוהות של מזהמים אורגאניים שונים. בין החומרים המזוהמים נמצאו חומרים כימיים שמשמשים בתעשייה הפלסטית, חומרים המשמשים כמונעי חימצון ועוד.

החוקרת מטעימה כי הזיהוי כלל רק מקצת מן המזהמים המצויים בדו־ גימות המים. קבוצות חשובות של מזהמים פוטנציאליים לא נבדקו, וכי־ ביזם מזהמים בסיסיים או חומציים.

הד"ר מושקס מציינת כי רמת המזהמים שנמצאה גבוהה לעתים פי עשרה מן הרמה שדווחה באירופה ובארה"ב.

גם בבארות שנבדקו באזור אשדוד, בנחשולים שבחוף הכרמל וליד חדרה נמצאה רמה משמעותית של מזהמים שונים, ביניהם תוצרי פירוק של דטרגנטים. מושקס מציינת כי ריכוזי החומרים הללו אין בהם סכנה מיידית של הרעלה חריפה, אך אין ספק שחדירתם למי־התהום הינה יותר מבלתי רצויה.

לעומת זאת, בקרקע שבאזור המושקה בקולחים בשרון, ניתן היה לזהות חומרים ארומטיים מכילי חנקן הידועים כרעילים. גם בבאר של קבוצת יבנה, שממנה נשאבים מים לשתייה, ובבאר של נחשולים נמצא חומר הידוע כרעיל.

החוקרת מציינת כי שיטת המיצוי לא אפשרה לגלות את כל החומרים המזוהמים בדגימות שנבדקו, ולכן ייתכן שקיימים מזהמים נוס־ פים במי מאגרי החוף.

אושרו 20 חוזים אחידים במגמה להגן על הצרכן

מאת לאה פורת

למעלה מ־20 חוזים אחידים בתחומים שונים, אושרו בסוף השבוע על ידי בית הדין לחוזים אחידים שליד בית המשפט המחוזי בירושלים – כך מסרה דוברת משרד המשפטים אתי אשר.

חוזים אחידים הם חוזים סטנדרטיים שחברות גדולות מכתיבות לצר־ כנים. במגמה להגן על הצרכן מפני חוזים שרירותיים, קבע החוק כי כל חוזה אחיד יקבל אישור מבית הדין לחוזים אחידים. התנאים בחוזים האלה אמורים להוות את הגורמות הסבירות באותו תחום. בבית הדין לחוזים אחידים מתנהל גם רישום של כל הספקים שחוזים שלהם קיבלו אישור, הציבור רשאי לעיין ברישום כדי לברר אם ספק מסויים הוא בעל חוזה אחיד ולבדוק אם באותו נושא קיים כבר חוזה אחיד כאושר של ספק אחר.

התחומים בהם אושרו באחרונה חוזים אחידים: התקשרות בין קבלן בניה ללקוח, הובלת משלוחים במוניות, הובלת מטענים במשאיות, הפקדה במחסני ערובה, שהיה בבית אבות, מכירת מוצרי חשמל, שירות למעליות, מכירת ספרים, מגני לאוור נופש, זיפות ואיטום, אמרגנות, הרשאת חיוב חשבון (של בנק יהב), כרטיס בנק, ניקוי יבש, שכירת סרטי וידאו, מכירת מזון בקר, מערכת אזעקה, מרכזי קליטה ובתי אבות של הסוכנות היהודית, מכבות נסיעות, כרטיסי חיוב, פתיחת חשבון שיקים, הספקת עופות, מסירת משלוחים.

רב"ט דוד דלורוזה למנוחות

ירושלים (ע). רב"ט דוד דלורוזה, שנפגע כאשר נחלץ להציל את חיי רחל וייס ושלושת ילדיה הקטנים בעקבות השלכת בקבוק תבערה על האוטובוס ביריחו, נפטר מפצעיו, והובא ביום ו' למנוחת עולמים בהר המנוחות בירושלים.

רב"ט דוד דלורוזה נפצע בעת שנזרק בקבוק תבערה לעבר האוטו־ בוס ביריחו ב־30 באוקטובר 1988 ונפטר ביום ה' לפנות בוקר בלונדון. הוא נפגע קשה בלבו ובריאותיו כתוצאה מהעשן.

דלורוזה נזקק להשתלת לב וריאות, וב־15 בדצמבר הוטס לבית־החו־ לים בלונדון למטרה זו. עמו יצאו הוריו ושני רופאים מיחידת הטיפול הנמרץ בבית־חולים הדסה עין־כרם. דלורוזה נפטר עוד בטרם הגיעו לשולחן הניתוחים. גופתו הוטסה לארץ, וביום ו' נערכה הלווייתו.

המעמיסים של קטרפילר - למי שעמוס בעבודה!

926E ,936E ,950E ,966E.

סידרת "E" החדשה של קטרפילר:
מעמיסים אופניים ב־4 דרגות עוצמה, לכל עומס של עבודה.

יותר כח
תוספת של 8% כ"ס נותנת לך את האפשרות לחפור ולהעמיס יותר.

יותר עוצמה
כח הדחף בגלגלים וכח הכריה בכף, נותנים לך את העוצמה הדרושה לכל סוג של עבודה.

יותר ביצועים
הכח, העוצמה, והאיכות של קטרפילר, חוברים יחד לתת לך את מה שאתה מצפה מכלי עבודה שכזה - ביצועים גבוהים בכל תנאי ובכל שטח.

קטרפילר הכח להזיז הרים

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
THE ISRAEL TRACTORS & EQUIPMENT CO. LTD.

מפיצי
CATERPILLAR
בישראל

חולון: ת.ד. 214, א. התעשיה, רח' המנור 8, טל. 03-807722, טלקס 381747/8 מיקוד 58101
סניף חיפה: אזור התעשיה קרית ביאליק ת.ד. 1191, טל. 04-761477, מיקוד 27112

CATERPILLAR, CAT and ⊞ are trademarks of Caterpillar Inc.

מדינת ישראל
משרד המשפטים

הודעה בדבר רשימה של מבקשי רשיונות

לפי תקנות חוקרים פרטיים שירותי שמירה (רשיונות) התשל"ב־1972

בהתאם לתקנה 8 לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב־1972 מתפרסמת בזה רשימת מבקשי רשיונות. תוך 15 יום מפרסום הודעה זו רשאי כל אדם להגיש התנגדות מנומקת בכתב למתן רשיון למבקש מסוים, לפי המען: ועדת הרישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, רח' צאלח א־דין 29, ירושלים.

מס' הבקשה	השם	המען	סוג הבקשה
4910/88	הייני טל	ח' 16/13, [illegible] חיפה	חוקר פרטי
4911/88	דהאן רפאל	דלאל 12 בת־ים	[illegible]
4912/88	שחורי מלי	הדגנה 4/1, קריאון	חוקר פרטי
4913/88	דיכטר אליהו	שבזי 14/9 קרית־ים א'	חוקר פרטי
4915/88	אוסקובסקי בני	מעפילי אגוז 28/12 תל־אביב	חוקר פרטי
4916/88	לנואל אלישע	רקנאטי 10, רמת־אביב	חוקר פרטי
4917/88	שמחון מאיר	מושב תדהר 6	חוקר פרטי
4918/88	לוי מרדכי	חפץ חיים 10, ראשון לציון	חוקר פרטי
4919/88	מוהפוזה ניסים	מעלה אפרים, ד.נ. מזרח בנימין	חוקר פרטי
4920/88	שלו גיל	הרצל 5, נס־ציונה	חוקר פרטי
4921/88	אבו רזק מוסטפא	פייק קוק 13, רמלה	מארגן שמירה שכיר
4922/88	חנוך דוד	מסולה 14, חולון	חוקר פרטי
4923/88	הרטשטייק בנימין	שטיינברג 4/18, רחובות	חוקר פרטי
4924/88	פרינטי יוסף	שאול המלך 149/10, באר־שבע	חוקר פרטי
4925/88	ניסים חיים	הבראים 10, מעוז־ציון	חוקר פרטי
4926/88	ידיד זורון	בר־גיורא 13, ירושלים	חוקר פרטי
4927/88	שמור ירושלים ע"י	תרמיים 76, מעוז־ציון	משרד לשרותי שמירה
	סימן טוב משה	מעוז ציון א/43	מארגן שמירה שכיר
	לוי אליהו	רמב"ם 13, מבשרת ירושלים	מארגן שמירה שכיר
4928/88	ברק מאיר	מורדי הגיטאות 7, גבעת־נשר	מארגן שמירה שכיר
4929/88	רודריג נחמיה	בר־גוריון 2, גבעת־שמואל	חוקר פרטי
4930/88	אלול אבי	אילת 568/4, אילת	חוקר פרטי
4931/88	פרידברג עמוס	ביה"אל 106, כוכב־יאיר	חוקר פרטי
2520/84	בנשהל אלברט	רוגוזין 41/29, אשדוד	משרד לשרותי שמירה
4932/88	אלנקרי משה	טשרניחובסקי 13/7, כפר־סבא	חוקר פרטי
4933/88	בוים ישראל	שד' עמנון 46, הרצליה	חוקר פרטי
4934/88	ברוכי יאיר	דרור 58, ראשל"צ	חוקר פרטי
4935/88	מעוז גיורא	שנאור 24, הרצליה	חוקר פרטי
4936/88	גלאיס־שירותי מגן ע"י	שושנה 10, מבשרת ציון	משרד לשרותי שמירה
	מרדכי פנחס	שושנה 10, מבשרת ציון	מארגן שמירה שכיר
	בכר ניסים	שושנה 12, מבשרת ציון	מארגן שמירה שכיר
4937/88	אורע עבדיה	של עמנמי 11 ב', עפולה	חוקר פרטי
4938/88	בילו יוסיטוב	זבולון 47/9 א', קרית־אונו	חוקר פרטי
4939/88	דוין יגאל	אליהו 622/3, בית־שאן	חוקר פרטי
4940/88	הרוש יעקב	פייר קניג 10, ירושלים	חוקר פרטי
4941/88	קוסלר יואב	מיכה 14, תל־אביב	חוקר פרטי
4942/88	רמתי גיא	שבטי ישראל 18, רמת־השרון	משרד לשרותי שמירה
4943/88	שטיינר שמואל	קרל נטר 14/12, ראשון־לציון	חוקר פרטי
4944/88	חדד מיכאל	כצנלסון 14, באר־שבע	משרד לשרותי שמירה
4945/88	בן־זאב יואל	משה שרת, חדרה	משרד לשרותי שמירה
4946/88	חפץ אורן	ת.ד. 833, אריאל	חוקר פרטי
4947/88	ברשבת יובל	המתמיד 40/2 רמת גן	חוקר פרטי
31/73	"חוסך" ע"י אליעזר סגל	השחר 15, עפולה	משרד לשרותי שמירה

תאריך: ה' טבת התשמ"ט
13 דצמבר 1988

אלעזר הלוי
שופט (דימ') בית משפט מחוזי

ק"ת התשל"ב, ע"מ 1236; התשכ"א, ע"מ 122.

כדאי לך בקופת חולים מאוחדת!

טלפון פתוח בנושא: מחלות עיניים

ליקויים והפרעות בראיה

קטורקט (ירוד), השתלת קרנית, רשתית, פזילה.

צוות מומחים
ישיב טלפונית לפניות הציבור
מחר יום שני 26.12.88
יח' בטבת תשמ"ט
בין השעות 18:00-16:00

בטלפון: 03-233251-4
03-234437
03-229880
03-241622

משתתפים:
ד"ר עוזיד בן חיים – המרכז הרפואי הרצליה.
ד"ר יצחק אבני – בי"ח ממשלתי, אוניברסיטת ת"א.
ד"ר אילן מרמור – קופ"ח מאוחדת.
ד"ר אלישע ברטוב – בי"ח ממשלתי.

קופת חולים מאוחדת
עיקר הבריאות

מועצת עיריית חיפה אימצה את המסקנות בדו"ח מבקרת המדינה

מהנדס עיריית חיפה יודח מתפקידו • הגזבר הגיש את התפטרותו

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

בתום ישיבה סוערת, שנמשכה שמונה שעות רצופות, אישרה ביום שני מועצת עיריית חיפה את מסקנות דו"ח מבקרת המדינה, ואת המלצות ועדת הביקורת העירונית שדנה בממצאים החמורים שהשמיע הדו"ח על עיריית חיפה. המועצה החליטה להעביר מתפקידו את מהנדס העירייה, איתמר ינובין, ולקבל את התפטרותו של גזבר העירייה, גדי צ'יזניסקי, שהודיע על התפטרותו לראש העירייה, אריה גוראל, יום קודם לכן.

ברוב קולות הקואליציה (17 נציגי המערך, הדתיים ואחרים) נדחו הצעת סיעת שינוי להטיל את המסקנות האישיות גם על ראש העירייה, והצעת סיעת "הליכוד" לבטל את המסקנות האישיות נגד שני הפקידים הבכירים, ולזמן את גוראל לחקירה בוועדת הביקורת לשם בירור אחריותו לחריגות.

בישיבה נשמעה ביקורת מטעם חברי סיעת המערך בעירייה על עיתוי פרסום דו"ח הביקורת – ערב הבחירות, ועל "הפרשנות המגמתית של מבקרת המדינה לעובדות שחשפה". אנשי הסיעה טענו כי אמצעי התקשורת שנוצרו להבליט הבלטה יתרה דווקא את הביקורת על עיריית חיפה.

ראש העירייה, אריה גוראל, הודיע בישיבת המועצה על מינויו של חגי גינזן, מנכ"ל החברה הכלכלית לחיפה, כאחראי ליישום המלצות דו"ח מבקר המדינה לתיקון הליקויים השונים שחשפה. רואה החשבון, שלום רוזיאל, יגיש המלצות לשיפור מינהל הכספים בעירייה ודרכים למניעת החריגות שנעשו בו.

כזכור חשף דו"ח מבקרת המדינה שורה של ליקויים חמורים במיוחד בתחום הרישוי והפיקוח על הבנייה, הטיפול בנכסים ובעיקר בתחום מינהל הכספים. למבקרת המדינה התברר שהדו"חות הכספיים של העירייה לא שיקפו נאמנה את מצבה הכספי, שכן חלק מפעולות הרישום בפנקסיה נעשו בצורה הנוגדת את כללי החשבונאות.

ועדת הביקורת העירונית, בראשותו של יצחק גץ, נציג הסיעה הדתית המאוחדת, המליצה שמבקר העירייה יבצע את תיקון הליקויים ויחזור לוועדה תוך 90 יום על השגיה. עוד המליצה הוועדה כי ראש העירייה יבדוק את נוהלי קבלת ההחלטות בידי חירות העירייה השונות.

ועדת הביקורת המליצה להורות למנהל אגף כוח אדם בעירייה לא לאשר העסקת עובדים בימי המנוחה ללא היתר מטעם שר העבודה והרווחה שיינתן מראש, להפסיק לשלם שכר על בסיס הסדרים מקומיים, ולהפסיק מתן הטבות שכר ותנאי פרישה מועדפים לבכירים בעירייה.

בפרק העוסק בנכסי העירייה ממליצה ועדת הביקורת לא להתקשר בעיסקות מקרקעין בלי אישור מראש של משרד הפנים, לדאוג לקיום התנאים בחוזים, ולהעביר על-שם העירייה שטחי שנים במשרד המקרקעין.

בפרק התכנון, הבנייה ועבודות הפיתוח ממליצה הוועדה להורות למהנדס העיר לשמור על תכנון כספי ופיסי, ולשמור על מינהל תקין בעת ביצוע עבודות הפיתוח, לדאוג לפיקוח מתאים על עבודות הבנייה, לזרז את אישור תוכנית המיתאר למרחב התכנון המקומי, ולדאוג לצעדי אכיפה יעילים נגד בנייה בלתי חוקית.

בתחום מינהל הכספים ממליצה הוועדה לראש העיר ולמועצת העירייה להנחות את גזבר העירייה לדאוג אישית לכך כי הדו"חות אותם הוא מגיש ישקפו מהימנה את מצבה הכספי של העירייה, וכי פעולות הרישום בפנקסי העירייה ייעשו על-פי כללי החשבונאות. הוועדה ממליצה למנות רואה חשבון אשר יאשר את הדו"חות הכספיים התלת-חודשיים שמכין הגזבר בטרם יובאו לאישור מועצת העירייה ולפני שליחתם למשרד הפנים.

כאמור, המליצה הוועדה בפרק המסקנות האישיות להתיר את חוזהו של מהנדס העירייה. הוועדה נמנעה מהסקת מסקנות אישיות כלפי גזבר העירייה לאחר שזה הודיע על התפטרותו.

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, תקף את סיעת הליכוד וטען כי אין לה זכות מוסרית לבוא ולבקר משום שהיתה, במשך שלוש שנים מהקדנציה הנוכחית, בקואליציה העירונית. גוראל הדגיש כי למרות הפרשנות המגמתית שייחסה מבקרת המדינה לכמה מהעובדות שחשפה בדו"ח, הרי שעיריית חיפה היא הראשונה מבין העיריות שהסיקה מסקנות בתום שלושים יום מהגשת הדו"ח, וניגשה לתיקון הליקויים.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק מלווה את מקהלת "אנקור" הירושלמית בדרכה להופעה בכנסיית הגואל בעיר העתיקה. קולק החליט ללוותם בעצמו לאחר שכמה מההורים הביעו חשש לשלום ילדיהם.

תצלום: נתי שוחט, "פלאש 90"

היועץ המשפטי לממשלה מצטרף לתביעת בל"ל נגד ארנסט יפת

(ע). היועץ המשפטי לממשלה הודיע לבית המשפט המחוזי בתל-אביב על הצטרפותו לתביעה הכספית שהגיש בנק לאומי נגד ארנסט יפת, לשעבר יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי של הבנק.

בל"ל מבקש מבית המשפט לחייב את יפת להשיב לו כ-[illegible] מיליון ש"ח ששולמו לו שלא כדין, ולהצהיר כי יפת אינו זכאי לגימלה חודשית או כל גימלה אחרת, למעט גימלה "בשיעור של 70% משכר ראוי שייקבע על-ידי בית המשפט".

בהודעת היועץ המשפטי לממשלה נאמר, כי "בהיותי סבור שיש לציבור עניין ברור וכי זכותה של מדינת ישראל נוגעת במשפט, אני מודיע בזאת על התייצבותי במשפט זה ובכל ההליכים הקשורים אליו".

ילד בן 10 נדרס למוות בחולון

יצא לכביש בין מכוניות חונות

מאת סופר "הארץ" בחולון

ילד בן 10, נסים סלומון מרחוב התנאים 2 בחולון, נהרג בתאונת דרכים בעיר בסוף השבוע. מכונית פרטית פגעה בו בעת שניסה לחצות את הכביש בין מכוניות חונות.

האסון אירע ביום חמישי בשעה שמונה בערב. רכב פרטי, בו נהג תושב חולון (29) נסע ברחוב ארבע ארצות מכיוון רחוב הסנהדרין לרחוב אהרונוביץ. ליד בית מספר 13 פגעה המכונית בילד אשר יצא אל הכביש מבין מכוניות חונות.

הילד נפצע קשה ואושפז בבית החולים "וולפסון" בחולון. מאוחר יותר הועבר למרכז הרפואי ע"ש שיבא בתה"ש, שם מת בלילה.

עישן סמים קשים בחברת בנו הפעוט

(ע). משטרת באר-שבע עצרה שלשום אדם בן 28 שהסתגר בחדר השירותים של התחנה המרכזית בעיר, יחד עם ילדו בן החמש, ועישן שם סמים מסוכנים. בחיפוש שנערך על גופו נמצאו עוד סמים, והוא נכלא להמשך חקירה.

אל"מ (מיל') נתפס כאשר ריסס כתובות ברמת השרון

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

אלוף משנה במילואים נעצר על ידי משטרת רמת השרון ביום חמישי בלילה כשהוא כותב בתרסיס צבע שחור כתובות נגד ראש המועצה משה ורבין. הוא שוחרר בערבות.

ברמת השרון מתמודדים כיום על ראשות המועצה שלושה אנשים: משה ורבין ראש המועצה הנוכחית מתמודד ברשימה עצמאית לאחר שנכשל בבחירות הפנימיות בסניף מפלגת העבודה המקומי; אפרים חירם מועמד העבודה וגד פניני המתמודד ברשימה עצמאית.

שוטר משמר הגבול חשוד באונס במירמה של פרוצות

(ע). שוטר משמר הגבול, עדנאן אסעד נרהלא (23), החשוד באינוס פרוצות במירמה.

בא כוח המשטרה טען ביום שישי בפני שופט השלום בחיפה יצחק קלאוזנר, כי בשנה האחרונה הכריח השוטר יצאניות לקיים עמו יחסי-מין כשהוא מאיים עליהן שיעצור אותן אם לא ייענו לו. לפי החשד, השוטר מתנדב בזמנו הפנוי למשמר האזרחי ובמסגרת תפקידו שם נהג להציג בפני יצאניות את תעודת המינוי שלו כשוטר במשמר הגבול, ולהניען בדרך זו להיכנס לרכב בו נהג במסגרת תפקידו. בדרך זו קיים יחסים עם פרוצות נגד רצונן מתוך החשש מפניו. לטענת המשטרה מרומו ביצאניות רבות, אשר נאנסו בתחבולת מרמה.

חשוד שהשחית תשמישי קדושה בכנסיה בשל סכסוך על דירה

(ע). סיכסוך אזרחי על חזקה על דירה בכנסיה הסקוטית בטבריה התפתח למריבה, בה הושחתו תשמישי קדושה של הכנסיה.

הסיכסוך הוא בין צעיר, אשר אביו עבד כאיש תחזוקה של הכנסיה במשך 40 שנה והוא תובע חזקה על הדירה, אשר הכנסיה נתנה לאביו כדירת עובד.

במהלך הסיכסוך פגע הצעיר, לדברי הכנסיה, בעצים ושיחים בגן, ולאחר מכן, על פי חשד של המשטרה, חדר הצעיר לחדר הקודש והשחית צלבים וספרי תפילות.

"תזכורת לממשלה החדשה": שוב שביתות בבתי חולים ממשלתיים

מחר יעבדו במתכונת שבת: "שיבא", "וולפסון", הגריאטריים בפרדס חנה ובנתניה והפסיכיאטריים "אברבנאל", "פרדסיה" ו"באר יעקב"

מאת עדנה אריהוד, סופרת "הארץ"

רופאי המדינה החליטו לחדש את השביתה לסירוגין של בתי החולים. השבוע הרביעי להשבתות יחל מחר בהשבתת בתי החולים באזור המרכז: בתי החולים יפעלו מחר במתכונת שבת. מרפאות החוץ והמכונים ייסגרו, ובמחלקות יבוצעו רק טיפולים וניתוחים להצלת חיי אדם.

הרופאים חוזרים ומדגישים שהשביתה היא תזכורת והתראה לממשלה החדשה. הם דורשים כיסוי תקציבי להשוואת תנאי עבודה ושכר לאלו הנהוגים בקופת-חולים הכללית. אם לא יחול אתם המו"מ, יימשכו בהשבתת בתי החולים. ההסתדרות הרפואית פרסמה אתמול אתראה לממשלה החדשה. בהודעה נאמר: "ממשלת ישראל נקראת היום לשים בראש סדר העדיפויות הלאומי את פתרון המשבר במערכת הבריאות, זאת לאחר מערכת בחירות בה הוזנחה כליל בריאות האזרחים והוכחה ואשר במהלכה המשיך והידרדר מצבם של חולים ברחבי הארץ בשל אדישות הפוליטיקאים. ממשלת ישראל נקראת היום להיכנס מיד למו"מ אמיתי עם הרופאים על מנת לשים קץ לסבל".

קריאת ההסתדרות הרפואית נדמנית גם לראש הממשלה, שבו רואה הר"י את מי שיהיה אחראי להתמוטטויות הקרובות במערכת הבריאות אם לא יימצא פתרון. "הנזה את הממשלה החדשה להקדיש סוף סוף אחת ולהתמיד את תשומת הלב הנכונות למצוקת האזרחים ולמצוקת המערכת העומדת על סף התמוטטות".

עובדי המעבדות בשירות המדינה דחו את ההצעה שהוצעה להם בידי שלים. הם החליטו שלא לחדש את ההשבתות כדי לתת להנהלת המשרד אפשרות להיערך לכניסה למו"מ עמם על שיפור תנאי עבודתם ושכרם.

מחר יושבתו בתי החולים "ברזילי" באשקלון, "אסף הרופא" בצריפין, בתי החולים הפסיכיאטריים "איתנים" וכפר שאול ליד ירושלים ובית החולים הפסיכיאטרי בבאר-שבע.

חשודים שגנבו מיליוני ליטר בנזין מבית הזיקוק באשדוד

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

רשת מאורגנת החשודה שגנבה מיליוני ליטרים של בנזין נחשפה אור ליום שני בחקירה של היחידה הארצית לחקירות פשעים בראשותו של תנ"צ שמעון סביר. בראש הרשת עמדו, לפי החשד, בעל חברה להובלת דלק ועובד בתפקיד בכיר בבית הזיקוק באשדוד.

החשודים נלכדו בשעת מעשה בעקבות מעקב סמוי על ידי שניים מקציני מיפלג המודיעין של היחידה לחקירות פשעים, סנ"צ אבי פרד ורפ"ק יוסי זמרי. המיכלית יצאה מאשדוד בשעת לילה, ופרקה את מטען הבנזין בתחנת דלק בכפר ליד יבנה. המשטרה עצרה שישה חשודים, ביניהם בעל חברת ההובלה, אברהם לב, שליווה במכונית פרטית את המיכלית, וכן את עובד בית הזיקוק באשדוד אריה טאוברג, החשוד שאיפשר למיכליות של אברהם לב להתמלא בנזין בתחנת הדלק המשמשת את רכבי בית הזיקוק, ללא שקילה ורישום של כמויות הבנזין הגדולות שמילאו.

חקירת המשטרה נמשכה כמה שבועות והחלה לאחר שהתעוררו חשדות בבית הזיקוק באשדוד בעקבות נתונים שהתקבלו מחברות חקירות פרטיות. לחברה להובלת דלק של אברהם לב יש רשיון להובלת מוצרי נפט בלבד ולא בנזין. לפי חשד המשטרה נהג לב לא לבטל את המיכליות שלו במשך כשנה, וכמויות גדולות של בנזין שנגנבו מבית הזיקוק נמכרו לתחנות דלק בשטחים.

החשודים הנוספים שנעצרו – שני נהגים בחברתו של לב, אפרים הוניג ואשר אדרי, בעל תחנת הדלק מאזור שכם, ויוסי חכם, מנהל עבודה בחברתו של לב.

מעצרם של החשודים הוארך ביום שני בבית המשפט בעשרה ימים. החקירה בעיצומה והחוקרים מנסים לברר מה היקפו המדויק של גניבות הדלק מבית הזיקוק באשדוד.

ביה"ד לעבודה ביטל פיטורי נכה צה"ל מבית הגפן בחיפה

אריה אולברג יוחזר לעבודתו כסגן מנהל המרכז היהודי-ערבי

(ע). נכה צה"ל, אריה אולברג, שפוטר מעבודתו כסגן מנהל המרכז הקהילתי היהודי-ערבי "בית הגפן" בחיפה, בניגוד לצו העסקתו כנכה צה"ל שהוצא על-ידי משרד הביטחון, יוחזר לעבודתו על-פי צו שניתן שלשום בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה.

השופטת אילנה קציר קבעה, כי פיטוריו של העותר מעבודתו בטלים ומבוטלים, והורתה על החזרתו המיידית לעבודה בתפקידו כסגן מנהל וחייבה את המרכז הקהילתי היהודי-ערבי בתשלום הוצאות המשפט.

אריה אולברג, שנפגע בעת שירותו הצבאי במלחמת ששת הימים בגדה המצרית בעת שלום כצנחן, הופתע לגלות עם שובו משירות מילואים פעיל בחודש נובמבר, שהוא פונה מתפקידו ובמקומו מונו כממנכ"ל "בית הגפן" כאהא אשקר וכמנהל להקת הפולקלור היהודית-ערבית נוי רבאח.

עו"ד עמת רוזנר טענה בפנייתה לבית הדין כי פיטוריו של העותר בוצעו משיקולים זרים, לא בתום לב וכל זאת על מנת לתת את תפקידו לאנשי שלומו של מנהל המרכז הקהילתי.

לפיטוריו של אריה אולברג התנגדו ההסתדרות וכן ועד עובדי העירייה.

ממסמכים שהוגשו לבית הדין עולה, שמנהל המרכז הקהילתי היהודי-ערבי "בית הגפן", צבי ישראל, ייחס לעותר לאחר פיטוריו הדלפות לעתונות הנוגעות לשכר מנופח שמקבל מנהל המרכז הן מהעמותה והן מעיריית חיפה.

העותר הכחיש בבית הדין מכל וכל את ענין ההדלפות לעתון מקומי בחיפה, וכראיה הגיש תצהיר של עתונאי מקומי, אשר קבע חד משמעית, שמעולם לא נפגש עם העותר ולא קיבל ממנו כל מסמכים ששימשו כבסיס לכתבה אודות שכרו המנופח של מנכ"ל המרכז הקהילתי.

השופטת ציינה, כי צו הרשות המוסמכת לעניין העסקת נכה מלחמה חל על המרכז היהודי-ערבי "בית הגפן", ואסור היה לו לפטר את העותר ולהפסיק את עבודתו בתפקיד סגן מנהל המרכז הקהילתי ללא היתר בכתב מאת הרשות המוסמכת כקבוע בחוק.

תייר מנורווגיה חולה איידס מוחזק בבידוד במשטרת אילת

— הקברניט סירב לתת לצעיר הנגמל מסמים לעלות למטוס ללא ליווי

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

משטרת אילת מחזיקה בבידוד מזה ימים תייר מנורווגיה, בן 25, חולה איידס, שקברניט מטוס חברת הצ'רטרים סטרלינג סירב להעלות אותו למטוס ללא ליווי.

עתה מתנהלים מגעים בין משרד החוץ ומשטרת ישראל אם לזמן שוטר מנורווגיה, כדי ללוות את התייר שהוצא נגדו צו גירוש מהארץ.

תחילת הפרשה ב-12 בדצמבר, כאשר שבעה נורווגים הנמצאים בהליך גמילה מסמים הגיעו לארץ, במסגרת טיול בטיסת סטרלינג משוודיה לאילת.

כעבור זמן קצר נתפסו שניים מהם בגניבות ונעצרו פעמיים על-ידי משטרת אילת, אף הוחלט לגרשם, ללא התערבות בית משפט.

בהגיעם לשדה התעופה עובדה התברר כי המטוס מתעכב בשל תקלה.

המגורשים וחבריהם החלו להסתובב ולחפש סמים ומשקאות. משטרת אילת התערבה שוב הפעם והחליטה לכלול בגירוש שני תיירים נוספים מהקבוצה. שופט באילת נתבקש להוציא צו גירוש רשמי רק נגד אחד מהם, חולה האיידס.

התיירים נלקחו למטוס ב-20 בדצמבר, אך כשהתברר לקברניט כי אחד מהם חולה איידס, סירב להעלותו למטוס ללא ליווי. במשטרת אילת לא נמצא שוטר, שהסכים ללוות את התייר החולה והוא הועבר למעצר מבודד במשטרה.

במהלך הטיסה התברר לצוות המטוס שחברתו של הצעיר חולה אף היא באיידס. נמסר כי בעקבות השתוללות התיירים המגורשים בעת הטיסה, נאלץ הטייס לנחות נחיתת ביניים בדנמרק ולהזעיק שוטרים.

937 השואב הזולל !
שואב האבק שכבש את אירופה ואת ארה"ב! הבשק האישי בעבודות הבית. שואב אבק על מטען חשמלי ללא חוט חשמלי קל, קומפקטי, נוח ומתאים לכל הפינות בבית.
מחיר מבצע 20×6 ש"ח

6-8 תשלומים חודשיים בשקלים!
מבצע טלפון והלמן

BLACK & DECKER
בלאק אנד דקר
היצרן הגדול בעולם לכלי עבודה חשמליים
נציגים בישראל: פאור הדרוד בע"מ
ניתן לרכוש ישירות באולם התצוגה
חולון - רח' המדה 26 איזור התעשיה, טל. 03-807711
ימי הפתיחה: בימים ראשון עד חמישי בשעות 08.00-16.00
למשלמים בתשלום אחד-15% הנחה
התשלום הראשון ב-2.2.89

מקום חניה מובטח!
אספקה מיידית - דמי אריזה ומשלוח על חשבוננו! טלפון: 03-807711
ברשותנו מבחר כלים נוסף במסגרת המבצע. כלים לבית, לחובב המקצועי ולתעשיה. פרטים בטלפון

H-501 — מקדחה רוטטת 10 מ"מ, מהירות אחת W 330. מחיר מבצע 25×6 ש"ח
H-551 — מקדחה 10 מ"מ רוטטת W350 לעבודות כלליות. בורר כפול, ידית אחיזה נגמנה לשינוי של 360° והמאפשרת ... עומק, עיצוב מרשים! מחיר מבצע 30×6 ש"ח
H-554 — מקדחה רוטטת 10 מ"מ אלקטרונית דו-כיוונית W 400. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
D-162 — מקדחה 13 מ"מ רוטטת 2 מהירויות, W 550 מתאימה לאבזרים. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
BD 170 — מלטשת תנמור לחובבים W 135, רוחב משטח 195×75 מ"מ. מחיר מבצע 30×6 ש"ח
BD-471 — מברג חשמלי 6 מ"מ עם ויסות דו-כיווני W 220. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
P54-17 — משחזת זוית "4, קלה וקומפקטית לעבודות קלות W 600. מחיר מבצע 55×6 ש"ח
P-59-21 — משחזת זוית "9, W 1800, לחיתוך והשחזה מתכת ובטון, ולליטוש שיש ומוזאיקה. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
WM536 — שולחן עבודה מתקפל בעל שפע של אפשרויות. מחיר מבצע 75×6 ש"ח
DN535 S — משור אנכי עם הגה עליון מתאים לחיתוך עץ, מתכת ופלסטיק. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
DW250 — משור גירונג 250 מ"מ (1-פזה) תוצרת די-וולט. מחיר מבצע 115×8 ש"ח
DW-252 — משור גירונג עם שולחן עליון 250 מ"מ (1-פזה) הגירונג היחיד מסוגו לחיתוך עליון ותחתון, תוצרת דיוולט. מחיר מבצע 150×8 ש"ח
R4 — מכסחת דשא חשמלית W 400 מתאימה לגינה עד 100 מ"ר. מחיר מבצע 70×6 ש"ח
T1 — מכסחת דשא (רחפת) W 900 מתאימה לגינה עד 300 מ"ר. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
BD-156-RT — 2 כלים! מברג ומקדחה במכשיר אחד! מקדחה 13 מ"מ אלקטרונית דו-כיוונית W 550, הזיזה מטובה עם מברג חשמלי מתוחשב ווסת סגירה ופתיחה אלקטרוני. מחיר מבצע 100×6 ש"ח
BD-282E — מצירה חשמלית לעבודות מתכות, אלקטרונית-שק אוסף. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
BD 1600 — אקדח חום חשמלי להורדת צבע ולמגוון עבודות שונות. מחיר מבצע 40×6 ש"ח
P-80-18 — פטישון אלקטרוני דו-כיווני לקידוח בבטון עד 20 מ"מ. מחיר מבצע 400×6 ש"ח
GS400 — גוזם גדר-חי (מזמרה חשמלית) אורך הלהב "16 W 400. מחיר מבצע 65×6 ש"ח
D625 — גוזם שוליים עם חוט ניילון לפינות ולקצוות הדשא. מחיר מבצע 40×6 ש"ח
DN-402 — משור עצים חשמלי "12 W 1300 מתאים לכריתת עצים ולגזם העוצב. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
8-102 — מרסס צבע חשמלי לכל סוגי הצבע ולכל סוגי העבודות. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
SR-700 — משור גירונג 200 מ"מ לחיתוך עץ ופלסטיק כולל זוית, W 1050. מחיר מבצע 120×6 ש"ח
P-75-05 — משחזת שולחן "6. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
BD-711 — מקצוע חשמלי רוחב להב 82 מ"מ עומק 0.5 מ"מ הספק: W 350. מחיר מבצע 70×6 ש"ח
BD-83 — מלטשת סרט. עם מיכל אוסף רוחב המשטח 65 מ"מ הספק: W 500. מחיר מבצע 65×6 ש"ח
P84-01 — מספריים לחיתוך פח ופלדה עד 2.5 מ"מ לעבודה ממושכת W350 בורר כפול. מחיר מבצע 115×8 ש"ח
C410R — מקדחה/מברג נטענת 10 מ"מ דו-כיוונית. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
F-392 — מגהץ אדים עם הנזה תחתית טפלון, הטוב והמשוכלל מסוגו. מחיר מבצע 12×6 ש"ח
P63-07 — מלטשת אקסנטרית לעבודות מחוז 2 מהירויות. מחיר מבצע 80×6 ש"ח
DW-1251 — משור זרוע מגול 40 ס"מ תוצרת די-וולט (1-פזה). הטוב והמבוקש בעולם!!! מחיר מבצע 350×8 ש"ח
AW-2001 — רתכת 140 אמפר, סלאימים. מחיר מבצע 50×6 ש"ח
BD 66 — מכרסם (ראוטר) נגרים W500, בורר כפול, קל, קומפקטי ונוח לעבודה. כולל: מגביל, סכין וצירית. מחיר מבצע 75×6 ש"ח
BD-418 — מהדק סיכות ויורה מסמרים חשמלי, אלקטרוני W 1500 מתאים לסיכות עד 14 מ"מ. מחיר מבצע 60×6 ש"ח
P-32-02 — משור גירונג "14 עם דיסקית לחתוך ברזל לעבודה מאומצת בזוויות W2000. מלחציים עם שחרור וסגירה מהירה, זווית לחתוך בזוויות, שולחן וסטנד מאוסכים ביותר המאפשרים דיוק מקסימאלי. לניצול כל הכוח!!! מחיר מבצע 125×8 ש"ח
P 80-38 — פטיש חציבה דופק ומסתובב 38 מ"מ קל וקומפקטי W 750. מחיר מבצע 300×10 ש"ח

ממשיך מבצע החלף כלי ישן בחדש-וקבל 30% הנחה!
ללא התחשבות במצב הכלי המוחזר ובחברת היצור שלו

למחזיקי כרטיסי ויזה, ישראכרט ודיינרס הזמנות ישירות בטלפון: 03-807711
(דמי אריזה ומשלוח על חשבוננו!)
לתשלומים בצ'קים—פרטים בטלפון

אלפא גרף/פרסום

هكذا من الأصل

2 פועלים נהרגו מהתמוטטות קיר בקרבת בית מלון בעכו

אדם נוסף במצב קשה ● קצין בהג"א: הקיר נבנה ללא תמיכת ברזל

מאת זהר איזנברג

קיר שהתמוטט במלון תור-התמרים בעכו, ביום שישי בבוקר, גרם למותם של תנניה אדרי, בן 58, מעכו, וסמיר חאלד חליל, בן 18, מכפר מכר שבגליל. פועל שנפצע וחולץ מבין ההריסות, עזמי מוחמד אחמד מג'נין, מאושפז במחלקה לטיפול נמרץ בבי"ח בנהריה ומצבו קשה.

קצין בכיר בהג"א ממפקדת הג"א צפון אמר כי גילה במהלך עבודות חילוץ הנפגעים שבקורות הבטון שתמכה את הקיר לא נמצאו ברזלים.

משרד העבודה החל כבר ביום שישי לחקור את ההתמוטטות, ומהנדס עיריית עכו התבקש להעביר את תוכניות הבנייה לידי חוקרי משרד העבודה.

הקיר שהתמוטט נבנה כקיר תומך לכביש הגישה המוביל למגרש החניה שבפתח מלון תור התמרים. הוא נפלל במסגרת עבודות שיפוץ והרחבת המלון. בשעת ההתמוטטות עבדו במקום תנניה אדרי, שהיה פועל בסולל-בונה במשך שלושים שנה ויצא לאחרונה לגמלאות. אדרי, אב לעשרה בנים ושלוש בנות, עסק בחפירות מתחת לקיר. לידו, על תלולית עפר, עבד עזמי אמד מג'נין. מהעבר השני של הקיר עבד סמיר חאלד.

מבדיקות ראשונות התברר כי מערבל בטון כבד שעבר במקום גרם לנטיית הקיר על צדו ולהתמוטטותו. שלושה פועלים נוספים, שעבדו סמוך לקיר, הצליחו לברוח וניצלו.

כוחות גדולים של משטרה, מכבי אש, ומד"א, מצאו שני פועלים קבורים עד למתניהם מתחת להריסות הקיר. אחד מהם נפטר. קסדתו וכף ידו של פועל נוסף בצבצו מתחת להריסות. מנוף וחופר שהוזעקו למקום איפשרו את חילוץ הקבורים.

שעה קלה לאחר תחילת עבודות החילוץ הוזעקה יחידת חילוץ מעורף צפון, בראשותו של מפקד העורף אל"מ דני יוסלביץ. אנשי היחידה הביאו עמם ציוד לפינוי הריסות. אנשי היחידה השתמשו במסורים מיוחדים כדי לנסר את קורות הבטון הכבדות שמתחתיהם היה קבור אחד הפועלים. הגופה חולצה סמוך לשעות אחר-הצהריים.

הקבלן, בן משפחת אולשיבצקי, בעלת המלון, נעצר לחקירה על-ידי שוטרי משטרת עכו ושוחרר לאחר מספר שעות. נחקרו עמו שלושה פועלים שעבדו במקום.

הלווייתו של סמיר חאלד התקיימה אתמול בכפר מכר. הלווייתו של תנניה אדרי תתקיים היום בעכו. אדרי הניח אשה ו-13 ילדים.

הערכות בירושלים:

ערפאת יוזמן לפאריס ומדריד

מאת עקיבא אלדר

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, יתקבל בקרוב על ידי ראשי השלטון במדריד, על פי הזמנת ממשלת ספרד. בירושלים צופים כי תוך זמן קצר יתקבל ערפאת גם בפאריס ויפגש עם הנשיא מיטראן, ראש הממשלה הצרפתי ושרים בכירים.

בעקבות פגישת ערפאת עם האפיפיור, מסרו מקורות במשרד החוץ, כי "פגישה מעין זו אינה משרתת את עניין השלום במזרח התיכון". במשרד החוץ מעריכים כי ערפאת יוזמן למדינות נוספות באירופה וכי מדינות אחרות ביבשת ילכו בעקבות אוסטריה ויסמיכו את שגרירויותיהן להידבר עם אנשי שגרירות אש"ף במקום.

2 פצועים בוויכוח על זכות קדימה בת"א ב־4 בבוקר

(ע). ויכוח על מתן זכות קדימה בין שני נהגים צעירים משתי מכוניות, שנסעו בצומת הרחובות בן יהודה–ארלוזורוב, הסתיים בבית החולים "איכילוב" בתל אביב.

אורי מגגלוס (20) מפתח תקוה ועידו אסר (20) מרחובות, שבילו את ליל שבת בתל אביב, נסעו בשעה 4 לפנות בוקר בדרכם לביתם.

בצומת הרחובות בן יהודה–ארלוזורוב נתקלו ברכב אחר, שנהגו התווכח אתם על זכותו בכביש. כמה מהנוסעים שבשתי המכוניות נופפו סכין ואלה, היכו את עידו אסר ודקרו את חברו אורי מגגלוס באורח קל. השניים הועברו לבי"ח איכילוב בתל אביב לטיפול ואילו נהג המכונית השנייה, תושב רמת גן (18) נעצר. במכוניתו נמצאה הסכין האמורה.

נדחו טענותיו של עזרא צור נגד עו"ד קריתי, מפרק קלרין

בנימוקי ביהמ"ש העליון: במכירת 2 דירות ב"מגדלי-פנקס" פורסמה הודעה בדרך נאותה; לכן אין מקום להתערב בהחלטת ביהמ"ש המחוזי

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

בית המשפט העליון דחה בשבוע שעבר את בקשת איש העסקים עזרא צור לערער על החלטת שופט בית המשפט המחוזי ד"ר אליהו וינוגרד שאישר למפרק חברת "קלריך" עו"ד בנימין קריתי למכור שתי דירות-גג ב"מגדלי פנקס" בתל-אביב (בצומת הרחובות פנקס ודרך חיפה).

צור טען בבית המשפט העליון, בין-היתר, כי קופח על-ידי מפרק "קלריך" ואחרים, שהיו קשורים במכירת שתי הדירות היוקרתיות. לדבריו, הציע לקנות את שתי הדירות במחיר הגבוה ביותר וביקש לבטל את מכירתן לקבלן משה כובליל.

בהחלטה של השופטת שולמית ולנשטיין, שלדעתה הצטרפו הנשיא מאיר שמגר והאהרן ברק, נכתב, כי טענותיו העובדתיות של צור נדחו בערכאה הראשונה (בית המשפט המחוזי) ואין הם רואים מקום להתערב בכך.

עוד כתבה השופטת בהחלטתה, כי "במכירת נכס מקבלן יש, בדרך-כלל, לפרסם הודעה ברבים בדרך נאותה על הצעת הנכס למכירה, וכך נעשה גם במקרה דנן." ולהלן: "מקובל עלינו כי בעניין מכירת הדירות על-ידי המפרק הובא העניין בדרך המקובלת לאישור בית המשפט אשר בידיו מלוא הסמכויות לאשר או לדחות את הצעת המפרק, במסגרת סמכויות הפיקוח של בית המשפט על המפרק".

השופטת ולנשטיין חייבה את צור לשלם הוצאות בשיעור 2,500 ש"ח למפרק "קלריך" ו-1,500 ש"ח לכל אחד מתשעה משיבים שהיו צד בבקשת הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון.

בי"ד רבני: על ילד חילוני לעבור לפנימיה חרדית בחיפה

הפסיקה – במשפט בין שני ההורים על אחזקת הילד ● "טובת ילדי ישראל שיגדלו בחינוך לתורה ומצוות", קובע הרב שאר ישוב כהן

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

ילד בן 9.5 ממשפחה חילונית, שהוריו הגרושים נאבקים על הזכות להחזיק בו, ייאלץ ללמוד באחת מהפנימיות החרדיות בחיפה, "ימין אורד" בגיר עציון או בכפר הנוער הדתי בכפר חסידים, בעקבות פסק דין רבני, במחלוקת בין ההורים על אחזקת הילד.

האב, יאמי לשעבר, בן 32, טען שגרושתו חזרה לפני שנתיים לארץ מתאצה והטסה את שני ילדיהם, הילד בן 9.5 וילדה בת 7.5. כן טען כי לא ענתה בהוגן של פגישותיהם עמה. לדבריו, פנה לבית הדין הרבני, כשביקש מבעם לראות את ילדיו ושם יעצו לו לנסוע לצרפת ולהעביר את הילדים מרשותה לארץ. הוא הצליח להביא את הילד בלבד ומאז מנהלת אשתו לשעבר מאבק משפטי להחזרת הילד אליה.

בפסק דין של הרב שאר ישוב כהן, אב בית הדין הרבני בחיפה, שניתן ב־אחרונה, נאמר שהאשה עשתה שלא כדין בבואה מן הארץ. בתוך לגו שהאב אינו מסוגל, הן בהיותו בלתי נשוי והן בשל מצב בריאותו לגדל את הילד בעצמו. גם אם ישא, התרשמנו שטובת הילד אינה שישאר בבית עם אביו האם תורגת", עוד נאמר בפסק הדין כי "ההלכה קובעת שטובת הילד היא, שגדל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין, ושטובת ילדי ישראל שיגדלו בחינוך לתורה ומצוות". על פי פסק דין זה יועבר הילד בהקדם לאחת הפנימיות הדתיות. אם האב לא ימלא אחר צו בית הדין, יוחזר בית הדין לתביעת האשה להעביר לרשותה את הילד לצרפת.

"אני חולה כעת, אבל משתקם", טען האב, "על סמך מה קבעו הרבנים שאיני מסוגל לטפל בבני. הוא בסדר, תלמיד טוב מאד". לדבריו, הוא מתגורר עם הבתו המטפלת בו ומבקש להחזיק בילד, ומקבל להגיע להסדר עם האם, כדי שתוכל לבוא עם הילדה לארץ. "הרבנים הפעילו עלי כפיה דתית ועוד מאיימים עלי להחזיר את הילד לצרפת", מחה האב.

האב הפגין השבוע מול משרדי הרבנות. כן פנה לאגודה לזכויות האזרח בבקשת סער משפטי נגד החלטת הרבנות.

גורם משפטי שהציע השבוע הצעת דיקתו על המקרה, הדגיש, שגם אם פנה האב לבית הדין הרבני כדי שיסייע בידו לרשתו את הילד, אין ספק שבית הדין גרם לו שהחליטו לכפות עליו חינוך דתי. אותו גורם ציין שהחלטת הרבנים התקבלה תוך התעלמות מחוות דעת מקצועית מטעם אגף הרווחה. הרב שאר ישוב הכהן שוהה בחו"ל ואי אפשר היה להשיג את תגובתו.

עובדי משרד התיירות הפסיקו את עיצומיהם וחזרו לעבודתם

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

(ע). עובדי משרד התיירות הפסיקו בסוף השבוע את עיצומיהם ושבו לעבודה סדירה, לאחר שההנהלה, בהתערבות הסתדרות עובדי המדינה, נענתה לחלק האחד של דרישותיהם לשיפור תנאי עבודתם.

השגה הסכמה בין מנכ"ל בכיר לאמרכלות, אורי ישע, לוועד העובדים בראשותו של חיים אילת, יועלה תקן משרתן של פקידות ההסברה בנתב"ג מרמה ס"ח לרמה ס"יח, נוסף לתוקנים שהולו באחרונה בתקנים עקב הדירוג מחדש. רמות התקנים של פקידות ההסברה ביתר אזורי הארץ יועלו בקרוב, בתום מו"מ שמתנהל היום בין ההנהלה לנציבות שרות המדינה.

עובדות לשכת התיירות הממשלתית בנתב"ג, תקבלנה, לאחר עשר שנות מאבק, תלושי אוכל, בדומה לעובדים של הרשויות והגופים האחרים הפועלים במקום.

אמש בקונצרט / אורי אפשטיין

לזכרו של פרנק פלג

קונצרט לזכרו של פרנק פלג ז"ל במלאת 29 שנה למותו, בנגינת התזמורת הסימפונית חיפה עם אריה ודרי, דניאל גורטלר, האלדי ברוסקין – פסנתר, שליו עריאל – צ'מבלו. בניצוח מנגלי ספיבק. ביצירות של באך, מוצארט ובקרוזיים. בתיאטרון ירושלים

הקונצרט לזכרו של פרנק פלג נפתח, כראוי לאירוע, בקריאה מרביד השננים והפרוכסטיים של האומן מפי זיוותו דביר.

צלילי תזמורת חיפה נשמעו תחילה רקים, צנומים ושדפים באופן שהכיר את פני הקול של יומני "כרמל-פילם" – כמוהם כ"מחזות ישראלי" של קרחיים – אך התאוששו בהמשך הערב. למען ההגינות יש גם להשאיר מקום לספק, שמא נשמעו כך, אולי, רק בשורות הקדמיות של אולם הנרי קראון ולא בהכרח במגרש הביתי החיפאי שלהם.

שיתופם של נגנים צעירים ומחוננים עם מורם – דניאל גורטלר ועם אריה ורדי בקונצ'רטו לשני פסנתרים בדו-מינור של באך, ובנוסף להם גם האלדי ברוסקין בקונצ'רטו לשלושה פסנתרים בפה-מז'ור של מוצארט – בוודאי היה ברוח של פלג המוסיקאי והמחנך. ברגעי השתיקה של התזמורת בעת תחילת נגינת הסולו אחרי תיבות הפתיחה ביצירה של מוצרט ניצלו הסולנים את ההזדמנות כדי להגביר את המהירות עד הסמטו הרצוי – יוזמה שיצרה מצב בלתי הפיך בהתחרש נגינת התזמורת. בין שלושת הסולנים שרתה הבנה משותפת וקשיבות הדדית רבה באופן שגרם לנגינה עידנית תמרצת בפרק הראשון, לפיוטיות זימרתית בפרק השני ולרעננות בפרק האחרון, שבו שלושת הכלים יצרו בו גם עומס של מכבר תנועה העלול להזכיר, כי צירוף של שלושה פסנתרים הוא, ככלות הכל, יותר מאשר שלושה פסנתרים יחידים המנגנים יחד.

ספק אם פלג, שרגל תמיד בנגינת באך בכלי שלמענו כתב, היה מברך על נגינת הפסנתר בקונצ'רטו לדו-מינור לשני צ'מבלי. הנגינה רבת-ההשראה של ורדי וגורטלר לא יכלה למנוע קלניות וסמיכות המירקם, שהיו בוודאי נמנעים בצ'מבלו.

בנגינת הקונצ'רטו ברה-מינור לצ'מבלו של באך בידי שליו אל-עד היתה קיימת סינכרוניזציה עם התזמורת לעת מצוא. כן גברה עוצמת התזמורת על עוצמת כלי הסולו באופן שתלטני מדי. מסתבר כי בתפקידי ליווי תוך התגלות לאיכויותיו של נגן הסולו יש עדיין מקום למשאלות בנגינת תזמורת חיפה.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

קורקטי, אבל לא מלהיב

הכנר רוני רוגוף ברסיטל עם הרולד מרטינה (פסנתר) במוזיאון תל-אביב

"על הנייר" נראתה תוכנית הערב כמבטיחה: גיוון, איזון ועניין; אך היא לא נשמעה כך. כל הפרטים היו "נכונים", אך הסך הכל לקה מאד בחסר.

הערב נפתח במתנית קלאסית: סונאטה של מוצרט (ק. 481) ושל בטהובן (מס' 10), לא מפסגות יצירותיהם. הביצוע היה נמרץ ועינייני בפרקים המהירים של מוצרט וקצת כבד יותר אבל כשהוגן. הצליל היה ערב מאד ותקין, והפראזות היו בנויות יפה ומעוגלות. היה גם איזון וקשר הדדי בין שני האמנים. הנגינה היתה קורקטית וסבירה לאוזן ולדעת, אך חסרת מעוף והשראה ורחוקה מלהלהיב.

בגלל טעות בתוכניה לא זכו האמנים לתשואות בסיומו של ביצוע מופנם הדגיש של ארבעה קטעים קצרים של אנטון וברן. לעומת זאת, נשמע ביצוע הסונאטה של סזאר פראנק סתמי למדי. שוב, כאילו כל פרט היה במקומו, אך הדברים נשמעו חסרי עניין. רוגוף מגבן מתנונים הדבר אינו מקרי: אין בו אותה מהות סולנית שיש בכוחה להדביק את המאזין בהתלהבות.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

שושנה (סוזי) גרופר

ההלויה תצא מחר, יום שני 26.12.88 בשעה 14.30 מבית הכנסת המרכזי בעתלית לבית העלמין המקומי

בעלה: עמנואל גרופר
בתה וחתנה: ליאורה ובני דנקנר
אחיה וגיסתה: אהרון ולילי סלאוצ'ר
נכדיה: יותם וירדן דנקנר
וכל משפחות גרופר – דנקנר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

הנס וגנר

הלויה תתקיים היום יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ט, 25.12.88 בשעה 12.30 בבית העלמין כפר סמיר בחיפה (שער ראשי)

האבלים: אשתו: רות
בניה: מיכאל וב"ב
דן וב"ב

אוטובוס יצא בשעה 12.00 מבית המשפחה רח' יותם 14 חיפה

קבלת מודעות אבל
03-735588/9
גם במוצאי-שבת עד חצות

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

רחל רפופורט ז"ל

נפגש לגילוי המצבה ביום שלישי י"ט בטבת תשמ"ט 27.12.88 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין הישן חיפה ליד שער בית העלמין הצבאי

המשפחה

במלאת שנה לפטירת אמי

פאולה שטיין ז"ל

בת ר' ישראל ונמירובסקי ז"ל

תתקיים אזכרה מחרתיים יום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ט 27.12.88 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית-שאול.
אוטובוס יצא בשעה 2.30 אחה"צ מרחוב שלמה המלך 74 תל-אביב.

המשפחה

קדיש
שרותי קבורה
טיפול בכל סידורי הלוויה
03-653030
שרות לילה: 413080

בצער עמוק אבלים אנו על מותה של

אלן רוטשילד

אילה ואלייקים בן-מנחם וב"ב

במלאות שנתיים לפטירתו של יקירנו

נחמן שטרן ז"ל

נתייחד עם זכרו מחר יום שני י"ח בטבת תשמ"ט 26.12.88 בשעה 15.00 בבית העלמין בקרית שאול

המשפחה

אמנו היקרה

אלן רוטשילד ז"ל

אינגה
הבנות: אביגיל הרכבי
חדוה הרכבי
הנכד: אלישע הרכבי

על מותו של

ישראל דונסקי

ראש המועצה לשעבר

אבלים:
שרגא מילשטיין
ראש המועצה
וחברי המועצה המקומית
כפר שמריהו

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ישראל דונסקי

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ז בטבת תשמ"ט 25.12.88 בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר שמריהו

האבלים:
אשתו: איירין דונסקי
אחיותיו ואחיו: שרה שמוס, מיני איזקוב
דייב דונסקי, זליג דנסקי, יצחק דנסקי
ובני משפחותיהם בארץ ובחו"ל

דחפון
שרות מודעות אבל של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לאחים ישראל
אתכם באבלכם הכבד על מותו הפתאומי של

יחיאל ז"ל

יחזקאל, צדוק ודן סופר
יחזקאל סופר בע"מ
מרצפות חברון בע"מ

את מותו של

ישראל דונסקי

ממייסדי בית הכנסת

מבכה

בית הכנסת "היכל הבנים"
כפר שמריהו

מודפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו סבתנו

בתיה רייז

ההלויה תתקיים מחר יום שני י"ח טבת תשמ"ט 26.12.88 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה

האבלים: בניה וכלותיה: יוסף וצפורה מגן
זוהר וכלילה רז
נכדיה, ניניה וכל בני המשפחה

יושבים שבעה בבית משפחת מגן רח' האוניברסיטה 87 רמת-אביב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי אמנו אחותי וסבתנו היקרה

פלה קפלן

ב"ר יוסף ז"ל
לבית שפילמן
ילידת אוסטרולנקה – פולין

ההלויה תצא היום יום ראשון י"ז בטבת תשמ"ט 25.12.88 בשעה 12.45 בצהריים מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל-אביב לבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים
יושבים שבעה בבית המנוחה רח' גזר 8 תל-אביב

האבלים: בעלה: פנחס קפלן
בנה וכלתה: נחום וציפה קפלן
בתה וחתנה: בלהה וסבי בדבסט
אחותה: דורה פרוביזור
נכדיה: טלי ורובי אריגוס
גלית, גיורא, ליאורה, רן ואורי

חבר הנאמנים הבינלאומי של האוניברסיטה העברית בירושלים

אבל על מותו של

ד"ר ברנרד צ'ריק ז"ל

סגן נשיא האוניברסיטה

אשר שרת את האוניברסיטה במשך ארבעים ואחת שנה
דבר נאמן של האוניברסיטה העברית שהביא עמו לכל קצות תבל את חזון מדינת ישראל כמרכז רוחני ומדעי של העם היהודי.
מופת לידידיו ומקור השראה למיודעיו.

יהי זכרו ברוך

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון ליהדות זמננו

מודיעים על

כנס בינלאומי בסוגיית "מיהו יהודי?" היסטוריה, פוליטיקה, עם

בימים שלישי ורביעי, י"ט-כ' בטבת תשמ"ט (27-28.12.88)

יום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ט, (27.12.88)
מרכז סרוסון, הר הצופים

09.00-11.45 מושב ראשון: **דת במדינת ישראל – בעיית הגיור**
יו"ר: פרופ' משה גרינברג, החוג למקרא, האוניברסיטה העברית
משתתפים: פרופ' משה דוד הר, החוג לתולדות עם ישראל, האוניברסיטה העברית; הרב מנחם הכהן, הרב שלמה ריסקין, רבה הראשי של אפרת

13.30-16.00 מושב שני: **המדינה הליברלית וההלכה: דו-קיום או מלחמת תרבות?**
יו"ר: פרופ' אריק כהן, דיקן הפקולטה למדעי החברה, האוניברסיטה העברית
משתתפים: פרופ' סטיבן גולדשטיין, דיקן הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית; פרופ' עמנואל גוטמן, החוג למדע המדינה, האוניברסיטה העברית; פרופ' מנחם פרידמן, החוג לסוציולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן

16.30-19.00 מושב שלישי (באנגלית):
התפוצות וסוגיית מיהו יהודי
יו"ר: פרופ' אליס שלוי, החוג לספרות ושפה אנגלית, האוניברסיטה העברית
משתתפים: פרופ' קלווין גולדשיידר, החוג לסוציולוגיה, אוניברסיטת בראון, ארה"ב; ד"ר סרג'ו דלה-פרגולה, המכון ליהדות זמננו, האוניברסיטה העברית; פרופ' לאונרד פיין, בוסטון; פרופ' סימור מ. ליפסט, החוגים לסוציולוגיה ולמדע המדינה, אוניברסיטת סטנפורד, ארה"ב.

יום רביעי, כ' בטבת תשמ"ט, (28.12.88) אולם וייז, גבעת רם
17.00 רב שיח: **"מיהו יהודי" עמדות וניגודים**
יו"ר: פרופ' יורם ברפורות, רקטור האוניברסיטה העברית
משתתפים:
פרופ' שלמה אבינרי, החוג למדע המדינה, האוניברסיטה העברית; פרופ' יהודה באואר, המכון ליהדות זמננו, האוניברסיטה העברית; הרב פרופ' אליעזר ברקוביץ, הרב חיים דרוקמן, הרב ד"ר קלמן כהנא, פרופ' ישראל לוין, החוגים לתולדות עם ישראל ולארכיאולוגיה, האוניברסיטה העברית; וסגן נגיד בית המדרש לרבנים באמריקה; פרופ' מיכאל מאיר, היברו יוניון קולג', ארה"ב

הציבור מוזמן

פעיל יהודי בארה"ב מואשם בהכשלת מועמד עוין לישראל

מייקל גולנר, מיליונר בעל אינטרסים בישראל, מואשם שתמך במועמד שולי בבחירות לסנאט בקליפורניה כדי להבטיח את בחירת אלן קרנסטון

לוס אנג'לס (עסט"א). מייקל גו־לנר, פעיל פרו־ישראלי, האשם על־ידי חבר מושבעים פדראלי גדול בקיטה בצעדים לארחוקיים כדי לסייע לבחירתו מחדש ב־1986 של הסנאטור אלן קרנסטון מקליפורניה.

בכתב האישום נאמר כי גולנר הפר את חוקי הבחירות בהעברת 120 אלף דולר למועמד יצגי קיצוני בבחי־רות לסנאט ב־1986. הוא מואשם כי עשה זאת כדי למנוע את בחירתו של מועמד רפובליקאי שהיה עלול להכשיל את בחירתו מחדש של קרנסטון, שהוא דמוקרט.

התובעת הצליחה, כי מועמד שולי, ארהארד וולן, איש המפלגה הא־מריקאית הלאתלוית, הצליח לקבל מספר קולות מספיק שהיה מחוק את מועמדותו של הרפובליקאי אד זשאו, ובכך הבטח ניצחונו של קרנסטון במירוץ צמוד.

קרנסטון נחשב לידיד עקבי של ישראל בסנאט. ידידו הרפובליקאי גילה יחס פושר יותר לישראל.

בפרשה הנוכחית וולן כי הוא אנטי־ציוני, אומר כי הגיה שהכספי שקיבל הגיע מפונדמנטליסטים נוצריים.

בכתב האישום נאמר עוד כי גולנר ושלושה מחבריו גייסו 55 אנשים, שתרמו 120 אלף דולר למימון מסע פרסום של וולן. הי55, רובם בני הקי־הילה האורתודוקסית, קיבלו אחר כך החזר של תרומותיהם מגולנר. הדרך שבה פעל גולנר מנוגדת לרוח של חוקי הבחירות.

גולנר, בן ה־41, נחשב גם כמי שעשה רבות למען הכשלתו ב־1984 של הסנאטור הרפובליקאי צ'רלס פרסי מאילינוי, עלידי העברת 1.1 מיליון דולר למתנגדו של פרסי, הדמוקרט פול סיימון. פרסי נחשב עוין לישראל.

גולנר קשור בדרך זו או אחרת עם השדולה הישראלית, והיה פעיל בנ־יסיון הכושל למנוע מכירת נשק אמריקאי לערב הסעודית. השדולה הישראלית טוענת כי אינה מעורבת בפרשת קרנסטון.

העיתון "לוס אנג'לס טיימס" מסר ב־1984 פרטים על גולנר, המתואר כרוקן שרכושו נאמד ב־50–100 מי־ליון דולר. הוא מבקר לעתים קרובות בישראל, ותרם רבות לאוניברסיטה העברית ולבית החולים הדסה.

עוד כתב העיתון שלגולנר אינטרסים עסקיים גדולים בישראל. בין השאר השקיע שישה מיליון דולר בתוכנית לפיתוח אנרגיה סולרית של "לוז אינטרנשיונל". אם יורשע, הוא צפוי ל־17 שנות מאסר וקנס של מי־ליון דולר.

כוחות אמל ונאמני ערפאת יישבו הסכסוך ביניהם בלבנון

צידון (ע"צ וע"ר). המיליציה השיעית אמל והמורדים הפלס־תינים הנאמנים לערפאת הסכימו לסיים את הסכסוך הארוך ביניהם בד־רום לבנון. כך אמרו אתמול נציגים של שני הצדדים.

בין הצדדים התחוללו קרבות קשים מאז 1986 על הכפרים השול־טים על נמל צידון. בהודעה נאמר כי הגיעו לשביתת נשק מלאה שלשום בערב וכי החלו לפנות את כוחותיהם. מקורות בטחוניים באזור מסרו כי אתמול סילקו בלדרתים ביצורים שהוקמו במספר כפרים.

נציגי שני הצדדים חתמו על הסכם בן 11 סעיפים. ההסכם אוסר על התנגשויות ביניהם בעתיד וקובע כי חילוקי הדעות ייושבו בדרכי שלום. ההסכם גם קבע הקמת "ועד מבצעים משותף" לתיאום הפעולות הבטחוניות נגד ישראל.

ההסכם הושג בתיווכו של מוסטפה סעד, ראש צבא השחרור העממי של המוסלמים הסונים השולטים בצידון.

דיפלומט פורטוגלי נדקר למוות בטורקיה

אנקרה (ע"צ וע"ר). דיפלומט פור־טוגלי נדקר בקירות בעיר טארסוס בדרום טורקיה. כך הודיע משרד החוץ הטורקי שלשום.

הדיפלומט היה מזכיר שני בשגרי־רות פורטוגל באנקרה.

"עד כה אנו רואים במותו של האיש תקרית פלילית בלבד זה משטרה ממשיכה בחקירתה", נאמר בהודעה.

סוכנות הידיעות האנאטולית מס־רה כי גופת מאטינגו נתגלתה ליד מכונית השגרירות, שבה נסע, בקיבוץ טארסוס. 18 דקירות סכין נתגלו בראשו, צוארו וגופו.

בידיעה נאמר עוד כי המשטרה עצרה שני חשודים בקשר לרצח.

עוד נאמר בידיעה כי נהג מכונית נתגלה ללא רוח חיים בחלק אחר של טארסוס. הוא נדקר למוות לאחר שי־ריו בקשרו מאוחר.

עצרת או"ם בפגרת חגים

האו"ם (ע"ר). דיוני עצרת האו"ם הופסקו ביום חמישי עד לתחילת שנת 1989.

על סדר היום של העצרת יש עתה 7 סעיפים ובהם בחירות חבר של בית המשפט הבינלאומי, בעית פלשתין, התקפת ישראל משנת 1981 על כור גרעיני עיראקי, בעית קפריסין, הסכ־סוך האיראני־עיראקי, בעית שיתוף הפעולה הכלכלי הבינלאומי ודו"ח של ועדת האו"ם על היחסים עם המ־דינה המארחת, ארה"ב.

קיצוב במכירת בשר והגבלות על חמאה בפדרציה הרוסית בבריה"מ

בשל עלייה בהכנסה לעומת קיפאון בייצור ובאספקה של מוצרי צריכה

מוסקווה (ע"ר). בפדרציה הרוסית בברית המועצות הוכרז על קיצוב במ־כירת בשר והגבלות על מכירת חמאה. כך מסר שלשום "סובייטסקאיה רוסיה".

לדברי העיתון, נוצר מחסור בנוצ־רים אלה במחוזות גדולים של הפדרציה הרוסית. ההסבר לכך הוא עלייה בהכנסה לעומת קיפאון באספ־קת המזון ומוצרי צריכה אחרים. העי־תון גם מציין כי מורגשת התגברות בביקוש, המצב מגביר את הלחץ האינפלציוני.

הפדרציה הרוסית היא הרפובליקה הגדולה ביותר בבריה"מ, היא משתר־עת מן הים הבלטי עד האוקינוס השקט.

העיתון ציין כי היתה עלייה של 7% בייצור הבשר ושל 6% בייצור מוצרי חלב ברפובליקה, אך זה לא הספיק לסיפוק הצרכים הגדלים.

בשליש מהאזורים בפדרציה הרו־סית נמכר הבשר בקיצוב המחולק לפי תלושים. שיטה דומה קיימת במכירת החמאה באזורי וולגוגראד ורוסטוב, בדרום הרפובליקה, מציין העיתון.

לא נמסר מתי הונהג הקיצוב.

העיתון מציין כי אספקת תפוחי האדמה והירקות ירדה ב־19% לעומת הייצור המתוכנן, וכי הסוכר נמכר בקיצוב ב־67 מתוך 86 מחוזות הטריטוריה.

בן ג'דיד נבחר ברוב מכריע לתקופה נוספת כנשיא אלג'יר

אלג'יר (ע"ר וע"צ). שאדלי בן ג'דיד נבחר שנית, ברוב מכריע, לתקופת כהונה נוספת של חמש שנים כנשיא אלג'יריה – נאמר בהודעה שפורסמה ביום ו' על־ידי משרד הפנים שם. תהיה זו תקופת כהונתו השלישית כנשיא המדינה.

בן ג'דיד, בן 59, שהיה המועמד של החזית לשחרור לאומי השלטת במדינה, זכה ב־81.17% מקולות המצ־ביעים בבחירות שנערכו ביום ה'.

בהודעת מיניסטריון הפנים נאמר עוד כי לפי נתונים זמניים השתתפו בבחירות 89% מכלל 12.7 מיליון המצ־ביעים הרשומים.

בן ג'דיד התייצב בפני הבוחרים עם תוכנית לרפורמות כלכליות, שאותה העלה בעקבות המהומות שפקדו את אלג'יריה בחודש אוקטובר ובהן נהרגו לפחות 161 אנשים.

קצת יותר מ־10.6 מיליון אלג'ירים הצביעו בעד בן ג'דיד ואילו 766,247 הצביעו נגדו, נאמר בהודעת משרד הפנים. 264,834 פתקי הצבעה נפסלו.

איש לא העלה על הדעת שבן ג'דיד יובס בבחירות, אך את נצחונו המכריע מפרשים כמבחן חשוב של תמיכה ציבורית בדרך שבה טיפל במ־המהומות של חודש אוקטובר.

תשעה שודדים הוצאו להורג בסין

הונג קונג (ע"צ). תשעה סינים שנמצאו מחבל לאונס שבמחוז הד־רום נידונו למוות באשמת שוד והוצאו מיד להורג בגואנגלו, עיר השוכנת בדרום המדינה. כך מסרה שלשום העיתונות המקומית.

אשה ראשונה בממשל בוש: אליזבת דול – שרת העבודה

וואשינגטון (ע"ר). הנשיא הנבחר, ג'ורג' בוש, הודיע בשבת שימנה את שרת התחבורה לשעבר, אליזבת דול, כשרת העבודה בממשלתו. דול היא האשה הראשונה שנתמנתה לממשלתו של בוש.

בחירתה של דול, רעייתו של מנהיג הסיעה הרפובליקאית בסנאט, רוברט דול, באה בהפתעה. ציפו כי אליזבת דול, בת 52, תצטרף למטה הנשיא, לאחר שלא מונתה כשגרירה באו"ם, תפקיד שבו רצתה.

מלך שוודיה נעצר בחנות כלבו בבירה בחשד גניבה

הקופאית שחשדה שכרטיס האשראי של קרל גוסטב גנוב – שכחה לנתק את תג האזעקה מהמחשב שרכש לבנו לחג

מאת אליהו הבבי סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). בערב חג המולד יצא מלך שוודיה בלווית אחד משומרי ראשו לסיור ברחובותיה המרכזיים של שטוקהולם. המלך נכנס לחנות כלבו ובחר לבנו קרל פיליפ בן ה־9 מחשב במחיר 5999 כתרים, (1000 דולר) מתנת חג המולד.

בתור הציבה לפני הקופאית לא הכיר איש את המלך. כאשר שלף המלך את כרטיס האשראי שלו, דרשה ממנו הקופאית להציג תעודת זהות. למלך לא היתה תעודה, ולפיכך נאלצה הקופאית לבדוק ברשימת כרטיסי האשראי הגנובים כדי לוודא כי כרטיס האשראי שהוצג לה ע"ש קרל גוסטאב, שם נפוץ ביותר בשוודיה, אינו ברשימה השחורה".

לאחר שתמה הבדיקה הארוכה, חתם המלך "קרל ג'", והקופאית המרוצה שכחה לנתק מן המחשב את תג האזעקה, הצמוד לכל סחורה למניעת גניבה.

כאשר עמדו המלך ושומר ראשו לצאת מן החנות, החל פעמון האזעקה לצלצל ואחד מבלשי החנות מהר לעכב את המלך ואת שומר ראשו כחשודים בגניבה. מנהל החנות שהוזעק ביקש מהמלך להיכנס אל לשכתו לצורך "שיחה אישית". בשלב זה הסיר המלך מעל ראשו את כובע הפרווה, ומנהל החנות הזדהה ומיהר למלמל דברי התנצלות.

נרצח אקולוג ברזילאי שנאבק לשמירת הג'ונגל

סאו פאולו (ע"ר). אקולוג ומפיק גומי מברזיל, פרנסיסקו מנדס, 44, שזכה לשבחים בינלאומיים על מאמציו לשימור היערות הטרופיים של אזור האמאזונאס נורה למוות ליד ביתו ממטווח קצר.

מנדס, מפיק גומי, היה תחת משמר משטרתי בעקבות איומים על חייו.

קצין משטרה אמר כי שני בעלי חוות לגידול בשר חשודים כי הורו לרצוח את מנדס, משום שעמד בראש המאבק נגד המצאים מגדלי הבשר הרוצים לגרש את מפיקי הגומי מן הג'ונגל, ולכרות את יערות הטרו־פיים כדי להכין שטחים חדשים למרעה בקר.

אקולוגים קבעו זה מכבר כי ברזיל, בה מרוכזים שליש מיערות הטרו־פיים בעולם, הרסה את הג'ונגל של אגן האמאזונאס בקצב של מגרש כדורגל כל חמש שניות.

הרוג וארבעה פצועים – בהתקפות המחתרת הבאסקית

סך קורבנות הטרור הבאסקי ב־1988: 18

לודיה, ספרד (ע"ר). בעל בר נורה למוות ושלושה אנשים נפצעו בהתקפת טרוריסטים ערב חג המולד באזור הבאסקים שלשום. בעל הבר בעיר לואזו נורה למוות ביום חמישי בערב. היה זה הקורבן ה־18 של ארגון הטרור הבאסקי בשנה הנוכחית.

בתקרית אחרת ביום ששי ירו הטרוריסטים 4 רימונים נגד טנקים לעבר קסרקטין של המשמר האזרחי אל־סאמנאס. לא היו אבידות בנפש קפה אולם אחד השומרים שחיפש אחר התוקפים עלה על מוקש ורגלו נקטעה.

שוטר ועובר אורח נפצעו כאשר התפוצץ מטען חומר נפץ בעת שעברה שיירת המשמר האזרחי ליד לודיה.

המשטרה מסרה כי התוקפים היו אנשי המחתרת הטרוריסטית הבאס־קית הנאבקים להקמת מדינה באסקית עצמאית.

המכון הבינ"ל לעיתונות מחה על הרשעת 5 עיתונאים על פגיעה בזכר אתאטורק

לונדון (ע"צ). פיטר גאליינר, מנהל המכון הבינלאומי לעיתונות, שלח ביום ה' איגרות לראש ממשלת טורקיה, טורגוט אוזאל, ובה מחה על הרשעתם של חמישה עיתונאים על ידי בית משפט באיסטנבול באשמת פגיעה בזכרו של אתאטורק.

"שלושה עיתונאים, דוגו פרינסק, העורך הראשי של כתב העת "2000 דוגרו", העיתונאים בנימין אסט ומוספה קפלן, עורכי היומן "יני נסיל" נדונו לתקופות מאסר מ־15 עד 17 חודשים.

סאמסה יאסיצ'י, מנהלת כתב העת "2000 דוגרו" ואקבאקאל, מנהל "יני נסיל" נידונו לתשלום קנסות כבדים.

מנהל מכון העתונות כתב, כי אין הצדקה לגזור עונשים כה כבדים על עתונאים שהאשמו "בהעלבת זכרו של אתאטורק".

הוא תובע מאוזאל לבטל את פסקי הדין, המהווים לדעתו "פגיעה גסה בחופש העתונות וזכויות האדם".

פוליסריו תקיים שיחות במרוקו עם המלך חסן

אלג'יר (ע"ר). חזית פוליסריו הודיעה אתמול כי נציגיה יקיימו שי־חות במרוקו עם המלך חסן, בפעם הראשונה מאז פרצה המלחמה בין הצדדים ב־1976 על השליטה במערב סהרה.

בהודעת החזית לא נמסר היכן תתקיים הפגישה ומתי. ההודעה אומרת כי היא תתקיים בקרוב.

מרוקו, שסיפחה את הטריטוריה המדברית של מערב סהרה לאחר שספרד ויתרה עליה, סירבה עד כה לקיים מו"מ עם לוחמי פוליסריו.

ארגון "אוטונומיה אנטי־ציונית" טוען שהוא הרס את משרד ישראטורס בדנמרק

מאת אליהו הבבי

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). ארגון בלתי מוכר בשם "אוטונומיה אנטי ציונית" נטל על עצמו את האחריות להרס משרד הנסיעות "ישראל טורס" בקופנהאגן. בהודעה שנשלחה למערכת העתון "פולי־טיקן" מנומק המעשה בקפיטליזם של החברה בעלת המשרד והשותף פעולה עם ישראל לניהול תעמולה ציונית.

למשטרת קופנהאגן אין הארגון מוכר ולדעת חוקרים מבצעי הפיגוע במשרד הנסיעות הישראלי הם צעירים שמאלניים פרו פלשתינאים שגילו בשנה אחרונה פעילות בכתיבת סיסמאות נאצה אנטי ישראלית על קירות בתים במרכז קופנהאגן.

וורנצוב נפגש ברומא עם המלך לשעבר של אפגניסטאן

רומא (ע"ר וע"צ). סגן שר החוץ הסובייטי יולי וורונצוב נפגש עם מלך אפגניסטן לשעבר, זאהר שאה, ברומא בשבת ודן עמו בעתידה של אפגניסטאן.

לאחר הפגישה מסר גנראל עבדול ואלי, חתנו של המלך ועוזרו, כי השניים קיימו שיחה של שעתיים וכי הסובייטים ביקשו לקיים את השי־חה בעקבות שיחות שהתקיימו קודם לכן בין ראשי המורדים עם המלך.

הושעה רשיונה של חברה שלישית בשערוריית היצוא הגרעיני בגרמניה המערבית

בון (ע"ר). השערורייה בעניין החשד לייצוא לארחוקי של ציוד גרעיני מערב־גרמני התרחבה שלשום, כאשר השלטונות השעו את הרשיון של חברה שלישית ופתחו בחקירה נגדה.

התביעה הכללית בהאנאו ליד פרנקפורט כבר חוקרת שתי חברות, החשודות במכירות ציוד וחומרים גרעיניים להודו, פאקיסטן ודרום אפ־ריקה, ללא רשיונות יצוא ממשלתיים.

ממשלת מחוז באדן־וירטמברג הודיעה כי השעתה את הרשיון של "גוטקנכט לייבשטנפה", יצרנית של חומרי תאורה רדיואקטיביים, בחשד כי סייעה לשתי החברות האחרות לכתוב מגעים לקראת יצוא לא־חוקי. גם הרשיונות של שתי החברות האחרות הושעו.

חברים במספר ועדות של הפרלמנט שהוזעקו לשוב לארצם ולהפסיק את חופשת חג המולד שלהם פתחו בחקירה משותפת של השערורייה, שפגעה קשה באמון הציבור בתעשייה הגרעינית של גרמניה המערבית.

הנשיא הנבחר של ארה"ב ג'ורג' בוש וחמישה משריו החדשים. מימין: מנואל לוג'ן (פנים), ד"ר לואי סוליוואן (בריאות), בוש, אדווין דרווינסקי (חיילים משוחררים), סמואל סקינר (תחבורה), אדווין דרווינסקי (הסוכנות להגנת הסביבה) צלום אי־פי

לוב סיפקה נשק כימי מתוצרתה לסומליה – למלחמתה במורדים

– טוען יוסוף עוסמאן עבדי, דיפלומט סומאלי שביקש מקלט בשוודיה

מאת אליהו הבבי סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). הדיפ־לומט הסומאלי, שביקש ביום חמישי מקלט מדיני בשוודיה גילה, כי שליט לוב סיפק לשליט סומליה גז עצבים. "סאגה" לצורך לוחמה כימית במור־דים בצפון סומליה.

הדיפלומט, יוסוף עוסמאן עבדי, היה יועץ בשגרירות סומליה בדמשק.

הגילוי משמשים אישור לידיעות שפורסמו לפני כשבועיים בסקנ־דינביה על ידי נציג המורדים בצפון סומליה, שטען כי ב־17 באוקטובר 1988 שוגר מטוס תובלה לובי עם נשק כימי למוגאדישו בירת סומליה.

סוכנות "טאס" האשימה אתמול את ארה"ב בניהול הסתה נגד לוב על יסוד האשמות כוזבות כאילו הקימה לוב מפעל לייצור נשק כימי.

רדיו מוסקווה חזר על טענת קדאפי, כי האמור במפעל לייצור תרו־פות. מומחי נאט"ו ללוחמה כימית אמרו, כי ניתן בנקל להפוך מפעל לייצור תרופות למפעל לייצור נשק כימי, וכל ההבדל הוא "מה מתבשל בדוודים".

קדאפי הודיע על שחרור גופת הטייס

ביירות (ע"ר וע"צ). שליט לוב מועמר קדאפי הודיע אתמול כי הוא ישחרר את גופת הטייס האמ־ריקאי שמטוסו הופל בעת התקפ־ת חיל האוויר האמריקאי על לוב ב־1986.

האוכלוסיה הלוחמת באזרבייג'ן מחזירה נשק לידי השלטונות

● האסון בארמניה הביא לרגיעה מסוימת במלחמה בין 2 הרפובליקות המישית מהניצולים שנותרו ללא קורת גג פונו, חלקם למקומות קיט

מוסקווה ואשינגטון (ע"ר וע"צ). כ־92 אלף אנשים, מתוך 500 אלף שנותרו ללא קורת גג בעקבות רעידת האדמה שפקדה את ארמניה, פנו באחרונה מהאזורים שנפגעו. כך מסרה ביום ה' הוועדה המיוחדת ליד הלשכה המרכזית, שהוקמה בעקבות האסון שפקד את ארמניה.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרש־מית "טאס" מציינת כי 50 אלף מבין הניצולים, מרביתם ילדים עם מוריהם וקשישים, נשלחו לאזורי קיט ברחבי רוסיה.

בינתיים, נודע כי השלטונות החזירו כ־16 אלף כלי נשק באזו־ר בייג'ן וארמניה, בנוסף ל־22 אלף נשק פים שנמסרו לשלטונות על־ידי תושבים מקומיים ברחבי הארצה. מוקד מעשי האלימות הוא אזור נאגורנו קאראבאך, אזור שנכלל ברפובליקה של אזרבייג'אן, בעוד רוב תושביו ארמנים.

"אמריקיירס", סוכנות סעד רפואי בינלאומית, שמרכזה בקונטיקט מס־רה כי בן ונכד של הנשיא הנבחר, ג'ורג' בוש, עומדים לצאת לארמניה ערב חג־המולד, מלווים במשלוח של תרופות וציוד אחר. ג'ב בוש, בן 35, איש עסקים מפלורידה ובנו ג'ורג' פ. בוש, בן ה־12, התנדבו לטוס לאזור שנפגע ברעידת האדמה במטוס מטען, שיוביל מלבוש אך גם מוצ־רים שנועדו לילדים ארמניים – תרו־פות לילדים, שמיכות, לבוש חם ומשחקים. על החבילות רשום בשפה הארמנית: "מילדי ארה"ב לילדי ארמ־ניה באהבה".

משטרת מכסיקו חילצה 25 בני ערובה שהוחזקו בידי אסירים

בהסתערות הקומנדו נהרגו 18 אסירים, שלושה סוהרים ומפקד הכלא

מכסיקו־סיטי, (ע"ר). אנשי קומנדו של משטרת מכסיקו התפרצו שלשום בלילה על כלא שבו החזיקו אסירים ב־25 בני ערובה. בהתפרצות נהרגו 18 אסירים וארבעה סוהרים, ביניהם מפקד הכלא. על כך מסרה אתמול המשטרה.

מפקד בת המשמרה "טרוס", ארמנדו דוארטה, נהרג גם הוא בקרב היריות בכלא בעיר טפיק, בירת מחוז נאיאריט, 640 ק"מ מצפון־מערב למכסיקו סיטי.

בבניין ההנהלה, שבו החזיקו בני הערובה, נהרס כליל בהתפרצות, אך עתה שולטים השוטרים והסוהרים בכלא. בן ערובה אחד נפצע, אך אף אחד מהם לא נהרג.

האסירים החזיקו ב־25 בני ערובה ואיימו להרוג אותם, אם השלטונות לא יראגו לנתיב־מילוט לאסירים.

האסירים, חברי כנופיה שנאשמו בפעולות אלימות רבות בעיירות במ־חוז נאיאריט, תפסו את בני הערובה, לאחר שנכשל נסיונם לברוח מן הכלא.

הסוהרים חגגו והאסירים ברחו

בוגוטה, (ע"ר). חמישה אסירים ברחו במבצע נועז, כאשר מסוק נחת בבית הסוהר במדלין שבקו־לומביה, מסרו שלטונות הכלא.

האנשים במסוק ירו לעבר הסוהרים בנשק אוטומטי. הסוה־רים ובני משפחותיהם ערכו אותה שעה נשף חג מולד בכלא.

BALLY®

OF SWITZERLAND

BALLY AT NURON אצל נורון

נעלי גברים, חגורות, עניבות, תיקים לנשים ולגברים ומתנות.

קניון במגדל שלום, קומת הכניסה. רח' אחד העם 9 תל אביב

הוא לא נראה כמו 18½ דיסקטים...

6.6 MB בדיסקט אחד!

תאר לעצמך שאתה יכול להכניס שנה שלמה של הנה"ח או של תכתובת – לתוך דיסקט אחד.

תאר לך שהכל מרוכז, נוח לאיחסון, לשליפה ולאיחזור, חוסך מקום וחוסך זמן.

תאר לעצמך שיש עכשיו תחליף גמיש ושליף לדיסק קשיח וקבוע, וגם תחליף מתוחכם, זול ויעיל, לסטייפ גיבוי.

תאר לעצמך שחברת מעתק היא המשווקת של הדיסקטים מתוצרת VERBATIM, וגם של הכונן המיוחד המצעיד את המחשב שלך אל ההתייעלות בקלות.

תארת? עכשיו לשלב ההגשמה...

מעתק maatak

האחים מסלאויטה 15 תל־אביב, טל. 337539, 03-336156/7

Verbatim

A KODAK COMPANY

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

תשואות צמודי הדולר מבטאות פיחות בשיעור 10–14 אחוזים

למרות התחזקות הציפיות לפיחות, לא נרשמו בשבוע שעבר ביקושים בסכומים מהותיים לקרנות הנאמנות המתמחות בהשקעות במטבע־חוץ

מאת דורון מגנזינר

בורסאים שנפגשו בקרנות הנ־אמנות של הבנקים הגדולים התברר כי התשואה הנוכחית על צמודי הדו־לר הנסחרים בבורסה מבטאת פיחות בשיעור 10% עד 14%. בשבוע שעבר התחזקו הביקושים לצמודי הדולר. מדד אג"ח הצמודות לדולר עלה בסי־כום שבועי ב־2.7%, מדד מניות הבנקים שבהסדר עלה ב־1.83%.

למרות התחזקות הציפיות לפי־חות, לא נרשמו בשבוע שעבר ביקושים בסכומים מהותיים לקרנות הנאמנות המתמחות בהשקעה במט"ח. בשוק השחור מנסים הסוחרים להע־לות את מחיר הדולר, אולם הביקוש מצומצם ומחיר הדולר נע בין 1.85 שקל ל־1.87 שקל.

מגמת העליה בתשואות על אפיקי ההשקעה השקליים נמשכה: התשואה על מק"מ לטווח ארוך מגיעה ל־24%, ריבית הג'מבו שמשלמים הבנקים על פקדונות שקליים בסכומים גבוהים מגיעה ל־26%. בבורסה מעריכים כי עם פיחות שער השקל צפויים ביקושים גדולים למק"מ. כלכלני בנק הפועלים טוענים בסקירה השבועית על שוק הכספים כי השבוע צפויה עליה משמעותית בשערי הריבית אלא אם כן ינקוט בנק ישראל צעדי בלימה.

לקרנות הנאמנות המתמחות בהשו־קעה במטבע־חוץ נרשמו השבוע ביקושים בשיעור 2 מיליון דולר. מדד המניות החופשיות עלה בסיכום שבועי ב־4.3%, מחזור המסחר במניות החו־פשיות הוכפל בהשוואה למחזורים בשבוע שעבר.

בבורסה מעריכים כי הציפיות לפיחות שער השקל ופתיחת המגעים לגיבוש תוכנית כלכלית חדשה יגרמו להמשך המגמה החיובית בשוק המני־יות בשבועות הקרובים. כלכלני בנק הפועלים טוענים כי על רקע אי הוו־דאות והתחזקות הציפיות לפיחות, יגיב שוק המניות בתנודות חדות וקצרות טווח על ההתפתחויות במשק.

70 מליון דולר נרכשו שלשום

מאת אריה לביא

החשש מפיחות בקרב הציבור גבר בסוף השבוע, עקב מינויו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס לשר האוצר במקומו של משה נסים שהביע התנגדות לביצוע פיחות. בחוגים כל־כליים מעריכים שפרס יכריז בקרוב על תכנית כלכלית חדשה שאחד ממרכיביה יהיה שינוי בשער החלי־פין. הערכות אלה מבוססות בין היתר על ידיעות מפי מקורביו של פרס שאמרו שהתייעץ עם מומחי כלכלה ובכללם פרופ' חיים בן שחר. בן שחר יעץ, לפי הידיעות, לערוך תוכנית כלכלית חדשה שאחד ממרכיביה פי־חות השקל.

ביום ו' נמסר מהבנקים על קניות גדולות מהרגיל של מטבע חוץ מצד הסקטור העסקי קניות אלה הגיעו לכ־60–70 מיליון דולר לעומת שיא קודם של 50 מיליון דולר שנרשם לפני כשבועיים. מאז גברו הסיכויים שפרס יתמנה לשר האוצר, גדלו רכישות מט"ח בהתמדה מכמה מי־ליוני דולרים עד לקניות השיא ביום ה'. הקניות המוגדלות ביום ו' נבעו מכך שהיום אין אפשרות לקנות מט"ח משום שהבורסות בחו"ל סגורות. בבנקים מעריכים שבראשית השבוע הסתכמו קניות המט"ח ב־140–150 מיליון דולר. בשבוע שעבר גברו ההשקעות באפיקי המט"ח, ובלטו קניות של מניות בנקאיות שבהסדר הצמודות לדולר, אגרות חוב צמודות למטבע חוץ, וכן קרנות נאמנות המתמחות במטבע חוץ.

חת התפטר מראשות בל"ל קנדה

מאת אריה לביא

מאיר חת, מי שהיה יו"ר לשעבר של בנק לאומי לישראל, התפטר במוצאי השבוע שעבר מכהונת יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי בקנדה. ד"ר חת ממשיך לכהן כיו"ר שלוחות של הבנק בארצות הברית ובבריטניה אך בקרוב יתפטר גם מת־פקידים אלה. ליו"ר החדש של בנק לאומי קנדה נבחר המנכ"ל החדש של הבנק דוד פרידמן. פרידמן יכהן גם ליו"ר בנק לאומי בארצות הברית. ליו"ר בנק לאומי בבריטניה ובשוויץ עתיד להבחר ד"ר זלמן סגל העומד בראש החטיבה הבינלאומית של בנק לאומי.

הדו"חות הכספיים של בנק לאומי קנדה לסוף אוקטובר 1988 מצביעים על שיפור ניכר ברווחיות.

מאזן הבנק הגיע ל־172 מיליון דולר קנדיים לעומת 134 מיליון דולר בשנה הקודמת. הבנק מתכוון להנפיק בקרוב שטר חוב הוני בסך 5 מיליון דולר שתרכוש חברה האם ול־אפשר בכך להרחיב את עסקיו.

מטה "תיעוש" צומצם ב־2/3 עם העברתו לחב' של בנק הפועלים

מאת מיכל רוה

העברת הניהול של חברת תיעוש לידי החברה להשקעות של בנק הפועלים הביאה לצימצום מטה החב־רה מ־15 ל־5 עובדים. אנשי המטה עסקו בפיקוח על החברות של קבוצת תיעוש ועתה נעשית מרבית הפעי־לויות האלה ע"י החברה להשקעות של הבנק.

הסכם הניהול בין החברה להשק־עות של בנק הפועלים לבין תיעוש, שנחתם לפני כשנה אמור להביא למיזוגה של תיעוש בחברת ההשקעות.

בשנת הניהול של החברה להשק־עות הוחלט למכור את חברת תגור וב־סגרה חברת איזמל. בחברה להשקעות בודקים עתה את מצבן של חברות נו־ספות בקבוצה כמו סלוואפלסט ומורד כדי להחליט על עתיד פעילותן העיסקית. מסתמן שיפור בתוצאות העיסקיות של חלק מהחברות ונבדקות האפשרויות להמשך אחזקתן ע"י הקבוצה.

בכירי סיגנה מארה"ב בדקו מדוע פרש אבינועם טוקטלי

עזב את סוכנות הביטוח מ.י. טוקטלי

מאת אריה לביא

שניים מבכירי קבוצת הביטוח האמריקאית "סיגנה" – סגן הנשיא סטיב דוברובנר והמנהל האזורי ברנר קמרה – ביקרו בשבוע שעבר ביש־ראל, וניסו לבדוק את הגורמים לשינויים בניהול סוכנות הביטוח מ.י. טוקטלי, בבעלות משפחת טוקטלי, המייצגת את "סיגנה". אבינועם טוקטלי חדל לעמוד בראש סוכנות הביטוח מ.י. טוקטלי, והניהול נימסר לאחיו עוזי טוקטלי. זה האחרון מסר שהביקור של מנהלי "סיגנה" היה שיגרתי, לצורך עסקי. בענף הביטוח נשמעו הערכות, המוכחשות על ידי טוקטלי, לפיהן הוא מבקש לייצג בישראל חברת ביטוח אמריקאית אחרת "אי.אי.ג'י.", המתחרה ב"סיגנה".

מבצע דירות בתשלומים, ללא ריבית והצמדה לקראת פיחות

מאת אריה לביא

חברת הבניה דנקנר הבונה את פרויקט המגדלים ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב החליטה להציע לציבור לרכוש דירות בפרויקט זה ב־6 תשלו־מים, ללא ריבית והצמדה. המבצע נועד לנצל את הציפיות לפיחות.

בכך מצטרפת חברה זו למבצע הנערך כבר על־ידי שותפות של חברת דנקנר וחברת סאראב הבונות את קריית בן־גוריון בחולון. בחישו־בים שערכו כלכלני החברה הסתבר שהסיכון המירבי שהחברה נוטלת על עצמה הוא 5%–7% אחוז ממחיר הדירות.

סכסוך עבודה בחברת מיטווך נציגי אנ־סי־אר

מאת אהד גונדר
סופר "הארץ"

סכסוך עבודה הוכרז בסוף השבוע בחברת המחשבים י. א. מיטווך ובניו, נציגי חברת אנ־סי־אר בישראל. העו־בדים החליטו על הכרזת הסכסוך ב־אסיפה כללית בעקבות הודעת ההנה־לה על קיצוצים חד־צדדיים בשכר וכוונה לבצע שורת צמצומים כדי להיערך למיתון המסתמן בענף המיחשבים.

העובדים הודיעו כי ינקטו בעיצו־מים עם תום תקופת הצינון הקבועה בחוק, ב־9 בינואר 1989.

עובדי משרד התיירות שבו לעבודתם

מאת זהר בלומנקרנץ

(ע). עובדי משרד התיירות הפסיקו בסוף השבוע את עיצומיהם ושבו לע־בודה סדירה, לאחר שההנהלה, בהת־ערבות הסתדרות עובדי המדינה, נענתה לחלק הארי של דרישותיהם לשיפור תנאי עבודתם.

הושגה הסכמה בין סמנכ"ל בכיר לאמרכלות, אורי ישעי, לוועד העוב־דים בראשותו של חיים אילת, יועלה תקן משרתן של פקידות ההסברה בנ־תב"ג מרמה טר"י' לרמה טר"יוד, נוסף לתיקנים שהוזלו באחרונה בת־קנים עקב הדירוג מחדש. רמות התקנים של פקידות ההסברה ביתר אזורי הארץ יתוקנו בקרוב, בתום מו"מ שמתנהל היום בין ההנהלה לנציבות שרות המדינה.

מאבק בנושא פיטורי יעול בעמק הירדן

(ע). מאבק מתנהל בשבוע ה־אחרון בין מועצת פועלי טבריה לבין מפעלי עמק הירדן על רקע דרישת המפעלים לפיטורי יעול.

מזכיר מועצת פועלי טבריה, יוסי כהן, אמר, כי במועצת הפוע־לים מודעים לצורך בפיטורי יעול, בלעדיהם עלולים המפע־לים להתמוטט, אך יעשו הכל כדי שהעובדים לא ייפגעו.

כהן אישר, כי קיבוץ גינוסר ומפעלי תעשייה נוספים הודיעו על הצורך לפטר עובדים. הוא הדגיש, כי גם במועצת הפועלים תבוצע דרישת ההסתדרות לקי־צוץ של 5% בתקנים.

בד בבד עם המאבק על זכויות העובדים, מתוכננת פניה תקיפה של מועצת הפועלים אל הממש־לה לספק מיד הון חוזר לכל אתרי הנופש ובתי המלון הנמצאים במשבר עמוק.

חברה־בת של אל־על הפסידה מיליון דולר

(ע) "לרום קלאב הוטל" חברה בת של אל על, הפסידה כמיליון דולר בניהול המלון בטבריה והיא פורשת מהמשך הניהול.

מנהל חברת לרום, עו"ד עוזי מגור, אמר, כי המלון לא היה ריווחי והפסדי החברה במלון עדיין לא סוכמו באופן סופי.

בלום: אם כור לא תשלם חובה ל"שמשון" – לא ניתן להבריאו

חובות כור למפעל הצמיגים של אליאנס בפ"ת: 5.3 מיליון דולר

(ע) מפרק חברת אליאנס עו"ד עמרם בלום פנה ביום ו' לבית המש־פט המחוזי בתל אביב לאפשר לו לה־פסיק את הפעלת חברת הצמיגים "שמשון" בפתח תקוה, חברה בת של "אליאנס" שבה מועסקים 350 עוב־דים, ולהגיש בקשה לפירוקה.

עו"ד בלום ציין בפנייתו כי על־פי בדיקות אחרונות שנערכו מטעמו לגבי כל תקופת ההפעלה של "שמשון", מאז אוקטובר השנה, המועד בו חודשה העבודה באליאנס, התברר כי העלות החודשית הממוצעת של הפעלת שמשון היא 300,000 דולר.

עו"ד בלום ציין כי כור התחייבה לשלם לאליאנס 2 מיליון דולר בגין הפעלת שמשון החל מה־1 במאי ועד ל־31 בדצמבר, ומאחר אי מילוי ההת־חייבות, אין בידי המפרק הכספים הנ־חוצים להמשיך לפעול את תוכנית ההבראה של שמשון הכוללת פיטור־יהן של כ־80 עובדים, ותשלום דמי פרישה לעובדים שיפרשו מרצון, בשיעור זהה לאלה ששולמו על ידו לעובדי אליאנס המפוטרים.

במכתב ששיגר עו"ד בלום לבני גאון מנכ"ל כור הודיע כי אם כור לא תעמוד בהתחייבותה לשלם לאליאנס 5.3 מיליון דולר לא יאוחר מהיום, לא תהיה אפשרות לשלם פיצויי פיטורין לפועלים המפוטרים באליאנס, ותו־כנית ההבראה תקרוס.

בתוך כך הגיש עו"ד עמרם בלום לבית המשפט את הדו"ח הראשוני בנוגע להפעלה המחודשת של אליאנס מיום ה־5 באוקטובר. בדו"ח מציין המפרק כי קליטת 735 העוב־דים בוצעה בהדרגה במשך שבועיים, וכל לקוחות החברה חזרו אליה וגם הכניסו הזמנות בסדר גודל של כ־20 מיליון דולר, כאשר המכירות לשוק האזרחי בארץ מגיעות כבר לכדי 60 אחוז מהיקפן בעבר.

הכונס ציין עוד, כי העובדים באליאנס קיבלו עליהם את תנאי תו־כנית ההבראה במלואם, ובמפעל שוררים יחסי עבודה ואוירה טובה מעל למצופה. עו"ד בלום הפנה את תשומת לב בית המשפט לעובדה, שתשלום פיצויי הפיטורין ל־240 עובדי אליאנס אמור להתבצע היום, ואם כור לא תעביר לאליאנס את 5.3 מיליוני הדולר המובטחים, לא ניתן יהיה לשלם את הפיצויים.

רן כהן: לשתף נסים בהבראת כור

מאת יהודית וינקלר

ח"כ רן כהן, נציג רצ בהסתדרות, תובע משר האוצר, שמעון פרס, וממז־כיר ההסתדרות, ישראל קיסר, לשתף את השר משה נסים במימוש תוכנית ההבראה של כור בכדי למנוע מאבקים פוליטיים ומפלגתיים. ח"כ רן כהן העלה את ההצעה בפגישה מיוחדת שיזם, בה נפגשו ראשי הסי־עות בוועד־הפועל של ההסתדרות עם ראשי חברת־העובדים, דני רוזוליו ובני גאון.

כהן לפטור עובדים ממסוי על מני־יות שיועברו לבעלותם, כחלק משכר ופיצויי פיטורים. ראש סיעת הליכוד בוועד הפועל, ח"כ יעקב שמאי, הגיב אמש בחיוב על הצעת רצ, אך הדגיש שהוא מוכן לתמוך בהצעת חוק בכנ־סת בתנאי שיובהר כי הפטור חל גם על פריון המניות.

שמאי גילה כי הליכוד שוקל הכנת תוכנית אלטרנטיבית להבראת כור. לטענתו, ראשי חברת־העובדים לא העבירו די נתונים מפורטים כדי להתמודד עם הנושא. לדבריו, אי־אפשר לגשת לשיקום המערכת, מבלי לחשוף את כל הסיבות לכשלון הניהולי.

אחד מאפוריש מר"צ תבע בדיון שלא לצמצם את בעלות חברת־העוב־דים במפעלים הנתונים במצוקה אל מתחת למחצית שווי הבעלות. לדעתו עדיף למכור מפעל מאשר לאבד את השליטה תוך המשך שותפות. נציגי ר"צ תבעו ממזכיר ההסתדרות ומזכיר חברת־העובדים הנהגת דיווח שנתי לציבור על המצב במפעלי חברת־העובדים, כנהוג ביחס לחברות שמניותיהן נסחרות בבורסה.

הדיון בין ראשי הסיעות בוועד־הפועל לראשי חברת־העובדים נערך לאחר שתוכנית ההבראה של כור נמסרה כבר לידי הבנקים, וקיבלה את האישורים הפורמליים במוסדות חב־רת־העובדים.

האוצר יעביר 120 אלף שקלים להפעלת ערוץ 2

מאת צבי זרחיה

משרד האוצר עומד להעביר בקרוב למשרד התקשורת 120 אלף ש"ח, כדי לאפשר את המשך השידורים ב"ערוץ 2". כך סוכם בשבוע שעבר בין שר התקשורת, גד יעקבי, והממונה על התקציבים באוצר, דוד בועז.

כפי שפורסם, תקציבו של הערוץ הידלדל וכדי למנוע את הפסקת השידורים הועבר אליו 10% מתקציב משרד התקשורת, אך סכום זה אינו מספיק ולפיכך חזר משרד התקשורת על תביעתו לתוספת תקציב.

ממשרד התקשורת הסבירו כי בעבר לא ניתן תקציב גבוה לערוץ 2, מאחר שבהתאם לתוכנית אמור היה חוק הערוץ השני לקבל את אישור הכנסת עוד בקדנציה הקודמת ובעקבות החקיקה לממן הוצאותיו מתש־דירי שירות, אך בשל העיכובים בחקיקה על רקע מחלוקת בין המערך לליכוד, נותר הערוץ בלא משאבים.

תוך חצי שנה עלו מחירי התספורות לנשים ב־300%

סקר מחירים של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות: כדאי להסתפר בנס ציונה

מאת לאה פורת

מאז הוצאו שירותי המספרות מפיקוח מחירים באוקטובר 1987 עלו המחירים במספרות לנשים עליה תלולה, מגלה סקר של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות. ממצאי הסקר שפורסמו בסוף השבוע מבוססים על בדיקות שנעשו בחודשים ינואר, יוני ודצמבר 1988. על פי בדיקות שנעשו ב־63 מספרות לנשים ב־10 ערים עולה כי בחצי השנה הראשונה של השנה התייקרו שירותי המספרות בשעורים הנעים מ־8% עד 300%. בחצי השני של השנה, נבדקו המחירים במספרות ב־3 ישובים בלבד: תל אביב, רמת השרון ונס ציונה, והתברר כי בתקופה זו היו התייקרויות נו־ספות בשעורים שהגיעו עד 100%.

מימצאים נוספים: בנס ציונה שירותי המספרות הם הזולים ביותר, וברמת השרון – היקרים ביותר.

ואלה המחירים כפי שנמצאו על ידי הסוקרים בחודש יוני 1988: תספורת – 8 עד 70 שקל, תסרוקת – 10 עד 50 שקל, צבע – 28 עד 120 שקל, סלסול 60 עד 200 שקל, פסים – 50 עד 250 שקל.

בוא ונתחיל עם מה שאתה יכול והמתחרים שלך לא:

ראובני • פרידן
פרסומאים

ויסוצקי 14, תל־אביב
טל. 03-5467299 (רב קווי)
פקס. 03-5467318

• אבטיחי חצבה • אגד־תיור • אנפא • באובת • גני החוף (אזורים - משה"ב) • אנקורי • דייהטסו • דפנה - סנדלים • דקורס
• ויטה - חטיבת השמנים • זהבי - שיש ומרצפות • "חדשות" • טופר • לנצ'יה / אוטוביאנקי • מלרד • מק דויד • פולארויד • ראש אינדיאני
• תדיראן - תדיאור, סוללות • תרמוקיד • תשלובת תבורי (טרופית, קריסטל) • HIGH Q

ALFATEC PROFESSIONAL 15

שואב אבק
יעיל ואמין
לחנויות ולמשרדים
★ פעולת מנוע שקטה
★ עצמה והספק גבוהים
★ אין צורך בשקיות
★ קטן מימדים
★ קל לטילטול ולנשיאה

ALFATEC PROFESSIONAL 15
365 ש"ח + מע"מ

מבחר גדול של ציוד עזר ואמצעים לנקיון
מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ
החברה המובילה
לסיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השמירה"
תל אביב, איזור התעשיה רחוב 1274
סס 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 282)
טל: 374113, 370121, 378473

פרסום קורן

חנויות ומשרדים אחרונים בקניון לב העיר פ"ת

נותרו 2 חנויות למכירה
4 חנויות להשכרה
ומשרדים בודדים למכירה והשכרה.
• השקעה טובה ובטוחה בנדל"ן
• עסק מרויח בפרויקט יוקרתי במרכז העסקים של פ"ת
משרד מכירות
רח' ההגנה 17 פ"ת
טל': 914994, 03-913105
ערבות בנקאית לכל דורש

הארץ
יום א', י"ז בטבת התשמ"ט
25 בדצמבר 1988
מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001; מברק 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הסבלות 2, טל' 6־224245־02, ת"ד 273 י־ם 91002; מברק 02-224249
חיפה: רחוב גדרות 20, טל' 8־661166־04, ת"ד 5259 חיפה 31052; מברק 04-670715
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתוכנן
HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

קינת המדע שבמורד

אם לסכם במלים ספורות את מאמרו המנומק של עמיתנו עמוס בן ורד ("התקדמות מהירה במורד", "הארץ" 21.12.88) די לצטט את חצי הפסוק מפרקי אבות: "אם אין קמח אין תורה". הפרופסורים הררי ופרנס מוכיחים באותות ובמופתים, כי המדע הישראלי נתון בירידה בכמות, וכתוצאה מכך גם באיכות; וכי יש מתאם ברור בין ירידה זו לבין הירידה בהקצאת משאבים חומריים לציוד ולפרנסת המדענים. עולה מכאן, שדי בהגדלת סכומי הכסף לקידום המדע (קרי: המכונים השונים העוסקים במחקר מדעי) ונזכה לזינוק קדימה, להתקדמות שלפני שנות השבעים, שהן שנות הנפילה, ואולי קדימה מכך.

אפשר שהפרופסורים הררי ופרנס צודקים בקביעת המציאות ובניתוח הסיבות. אך לנו נראים זו וגם זה פשטניים, חד־מימדיים מדי. יתר־על־כן, היא אבחנה מובילה בדרך חד־סטרית למבוי הדומה למחלה חשוכת־מרפא: נדיבים ככל שנהיה עם הכסף, לעולם לא נוכל להתחרות בארה"ב, יפאן, גרמניה המערבית וכו'. אולם בעת קריאת הדברים מתעוררת לפחות שאלה נוקבת אחת, שהמלומדים לא השיבו עליה: כלום בשנות הזוהר של המדע הישראלי לא פיגרנו בהקצבות כספיות אחרי עמים אחרים? ואם אמנם פיגרנו, כיצד להסביר אותה איגרא רמה שממנה אנו מידרדרים מאז?

ועוד הערה: באופן מסקנתי מדי, לא מציעים הפרופסורים הררי ופרנס לא תרופה – פרט לכסף – ולא כיוונים ספציפיים שאליהם צריך המחקר לשאוף. ואילו לנו נדמה, כי למרות שבהיעדר אמצעים כספיים שופעים לא נוכל להתחרות בחזית רחבה עם המדע בארצות מאושרות יותר, ניתן בכל זאת להתקדם בחזית צרה. אך זה עניין של בחירה ובניית סדר קדימויות. כלום אפשר גם כך, וכלום יש לפרופסורים הררי ופרנס רעיונות בכיוון? או שמא נגזר עלינו להיות על־פי הכלל של הכל או לא כלום?

אפשר שגם אלוהי המדע צועד עם הגדודים הגדולים; ואולם לנו ההיסטוריה נראה, כי כדי לקיים מדע ברמה שאין להתבייש בה – ולא חשוב אם נגיע למקום הראשון, השני או השמיני – דרוש יותר מכסף ותו־לא. מהן התשומות הנוספות? בחקירת שאלה זו ומציאת מענה ממצה, על הממשלה הורשה להשקיע מאמץ רציני. לנו ברור, כי נחוץ יותר כסף לחיזוק מערכת המחקר המדעי. אולם נדמה כי בזה לא די, וחבל שלגבי החסר או החסרים לא זכינו להדרכה מן המלומדים שבן ורד סוקר.

מי פוצץ את המטוס?

האסון של טיסת פאן אמריקן 103, שבו נספו יותר מ־270 נוסעים ועשרות תושבי עיירה סקוטית, שנפלו עליה שברים בוערים של המטוס שהתפוצץ, הבליט שוב את הבעייתיות הן של מניעת פעולות טרור באוויר והן של זיהוי האחראים. המניעה היא, כמובן, הבעיה העיקרית, אך זיהוי בעבר ובהווה מסייע למניעה בעתיד. כעת, נוכח הצהרות אש"ף על הסתלקותה מטרור, יש לזיהוי חשיבות פוליטית ממדרגה ראשונה – ולא רק בשביל ישראל.

נמסר, כי שגרירות ארה"ב בהלסינקי קיבלה הפעם אתרעה מדויקת כמעט לכל פרטיה, וכי ננקטו צעדי זהירות מוגברים. כבר־עבר ברור שהם לא היו יעילים דיים. מאז ספטמבר קיבלה ארה"ב 106 אזהרות מסוג זה, אך למרות המספר הגדול והמעמסה והטרחה שמתחייבת ממנו, אין כנראה מנוס מהחמרת בדיקות הביטחון.

העובדה שארגון טרור בלתי־מוכר קיבל על עצמו את האחריות אינה בעלת חשיבות מכרעת. ארגוני טרור נוהגים לעתים לבחור שמות חדשים להסוואת פשעים, ביחוד כאשר הישגם קודם חשוב מהכיה בפרסום. ואכן נמסר כי במערכות מודיעין במערב חושדים [illegible] הפלשתינאים. [illegible] מי הם רוצחי נוסעי המטוס ותושבי העיירה בסקוטלנד.

חתימה היא קשקוש על גבי נייר

מאת עוזי בנזימן

"אתה יכול לשים אותו במסגרת". כך אמר ראש הממשלה יצחק שמיר לח"כ יובל נאמן, לפי עדותו, כשזה שאל מה יהיה על ההסכם הקואליציוני שנחתם. אותו הסכם שנחתם בראשי תיבות בין הליכוד לתחיה, ושממנו חזר בו שמיר כאשר הגיע לאחדות עם המערך. הביטוי הוא נמור, הבוהמני, נשמע קצת מוזר מפיו של איש זעוף טבע כמו יצחק שמיר. ביטוי שמריף תחושה של כוח וזלזול באיש שיחו, כמו גם במוסר המקובל.

בחיים על־פי המוסר המקובל, אלה המעצבים את הפרט בחיי היומיום, יש ערך חשוב מאוד למלה האמורה והנשמעת. קל וחומר לחתימתו של פלוני. אנשים מן היישוב אינם ממהרים להבטיח, סתם כך, את חתימתם על מסמכים וניירות. כאשר נקלע אדם לנסיבות שבהן עליו לחתום על התחייבות או על חוזה, הוא אוחז, בדרך כלל, יראת־כבוד גדולה בפני המעמד. האיש בודק מראש את יכולתו לעמוד בתנאי החוזה, הוא בוחן את יכולתו של בעל דבריו לכבד את חתימתו. אפילו בישראל של 1988, על מוסר החוזה השוב הפגום שלה, אנשים אינם מתנדבים לשרבט חתימותיהם על צ'קים.

כולנו לא נולדנו אתמול, ואיננו נאיוויים בבואנו לשפוט את הליכותיהם של מנהיגינו. הניסיון המצטבר של פוליטיקה ישראלית בת ארבעים שנה רובץ היטב בתודעתנו ומכתיב את ציפיותינו מהתנהגותם של ראשי המדינה. מול עינינו התגוללו מחלוקות מכוערות בנגבת שהורישו צחנה של בוגדנות, שקרים ותקיעות סכינים בגב (פרשת לבון, יוסי פרסרביץ, אריאל שרון בלבנון, פרשת השב"כ והדומה). אנו עוד זוכרים את מעשי השחיתות במערכת השלטונית, שנולדו כתוצאה מתאווה עיוורת לכספו של הזולת או לממון ציבורי (פרשת צור, פרשת ידלין והדומיהן). למדנו לא להאמין להרבה מלים שמשמיעים ראשי המדינה (הרמטכ"ל במלחמת יום הכיפורים: "נשבור להם את העצמות", ראש הממשלה במלחמה מול לבנון: "הבופור נכבש ללא אבידות", ראש הממשלה, שר הביטחון והרמטכ"ל ב־1988: "האינתיפאדה דועכת", וכו').

ככלל, דומה שהציבור הישראלי השתכנע כי לא אליו כוונה ההבטחה האלוהית בדבר היותו "עם סגולה", כשם שלמד לדעת שהוא אינו "כובש נאור". הציבור הישראלי מבין שניהול מדינה שונה מהפעלת בית מרקחת. אין שם דבר סטרילי במיקוח הממסבר הקואליציוני, בהכרעות לצאת למלחמה, במיקוח על תקציבים ובמשחקי כוח פוליטיים. השלטון משחית – ומדינת ישראל הכירה זאת יפה בארבעים שנות קיומה. מסיבה זו שוב איננו מתרגשים כאשר ראש הממשלה מבטיח לשרים שהמלחמה בלבנון תסתיים בתוך ארבעים ושמונה שעות – בעוד שהיא נמשכת, למעשה, שלוש שנים. איננו מופתעים גם, כאשר ממלא מקום ראש הממשלה מבטיח לראש הממשלה נאמנות ושיתוף פעולה, בעוד שמאחורי גבו הוא עושה ככל העולה על רוחו. איננו נדהמים גם אם בקווי היסוד מבטיחה הממשלה להילחם בפשע, בעוד שלמעשה היא אינה נוקפת אצבע בכיוון זה.

זה מכבר למד הציבור לא להתייחס ברצינות לקווי־יסוד ממשלתיים, להכרזות ראשי המדינה וגם להבטחות קואליציוניות. גם המפלגות הנוקבות בדבר מגלות חשדנות מוצדקת להתחייבויות המילוליות שמשמיעים באוזניהן ראשי ממשלות ועוזריהם. עד כדי כך שלפעמים קיזבות אדם תמה מה הם מתמקחים שם בלהט כזה, כאשר הניסיון והתקדימים מלמדים שמלה זו לא מלה.

ובכל זאת, היתה בשבוע שעבר התפתחות חדשה שמן הסתם תטביע את רישומה על אורחות חיינו בעתיד. דווקא משום שהפוליטיקאים מן המפלגות החרדיות הבינו שמלה של ראש ממשלה ושליחיו אינה הוראת הלכה של הרמב"ם, ביקשו לעגן את ההבטחות בכתב. לא סתם בכתב, אלא בהתחייבות בעלת אופי חוזי. ולא סתם בחתימת ראש הממשלה, אלא בצירוף חתימותיהם של ששה שרים. ולא סתם חוזה חתום, אלא בתוספת של התחייבות אישית מצד יצחק שמיר בפני הרב עובדיה יוסף, לשעבר הרב הראשי, ובמקרה אחר – התחייבויות של עמיתיו השרים בפני הרב ש"ך ומועצת גדולי התורה (בדגל התורה ובאגודת ישראל). משמע: מעין מעמד של שבועה דתית.

אי אפשר להכחיש שבי־עבר מתמלא הלב נחת למראה אכזבתם של עסקני המפלגות החרדיות. לאתאיסט קשיש כמו יצחק שמיר, שכבר ראה הרבה ועשה הרבה בחייו, שבועה שהוא בפני רב משולה, לכל היותר, לאימוץ זהות חדשה ולהצטיידות בדרכון זר. בשני המקרים רווח מה שנחשב לאינטרס הלאומי את השיקול המוסרי. אין להכחיש גם כי הלקח שלימד שמיר את המוסכנים החרדיים הוא בעל ערך ציבורי מסוים: על ארבע הם זחלו לממשלתו, לאחר שקודם לכן ירדו לחייו (ולחיי שמעון פרס) במסע הניצול שניהלו והפרו בעצמם התחייבויות כתובות שנתנו למערך ולליכוד. אך גם להתנהגותו של שמיר עלולה להיות השלכה ארוכת טווח: אנשים מן השורה ילמדו לחקות את ראש הממשלה ולא לכבד את חתימותיהם.

הלב מתמלא קנאה בכללי המשחק המקובלים בתרבות הפוליטית של ארצות הברית. יש לשיטה האמריקאית חולשות משלה, אבל שם מלה היא מלה, ומי שנמצא משקר או אינו עומד מאחורי דבריו מסולק מהזירה בבושת־פנים. הנשיא ניקסון הודח לא כל כך בגלל שהורה לצותת בבניין הדמוקרטים, אלא בעיקר משום שהכחיש כי נתן את ההוראה. גרי הארט נדחק מההתמודדות על מועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות, לא כל כך משום שבגד, אלא בעיקר משום ששיקר וטען כי לא היה בחברתה של דונה רייס. ג'ו ביידן פרש מאותו מירוץ כאשר התברר כי בעת לימודיו האוניברסיטאיים רימה את מוריו.

שבוע לאחר שראשי המדינה זעקו נרגשים נגד האמון שנותן העולם במלותו של יאסר ערפאת, הוכיחו הם עצמם שאי־אפשר לסמוך על חתימותיהם. מי שאומר בפיו לינול באמן לשים הסכם חתום במסגרת, אל יתפלא אם יבוא יום ומישהו (ארה"ב? מצרים?) ישיב לו במטבע דומה כשיתלונן על הפרת הסכמים וחוזים. והערה זו אינה בלתי־רלוונטית לכיוון המדיני שאליו מיועדים פני הממשלה החדשה, שנבנתה כתוצאה מהקלות הבלתי נסבלת של חתימות הקיום הקואליציוניות של ראש הממשלה.

לחיצת יד של שמיר. לאתאיסט קשיש כמוהו, שבועה שהוא בפני רב משולה לכל היותר לאימוץ זהות חדשה

תהליך מדאיג בצפון

מאת ראובן פדהצור

"אם מבחן כנות כוונותיו של ערפאת יכלול גם את פעילות הארגון מלבנון, כישלונו במבחן זה הוא רק עניין של זמן". כך התבטא השבוע גורם בכיר בפיקוד הצפון. להערכתו, על אף העלייה הנרשמת במעמדו הבינלאומי, אין לראש אש"ף שליטה מלאה על חלק נכבד מאלפי אנשיו החמושים, העוסקים בהתארגנות מבצעית במרחב שבין צור לצידון.

בתקופה של היערכות מדינית ישראלית, האמורה לענות על אתגרי נאום ז'נבה של ערפאת ועל התפנית במדיניות האמריקאית כלפי אש"ף, יש לניתוח המצב שמקורם בפיקוד הצפון משמעות חורגת בהרבה מעבר לתחום המבצעי הטהור.

ייתכן מאוד שהכרזותיהם של בכירים באש"ף, שבפרשנותם לדברי ערפאת הבהירו כי אין הארגון מתכוון להפסקת הטרור מלבנון, מבוססות על הערכה דומה לזו שגובשה בעבר הרומי של גבול הצפון.

במפקדה בטוניס, כמו גם בפיקוד הצפון, מבינים היטב כי אפשר שהתהליכים הצפויים בדרום לבנון יהיו מנותקים מההתרחשויות שמקורן במסדרונות ארמון האומות שעל שפת אגם לנה.

הגורמים המבצעיים משני עברי המתרס – בצה"ל ובאש"ף – ערים להשפעה המכרעת שעשויה להיות לדינמיקה הדרום־לבנונית על עתידו של התהליך המדיני. זו אחת הסיבות להכרה בגיבוש תפיסה ביטחונית ישראלית מעודכנת מול ההתפתחויות הצפויות באזור, המשתרע מצפון לרצועת הביטחון בלבנון.

עדיין לא ברור האם פעולת נעימה, שכוונה נגד מפקדתו של ארגון ג'יבריל, מבשרת ראשיתו של שינוי במדיניות הביטחון הישראלית. בכל מקרה, השינויים המשמעותיים בהיערכות לוחמי ארגון הפתח בדרום לבנון מחייבים מעקב זהיר ורצוף, והבנת תוכניות מבצעיות שייתכן שלא יהיה מנוס מליישמן.

השינוי הבולט ביותר בהיערכות זו בא לידי ביטוי בחדירתם של כ־300 לוחמים פלשתינאים לצור. עיר החוף הזאת, יש להדגיש, נמצאת במרחק של כחמישה ק"מ בלבד מגבול רצועת הביטחון. עוד לפני מספר חודשים לא היה עולה על דעתם של מפקדי הארגונים הפלשתינאים בלבנון להצעיד בגלוי לוחמים חמושים לצור.

חששם מהתנגשות אלימה עם אנשי הארגון השיעי אמל, השולט באזור, היה כה גדול, שהם ראו בפעילות הרשית בצור שאיפה בלתי־מושגת.

והנה, לא רק שלוחמים פלשתינאים מסתובבים ברחובות צור חמושים ומצוידים, אלא שהדבר נעשה בתיאום גלוי עם אמל. את הסכמת אמל לכניסת לוחמיו של ערפאת ללבלבו של אזור השליטה שלהם בצור יש לבחון על רקע המבוכה שפקדה את הארגון, בעיקר בקרב יחידותיו בדרום, עם מותם בהתנקשות של מפקדי גזרת הדרום, דאוד דאוד ומחמוד פקיה.

מנהיגי הפתח באזור הדרום מנסים לבסס את שיתוף הפעולה המבצעי עם אמל, על רקע היעד המשותף לשני הארגונים – "שחרור" רצועת הביטחון מכוחות זרים (צה"ל נחשב לכוח זר, חייליו נחשבים לצבא שכירים של צה"ל). שיתוף הפעולה המבצעי עדיין לא כונן, אך התגלו מקרים מספר שבהם הובילו אנשי אמל חוליות פלשתינאיות שהיו בדרכן לביצוע פיגועים בישראל.

המקור המרכזי לכוח אדם, ממנו נשלחים הלוחמים הפלשתינאים לכיוון צור, נמצא בצידון. בעיר זו ובמחנות הפליטים המקיפים אותה רכשו הארגונים הפלשתינאים מעמד שליטה מבוסס למדי. אלפי לוחמים חמושים עוסקים בפעילות שגרה צבאית ללא הפרעה, ובאוטונומיה מלאה. את כוחותיהם עורכים אנשי אש"ף באזור החוף הלבנוני במסגרות גדודיות.

היעד המרכזי של אש"ף הוא גיבוש מובלעת של לוחמים פלשתינאים, הנהנים מחופש פעולה מבצעי ומקרבה רבה לגבול הישראלי. על־מנת להשיג יעד זה פועלים הפלשתינאים בזהירות רבה. הם מודעים היטב לכך שהאפשרות היחידה להצליח בגיבוש מובלעת כזאת תלויה ביכולת להימנע מהתנגשות חזיתית עם אמל. זו הסיבה לניסיונות הבלתי־פוסקים להגיע להבנות על בסיס מקומי עם מנהיגיה של תנועת אמל בדרום לבנון.

הצלחת הטקטיקה הזהירה שנוקט אש"ף תוביל להתגבשות ה"פתחלנד" של אזור החוף. השלמת התהליך, אומר קצין בכיר, תגרום לכך שבוקר אחד נתעורר והנה, מתחת לאפינו ממש, גובשה לה מובלעת פלשתינאים חמושה.

לכאורה היה על ישראל להגיע להידברות עם אמל, על־מנת לחסום את תהליך התגבשות כוחו של אש"ף ברצועת החוף באזור צור. שהרי גם לשיעים יש אינטרס ברור למנוע הגמוניה פלשתינית באזור הדרום. רבים מתושבי השיעים של הדרום, ובהם גם מפקדי אמל בזוזה, היו נתונים לנגישותיהם של לוחמי אש"ף בתקופה שקדמה למלחמת לבנון.

ואולם, את זהות האינטרסים התיאורטית בין ישראל ואמל קשה לתרגם לשיתוף־פעולה מעשי. בפועל אין להנהגת אמל בביירות שליטה של ממש על יחידות הארגון הפועלות באזור הנושק לרצועת הביטחון. גם אם ניתן היה לשכנע את נביה ברי ומקורביו להורות לאנשיהם בדרום לבנון להימנע משיתוף־פעולה עם אש"ף, ולחסום בכוח את גלישת לוחמיו של הארגון הפלשתינאי לכיוון צור, ספק רב אם ההוראות היו מתבצעות. מה גם שלא ניתן להגיע להידברות ישראלית של ממש עם אמל, למרות כל הניסיונות הכושלות.

התבססותם של מאות הלוחמים הפלשתינאים בצור חייבת להדליק אור אדום במערכת הביטחון הישראלית. בעוד שפשיטה נועזת על מפקדה של ארגון־סירוב דוגמת זה של ג'יבריל לא מעוררת הסתייגויות של ממש בוואשינגטון ובאירופה, עלול מבצע צבאי המכוון נגד לוחמים מארגונו של ערפאת להעמיד קשיים חמורים בפני המדיניות הישראלית. התגבשותו האפשרית של אזור "פתחלנד" חדש לאורך החוף הלבנוני, בקרבה כה גדולה לגבול, יש בה כדי להוכיח שוב את הרתיעות בגיבוש מדיניות ישראלית ברורה ורציונלית ביחס לצעדיו של [illegible] של ערפאת.

הצהרתו של שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, לפיה שינה אש"ף את פניו, והוא כשר מעתה לדו־שיח מדיני, הביאה לשינוי מוחלט בכללי משחק העוצמה שבין ישראל לאש"ף. מעתה אין זה משחק במגרש מרוחק, שרק שני המשתתפים בו קובעים את כלליו. חופש הפעולה שממנו נהנתה עד עתה ישראל מצטמצם והולך, ככל שמתהדקים המגעים בין וואשינגטון למפקדה בטוניס.

מי שלא ייערך להתפתחויות המתרחשות בימים אלה ברצועת החוף הלבנונית עלול למצוא עצמו בעתיד הקרוב כשלא רק מדיניות החוץ שלו נמצאת במצור בינלאומי, אלא גם פעילותו המבצעית בגבול הצפון.

למי להאמין בעידן הלא־אמת

מאת אליהו סלפטר

לאזרחי ישראל נודע רק ב־18 בחודש, מקריאת עיתוני יום א', שמשהו התפתח שלא כמתוכנן בפעולת צה"ל נגד בסיסי המחבלים ליד דמור, שבה נהרג סא"ל אמיר מיטל. פורסם שבהופעתו בפני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת אמר יצחק רבין שאילו ידע "שכך תסתיים פעולת לבנון, לא הייתי מאשר אותה". עד אז יכלו לחשוב אזרחי המדינה, על סמך ההודעות וההצהרות הרשמיות, שלמרות הקורבן הכבד, היתה הפעולה הצלחה גדולה. גם היום אפשר לחשוב שהתקלה שאליה התייחס שר הביטחון היתה התנתקות ארבעה חיילים מהכוח והוצאתם מהשטח במבצע מסוקים מוצלח, אך מסוכן ומסובך.

בעיתוני לונדון – "גארדיין" ו"אובזרוור" – הופיעו כבר שבוע קודם לכן, ב־11 בחודש, ידיעות תחת הכותרת "מתקפת מסוקים ישראלית הנוסר" ו"הישראלים לא פגעו ביעד המפקדה במערות". באותו הכתבות נאמר: "שני כלבים הרוגים, שאליהם הוצמדו חומר נפץ, מכשירי אינפרה שנותרו במערת הפיגוי … שהיו כנראה יעד הישראלים – ולפי אש"ף, הבסיס העיקרי של החזית העממית לשחרור פלשתין – כנראה לא נפגעו... גוויות הכלבים הממולכדים הורחקו... אך הדלתות החיצוניות אל הבסיס נותרו שלמות".

בעיתון אחר מספרת אותה כתבת, כי "במשך ארבע שעות נתנו טיסות סיור ישראליות התרעה ללוחמים הדרוזים והפלשתינאים. כשהישראלים התפרסו בגבעות, הם הותקפו מיד על־ידי גרילות פלשתינאיים בסיוע סוללות אנטי־אוויריות בידי הדרוזים... הם השאירו בשטח ציוד ונשק... לא היה סימן שהישראלים הרגו אפילו מגונן תוקפים אחד – והגבעות כאן מלאות בהם – או שהם גרמו למספר קורבנות שהיה מצדיק את גודל הכוח התוקף".

יש לקוות שבתחקירים יתברר מה גרם לשיבושים בפעולה, אך צריך גם להציג שתי שאלות כלליות יותר: למה אסור לציבור הישראלי לדעת על פעולות צה"ל מה שידוע לקוראים בחו"ל ולמחבלים עצמם, ומדוע נעשה ניסיון ליצור רושם – כנראה לא מוצדק ביותר – שהפעולה הצליחה.

לפני שנים מעטות בלבד, אולי לא היה איש בישראל מאמין לידיעות נכריות יותר מאשר לאלו ממקורות צה"ל. במלחמת לבנון, ובמידה גוברת מאז פרצה האינתיפאדה בשטחים, אנו עומדים במצבים שבהם יש פער ניכר בין הודעות צה"ל להודעות העיתונאים בשטח ההודעות ממקורות פלשתינאים. ב"הפרות סדר" השיגרתיות, בדרך כלל דיווחי העיתונים על מספר הקורבנות בקרב האוכלוסיה – ולפעמים גם על מעשי החיילים – קרוב יותר למה שאומרים הפלשתינאים מאשר לאמור בהודעות (בעיקר הודעות ראשונות) של צה"ל.

אין זה בהכרח בכוונה ובוודאי לא בזדון. אך מתברר – ולפעמים אף נאמר אחר כך רשמית – שהודעה התבססה על דיווח מן השטח, שלא תאם את האמת. זו התפתחות חמורה מאוד. פעם ידע כל ישראלי – וגם כל אויב בצבא האויב – שההודעות הישראליות נכונות במאת האחוזים. הדי אמינו לקול ישראל יותר מאשר לדוברי אש"ף או לרדיו קהיר או דמשק, אך מסוכנת לעין ערוך התערערות הפנימית של אמינות הדיווחים.

לאראכת בדיווחים אינה התופעה המדאיגה היחידה שצצה בשורות צה"ל, ביחוד מאז מנסים להסביר במידה ניכרת, לכוח השיכור של אידיאולוגית ארץ ישראל השלמה.

קשה מאוד להאמין שיחידות הצבא שבזבזו שבועות וחודשים בהדיפת זורקי אבנים, במקום להתכונן להתמודדות עם צבאות ערב, שומרות על הרמה המקצועית כבמקודם. יש להתפלל שדברי הרגעה שנשמעים מדי פעם בנושא זה, הם אמנם סימן שהתקלות הן עדיין בבחינת היוצא מן הכלל המוכיח את הכלל. כך גם לגבי הפרות משמעת. יש יותר מדי מקרים שבהם צה"ל חייב לחקור (ולא תמיד מסוגל למסור על תוצאות החקירה) בדבר חריגה מנהלים ומהפקודות ומעשים "מתוך סערת רוחות". זה חייב להדליק שני אורות אדומים: האחד משמעת, וביחוד משמעת צבאית, לא ניתנת לחלוקה; השני, שצבא בלי משמעת הוא אספסוף ולא כוח בעל כושר לחימה.

כאן חייבים לעמוד על הסכנה שתופעות בודדות של פוליטיזציה מדביקות, ביחוד כאשר הלוחצים הפוליטיים מאיימים לרפות את העונשין, וכאשר חייל המאמין לחלק (לא קטן) של המנהיגים הפוליטיים, יכול לחשוב שהוא מתרת הרסן מותרת ואולי אף נדרשת ממנו. התוצאה היא אבדן הכבוד העצמי שתמיד היה ועודנו מהווה מרכיב עיקרי ברוח הלחימה של החייל הישראלי.

נכתבו כבר אלפי מלים על היעדר־לות המוסריות של השימוש בכלבים ממולכדים. גם דבר זה שייך לנושא אבדן הכבוד העצמי והפוליטיזציה. בשניהם, מטשטש, בסופו של דבר, הקו הירוק – הביטחוני והנפשי. ואם צה"ל הוא בית־הספר הגדול ביותר של ישראל, השיעורים שהוא לומד בימים אלה אינם תמיד מה שהיינו רוצים להנחות לבנינו.

מצבירות / ב. מיכאל

הערות אישיות

כיוון שכבר נטחנה עד דק ועד פירוק הטענה על דו־ראשיותה המשותקת של הממשלה החדשה־ישנה, מותר להרפות ממנה ולהתפנות לעיון מדוקדק בהרכבה האנושי. מה אומר ומה אדבר – לא כל־כך נורא; שתיים־שלוש נבזות פורתאות, כמה בשורות חביבות, יותר משמץ מוזמבלב של שמהלאיך ונקמנות, קצת עניינים מבדחים ואף כמה עניינים מבטיחים.

למשל, מי יכחיש שהבשורה על תלישתו של שריד מן ה"ביונד קלאס" ריממה את לב העם. יש אפילו האומרים, כי מעתה יעבור שריד לטיפולו של השר פרץ, במסגרת תפקידו החדש במשרד לקליטת־עלייה. העובדה שבאותה הזדמנות הוא גם נעקר ממשרד־המשפטים היא כבר בשורה טובה ממש, הלא יש גבול לבושה.

גם שליפתו של קורפו ממשרד התחבורה מעוררת הרהורים פילוסופיים, שאולי בכל־זאת יש שכר ועונש בעולמנו. לאחר שהכריז שוב ושוב כי הוא בעצם אינו נושא באחריות לשום עניין הקשור בתחבורה – לא כבישים ולא תשתית, לא מסים ולא תמרורים, לא מכוניות ולא חנייה – נמצא סוף־סוף מי שהאמין לו, והחליט להעמידו במקום שבו הוא אכן לא אחראי לכלום.

משרד התחבורה קיבל, אם־כן, שר חדש. מישהו גילה חוש הומור די מקאברי, בהפקידו על המשרד הזה, האמור להיות אחראי למתרחש בכבישים, דווקא אדם ששמו "קצב".

אישית, אגב, הייתי שמח מאוד לראות דווקא את רוני מילוא יושב על כס שר התחבורה. אין כלבי שום טענה נגד קצב כשר־תחבורה (כיב־תיים), לעומת־זאת, הניסיון הקצר עם רוני מילוא בתפקיד שר (הפנים), לימד כי למילוא קורים דברים טובים כשהוא מקבל תפקיד ממלכתי. הוא חדל להשתבשך במי־האפסים המפלגתיים ופשוט עושה את העבודה. הממלכתיות, כמו שאומרים, עולה לו לראש (במובן הטוב של המלה). וכיוון שעדיין לא למד את כל הפילע־שטיק של ישיבה ארוכת־זמן בממשלה, הוא ודאי מלא מרץ ודחף לפעול ביעילות. בדיוק מה שמשרד התחבורה צריך. אך גם הפקדתו על המשרד לאיכות הסביבה היא בשורה טובה. גם בתחום הזה יש הרבה מה לעשות, ובהחלט הגיע הזמן שאת מלאכת הנביאות המשולחות הוא יעביר לדור הצעיר במפלגה.

(ואולי מכס המיניסטר, ולשמוע הקולות המדורים שעומד כבלי־הגראה צחי הנגבי להשמיע בפרלמנט, יבין מילוא איזה רושם עגום הוא עודד, כאשר הוא היה הצמי של הליכוד).

אהוד אולמרט – שר בלי תיק. נכון. והרי אין זו אלא נשפנקה ממשלתית לקביעה שקבע לא מזמן היועץ המשפטי לממשלה.

אריה דרעי – שר הפנים. לגמרי לא רע. מה רע בנוכחותו של השועל הערמומי היוני הזה בממשלה מסר־חים כבנגד שהוא יואב קודם־כל לאינטרסים של מפלגתו. וכי יש שר שאינו עושה זאת? מה גם שגם במשרד הפנים הוא חולל אי־אילו עניינים חביבים. רק השבוע קיבלתי ממשרד־הפנים מכתב בחתימתו (כמנכ"ל המשרד), המציע לי לחדש את תוקף דרכוני, העומד לפוג, בעונת החורף העמוסה פחות. מכתב נחמד ויעיל. גם מצב השירות בלשכות־הרישום השתפר פלאים. והוא גם מעולם לא אמר מאומה בעניין מוזות ואמונות.

יצחק פרץ – שר לקליטת עלייה, גד יעקבי – שר התקשורת. כיוון שאין עלייה, וגם מצב התקשורת עגום, אולי יעבדו השניים יחדיו והשר פרץ יסייע לשר יעקבי בשיפור הקליטה.

עזר ויצמן – שר המדע. תחת פיקודו יעמוד מכון ויצמן. שם יש מאיץ חלקיקים. הצמדת מאיץ החלקיקים לממשלה עשויה להניב תוצאות נאות.

דן מרידור – שר המשפטים. ברוך השם. המשרד הזה משווע, עוד מימי מודעי, לתוספת בושה. דהיינו – לשר שעדיין יודע כיצד להתבייש. ומר מרידור, כל עוד לא יוכח אחרת, מביא עמו מטען נכבד של אינטגריטי שאין דיוני ממנו במשרד המשפטים החבול.

יותר מזאת – והכלל לא ברור לי אם מר מרידור יקבל את הדברים ולהלן כמחמאה – הוא אחד הבודדים בתנועת החרות, המעוררים תמיהה כאשר מתברר שהם חברים בה.

גדעון פת – תיירות. יש להניח כי יבלה הרבה בחו"ל, ועל־כן גם זו בשורה.

יצחק רבין – שר הביטחון. נו, טוב. אי־אפשר לדרוש רק בשורות טובות.

שמעון פרס – שר האוצר. מר פרס זכה שנשיא־המדינה יעיין למענו בקונקורדנציה של התנ"ך, וישלה משם את הפסוק – "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב, והלווית גויים רבים ואתה לא תלוה". קצת חבל שכבוד הנשיא לא טרח להבהיר למר פרס כי כוונת הפסוק היא בכלל למגד־האוצר ("... את אוצרו הטוב, את השמים לתת מטר ארצך בעתו") וגם לא ציין באוזני מר פרס כי האוצר הטוב הזה מותנה באופן הבולט ביותר בפסוק קודם: "והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלוקיך לשמור לעשות את כל מצוותיו". יען כי אם – "לא תשמע בקול ה' אלוקיך" – כמו שמבהיר המשך הפרק, אז או – "הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה־מעלה, ואתה תרד מטה מטה. הוא ילווך ואתה לא תלוונו" (ספר דברים, פרק כ"ח). והרי רצוי להבהיר את כל תנאי החוזה, לא־כן?

בקיצור – יכול היה להיות יותר רע. וגם יהיה.

מי בכלל הסכים על מדינה פלשתינית

מאת א. מ. רוזנטל
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

ניו־יורק

זה רק מתחיל. כעת יגבר הלחץ על ישראל, לחץ שפירושו סיכון עצם קיומה. המטרה תהיה לאלץ את הישראלים להסכים להקמת מדינה חדשה, מדינה שרופפה הפוליטי, הדתי הלאומי יביא אותה להתפשט במשך השנים לכל חלקי ישראל. מדינות מועטות התבקשו לעשות זאת – לסכן את קיומן הלאומי על־ידי ביתור פיסת שטח ומסירתה לאויב ללא קרב.

על צ'כוסלובקיה לחצו לעשות זאת ב־1938. עד היום לא זכתה מחדש בחירותה. מדינות אינן חוזרות מבית הקברות של הבגידה.

ממשל רייגן סלל את הדרך ללחץ העומד לבוא, באמצעות המפנה המדהים בעמדתו כלפי אש"ף. רק לפני שבועות מעטים גינה מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ את יאסר ערפאת כטרוריסט שאינו ראוי אפילו לבקר בארצות־הברית כדי לשאת נאום באו"ם. לפתע משה שולץ את אש"ף, הכריז עליו כבעל שותף למשא־ומתן, לאחר 13 שנים של סירוב אמריקאי לעשות כן. כך הפך את ערפאת לגיבור בינלאומי מכובד.

ההחלטה להעניק לגיטימציה לערפאת באה לאחר שקרא בקול הכרזה שהוכנה בידי ארצות־הברית, הכרזה שהיתה שונה רק במעט מהתבטאויותיו בעבר בדבר הכרה בישראל וגינוי הטרור.

ערפאת לא נדרש לשום מחיר נוסף. הוא לא התבקש, למשל, לוותר על האמנה הקוראת להשמדת ישראל, דרישה שבוש עצמו הביע בספטמבר. הוא גם לא נדרש להבהיר בפרהסיה כי באמת ויתר על הטרור, או להכיר בזכותה של מולדת יהודית להתקיים במזרח התיכון, ולא רק בעובדה שהיא אכן קיימת.

המהירות הקרחותנית שבה קיבל שולץ את הדברים עליהם חזר ערפאת כתוכי, ההיפוך שבו הורה לפתוח בשיחות בין ארצות־הברית ואש"ף אולי מובנת: לא נותרו לו שבועות רבים כדי לחפור לעצמו גומחה בהיסטוריה. בוש בוודאי יעשה זאת. מעתה, ואילך שמו ושם ערפאת יהיו קשורים לצמיתות.

> התנאים שהועמדו לאש"ף בבהילות, כדי לתת לו לגיטימציה למו"מ עם הממשל האמריקאי, פירושם הליכה לא זהירה להסכם שלום שיסכן את קיומה של ישראל

מפתיעות לא פחות היו המהירות והעדינות בהן הודיעו ראשי ארגונים יהודיים־אמריקאיים כי על־אף הסתייגויות, הם נותנים אמון בשולץ.

כפרטים, לנימוקיהם יש רק קשר מועט לאמון זה, שאין לו כל חשיבות מכרעת לאחר 20 בינואר; הסיבה האמיתית היא הנחתם כי הנשיא הנבחר בוש מאושר על שאינו חייב להתמודד בעצמו עם ההחלטה בעניין אש"ף, והם אינם נחפזים להתייצב כנגדו.

הבה נגדיר כמה מצבעי הסוואה שנמרחו על ההחלטה: הסטייט דיפרטמנט אומר כי ערפאת מילא את התנאים האמריקאיים למשא־ומתן, דהיינו – הכרה בקיום ישראל וויתור על הטרור. אולם תנאים אלו נועדו רק כדי לשקול את עצם המגעים בין ארצות־הברית ואש"ף, עליהם להיבדק ולעמוד למבחן ולא רק לשמש כתמרון מפונק להכרה מיידית.

אש"ף כבר מוחיר שהכרזתו את הטרור אינה תופסת לגבי של וואשינגטון ושל ישראל, ואומר שאין מה לעשות, שזה מה שיש. שטות נוספת היא הטענה שהתנגדות להכרה באש"ף פירושה התנגדות לשיחות שלום בין ישראל והפלשתינאים. למעשה, רייגן ושולץ עשו שני דברים העלולים לעכב את השלום. הם הפכו את אש"ף לנציג הפלשתיני היחיד ודחקו החוצה פלשתינאים בגדה אתם עשויים הישראלים לשאת ולתת. מבחינה פסיכולוגית הם הפכו את הקונספציה של מדינה פלשתינית קבילה עוד בטרם החלו בכלל שיחות.

עד שהכריז ערפאת על מדינה פלשתינית הנבונה היתה כי צורת השלטון בכל שטח אותו יפנו הישראלים, תהיה אחד העניינים שיעמדו למשא־ומתן. האם בכלל צריכה להיות מדינה פלשתינית? או שמא יש לשלוט על כל שטח שמוסרים הישראלים באורח שונה, למשל על־ידי שלטון פלשתיני בגדה במסגרת איחוד עם ירדן?

האם האנשים העומדים בראש אש"ף, שמאז הגיעם לבגרות נלחמו למען הריסת ישראל, יסתפקו בפיסת מדינה? האם יסתפק ערפאת בתפקיד ראש עיריית בית־לחם? שום ספקולציות אינן נחוצות כאן.

עיתון כוויתי דיווח שלאחר ההכרזה האמריקאית, אמר אבו איאד, סגנו של ערפאת, כי הקמת מדינה פלשתינית על חלק מאדמת פלשתין תהיה שלב לקראת מדינה על כל שטחיה.

השאלה שנותרה למשא־ומתן ב"ועידת שלום" תהיה כעת כמה יקבל אש"ף ובאיזו מהירות, ואחר־כן – תוך כמה זמן תיהפך ישראל לפיסה פגיעה? עשר שנים? עשרים? ישראל לא תתאבד. הגיוני הסביר לקוות שהנשיא החדש של ארצות־הברית יחליט כי אין זה מוסרי שמדינה אחת תציע למדינה אחרת לעשות כן.

שוכרים, עם אופציית רכישה אטרקטיבית!
"קומפיוטרנט" מציעה לך את דרך הפעולה הנכונה בעידן אי־הוודאות — במקום להשקיע ברכישת ציוד **שכור** אותו לתקופה קצרה או בינונית. אם במהלך הזמן תחליט לרכוש — מציעה "קומפיוטרנט" אופציית רכישה אטרקטיבית.
מה תוכל לשכור?
מחשבים וציוד היקפי, פתרונות שלמים של חומרה, תוכנה ותקשורת, פקסימיליות, מערכות טלפון דיגיטליות, מכונות צילום לטיכון משרדי מתקדם.
קומפיוטרנט — שרותים מגוונים
"קומפיוטרנט" מציעה לך אפשרות רכישה באשראי, השכרה לטווחים קצרים וארוכים, ליסינג, ועוד.
בוא ל"קומפיוטרנט" היום — זוהי את ההשקעה למחר
קומפיוטרנט. שכור אותם לטובה
דוד היצירה 29, ר"ג
טל: 03-7523760 (6 קווים)
פקס: 03-7510192
סנא אלי

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

ג'ז בלי הפסקה

הערב – מרתון ג'ז בבית לסין

מאת דני בלושטיין

הערב ימשיך בית לסין את מסורת מרתון הג'ז השנתי שלו. המרתון, שיחל בשעה שבע בערב וימשך עד אחת אחרי חצות, ייערך במקביל באולם ובמרתף העליון של בית לסין.

השנה, יותר מבעבר, היה שלל היצירה של הג'ז המקומי מבורך במיוחד. לפחות שלושה הרכבים שהוציאו תקליטים לשוק יגנו במרתון: להקת "זוויות" שהוציאה השנה שני תקליטים (!) – אחד שהוקלט עם פסנתרן הג'ז הגרמני כריסטוף שפנגל ושני עם הסקסופוניסט הנודע דייב ליבמן; "משיכת יתר" בהנהגת גורי אגמון ועמיקם קימלמן; וההפתעה של השנה – להקת "תלתן" האלמונית מנהריה, בהנהגת הגיטריסט קלוד ספרא, שיצאה בקומפקט־דיסק בכורה "סקובה".

נגן הטרומבון האנגלי הנודע, רוי כרימנג, שעלה לפני כשנה לארץ והחל בפעילות חינוכית מוסיקלית חשובה למען הג'ז, יופיע עם "האנסמבל הישראלי" שהקים.

הגיטריסט עמוס הדני יופיע עם להקתו, אותה הציג בפסטיבל הג'ז באילת ובפסטיבל הגיטרה האחרון. הסקסופוניסט הוותיק ממלו ייצג עם להקתו את דור המייסדים של הג'ז הישראלי. "קומבו כ'" בהנהגת הסקסופוניסט בודים גאמה, שהלהיבה את הקהל בפסטיבל הג'ז באילת, תנגן את הדיקסילנד הקופצני שלה. כמו כן ינגנו להקת "דרכים", רביעייתו של הפסנתרן הירושלמי אבי אדריאן ו"ג'ז מהצד האחר", הרכבו הקונטמפוררי של הפסנתרן מייקל גרינבלט.

בשתי מסגרות של דואטים יופיעו הגיטריסט גילי דור והזמרת טינה צורף בסטאנדרטי ג'ז ידועים ושני הגיטריסטים, מנחם זיבצינר ותומי בלמן.

מסגרת ה"ביג־בנד" תיוצג על־ידי שתי תזמורות שונות: ה"ביג־בנד" נוער של ביה"ס רימון" בהדרכת רובין פלמקוסט ועמיקם קימלמן, וה"ביג־בנד" של שמוליק נויפלד, שקצרה הצלחה מרובה במרתון הקודם, שבו התזמורת שלמה גרוניך.

המרתון מציג תוך נאמן של קהיליית ג'ז מקומית יוצרת, מגוונת ותוססת. נהירת הקהל לאירועי הג'ז המרובים מצביעה על היטמעותו של הג'ז אצלנו.

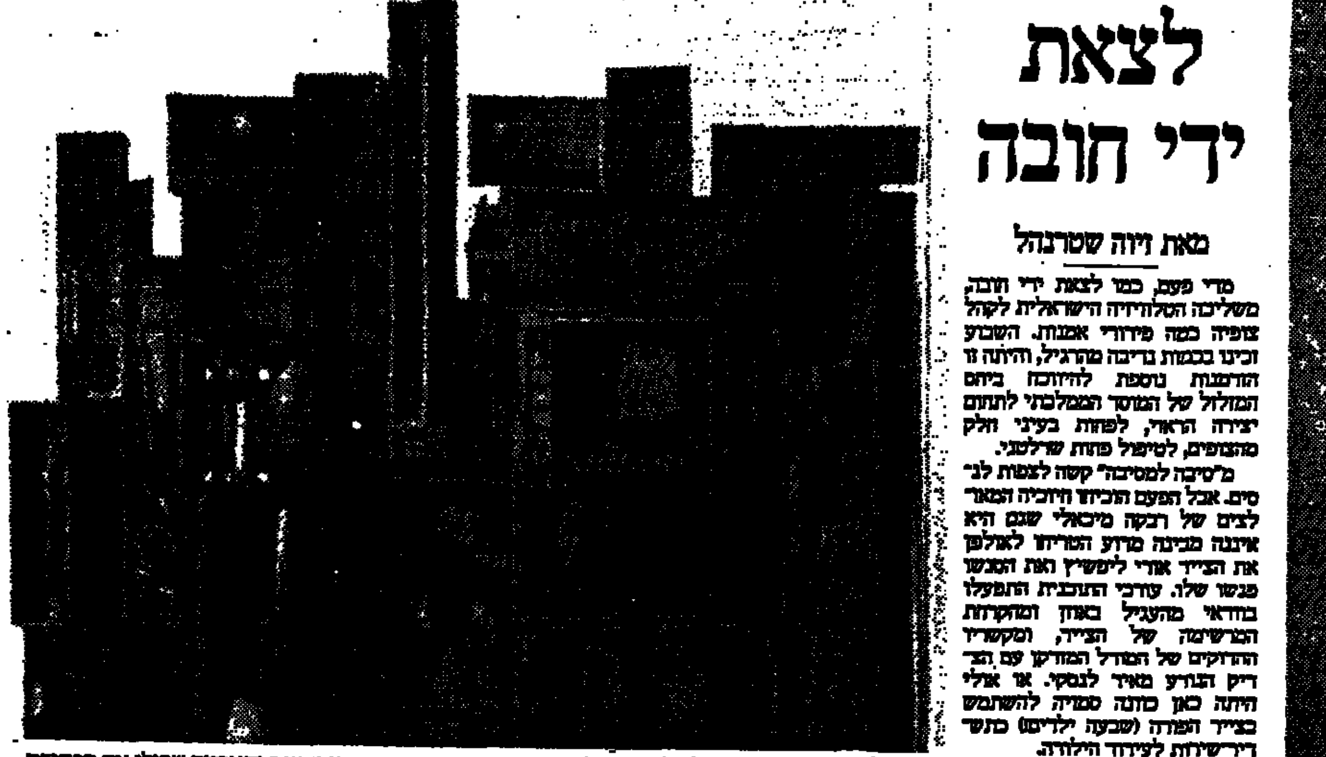

'קונדרלה שמימית' של הפסלת לואיז נבלסון. קירות ומבנים מורכבים מקטעים ושאריות שכילו את תפקידם

לצאת ידי חובה

מאת זיוה שטרנהל

מדי פעם, כמו לצאת ידי חובה, משליכה הטלוויזיה הישראלית לקהל צופיה כמה פירורי אמנות. השבוע זכינו בכמות נדיבה מהרגיל, והיתה זו הזדמנות נוספת להיווכח ביחס המזלזל של המוסד הממלכתי לתחום יצירה הראוי, לפחות בעיני חלק מהצופים, לטיפול פחות שולחני.

מ"סיבה למסיבה" קשה לצפות לניסים. אבל הפעם הוכיחו היוכיה המארלצים של רבקה מיכאלי שגם היא איננה מבינה מדוע הזמינו לאולפן את הצייר אורי ליפשיץ ואת הכנשר פגשו שלו. עורכי התוכנית התפעלו בוודאי מהעגיל באוזן ומהקורות הנרשימה של הצייר, ומקשרי ההדוקים של הגודל המודרן עם הבדיק הנודע מאיר לנסקי. או אולי היתה כאן כוונה סמויה להשתמש בצייר הפורה (שבעה ילדים) כתשר דיר־שירות לעידוד הילודה.

תעלומה אופפת גם את שיקולי הדעת של עורכי הערוץ השני. השבוע, למשל, הצטרף האמן היהודי־צרפתי מארק הלטר לרשימה המשונה של מי שזוכים לתוכנית אישית של חצי שעה. הערוץ הניסיוני מצוי עדיין בחיתוליו, אבל נראה שגם כאן למדו כי לסרטים על אמנות לא צריך להתייחס ברצינות רבה מדי. אפשר לשדר מכל הבא ליד.

"מצב הרוח", התוכנית היחידה המאפשרת דיון רציני קצת יותר, הפכה שני אמנים חשובים כמו רפי לביא וגרשנו מוטי לדמויות מגוחכות. איש לא היה מעז להתייחס לספר חדש של עמוס עוז או א"ב יהושע בזלזול וברשלנות כפי שהתייחסה הטלוויזיה לתערוכה חדשה של אחד מחשובי האמנים הישראלים. ברור היה שמי שהכין את הכתבה איננו מתמצא בנושא.

מנורי, אחד מחשובי המעצבים בעולם, לא זכה ליחס טוב יותר. מי שאיננו מכיר את האיש ואת ההיסטוריה המרתקת שלו, יכול היה להתרשם שמדובר כאן בנוטה למלאכה זקן הזבנ, המקפץ בין כיסאות ויודע גם להכין כלים שימושיים בעזרת קרטון ומהדק.

חיי נצח

מאת ציונה שמשי

באמנות, יותר מבכל פלח חיים אחר, ניתן לכבוש מקום בשיטות שונות. אפשר לשנות את כל המפה, להביא למהפך שאחריו כל הגדרה בכל נוסח, ואפשר להתחלק פנימה, לתפוס מקום טוב באמצע ולהגות מכל האפשרויות של הערכה, התלהבות, רכישות, וחיי נצח כאחד, ללא קשר למספר השנים חיים באמת.

להאיס נבלסון ניצלה את כל האפשרויות. במותה בגיל 88 הצליחה להיות חדשנית לרגע קט, לכוונת הטעם הטוב, הכאילו פרוע, לחכמת יצוג וממסד, לצעירת רוח התקופה. תמיד אקסטרווגנטית מאוד ותמיד מעוררת תמיהה, הערצה וגיחוך בהתנהגותה.

היא נולדה בקייב שברוסיה. ממשפחה רוסי כבר היה חלק ממנה למרות שבאה לאמריקה בהיותה בת חמש. לאביה היתה מנסרה. חייה ויצירתה משוגנים בעץ על כל מרכיביו. תקופת מה ב־1915 למדה בגרמניה ושימשה אסיסטנטית בסרטים. היא התחילה להציג בתערוכות קבוצתיות ובגלריות קטנות בניו־יורק. נסיעות למקסיקו השפיעו על עבודותיה, וב־1949 התחילה לפתח רגישויות לחומרים שונים: עץ, אבן, חומר ומתכת שימשו אותה ברומנית. ב־1956 נרכשו לראשונה יצירות שלה על־ידי המוזיאונים הגדולים. ב־1962 ייצגה את אמריקה בביאנלה, כאמנית צעירה, בת 62.

משנה זו והלאה היו חייה רצופי פעילות. באנרגיה מרהימה היא יצרה קירות ומבנים שהיו מורכבים בחלקם מקטעים ושאריות שכילו תפקידם. אולמות שלמים צבועים שחור־זהב־כסף־לבן המפיעו את עדן מוצאם של החלקים המרכיבים את היצירות.

עד שנת 1966 הציגה בגלריות בלבד, ומאז ואילך במוזיאונים. גיס רב כוח וממון איפשר לה לבצע את רעיונותיה הפרועים ביותר. היא עצמה תרמה אינספור יצירות למוזיאונים רבים (כולל ישראל).

כשנותה נבלסון על שינוי כיוון ביצירתה, התקבל כל אחד מצעדיה בעניין ובברכה. הקומפוזיציה חבקו שלם. הקירות המפוסלים בקפלה שבכנסיה הזעירה במיתתם קונו שבמנהטן הם מהיפים שיצרה. כשחזרה לעבודות הקופסאות המורכבות מעץ אחרי שנים של פסלי פרספקס שקופים מינימליסטיים, היו יצירות אלה בעץ מחוקות שבתולדותיה. בסימפוזיונים היתה משתתפת בהתלהבות דרמטית, ובכל הזדמנות הפגינה את אישיותה הדרשימה.

בחלק מהספרים על תולדות האמנות העכשווית היא נזכרת כגולה בלבד. בחלק כמשפט שלם. נכתבו עליה 14 ספרים וקטלוגים וכמאתיים מאמרים דנו בעבודותיה. היא ייצגה אפשרות אחת מני רבות באותה תקופה, אך עשתה זאת טוב ובהתלהבות.

להקת פיקוד צפון במחזמר הכיס "נכנס אורח יצא חייל". נסיון להפיק מחזמר מקצועי

מתקפת הבידור

יוצרים מהשורה הראשונה עובדים עם הלהקות הצבאיות במסגרת מילואים

מאת יעל אלמוג

חנוך לוין כתב שירים לתוכנית החדשה של להקת הנח"ל. רמי קליינשטיין הלחין אותם. את קטעי הקישור כתב אפרים סידון ואת התוכנית כולה מביים צדי צרפתי. להקת מפקדת חילות השדה (מפח"ש) עובדת על תוכנית חדשה עם מיקי גבריאלוב ועלי מוהר. זה מה שנמצא בשלב החזרות. ארבע להקות אחרות מופיעות כבר במסגרת הצבא, ולקהל האזרחי תהיה הזדמנות לראות אותן באירועים מיוחדים בקרוב.

להקת פיקוד דרום מעלה את תוכניתה "ברוך חלום", שנכתבה ובוימה על־ידי מאיר סויסה.

"השתדלתי לא לייצר עוד תוכנית על־פי הדגם המסורתי", הוא אומר, "לא המנור הרס"ר, אלא המנור ישראלי, אבסורדי, ובשילוב הרבה תנועה ומוסיקה. יצרנו שפה שמדברת לנוער ולחיילים של היום, ולא מנסה לחקות את העבר". סויסה מרוצה מהתוצאות, וגם מהעובדה שלראשונה ניתנה לו הזדמנות לכתוב ולביים. "זה הדבר שבעצם אהוב עלי יותר מהכל". את הפזמונים כתבו דני רובס ומתי כספי.

להקת פיקוד צפון מעלה מחזמר צבאי: "נכנס אורח יוצא חייל". הלל מיטלפונקט כתב על שלבי גיוסו של בן 18, על תהליך היותו על הטירונות, על הפחדים והחלומות שמביא מהבית וההסתגלות למציאות החדשה. 15 שירים חדשים של קובי אושרת, שמטוב לוי, גרי אקשטיין ואחרים. דן רונן מביים את הניסיון החדשני של צה"ל להפיק מחזמר מקצועי לגמרי.

"צוות יונר" הוא הרכב מוסיקלי חדש: חמישייה קולית בליווי פסנתר, המגישה 13 שירים שנבחרו ועובדו על־ידי יוני רכטר. כל השירים מוכרים, חוץ מאחד חדש שמילותיו נכתבו על־ידי עלי מוהר. רכטר: "הערב בנוי על צוות ולא על סולנים. העיבודים מדגישים את האופי המיוחד של ההרכב". מיקי גורדין מביים.

את תוכניתה החדשה של להקת פיקוד מרכז "הקופסה" כתב וביים אבי קושניר. ארבעה נגנים ועשרה זמרים המגישים מערכונים ועשרה שירי רוקנרול.

ניהול שש הפקות מקבילות אלה נמצא תחת פיקודה של סא"ל מיכל וייגברג, ראש ענף תרבות.

"באורגונה התברר לנו שהצרכים התרבותיים בצבא מאוד מגוונים, לכן הערנו לכל הרכב עבודה עם סגנון אחר שונה לגמרי. צוות המילואימניקים נענה בהתלהבות, ומה שנותר לנו עכשיו זה לעבוד קשה מאוד כדי להעמיד את כל השש על הרגליים ברמה המקצועית הטובה ביותר".

ראשונים בתור לאנצר

מאת נורית כהנא

לא שהם מאמינים שיוכלו לשנות משהו. ארבעה מבין ששת האמנים המציגים כעת את עבודותיהם בתערוכת "אמנות ותקשורת" בחיפה באו לדיון ב"הגנה עצמית", לדבריהם. ארבעת האמנים – יאיר גרבוז, אברהם אילת, דוד ריב ודוד טרטקובר – הציגו כל אחד עבודות תגובה על האירועים האקטואליים האחרונים. יגאל תומרקין ומשה גיתיג, שמציגים בתערוכה, לא השתתפו בדיון.

אברהם אילת מציג טריפטיכון של אדם כלוא בתיבה. יצירה בעקבות ידיעה ב"כותרת ראשית" על תושב השטחים שנמק בתיבת עונשין. הוא אינו מגדיר את עבודותיו פוליטיות, אלא מתייחסות לספירה התרבותית. "יום אחד יכניסו גם אותנו", הוא אומר. הידיעה על אדם שנחנק בארגז במהלך חקירת השב"כ היכתה בו, לדבריו, כמעין הלם חשמלי. "החלטתי להיכנס לתוך תיבה כזאת ולראות מה קורה לך כשאתה סגור בתא חשוך. ניסיתי את זה. אחרי יומיים בתיבה כזאת אתה תמכור את האמא שלך".

יאיר גרבוז, המציג תמונות מקומיות מאוד על רקע דוחנות פאריס ובנייניה, תחת הכותרת "פאריס, טבריה", דיבר בשבחה של כותרת התערוכה "אמן, תקשורת, חברה". לדבריו, אין אמנות לארשליסיות. לביטוי הוויזואלי אין כלים ליצור תגובות בעד ונגד. ה"בעד ונגד" זו פריווילגיה של הצופה, שאינה נוכחת ביצור. לדבריו, תרומת האמן לציבור הצורך את אמנותו היא רק במתן מעט עידוד למשכבעים. "אין לנו ברירה אלא להתגיים. לא בשל אמונה פוליטית אלא כיוון שאנו חשים שאנו נהיה הראשונים שיוכנסו לתיבה".

דוד טרטקובר מציג בתערוכה כרזות מוזמנות, שבאות מתוך מתאבלת אשה, לא ברור אם היא ישראלית או ערבית, על רקע הכתובת "מי ימלל גבורות ישראל". בניגוד לאמנים האחרים הוא בא מתחום התקשורת. הוא אינו רואה את עצמו כאמן־מחאה, אלא כמגיב בסביבה שבה הוא שולט, הצילום והגרפיקה. "אני מאמין שמוטל עלי, בעצם, לפחד תרסים שחור על קירות בתים, כדי לבטא את מחשבותי. אך אני מתנך לעיצוב ולהעברת מסר בצורה קונוונציונלית יותר". לדעתו, עוד רחוק היום שבו יכלאו את האמנים בקופסה. "קודם ישימו אותנו במחנה אנצר ויתייחסו אלינו יפה".

התערוכה המגיבה על אירועים אקטואליים, כמו זו המוצגת בגלריה של "בית הגפן", שבה נערך האירוע, מרגיזה בדרך־כלל את הקהל החיפאי.

"חיפה היא גרוטסקה תרבותית", התקיף האמן גרשון קניספל את הגישה הממסדית המקומית לאמנות. מישהו מקרב הקהל הטיחה כלפיו שהוא עצמו היה חלק מן הממסד החיפאי הזה במשך שנים. קניספל טען שבזמן כהונתו נעשה בעיר מבחינה אמנותית יותר מאשר בכל הארץ.

בתחילת חודש ינואר מחדש הבלט הישראלי את הפקת הענק "היפהפיה הנרדמת" של צ'ייקובסקי, לפי כוריאוגרפיה ובימוי של ברטה ימפולסקי, בתלבושות ותפאורה בעיצובה של לידיה פינקוסיבגי. הבלט בוצע לפני שנה במסגרת סדרה למנויים של הפילהרמונית. "הפקות בימתיות מלאות מסוג זה", אומרת ימפולסקי, "מצדיקות העלאה חוזרת, ביחוד כשצירפנו הפעם רקדנים אורחים מחו"ל. במדינות רבות ברחבי העולם מעלים החודש את הבלט הזה לפני חג המולד. הקהל אוהב הפקות גדולות ומרשימות, אז למה לא לתת לו?"

לרוע המזל, הרקדנית אוה אבדוקימובה נקעה את רגלה ולא תשתתף בהפקה. במקומה יגיע סולן בלגי אריק פרדריק, וצמד כוכבי הבלט הלאומי אסטר פרזמן ואלן לנד. ההפקה תועלה בהיכל התרבות בתל־אביב החל מה־3 בינואר ואחר כך בירושלים ובחיפה

לידיה פרנט

בנוי היטב

יוסי בנאי בערב־היחיד שלו "יוסי בנאי"

כתוצרתו של ערב־היחיד הזה הוא שמו של היחיד, והבדין: הוא כתב את מרבית מלות השירים ואת כל קטעי הקישור. הוא גם ביים והוא השחקן היחיד על הבימה. הערב ספוג במאפייני אישיותו: קולו והיתוך־הדיבור המיוחד לו, ואפילו השקפת־עולמו כפי שהיא באה לביטוי בכל מה שעשה על הבימה – הקלה והרצינית – עד כה.

לכן התייחסות אל הערב נגזרת במידה רבה מן ההתייחסות לאמן. מי שאהבה מקבל אותו, על כל מאפייניו, או שלא. אני יכול להעיד על עצמי שאני נמנה עם הראשונים. אולי יש בכך משום חריגה מאיזו אובייקטיביות שמבקר מצווה עליה בדרך־כלל על־ידי מי שלא התנסו בכתיבת ביקורת לאורך זמן.

זה פשוט יותר כשמדובר בערב בידור של יחיד, כי בנאי לא נדרש למלא תפקיד במסגרת דרמטית. הוא משחק את עצמו. למעשה הוא משחק את ציפיותינו ממנו, ולכן ערב־היחיד שלו הוא הצלחה גדולה. מי שבא לערב של יוסי בנאי כי הוא אוהב את יוסי בנאי, קיבל את בנאי שהוא אוהב.

יש בתוכנית קטעים מוצלחים פחות, אפילו בעיני: המונולוג על הרכבת השלישייה הממשלתית הפרתחת, למרות האקטואליות שלו (ואולי דווקא משום שהאקטואליה במקרה זה מצחיקה־מרגיזה הרבה יותר) נבנה יותר על בדיחות ברמה שאינה מרשימה, והוא גם ארוך מאוד. נכון שמאמצי הרכבת הממשלה היו ארוכים יותר, אבל למערכון יש בכל זאת צורכי תזמון משלו. לא שנעדרו גם ממנו פנינים, זה לא. (והמשפט האחרון הוא תחביר בנאי אופייני – תנסו לשמוע את זה בקולו ובזיהוך־הדיבור שלו). משפט כמו: "אם תשאלו עבור מי אני הצבעתי בבחירות, אז אני בלי לחשוב בכלל הצבעתי עבור דויד לוי" הוא עמוק יותר ממה שהוא נשמע ברגע הראשון, ובכל זאת, במערכון הזה אין הרבה יותר ממה שהמציאות יצרה, ובנאי משחק בו תפקיד מוזנח לו.

בעיני בנאי הוא במיטבו גם בשירים (עיבודים של יוני רכטר, ניהול מוסיקלי של רמי לוין) החדשים והישנים. כשהוא שר על אמו המלכה, שבודאי הוא היה נסיך, וגם כשהוא שר על "פה ושם בארץ הזאת" ועל "ספירת המלאי". אולי הוא טוב אפילו יותר בשילוב בין שיר ידוע למערכון שנובע מתוכו: השיר על הקפה של עזורה עם הטיפוסים הירושלמים שבנאי מעמיד על הבימה בין בית לבית, או "בשים נשים" הישן והטוב, עם מערכוני הגבר הישראלי הנבוך השוורים בין בתיו.

בפתיחה ובסיום זהו יוסי בנאי "נמר": בדרך המדבר במישרין לקהל. הנושא אינו חשוב. הבדיחות נובעות מן המצב המיידי: הוא מסביר לקהל מאיזה צד הוא יוצא, מתי נגמר שיר, וכמה מחיאות כפיים (ואילו) הוא רוצה. בזה הוא קובע ומגלה את היחס הנכון.

שני הצדדים, האמן על הבימה והאיש שבקהל, יודעים מדוע הם נמצאים שם ומתייחסים זה לזה בהתאם: הוא בכבוד והם באהבה. בנאי הצדיק את זה ביושר.

צעד קטן ראשון

מאת נתן מישורי

האופרה "בסטיין ובסטיינה" מאת מוצרט, בביצוע התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוחו ליאור שמבדיל, הזמרים: לילי מונה הגבי שוה, עמליה יצחק ויצחק שפר, ואיזי בורנשטיין.

יפה עשו התזמורת הקאמרית הקיבוצית ומנצחה ליאור שמבדיל, שנכנסו למרחבי המתרחב של מבצעי אופרות. טוב גם שלא הלכו מיד בגדולות ושבחרו באופרה הקטנה של מוצרט בן ה־12, "בסטיין ובסטיינה". אף שזו איננה יצירת מופת, מפליאה בה יכולת העיצוב של משפטים, קטעים ואווירה, ודרכים בה הסימנים לאופרות המופת שבאו לאחריה.

הרעיון לביצוע האופרה בעברית הוא חיובי, ומאפשר הבנת המתרחש על־ידי בני נוער, לפחות בדיאלוגים המדוברים. בקטעים המושרים יש עדיין מקום רב לשיפור ההיגוי.

הליברית דל אמנם בסיטואציות דרמטיות, אך בסיפור האהבה התמים של רועה ורועה, שאי־ההבנה ביניהם באה על תיקונה בעזרת קוסם הכפר, יש מידה של חן.

על חן זה של הטקסט ועל הדיוק המוסיקלי, שמר הדי גולוכב בתרגום ה"אקוויוונטי" של האריות, הדואטים והטרצטים. יעקב קאופמן, הבימאי, שעידכן והוסיף לדיאלוגים המדוברים שבמקור (בתיאום עם רעיונות הבימוי שלו), פגע במקצת, לדעתי, בחן הטבעי.

לזכותו יש לזקוף אווירה קלה ועליזה, שתאמה את גוני התפאורה והתלבושות (גם של נגני התזמורת) של יוסי כרארי.

הביצוע המוסיקלי הצטיין בארכיות ההצללה התזמורתית וסגנון הנגינה. מבין שני צוותי הזמרים בתפקידי בסטיינה ובסטיין – לילי מונה וגבי שוה, עמליה יצחק ויצחק שפר, בלטה האיכות הקולית של הראשונים. המשחק של שני הצוותים, אף שלא היה "יוהדי", ענה על הדרישות. איזי בורנשטיין, הקוסם, בלט יותר בנוכחותו הבימתית מאשר בזו הקולית. היה זה צעד קטן יציב וראשון, המעורר ציפייה לגדולים שיבואו.

חברת החשמל לישראל בע"מ

דווח על תיקון טעויות סופר בתשקיף
חברת החשמל לישראל בע"מ מיום 21.12.88

הננו מביאים בזאת לידיעת הציבור כי בתשקיף שבנדון נתגלו טעויות הסופר הבאות:

1. בעמ' א־4: סע' 3.1 ב', בשורה השניה, תאריך המכרז השני צריך להיות "ביום 28.12.88" במקום "ביום 29.12.88" כפי שנכתב בטעות.
2. בעמ' א־6: בפיסקה השניה מלמעלה, תאריך המכרז השלישי צריך להיות "12.1.89" במקום "14.1.89" כפי שנכתב בטעות ובסע' 3.4 א' צריך להיות "מחיר של 90.5% לגבי המכרז השלישי" במקום "91%" כפי שנכתב בטעות.
3. בעמ' א־18: סע' 4.2.1, בסוף השורה הראשונה נשמט המספר של "4.55%". בנוסף – בתחילת השורה הששית צריך להיות "27 בדצמבר" במקום "29 בדצמבר" וכתוצאה מזאת – בסוף השורה השביעית, הריבית לתקופה הראשונה צריכה להיות "0.8%" במקום "0.77%" כפי שנכתב בטעות.

הנתונים הנ"ל נזכרו בתשקיף ובכריכתו מספר פעמים אלא שבמקומות הנ"ל נפלו טעויות הסופר המחייבות התאמה ותיקון כמפורט לעיל.

WHAT IS FAITH AND HERESY IN JUDAISM?

A public symposium, in English, on "What is a Jew - throughout the ages?" with,

Prof. Emil Fackenheim
Prof. Yeshayahu Leibowitz
Prof. Michael Rosenak
Prof. Menachem Kellner
Prof. Yirmiyahu Yovel
Prof. Albert Baumgarten
Dr. Daniel Lasker
and others.

SPONSORED BY SHORASHIM (Ministry of Education and Culture) AND THE JERUSALEM POST.

Thursday 12th - Sunday 15th January 1989 (Three nights)
THE GALEI ZOHAR HOTEL, THE DEAD SEA.

NIS 375 inclusive. No extras.

- *Stimulating lectures and discussion in an open atmosphere
- *Relaxing and restful environment on the shores of the Dead Sea. Programme allows for "free time" Free transportation to and from the Dead Sea Spa.
- *Full board accommodation (sharing double room). Kosher, four star hotel, TV in every room. Swimming Pool.
- *Price includes collective transport from Haifa, Tel Aviv and Jerusalem.
- *Beit Knesset at the hotel.

Space limited: please book as soon as possible.

Full details and reservations - SHORASHIM (ask for Tal. 8a.m.-3p.m.)
Tel.02- 663194/5, 690358. 14 Rehov Hatibonim, Rehavia, Jerusalem.

ו ר ד
קרן נאמנות

הודעה
על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך, תשכ"ח–1968, ניתנת בזאת הודעה על פרסום תשקיף ביום 23.12.88, שעותק ממנו ומההיתר לפרסומו הוגש היום לרשם החברות, בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. בהצעות השתתפות רשומות על־שם, של יחידה אחת, או כפולה של יחידה אחת, במחירי יחידה משונים בתוספת שעור תוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בפרק א' לתשקיף.

בהתאם להוראות הסכם הנאמנות תשקיע הקרן לפחות 80% מנכסיה באגרות חוב ועד 20% מנכסיה במניות ו/או בניירות ערך המירים למניות. עפ"י מדיניות מנהל הקרן תשקיע הקרן לפחות 75% מנכסיה באגרות חוב הנסחרות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה. לעניין זה יראו כהשקעה באגרות של המדינה גם השקעה בניירות ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר, ובלבד שלפחות 50% מנכסי הקרן יושקעו באגרות של המדינה ללא ניירות ערך בנקאיים כאמור.

עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל מנהל הקרן, במשרדו ברחוב קרל נטר 8, תל־אביב ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ.

היחידות מוצעות החל מיום 25.12.1988 עד ליום 24.12.1989.

בקשות להזמנת יחידות ניתן להשיג במשרדו של מנהל הקרן במישרין או באמצעות סוכני ניירות ערך כאמור.

אין במודעה זו משום הצעה לציבור לרכוש את היחידות.

מנהל הקרן:
בטחה
ניהול קרנות נאמנות בע"מ.

י"ז טבת תשמ"ט
25 בדצמבר 1988

הנאמנים:
כלל חברה לביטוח בע"מ
ציון חברה לביטוח בע"מ

מעבדת השינה בפעולה. ממצאי המחקר הפריכו את אחד מעיקרי תורת-החלום של אבי הפסיכואנליזה, זיגמונד פרויד
תצלום: דוד מסטר

שכח את החלום ותשכח את הזוועה

מאת ירדן טל

התמונה כאילו נלקחה מסרט-מדע בדיוני: על מיטה בחדר סגור שוכב פרקדן גבר כבן שישים. מרקתו, חזהו וידיו משתלשלים חוטים שונים, מחוברים אל שורה של מכשירי מדידה המוצבים בחדר סמוך. הגבר ישן שנת ישרים והמכשירים רושמים גרפים משונים שיש להם משמעות רק לעיני החוקרים המכובאים העוקבים אחריהם בדריכות. לפתע קמה ממקומה הפסיכולוגית, חנה קמינר, וחושה אל החדר ומכשיר-הקלטה פתוח בידה. היא מעירה את הנבדק משנתו ובלי לאבד זמן, יורה לעברו את השאלה "מה חלמת?"

במשך 121 לילות העירו כך הנבדקים 343 פעמים. במעבדת השינה בטכניון נבחנה בראשונה החלימה והשינה של ניצולי שואה. הדוקטורנטית חנה קמינר, פסיכולוגית קלינית בשירות הפסיכולוגי-הייעוצי של עיריית חיפה, לא שיערה מן הסתם כתוצאות הדרמטיות ביותר כי ממצאי מחקרה יפריכו את אחד מעיקרי תורת-החלום של אבי הפסיכואנליזה, זיגמונד פרויד. פרויד והמטפלים בשיטות אנליטיות שבאו אחריו, סברו כי חלום הבלהות מסייע לאדם שעבר חוויה טראומטית להשתקם ולחזור לתפקוד נאות בחיי יומיום. פרויד גרס כי ההדחקה היא תהליך המעוות את המציאות, אמצעי פרימיטיבי המסייע אולי למשתמשים בו ביציאה הקלה הראשונה, אך פוגע בהם בטווח הארוך ומונע מהם התמודדות עם בעיותיהם. לא כך עולה ממחקרה של חנה קמינר.

המסתגלים יותר ופחות

מהתוצאות שהתקבלו מבדיקת ניצולי השואה במעבדת השינה, עולה בבירור המסקנה המפתיעה והדרמטית, לדעת חוקרים רבים – שההדחקה ואי-זכירת החלומות היא המסייעת לאנשים שעברו חוויות טראומטיות להשתקם ולהסתגל לחיי יומיום. ולעומתם, אלה שפעלו או טופלו בגישה האנליטית הקלאסית של פרויד, כלומר, חלמו ולא הדחיקו את סיוטיהם וזוועותיהם, התקשו להסתגל ולתפקד בחיי יומיום וסבלו מהפרעות תפקודיות.

אוכלוסיית המחקר מצומצמת – 33 בלבד. רק 23 מתוכם ניצולי שואה. לדעת החוקרת, אין בעובדה זו כדי לפגוע באמינות הממצאים והמסקנות הכלליות, שהיא הציגה. אישוש לממצאים התקבל גם מאלה שלא נבדקו במעבדה. וכן, תואמים לדבריה הממצאים שורה של ממצאים שהתקבלו במחקרים דומים בארצות שונות, על אוכלוסיות אחרות, שעברו חוויות טראומטיות בעברם. הגיל הממוצע של הנבדקים היה כששים. כבר קבוצה של ניצולי שואה, נבדקה גם, לשם השוואה, קבוצת ביקורת שכללה עשרה נבדקים, צברים בני אותו גיל.

הנבדקים חולקו לשתי קבוצות, על-פי מבחנים פסיכולוגיים ופסיכיאטריים. הקבוצה האחת, של מסתגלים-יותר לחיים, והאחרת של מסתגלים-פחות. הקבוצה המסתגלת-יותר תיפקדה בחיים שלאחר המלחמה ללא כל צלקות או משברים ואילו הקבוצה השנייה התלוננה על קשיים בעבודה, על בעיות בחיי המשפחה והנישואין והיחסים המיניים וכן על בעיות נפשיות, ובכלל, חוסר סיפוק כללי בחיים. הנבדקים התבקשו לישון ארבעה לילות שלמים במעבדת השינה בטכניון, בשעתם נעשו בהם בדיקות שונות, כמו רישום גלי המוח (אי-אי-ג'י), תנועות עיניים, מתח שרירים, דופק לב, נשימה ותנועות רגליים, שיש בהם להעיד על שנת חלום.

בשלושה מתוך ארבעת הלילות, העירו הנבדקים פעמים מספר משנתם לבדוק הקלטת דיווחיהם על החלומות שלהם. הדיווחים נותחו על-ידי פסיכולוגים מומחים. כל הנבדקים העידו בשעה שמכשירי המדידה הצביעו בבירור כי הם בעיצומה של שנת חלום. במצב כזה, זכירת החלום היא בשיאה. במחקר התברר כי הקבוצה שאותרה על-סמך שאלונים ומבחנים פסיכולוגיים כמסתגלת-יותר, לא זכרה במעט חלומות. רוב חבריה הכחישו כי חלמו בכלל. ואילו הנבדקים בקבוצת ניצולי השואה שהוגדרה כמסתגלת-פחות, זכרו הרבה יותר את חלומותיהם ודיווחו על חלומות-סיוט שפגמו באיכות שנתם. ניצול שואה מתאומי מנגלה, שנבדק במעבדה במסגרת הקבוצה שהוגדרה כמסתגלת-יותר, הצליח לזכור רק שני חלומות מכלל 21, בתקופות חלימה שעבר במעבדה. גם שני החלומות שזכר היו קצרים מאוד ולא קשורים לשואה. כאשר נשאל מה הרגיש, השיב: "שום דבר". זו היתה תשובה אופיינית למסתגלים היטב, גם כאשר חלומותיהם היו מרגשים יחסית. אפילו כאשר זכרו חלומות, הכחישו את הרגש שעורר בהם.

בחינת תוכנם של החלומות עזרה להבין יותר את הצורך בהכחשה. החוקרת מצאה כי חלומותיהם של ניצולי השואה כוללים תכנים שיש בהם חרדה גדולה יותר ותוקפנות, רדיפה, פגיעה פיסית, תחושת חנק, סכנות טביעה והרמה יותר מאשר בנבדקים אחרים שלא עברו בחייהם חוויות כה טראומטיות. ניצול מתאומי מנגלה, מהנבדקים במחקר, דיווח לחוקרת על החלום שחלם במעבדה: "היתה מלחמה, ברחנו. היתה שם מלחמה. זה היה באושוויץ. שם אני הייתי. הורידו אותנו מהקרונות. אף אחד לא ידע איפה ללכת, ימינה או שמאלה. אמרו לי היה פחד גדול. רצנו. גרשו תפס אותי. הרביץ לי. היה לו כלב גדול. נורא פחדתי. אני יודע את הכלב הזה והתעוררתי".

חלומי מלחמות וייטנאם

ניצולת שואה אחרת סבלה מסיוטים מתמידים שחזרו בהם פגיעות גופניות חוזרות. היא דיווחה שחלמה והנה ידיה מלאות אבעבועות. "כאילו נשרפתי בשמש... וזה לי כואב. הלכתי ולא ידעתי לאן לפנות. לא ידעתי לאן ללכת וזה התחיל לשרוף".

זה סוג החלומות שחלמו ניצולי השואה שאצבעו בהן הפרעות וקשיי הסתגלות. באלה שהוגדרו מסתגלים-יותר, אם זכרו את חלומותיהם, היו החלומות חסרי רגשות, לא קשורים לשואה או לחוויות טראומטיות אחרות. החוקרת משוכנעת כי עובדה זו סייעה להם להתמודד עם המציאות הקשה ולהסתגל לה טוב מאלה שחוויית השואה חוזרת ועולה כל העת בחלומותיהם. כלומר, אלה שאינם מצליחים להדחיק את זיכרון השואה. החוקרת מרוצה בעבודתה כי לא רק בשינה אלא גם במצב עירות גילו המסתגלים-יותר שליטה רבה יותר ברגשותיהם, נטייה להדחקה וחוזק-אגו גבוה יותר. הדבר ניכר גם בסגנון חייהם. רוב אלה שהוגדרו כמסתגלים-יותר לא דיברו כל השנים על השואה. במקרים מסוימים היתה ההימנעות - שלטת כל-כך שאף קרוביהם ידעו בקושי על חוויותיהם מאותה תקופה.

לדעת חנה קמינר ומנחה מחקרה, פרופ' פרץ לביא, ראש מעבדת השינה בטכניון, לממצאי המחקר השלכות מרחיקות-לכת על צורת הטיפול שהיה מקובל בניצולי שואה ובכלל בנפגעי טראומות הסובלים מהפרעות שונות בתפקוד. שלא כמו שיעץ הדסקי פרויד, לדעת החוקרים מחיפה, יש לסייע למטופלים כאלה להדחיק את הזוועות שחוו. ממצאים המאששים ומחזקים את ממצאי המחקר כבר ביון, התקבלו בשורה של מחקרים דומים שנעשו בחו"ל על דפוסי החלימה של קבוצות אחרות, שעברו חוויות טראומטיות: למשל, חיילים אמריקאים שלחמו בוייטנאם. באותו מחקר, למשל, דווח כי ניצולים שסבלו פחות מסיוטים והפרעות התנהגותיות זכרו פחות חלומות כאשר הקיצו אותם משנת חלום. במחקר אחר, שבדק לתכני החלום של חולי קטרה, נמצא כי אלה שסבלו מריבוי התקפים בלילה נטו להדחיק חלומות וזה הסביר באמצעי להימנע מהגנה פיסיולוגית הגורם את ההתקפים המסוכנים.

קולם של הפסיכואנליטיקים, חסידי תורת פרויד, טרם נשמע בתגובה למחקר הסותר אחד מעיקרי דתם. חנה קמינר, מכל מקום, נכונה לאתגר, לעמוד להגנת ממצאיה בפני כל מי שיקום לערער עליהם ועל מסקנותיה.

מחקר שנעשה במעבדת השינה של הטכניון על חלומותיהם של ניצולי שואה, מלמד כי המדחיקים את זכר הזוועות, מיטיבים להסתגל ולתפקד וסובלים פחות מחבריהם. אתגר לחסידי פרויד

ממשלה רחבה, דמוקרטיה צרה

מאת ד"ר זאב סגל

במשטר פרלמנטרי, וכזו היא שיטת הממשל שלנו, נהוג לומר כי הכנסת היא "כל יכולה". המציאות, שלמולה ניצבת עתה הכנסת השתים-עשרה, יוצרת תהום בין הלכה לבין מעשה. בית הנבחרים ה"כל יכול" הופך לכנסת ה"בלתי קיימת". אם הכנסת הקודמת, שגילתה מדי פעם סימני חיים למול ממשלת אחדות, היתה בחזקת נעדרת, הרי שהכנסת הנוכחית היא בבחינת נעלמת. ולא בכדי דיברה חברת הכנסת שולמית אלוני, שהיא עתה "ראש האופוזיציה", בעת התייצבות הממשלה בפני בית המחוקקים, על "כנסת נעולה". כאשר ממשלת אחדות, הנשענת על רוב שיש בכוחו לשתק את הכנסת, הופכת לשיטה, וכאשר האופוזיציה נדחקת לקרן זווית בשולי בית הנבחרים, נוצר הכרח לעיין מחדש במושגים מקובלים.

יש פער בין יסודות המשטר הפרלמנטרי לבין המבנה שהוא יצר. מבחינה חוקית-פורמלית, ניצבת הכנסת בראש הפירמידה השלטונית. הממשלה קמה מכוח האמון שניתן לה בבית הנבחרים, והכנסת יכולה "לפטר" את הממשלה על-ידי הבעת אי-אמון בה. הכנסת יכולה לקבוע את "כללי המשחק" בין הרשויות, והוראת חוק שלה יכולה לנטרל את הממשלה. במציאות נשחק כוחה של הכנסת למול עוצמתה של הרשות המבצעת. הממשלה שולטת בכנסת, באמצעות הרוב שלה. זו עובדת-יסוד אצלנו, וכל ממשלות ישראל התאחדו תמיד סביב מניעתה של חקיקה שתיתן לכנסת "שיניים" למול הרשות המבצעת. כאשר הממשלה משוחררת מהחרב המתהפכת של הבעת אי-אמון בה, עלולה הכנסת להיעלם מהנוף הפוליטי, ולהיקרא לרגל רק כאשר הממשלה זקוקה להעברת חקיקה שהממשלה מעוניינת בה.

על סכנת העלמותה של הכנסת מן הבימה הציבורית, ועל סמכותו של "איחוד הכוחות", שבמסגרתו מהווה הממשלה גם "כנסת זוטא", דומה שאין להשחית מלים. אם נזכור שאחד מתפקידיה העיקריים של הכנסת הוא פיקוח על הרשות המבצעת, נבין שבהתעלמות הממשלה מן הכנסת קיימת סכנה של גריעת יסודות המשטר הדמוקרטי. אם שלוחה הריק של הממשלה בכנסת, לפני הצבעת האמון בה, הוא סימן לבאות, הרי שהוחל סדר כנסת ישראל. אם נקבל את דברי השופט העליון אהרון ברק, ש"הפרדת רשויות משמעותה איזון ובקרה הדדיים בין הרשויות", הרי שרוחקא הממשלה היא שחייבת עתה בכבודה של הכנסת, לבל תפגע "הדיקטטורה" שלה ביסודות הדמוקרטיה.

ראייה נכונה של המצב גילתה ממשלת האחדות הקודמת, אשר נתנה ידה בכנסת האחת-עשרה לתיקון חוק יסוד-הכנסת, שקבע שבעת כהונתה די יהיה בדרישתם של עשרים חברי כנסת כדי להביא לכינוס מיוחד של הכנסת (לעומת 30 קודם לכן). תיקון זה נתקבל כ"הוראת שעה" בלבד. יוזמת חקיקה כזו צריכה להיות צעד סמלי ראשון, שכן מן הדין שדי יהיה בדרישתם של עשרה ח"כים לקיומו של כינוס מיוחד. אם לאו, פיזורה של האופוזיציה בין קבוצות הבית יכול למנוע כינוסים מיוחדים.

ראויה עתה, יותר מתמיד, נכונות ממשלתית לחזק את מעמד הכנסת כגוף מבקר ומפקח על הרשות המבצעת. הצעות בכיוון זה הועלו בשעתן ע"י הליכוד, בהיותו באופוזיציה, וע"י המערך בהיותו מחוץ לקואליציה הממשלתית. הצעות נדחו תמיד ע"י הרוב הממשלתי, בטיעונים שהתבססו כביכול על תורת "הפרדת הרשויות", תוך התעלמות מכך שהתפישה המודרנית של תורה זו מדגישה איזונים ובלמים, ולא ריכוז עוצמה בידי רשות אחת.

הצעות לחיזוק הכנסת חיוניות לעצם קיומה. גם אם נסתפק ב"הצעות מינימום", דומה שלא ניתן עוד להתעלם מהצורך בהטלת חובה משפטית על הממשלה לספק מידע לכנסת ולוועדותיה. קביעה כזו מחייבת חקיקה. אין די בשינוי התקנון, כי אין בו כדי לחייב את הממשלה. התקנון עצמו מגלה את חולשת הכנסת. אין הוא מטיל חובה על שר להופיע בפני ועדה של הכנסת, ואין הוא מאפשר לכנסת להזמין עובד מדינה להתייצב בפני ועדה שלה, אלא בהסכמת השר הנוגע בדבר. עיון מחודש בתקנון ובחולשותיו, הוא כורח המציאות. הצעת חוק לחיזוק כוחה של הוועדה לביקורת המדינה נבלמה בכנסת הקודמת.

המציאות הנוצרת בממשלת אחדות, המשופעת בשרים ובסגני שרים, שמספרם גדול ממספר הח"כים באופוזיציה, נוטלת מהכנסת "כוח עבודה" רב. אם נזכור שמספר הח"כים קטן, יחסית, למספר חברי בית הנבחרים במדינות אחרות, נראה שמספר הח"כים האמורים להפעיל ביקורת על הממשלה אינו רב. ועדות הכנסת סובלות ממחסור בכוח-עזר מקצועי, לקיום בקרה על הממשלה שלרשותה עומדים המומחים כולם. הקצבה ישירה של חלק מכספי מימון המפלגות לצורך זה, יכולה ליצור בסיס ראוי להפעלת ביקורת מבוססת על הצעות הממשלה, שאינה מתקיימת במקרים רבים. אם מבקשת הכנסת לשרוד למול הרשות המבצעת, היא אינה יכולה להתעלם עוד מן ההכרח שבחיזוק כלי הביקורת שבידה.

אין ספק, שכנסת הנשלטת בידי הממשלה, צריכה למלוא שיתוף הפעולה כדי לקיים כוח בידה. יושב-ראש הכנסת, דב שילנסקי, הוא הממונה על כבודה, והוא אשר צריך ללכד ח"כים מכל הסיעות סביבו, כדי לדרוש מן הממשלה לאפשר את חיזוק כוחות הפיקוח של הכנסת. ראש הממשלה הפקיד את משרד המשפטים בידי דן מרידור, שלדעת רבים ניחן בכישורים שתפקיד זה מחייב.

עם האתגרים הרבים שנכונו לו נמצא גם המהותי מכולם, והוא ביסוס הדמוקרטיה שבה הרוב מכבד את המיעוט. נגזר אותו מכך הוא בחיזוקה של הכנסת כרשות המבקרת את הרוב השולט, בידיעה ש"כוח משחית, וכוח אבסולוטי משחית באופן אבסולוטי".

עם האתגרים הרבים שנכונו לשר המשפטים החדש, המהותי ביותר הוא ביסוסה – באמצעות הכנסת – של הדמוקרטיה, שבה הרוב מכבד את המיעוט וזכויותיו

אגדה של מדינה

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

מדינת כריסטיאניה היא תופעה ייחודית שאין דומה לה באירופה כולה, וספק אם קיימת מדינת חוק בעולם שהיתה מתירה את קיומה. לפני 17 שנים נטש הצבא הדני מחנה שהוקם במאה ה-17. המחנה, אלף דונם בלב לבה של קופנהאגן, מרחק כמה דקות הליכה מבניין הפרלמנט וארמון המלך, נכבש על-ידי כמה מאות צעירים חסרי מגורים, נוער שנטש את ביתו והתגורר עד כה בבניינים נטושים. במחנה נמצאו בניינים ראויים למגורים, בתי מלאכה, סדנאות, אולם ענק ששימש מוסך מרכזי לחיל השריון ובית מרחץ שהפך בגלגולו החדש לסאונה המשותפת לבני שני המינים.

עיריית קופנהאגן ומשרד ההגנה, שהיו בעלי השטח, לא מיהרו לסלק מיידית את הפולשים. תוך שבועות אחדים הפך מחנה הצבא על שמו של המלך כריסטיאן הרביעי למדינת כריסטיאניה. מכל רחבי דנמרק החלו נוהרים ל"מדינה" החופשה צעירים שמצאו בה את ביתם.

כשהחליטו השלטונות לנסות לגרש את הפולשים, גילו כי איחוד את הנוער. לנוער הצעיר חסר הבית נמצאו בבית הנבחרים תומכים מבין מפלגות השמאל שתבעו להעניק למדינת כריסטיאניה זכות קיום כ"ניסוי חברתי".

כאילו היותה אבן מדינה, הוליכה כריסטיאניה לצפצף על כל חוקי המדינה הדנית. חבורות הנוער התארגנו בקואופרטיבים והחיים חיי שיתוף. כמה מבין הצעירים קיבלו השואה מקבצים בארץ, בהם שהו כמתגדלים, ואחרים מדי שתוף של כתות דתיות בהודו ובארצות אחרות במזרח הרחוק.

כלבים שוטטו בחוצות, ביוה נמכרה ללא תשלום מס ערך מוסף, ובכבר המרכזית מכרו לעין כל חשיש. מרבית תושבי המדינה הם צעירים בני 25-17. חוק בניין ערים לא היה תקף במדינה החופשה והצעירים שנהרו למקום גררו קרונות נטושים והחלו מקימים צריפי עץ, איש כיד הדמיון הטובה עליו. מדינת כריסטיאניה היא שהעניקה "רשיונות" בניה. מאז פלשו למחנה הנטוש, בשנת 1972, ראשוני הצעירים חסרי הבית, הפכה כריסטיאניה בית לכל נוודי העולם. מי שהיו בעבר חסרי בית הולו במסורת של עריכת סעודת חג מולד לכל חסרי הבית בקופנהאגן. האולם הענק שהיה בעבר מוסך חיל השריון הופך בשבוע לפני חג המולד למוקד הפעילות של הכריסטיאנים. לאורכו מוצבים שולחנות עץ וספסלים. מכל מרכולת המדינה מובאים לאולם כלים למטבח המאולתר. סירי ענק ששמשו במאות הקודמות את הצבא הדני מוכשרים לטיגון נתחי צלי החזיר, לגלגול תפוחי אדמה בתמיסת סוכר חום ולבישול רסק כרוב אדום ולהכנת רייטה אורז בשמנת ושקדים – מרכיבי המאכל המסורתי של חג המולד.

שבועות אחדים לפני 24 בדצמבר פושטים עשרות מתנדבים על בתי המסחר הגדולים של קופנהאגן ואוספים תרומות בכסף ושווה כסף לצורך מימון סעודת חג המולד לחסרי הבית. כמה שעות לפני שקיעת השמש מגיעות אל האולם הגדול משאיות ענק שאספו בכיכרות העיר את מאות עצי האשוח שלא נמכרו. חודש לפני החג מתחילה מכירת עצי אשוח בכל אחת מכיכרות העיר. בכיכרה עוסקים סטודנטים. החוק קובע כי שעתיים לפני שקיעת השמש ב-24 בדצמבר חייבים לנקות את הכיכרות מכל עצי האשוח. המשאיות המפנות את העצים שלא נמכרו, פורקות את עצי האשוח לפני האולם הגדול בכריסטיאניה, והעצים מרפדים את האולם ואת הדרך המוליכה אליו.

כאשר שקיעת השמש מתחילה החגיגה הגדולה של כריסטיאניה. זה יומם הגדול של תושבי המדינה פורקת העול והחוק. חג המולד שמו בשפות סקנדינביה "יול", אינו קשור להולדת ישו. זהו חג פגאני של שמחת הולדת השמש, שכן החל ב-22 בדצמבר מתארך היום ומתקצר הלילה. סעודת ה"יול" היא החג החשוב ביותר בחיי כל אדם בסקנדינביה. זה גם יומו העצוב של חסר הבית והמשפחה. בעבר נרשמו ביום זה עליה במקרי ההתאבדות.

מאז שקמה כריסטיאניה, מוצאים אותם אלפי נודדים בית לפחות ליום אחד, 24 בדצמבר. בסעודת חג המולד מצדיקים הכריסטיאנים את קיומה של מדינתם, שהיא עצמה הוכחה למקבלותם של בני העם הדני.

ילד מורעב בסודאן, מצפה למנת המזון היומית שלו. הם רוצחים את הגברים, ומוכרים את הנשים לעבדות. הבנים בורחים, לעתים קרובות, עם בעלי-החיים של המשפחה, עד שגם אלה נגזלים מהם בדרכם
תצלום: איפי

בית יתומים בלב המדבר

מאת ג'יין פרלז
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

מחנה מנגבירה, אתיופיה

לאחר שהצו לרווחה את ארצם השקועה ברעב, ונותרו כמעט אך ורק מעליהם ומעשב, נכנסו 20 אלף ילדים ונערים יתומים, כושלים ומועדים, למחנה נידח זה – עדות בוטה למוראות מלחמת-האזרחים הסודאנית. רבים מהילדים הגיעו כשלדים מהלכים, עירומים וסובלים מתת-תזונה קשה. על כל עשרה שהצליחו לעמוד בתלאות הדרך, סביר להניח כי ארבעה מתו במהלכה. ילד אחד סיפר כי מצא את הדרך כשהלך בעקבות עצמותיהם של אלו שהיו חלשים מכדי להמשיך וללכת.

הנערים, ופה ושם גם משפחות ומבוגרים בודדים, מגיעים מזה כשנה, מחפשים מקלט ואוכל בצפון מערב אתיופיה, אזור שאינו ידוע בשפע הטבעי שבו, אך עשיר יותר ובטוח יותר ממולדתם. כולם נמלטו מדרום סודאן. רבים מהם אומרים כי נמלטו מפחד שני הצדדים במלחמה: מהצבא והמיליציות המושתות של הממשלה, כמו גם מצבא השחרור העממי – ארגון הגרילה של דרום סודאן.

סודאנים מבוגרים שהצליחו להגיע לכאן הסבירו כי נהירתם של נערים וילדים כה רבים נובעת מאופיה הספציפי של מלחמה זו: "הילדים בורחים כדי להציל את חייהם", אמר אסאם זה ביאר, שבעצמו מורה בדרום סודאן, שהפך למנהיג בקרב הפליטים. "הנשים והנערות אינן יכולות בדרך-כלל לעבור במהירות ממקום למקום ולעתים קרובות נתפסות ונמכרות לעבדות". "כאשר מגיעים אנשי המיליציות הממשלתיות כפר", מספר ביאר, "הם רוצחים את הגברים, ומוכרים את הנשים לעבדות. הבנים בורחים, לעתים קרובות, עם בעלי-החיים של המשפחה. הם עושים את דרכם עם בעלי-החיים עד שהללו נלקחים מהם [illegible]".

רבים מהפליטים באים מצפון בחר אל-גזאל, אזור המרוחק ביותר מ-1,600 ק"מ מאנגבירה. אחרים באים ממחוז הנילוס העילי, השוכן מזרחה.

לאנגבירה, המרוחקת מרחק שתי שעות טיסה מאדיס-אבבה, הגיעו בשנה שעברה 40 אלף סודאנים, למעלה ממחציתם נערים וילדים חסרי כל. צפונה משם באיטאנג, מרחק שעת טיסה, נמצאים 220 אלף פליטים המגיעים בזרם הולך וגובר מאז פרצה מחדש מלחמת האזרחים בסודאן לפני חמש שנים.

מצבם הגופני של הפליטים הצעירים בפוגנידו השתפר מאז אפריל. כמה דיפלומטים משופשפים פרצו בבכי מול המראה של ילדים כה רבים גוועים ברעב שנראו גרוע יותר, לדעתם, מהקורבנות הכחושים של הרעב ב-1984 באתיופיה. מאז אוגוסט, תחילת עונת הגשמים, נחלש הזרם, והוקלו במקצת התנאים המודרידים במחנה המנוהל בידי הנציב העליון של האו"ם לפליטים. מחנה הסובל ממחסור חמור במזון ותרופות. פקידים כאן אומרים כי הם חוששים שעתה, עם תום עונת הגשמים, תתחדש נהירת הפליטים. בינתיים, חייב המחנה הסובל מאספקה מועטה מדי ועובדי סיוע מועטים מדי להתמודד עם סיפורי הזוועה ועם עתידם הקודר של 20 אלף נערים וילדים חסרי בית.

רבבות ילדים ונערים סודאנים יתומים, מוזי רעב וחסרי קורת-גג, פליטי מלחמת-האזרחים המתמשכת בארצם, משתדלים לקיים את עצמם באתיופיה, בסיוען של מבוגרים מעטים ובאמצעים דלים ביותר

באזור הקבלה, בו מתגוררים הפליטים החדשים באוהלים, סיפר נער כיצד הלבוש אך ורק בתלבשת סילבנה, פרים הביגוד היחיד שיכלו פקידי המחנה לספק לו, כי עשה את דרכו במשך שלושה חודשים. "באתי לבדי", אמר דרך מתורגמן. כאשר נשאל על גילו היסס, ולאחר מחשבה קצרה אמר "11". בדומה לרבים מהילדים לא ידע בן כמה הוא. רופא המחנה ד"ר קואנג טוסהאם מהצלב האדום האתיופי, אמר כי לדעתו הילד בן 13. הילד סיפר כי יש לו ארבעה אחים ואחיות, אך אין לו מושג מה עלה בגורלם.

כדי להתמודד עם הבעיות הנפשיות הקשות שעלו בעקבות זוועות המלחמה והבריחה רצופת התלאות, ובתקווה כי לטווח הארוך ניתן יהיה לאחד את הילדים מחדש עם שרידי משפחותיהם, דואג הארגון הדומיניקני השוודי "הצילו את הילדים" לראיין את הילדים. "הם זכאים לדעת את זהותם ומטרתנו העיקרית היא לרשום את פרטיהם כל עוד הם זוכרים אותם", אמר הירוט ספארי פסיכולוג אתיופי שערך כמה מהראיונות. "הם יודעים את שמותיהם אבל לא את גילם. אנחנו קובעים לבדך את גילם בשאלות על אירועים חשובים. הם יכולים לספר שנולדו בשנת השיטפון הגדול או שהחלו ללכת בשנת החגיגה הגדולה".

כדי ליצור מראית עין של סדר במחנה, הנראה כבית-יתומים ענק בלב השממה האתיופית, חילקו הפליטונות את הילדים לקבוצות של כ-150, מהצעירים ביותר עד לבני עשרה.

כל קבוצה כזו מתגוררת במעגל של בקתות. הילדים בנו בעצמם את הבקתות, המלאות במיטות פרימיטיביות, שגם אותן הם בנו. כל אחד מהם מקבל תפקיד בהכנת האוכל ובבישול, והמנהה על-ידי שני הפליטים המבוגרים – מורה ומעין אב-בית – המוקצבים לכל קבוצה כזו. על אף תושייתם של הנערים – הם הבינו רשתות דייג משקי תבואה ישנים – ושל אבות-הבית, המחסור ממנו הם סובלים הוא חמור.

דיפלומטים באדיס-אבבה ביקרו את משרד הנציב העליון לעניני פליטים של האו"ם בגלל התנאים במחנה, שאכבם השתפרו קמעא מאז אפריל, אך עדיין רחוקים מלהיות מספקים. הנציבות טוענת לעומתם כי ממשלת אתיופיה אינה מתירה לארגוני סיוע זרים לפעול בפוגנידו או איטאנג. מדובר כפי הנראה בתקנה שהוטלה בגלל קרבתו של המחנה לבסיס אימונים שהמשטר האתיופי העמיד לרשות צבא השחרור העממי של סודאן.

הפקידים האתיופים טוענים שבמשך תקופות ארוכות אין בכוונה הפליטים מצרכים ופריטי יסוד שהנציבות לעניני פליטים חייבת לספק דרך קבע. ד"ר קואנג אמר כי לא היה לו חלב להורקה תת-תזונה, חוסר חיוני במקרים חמורים של תת-תזונה, עד השבוע האחרון עם הגיען של משלוח ממבבלת איכליה.

קואנג הוא הרופא היחיד שעומד לרשות 40 אלף הפליטים. הרופא השני, פליט סודאני, נפל למשכב. מצרך כגון סבון הגיע לפני שבועיים בלבד, והספיק רק כדי לתת לכל אחד מחצית הסבון. בגדים משומשים יש רק כדי לתת לכל ילד בגד עליון או תחתון. כמה מהילדים מהלכים עירומים. בשעות הערב המוקדמות נשמעים קולות שיעול ברחבי המחנה, סימן למחלות ודרכי הנשימה הנפוצות בו.

שודדים את העבר

מאת יהודה אריאל

מאבקם של אגף העתיקות והארכיאולוגים לא מעטים להפסיק את סחר העתיקות כדי למנוע שדידת אתרים עתיקים, נתקל בהתנגדותם של מנהלי המוזיאונים וקבוצת מדענים. המנהלים והמדענים טוענים שיש ללחום נגד השודדים והמפירים הבלתי מורשים, ולא להפסיק את הסחר בעתיקות, כולל מטבעות. לדבריהם אם אם תינתן הוראה להפסיק את הסחר, הוא יגוהל במחתרת ובך יוצאו מהארץ פריטים חשובים למדע ולמדינה, הנושאים ערך לאומי. בהקשר זה מזכירים המגילות הגנוזות ואוסף מטבעות יהודיים שנמכרו לחו"ל, ומאוחר יותר הוחזרו לארץ בהוצאות גדולות.

ד"ר אריה קינדלר, מנהל ביתן קדמן למטבעות במוזיאון ארץ ישראל בתל-אביב וי"ר סניף החברה הנומיסמאטית בת"א, סבור שרוכזו של אגף העתיקות נפסדת. סחר בעתיקות כולל מטבעות היה קיים תמיד. אחרי איחוד ירושלים היה בגם ברכישת עתיקות הרדב עודד חפירות בלתי חוקיות ושוד אתרים, כולל מערכות מסתור. לשוק הגיעו כמויות גדולות של מטבעות בר-כוכבא וכדלות שפורסמו על-ידי פרופ' נחמן אביגד. "מצד אחר", אומר ד"ר קינדלר, "הופעת החומר היתה מבורכת וחידשה לנו רבות, מצד שני המידע החדש היה מנותק לחלוטין ממקום המימצא. כלומר, אין לו הערך המלא ביחס לשכבת ומקום המימצא".

לדעת ד"ר קינדלר יש להעסיק סטודנטים לארכיאולוגיה במקומות באתרים ובמאבקים נגד שודדים, ולהטיל קנסות כבדים על כל מי שנתפס בחיפוש עתיקות ובשימוש במגלה מתכות לאיסוף מטבעות.

"ישנם שני סוגי אספני מטבעות", מסביר ד"ר קינדלר, "אלה האוספים ומבורים גם מטבעות כפולים, ואלה שגם הופכים חלק מהמטבעות שלהם לכסף. בקיבוצים מצויים אספני מטבעות שאינם מציגים את החומר שבידם, ובך לא ניתן למדע לעמוד על התגליות. לעומת זאת, המטבעות שבידי הסוחרים מתגלים, והמדינה יכולה להציל את הדברים החשובים ביותר. אומנם נכון שהסוחרים אינם מוסרים מקום גילוי של המטבעות. להיפך, לעתים משסים בקונה, או במודע על-ידי ציון מקום מוטעה. במסחר כורמים הרבה, כי התיירים המבקשים מטבעות, אינם מבינים ולא כלום. ולעתים משלמים מחירים מופרזים ביותר".

פרופ' יעקב משורר, אוצר מחלקת המטבעות במוזיאון ישראל סבור, שבורא שיופיע איסור סחר מטבעות, הסחורה כולה תיעלם. כלומר, מבחינת המדע בעולמם פריטים שחשובים למחקר. גם האספנים חוששים מהחוק החדש, פן ידשנו את כל הפריטים שבידיהם. הם אינם מציגים את החומר ושוב המדע מפסיד. משורר מסכים שכל עוד האוספים מצויים בארץ ואינם נמכרים לחו"ל, ישנו סיכוי סביר שבסופו של דבר יגיעו לאחד המוזיאונים. כך הגיע אוסף הירדן של רפאלי, שהיה אספן שנים רבות, למוזיאון הקפלה. אוסף מטבעות ענקי הארץ בא מאוסף פרטי. עם זאת הוא מסכים שישנם אספנים הגונים שתורמים קשר למחקר הארץ ותולדותיה, וישנם "אספנים" שהם למעשה סוחרים. כאשר לשימוש במכשירי חיפוש מתכות, אומר משורר פה הבעיה, קשה לפתור אותה.

לא מוכרים אוצרות מדינה

קשה לדעת מה היקף הסחר במטבעות, שכן איש אינו מוכן לנקוב במספר המטבעות או במחירם. צבי שטאל, שהוציא בשנים האחרונות ספרי הדרכה של מטבעות הארץ העתיקים, מונה שלושה גורמים בסחר מטבעות: כ-20 חנויות מורשות, מכירות פומביות וכמה מאות אספנים המוכרים זה לזה ומחליפים. בתוואשקים סחר בלתי חוקי. היקפו לא ידוע, אבל ניכר. הרבה מאוד מטבעות יוצאים לחו"ל גם דרך סוחרים רציניים. שטאל מוכיח את המטבע של שקל שנת ה', שנמצא בארץ ונמכר בחו"ל, כנראה על-ידי סוחר ישראלי שעסקיו הוצגו עולם. לדעת שטאל המצב אצל הסוחרים המורשים לא טוב עקב מיעוט תיירים. באחרונה גם הסחורה אינה מגיעה כבעבר. חוק העתיקות הנוכחי מפוזר. כאשר השוק והסוחרי חלש, גם החומר המגיע להחלפה בין אספנים פוחת. מה שמפרנס את שוק המטבעות, הוא מאוספי נפטרים, אם לא הוריש את האוסף למוזיאונים, כגון אוספו של ד"ר קלימובסקי למוזיאון א"י.

הגברת הפיקוח נגד שודדי עתיקות וגם המצב בשטחים, כך סבור שטאל, גרם להפחתת הזרמת מטבעות לשוק. השבוע, ב-27 בחודש, תיערך מכירה פומבית של מטבעות על-ידי רוברט דוייש, שאולי תאושש קצת את שוק המטבעות.

לדברי צבי שטאל, קיים חוק איסור מכירת מטבעות בתורכיה, ביוון, באיטליה וביוגוסלביה, ובכל זאת משיגים משם מטבעות. ביוגוסלביה השוק ממש מוצף במטבעות עתיקים.

באגף העתיקות שאלנו אם מכירת מלאי המטבעות הכפולים שבמוזיאוני עשויה להפסיק את שוד העתיקות המטבעות. מנהל האגף אמיר דרורי השיב: "דברים שנמצאו בחפירות הארץ הם אוצרות המדינה. לא מוכרים מזה דבר. בעבר היו הצעות שהאגף ימכור עודפים. אולם זו שאלה שעל המועצה הארכיאולוגית העליונה להחליט".

אבל קיים חשש באגף העתיקות שאם יתפרן חלק מתקציבו ממכירת עתיקות, עוד ידרשו ממנו למכור אוצרות מדינה כדי לממן את כל תקציבו. לזה לא ניתן להסכים. רוחה פלד, אוצרת אגף העתיקות, אינה מוכנה למסור מה מספר המטבעות שברשות האגף – מאות אלפים או אולי יותר. רק חלק ממטמוני המטבעות שהתגלו בחפירות, מוצג במוזיאונים. לדברי פלד, הם מוכנים למסור למוזיאונים נוספים חומר נומיסמאטי, אם יתקיימו תנאי הבטיחות מתאימים. גם היא מתקוממת נגד מכירת מטבעות למכירה. כל המטבעות שנמצאו, רשומים ומוחזקים היטב אחרי ניקוי ושימור.

אוהבים ושודדים את הארץ

תמונה מעניינת מצטיירת משיחה עם עודי דהרי, ראש היחידה למניעת שוד עתיקות באגף העתיקות. לדבריו, אין שום אפשרות לפקח על הסוחרים, שעליהם הוא מופקד בתוקף תפקידו. הסוחרים חייבים להגיש פעם בשנה את רשימת המכירות. כה צריך להיות רשום גם מהיכן נרכש הכלי או המטבע. הסוחרים ההגונים מעטים. סוחרים רבים מזייפים פנקסים או טוענים כי לא רכשו דבר ולא מכרו. בכל זאת הם ממשיכים לעבוד, והחנויות לא נסגרות.

אין אפשרות להוכיח לסוחר כי רכש מטבעות, כשם שאפשר להוכיח לסוחר בדים שקיבל סחורה גנובה. הרשות. לדעת דהרי, הסוחרים בארץ מוכרים במשך שנתיים, לפחות כמות מטבעות כזו המצויה באגף העתיקות. ההערכה היא שהיקף סחר עתיקות הבלתי חוקי, מגיע למיליונים רבים של דולרים. הרוב מיוצא לחו"ל על-ידי תיירים. הם קונים בחנויות ולא מבקרים את הסחר הנעשה ב"שוק האפור".

סקר שנעשה בתחום זה נותן אינדיקציה להיקף המכירות. הצבו תצפיות מול שלוש חנויות לעתיקות ומטבעות. כל תייר שיצא מחנות נשאל מה קנה וכמה שילם. לפי אומדן זה מגיעים לכמאה אלף פריטים הנמכרים בחנויות מדי שנה ואינם נרשמים כלל.

"במצב כזה אין שום אפשרות להמשיך בסחר עתיקות ויש להפסיקו", אומר דהרי. הפעולות נגד שודדי העתיקות הוגברו באחרונה. בשנה האחרונה נפתחו 12 תיקים פליליים נגד שודדי עתיקות, בתחום הקו הירוק. בחודש האחרון נתפסו שודדי עתיקות במערכות מסתור בגבול הישן של הקו הירוק. לדעת דהרי, אין התקוממות בשטחים השפיעה על פעולות שוד העתיקות.

עודי דהרי, איש שדה מובהק, מתאר את האנשים המציגים את עצמם כאוהבים טובים אוהבי הארץ, היוצאים מדי שבוע לחיפוש מטבעות עם מכשירים חדישים המסוגלים לגלות מתכות עד עומק 40 ס"מ. אלה ממש שודדים פעם מכשיר לחיפוש מתכות היה גדול, היום ניתן להחביאו מתחת למעיל. אלה אינם אספנים למען העניין, אלא עושים כסף טוב, עד שייתפסו באחד הימים. כפי שנתפסו כמה "אספנים" כאלה, כולל חברי קבוצים.

ממטבע למוזיאון

באחרונה נמסר למוזיאון ישראל אוסף בן 7000 מטבעות מוסלמיים של האספן גולוב. בכך הפך המוזיאון לאחד מבעלי אוסף המטבעות המוסלמיים הגדולים ביותר בשטח זה.

מטבע של אלכסנדר ינאי שנרכש לפני כששים שנה בגרמניה היה ראשיתו של אחד האוספים הפרטיים הגדולים ביותר, עד שנתרם לפני שלוש שנים לאוניברסיטת חיפה והפך למוזיאון עדית וראובן הכט. המטבע הראשון נרכש במעשה של הכרה לאומית יהודית, שדירבן את ראובן הכט בעל האוסף, למעשה אוהדי לאומי, שאין שני לו במדינה.

שוד העתיקות וסחר העתיקות והמטבעות מרחיק תגליות ארכיאולוגיות מהמדינה ומהמדע. האם להפסיק את הסחר או לרכז את המלחמה בשודדים

בימה חופשית

הבט קדימה בתקווה

מאת ד"ר ישראל לף

הכותב הוא כימאי-פיסיקלי באוניברסיטה העברית, חבר המועצה הישראלית לשלום ישראלי-פלסטיני

התפנית שחלה בעמדת ארה"ב כלפי אש"ף אינה נובעת כל-כך משינוי בעמדתה של הנהגת אש"ף עצמה. כבר מזמן נשמעו רמזים באשר לנכונות לחיות בשלום לצדה של מדינת ישראל. כל שהיה חדש הוא עידוד, לא רב, מצד ישראל ו/או מצד ארה"ב על-מנת להפכם לעמדתו הרשמית של אש"ף.

השינוי שחל עתה נובע משלושה גורמים עיקריים: ראשית, מהאינתיפאדה ומהצלחתה להקים כעין ממשל עצמי למחצה בגדה המערבית וברצועת עזה. שנית, מהתגובה הישראלית חסרת המעצורים שביטאה, עבור החברה הנאורה, כיבוש ברוטאלי ללא עכבות. כ-350 הרוגים לשנה הם יותר ממה שיכולה הקהילה הבינלאומית לבלוע, שלא לדבר על מעצרים מנהליים, גירושים, פיצוצי בתים וכיו"ב.

שלישית, האהדה הבינלאומית שנוצרה עם חתימתם של הסכמים לצמצום הנשק הגרעיני בין שתי המעצמות הגדולות והניסיונות, פחות או יותר, מוצלחים לפתרונות של סכסוכים מקומיים מסוגם של אפגניסטאן ואנגולה מעמידים את הסכסוך הישראלי—ערבי על סדר היום הבינלאומי.

ניתן לשער שהמהפך לא יצטמצם לשיחות אקראיות בין ארה"ב לאש"ף, אלא יוביל למציאת מסגרת לשיחות שלום, כאשר ועידה בינלאומית נראית כאופציה הסבירה ביותר. קיימים עדיין מכשולים לא מעטים. למשל, הרגש האמריקאי בדבר נטישת דרך הטרור. ניתן לשער שהארגונים המאוגדים באש"ף לא ינקטו במעשי טרור שירותיים נגד אוכלוסיה אזרחית בלתי מעורבת, ישירות בדיכוי האוכלוסיה הפלסתינאית בגדה המערבית וברצועת עזה. אולם, קשה לראות כיצד הנהגה לאומית, המתיימרת לייצג את המאבק לשחרור לאומי, תוכל להסכים לוויתור על כל פעולה צבאית, כל עוד לא יובילו שיחות השלום לביטול מצב הכיבוש.

הדבר אפשרי אך ורק על בסיס של הדדיות. מכאן, שניתן לצפות ללחץ אמריקאי ובינלאומי גובר על ממשלת ישראל להפסיק מעשי דיכוי שונים בשטחים ולהפסיק את פעולות צה"ל מעבר לגבול הלבנוני. סביר שיווצר לחץ בלתי מבוטל על ישראל להפסיק מעשים שונים בגדה וברצועה שאינם מקובלים על המשפט הבינלאומי: לשחרר עצירים מנהליים, ואף לאפשר פעילות פוליטית לגיטימית בקרב האוכלוסיה הפלשתינאית.

על כן, ניתן לשער כי אחד מאפייני הפעילות הבינלאומית יהיו החיפוש אחר הסכם (בלתי ישיר) בין ישראל לאש"ף בדבר הפסקת פעולות האיבה למיניהן, הסכם דומה, ואולי רחב יותר, מזה שנחתם בין ממשלת בגין לאש"ף ביולי 1981 בתיווכו של פיליפ חביב, הסכם שהחזיק מעמד משך 11 חודשים בחזית הלבנונית.

בעיה אחרת שתעמוד בפנינו היא שהסכסוך הישראלי—ערבי תובע הסדר שלום כולל. הסדר כזה נחוץ הן כדי לזכות בתמיכה ערבית כוללת למהלך והן כדי למנוע סיוע ערבי—ממלכתי כלשהו לארגונים פורשים פלשתינאיים. ברגע שייחתם הסכם שלום בין ישראל לאש"ף, יהיה אש"ף אחראי לדכא את כל פעולות האיבה נגד ישראל.

ניתן אמנם לשער שאש"ף יעשה זאת כמיטב יכולתו, אולם קיומם של בסיסי הארגונים הפלשתינאים הפורשים מעבר לגבול, במדינה ערבית עוינת, יקשה על כך מאוד, ועלול לסכן את ההסכם שיושג. על כן, מתבקש מאוד שכל תהליך שלום בישראל להעלות מחדש את בעיית השלום עם סוריה ואת נכונותה של ישראל לנסיגה מהגולן, אשר תהווה בלי ספק תנאי להסכם כזה. הסכם עם סוריה הוא אפשרי. אחרי הכל, סוריה מעולם לא דחתה את החלטת מועצת-הביטחון 242.

בסיכומו של דבר, ניתן להסתכל באופטימיות רבה על השלב החדש שנפתח במזרח-התיכון. עלינו לדעת כי כל הסכם שניתן להשיגו ושיבטיח את ביטחוננו יהיה מבוסס בהכרח, אולי פחות אולי יותר, על גבולות 4 ביוני 1967.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גיאופיסיקה של הרס

מוקד רדוד וקרבת הערים לקו ההעתק הפכו את רעידת האדמה שפקדה את ארמניה לאירוע קטלני. מדוע מתרחשים הרעשים דווקא בשוליים?

ב־7 בדצמבר, בדיוק בשעה 07:41 לפי שעון גריניץ', הזלו הסייסמוגרפים בתשע תחנות בדרום בריה"מ־ עצות לריצוט תנודות עזות. גלי הרעש שפגע בארמניה הגיעו אל תחנות המדידה, והקו הרצוף שרשמו מחטי הסייסמוגרפים הפך לשורה של קפיצות גבוהות הולכות. סימני הגרפים היו המבשר הראשון לאסון הטבע הנורא שפגע בארמניה, ובתוך 30 דקות העבירה הדרעה רחופה על הרעש למוקד במוסקווה.

עיבוד הנתונים במערכת התקשורת הסייסמית של בריה"מ העלה, כי מוקד הרעש היה ב־41 מעלות צפון, 44 מעלות מזרח, ועומקו כ־3 ק"מ. עוצמת הרעש הוגדרה תחילה כ־7 בסולם ריכטר. ידיעות מאוחרות יותר סיפרו על עוצמה גבוהה יותר. חישוב ההפרש בין מעבר הגלים הסייסמיים השונים העלה, כי המדובר ברעש שמוקדו רדוד במיוחד – רק 3 ק"מ מתחת לפני השטח (לשם השוואה, מוקד הרעש שפגע במכסיקו סיטי לפני יותר משנתיים, היה בעומק 20 ק"מ).

עומק המוקד הוא אחד משני הגורמים שקבעו את קטלניותו של הרעש בארמניה. למרות שעוצמתו היתה "רק" 7 בסולם ריכטר, הוא גרם למותם של 45 אלף בני־אדם, בעת שהרעש שפגע במכסיקו סיטי היה בעוצמה של 8.1. במכסיקו היה הרעש פחות קטלני, משום שאירע בעומק רב – אם כי גם שם נהרגו רבבות (32 אלף איש). הגורם הקובע השני הוא קרבתו של מוקד הרעש לריכוזי אוכלוסיה צפופים, וערי ארמניה הנהרסות מצויות באזור סייסמי פעיל.

האזורים הסייסמיים הפעילים, אותן רצועות שלאורכן נרשמות מרבית רעידות האדמה (כולל התלשות שבהן), הם מה שהגיאולוגים מכנים "שולי הפלטות הטקטוניות". המחקר הגיאופיסי המודרני הביא לגיבושה של תפישה זו, על־פיה מורכב קרום כדור הארץ ממספר קטן יחסית של לוחות ענק – פלטות. לוחות אלה נעים על פני שכבה צמיגה במעטפת העליונה של כדור הארץ. המספר הבסיסי של הפלטות המקובל על החוקרים הוא שש, אך קיימת לעיתים חלוקה של לוח גדול ללוחות־משנה שתנועתם אינה צמודה בדיוק לתנועת לוח־האם והם מופרדים ממנו בקווי העתקים.

● גיאומטריית התנועה של לוחות אלה מורכבת למדי, שכן אין המדובר בלוחות במישור אלא בקטעי מעטפת של כדור. מכל מקום, הגורם הקובע לגבי רעידות אדמה הוא הנעשה בשולי הלוחות. אלה יכולים להתרחק זה מזה, לנוע זה לצד זה או להידחק זה לעומת זה. התרחקות של שתי פלטות זו מזו מחייבת יצירת קרום חדש שימלא את החסר ביניהן, וזו תופעה המתרחשת לאורך הרכסים שבמרכז האוקינוס. תהליך זה מלווה ברעשים קלים בלבד, שכן החומר הצמיג העולה בין שני הלוחות הוא בולם זעזועים יעיל.

● תנועה של שני לוחות ששוליהם מחליקים זה לצד זה, מוכרת לנו היטב מאזור בקע הירדן, שהוא חלק מקו השבר הסורי־אפריקאי. ממזרח לקו זה נעה הפלטה של ערב הסעודית לכיוון צפון, כשהיא מחליקה לאורכה של הפלטה האפריקאית (הכוללת גם חלק ניכר מקרקעית הים התיכון). הרעשים הנגרמים בשל תנועה זו יכולים להיות בעלי עוצמה ניכרת, אך הם מתרחשים לעתים רחוקות יחסית.

● האפשרות השלישית של תנועה יחסית בין השוליים של שני לוחות נעים, היא שהם נעים זה מול זה בזווית ישרה או ב"התנגשות אלכסונית". מרבית רעידות האדמה בעולם מתרחשות לאורך שוליים הנדחפים זה לעומת זה. הסוג המוכר ביותר של דחיקת לוחות באופן חזיתי הוא זה המוכר בשם "שוחה אוקיאנית". התופעה מתרחשת כאשר שולי לוח אחד צוללים אל מתחת לשוליים של לוח אחר עד שהם נית־כים. זה המצב באזור האוקינוס השקט לחופה של אמריקה. שם נדחק הקרום של קרקעית האוקינוס השקט אל מתחת ליבשת. הידחקות זו היתה הגורם לרעידת האדמה של מכסיקו סיטי.

צלילת שולי לוח אחד אל מתחת ללוח שני מתאפשרת בשל הבדלים בחומר ממנו מורכבים הלוחות באזור השוליים. עקרונית, קרום אוקיאני המהווה את קרקעית האוקינוסים הוא כבד יותר וידחק מתחת לקרום יבשתי, שהוא קל יותר. קטקליזם עז מזה מתרחש כאשר שני לוחות העשויים קרום יבשתי נדחקים זה מול זה. החומר ממנו הם עשויים הוא קל, והם אינם צוללים לעבר המעטפת, אלא לוחצים זה על זה עד שבשלב כלשהו מתקמטים השוליים בפעולת קימוט, היוצרת בסופו של דבר שרשרת הרים. בתהליך זה מתרחשים רעשים עזים המתאפיינים בעומק מוקד רדוד שהשפעתם, כאמור, הרסנית.

לדברי מנהל המרכז לחקר האדמה במוסקווה, איגור נאריסוב, כפי שצוטט בגליון האחרון של "נייצ'ר", אירע הרעש בארמניה כאשר הפלטה של ערב הסעודית נעה לעבר האזור מדרום, הצטברות הלחץ של תנועה זו השתחררה ברעידת האדמה. במלים אחרות, הפלטה של ערב הסעודית, שתנועתה צפונה מוכרת לנו מרעשים שיזעזעו קלות את בקע הירדן בשנים האחרונות, נלחצת בשל תנועה זו אל הפלטה האירו־אסייתית העצומה, וקו המגע ביניהן הוא קו "ההתנגשות החזיתית". קו זה נמשך מאזור ההימלאיה אל מערב לים הכספי ודרך ארמניה וגבול תורכיה־בריה"מ אל הים השחור.

לאורכו של קו זה נרשמו, מאז תחילת האלף השני לספירה, שבעה מקרים של רעשים עזים שמספר קורבנותיהם עלה על 9,000 בני־אדם. נתון זה אינו מעיד על כל חומרת הבעיה, כיוון שאזורים רבים לאורך השוליים הנפגעים של לוח ערב הסעודית, אינם מיושבים, או מיושבים בדלילות ביישובים כפריים. הפגיעה ביישובים אלה קטנה יחסית, ובמקרים רבים אף לא התקיים רישום בקורות הימים. בגבול ארמניה־תורכיה היו מספר רעידות אדמה עזות במאות ה־10 וה־11, והבירה העתיקה של ארמניה, איני, נהרסה בשנת 1046 ברעש שעוצמתו מוערכת בין 7 ל־8 בסולם ריכטר. הרעש ההרסני האחרון באזור היה בשנת 1926, באזור לנינאקאן, ועוצמתו היתה 5.7 בסולם ריכטר.

לעומת כושר הזיהוי הטוב באשר למיקומם הצפוי של רעשים, מתקשים עדיין המדענים ליצור מנגנון זיהוי שיאפשר לחזות את עיתויים. עיקר החיזוי היום הוא סטטיסטי. כלומר, חיזוי הקובע שבאזור מסויים צפוי רעש בעוצמה מוגדרת בתוך כך וכך עשרות שנים. חיזוי מדויק יותר, שיאפשר פינוי אוכלוסיה ממבנים בהתראה קצרה, מעסיק חוקרים רבים. למעט מקרה ידוע אחד, שאירע בסין לפני כשלוש שנים, שם פונתה אוכלוסיה לשדות לפני שהחל הרעש, אין עדיין כלים לניתוח של הנתונים המקדימים אשר יהיה אמין דיו לצורך חיזוי. כך, לדוגמה, ניתנה לכוחות הביטחון ולשירותי ההצלה בישראל בשנת 1983 אזהרת שווא על אודות רעש צפוי באילת, שלא אירע בסופו של דבר.

המדענים בבריה"מ מבקשים עתה לפתוח בפרוייקט יקר ומתמשך, שיאפשר מעקב צמוד יותר אחר התנהגות הסייסמית של אזור ארמניה. בסיוע של מערכת תקשורת מחשבים בזמן אמיתי (שימוש במחשב־על), הם ינסו לתת התראה בת כמה שעות לפחות, לפני אירועים קטסטרופליים.

כיווני התנועה של הלוחות מהם מורכב קרום כדור הארץ, ומדידת קצב התנועה שלהם, הביאו ליצירת מפה זו – בה נראים פני האדמה בעוד 50 מיליון שנה. במהלך העידן הזה תתרחק אמריקה מאסיה ואפריקה. אוסטרליה תנוע צפונה והלוח של ערב הסעודית, ימשיך בתנועתו צפונה עד שהים האדום יתחבר לים התיכון והמפרץ הפרסי ייסגר. הלוח של קרן אפריקה ייפרד מן היבשת.

(מפה: דייביד הולדן)

מראה מעל הדקלים. אחד מ־32 הניסויים הגרעיניים שנערכו בשנות ה־40 וה־50 באטול ביקיני.

חוזרים לביקיני

האי ביקיני נפגע מנשורת של פצצת המימן "בראבו" ב־1954, שהפכה את גן העדן הטרופי בלתי־ראוי לחיים. עתה מציעים המדענים דרך להתגבר על הרעלת הקרקע באמצעות פיזור אשלג

יותר מ־34 שנה אחרי שפונו מבתיהם, נפתחה עתה אפשרות לשיבה בפני 1,300 תושבי האי ביקיני שבאוקינוס השקט. זאת לאחר שצוות חוקרים של המעבדות הלאומיות ע"ש ליברמור מקליפורניה קבע, שניתן להתגבר על בעיות הזיהום הרדיואקטיבי באי באמצעות שימוש נרחב באשלגן, אם בצורה של דשנים המכילים אשלגן או בצורה של פיזור אשלגן כלורי.

האי ביקיני הוא חלק מאטול ביקיני שבאיי מרשל, המצויים במחצית המרחק בין הוואי לאוסטרליה. באטול בוצעו 23 ניסויים גרעיניים בין השנים 1946 ל־1958. האי הפך לבלתי־ראוי למגורים, כאשר בחודש מארס 1954 כוסה בנשורת גרעינית מפיצוץ של פצצת המימן "בראבו" בעוצמה של 15 מגאטון, בעקבות שינוי פתאומי בכיוון הרוח. תושבי ביקיני פונו במהירות לאיים אחרים בקבוצת איי מרשל. בשנת 1971 הוחזרה קבוצה של תושבים אל האי, אך בשנת 1978 הוחלט לפנותה, לאחר שהמדידות הראו שהם נחשפו לרמות גבוהות של רדיואקטיביות, שמקורה בגידולי המזון באי.

מדעני קבוצת ליברמור הם שביצעו את עיקר המחקר והמדידות באטול ביקיני, כמו גם באתר הניסויים השכן אטול אנוואטק הסמוך, שבו בוצעו 43 ניסויים גרעיניים. בכל ביקור באיים נטלו עמם לא פחות מ־1,400 דגימות קרקע. השבועון "ניו סאיינטיסט" מוסר בגיליונו האחרון, כי הבדיקות העלו שעיקר הזיהום הרדיואקטיבי נובע מנוכחות של צסיום 137 רדיואקטיבי, אותו יונקים הצמחים. האטומים של צסיום 137 דומים לאטומי האשלגן. נוכחותו של סטרונציום 90, חומר רדיואקטיבי אף הוא, אינה מתבטאת בצמחייה – שכן הסטרונציום נקשר אל פחמת הסידן, שהוא הגיר המהווה מרכיב עיקרי בקרקע האטול, העשויה משרידי אלמוגים.

כאשר מוסיפים כמויות גדולות של אשלג לקרקע, מעדיפים הצמחים את האשלג ולא את הצסיום.

הבדיקות העלו, שאם תתבסס תזונת תושבי האי על מוצרי המזון המקובלים המצויים בו – אגוזי קוקוס ופרי עץ הלחם – ייחשפו התושבים לקרינה של 1,000 מילירם בשנה, פי שש מהחשיפה המירבית המומלצת בארה"ב.

כאמור, מציעים החוקרים לפזר כמויות גדולות של אשלג, שאותו יינקו הצמחים מן הקרקע במקום לינוק את הצסיום. ניסויים שערכו מדעני ליברמור בהוספת אשלג לקרקעות ביקיני הראו, כי אגוזי הקוקוס הגדלים בה יכילו פחות רדיואקטיביות של כ־100 פיקוקירי לגרם לרמה של 3 פיקוקירי לגרם בלבד. הניסויים הראו כי הוספת האשלג מגינה במידה דומה גם על גידולי שדה, כמו תירס וירקות עלים. מזונם האחר של תושבי האיים – הדגים – נמצא נקי מקרינה ואינו מהווה בעיה.

הוספת האשלג היא הפתרון המועדף מבין שלושה פתרונות אפשריים לבעיית הזיהום הרדיואקטיבי של ביקיני. שני הפתרונות האחרים הם הסרת שכבת הקרקע העליונה שבה מצוי הזיהום, או שטיפה יסודית של הקרקע במי־מלח. הפתרון של שטיפת הקרקע נפסל בביצוע לאחר שהתברר כי אינו יעיל. הסרת שכבת הקרקע העליונה אמנם יעילה לסילוק מקור הרדיואקטיביות, אך משמעותה לגבי האקולוגיה של האטול עלולה להיות קטלנית. זאת כיוון שבשכבה זו מרוכז עיקר החומר האורגני, והסרתה תפגע באיזון העדין של תהליך יצירת הקרקע מתשתית האלמוגים של האטול. כמו־כן, משמעותה של הסרת כל שכבת הקרקע באי היא, בין היתר, עקירתם של 40,000 עצי קוקוס הגדלים בו.

ההחלטה אודות דרך הפעולה הנאותה במידה רבה בידי התושבים עצמם – ונראה כי הם יעדיפו את הוספת האשלג לכל אדמת האי, ויבקשו להסיר את שכבת הקרקע העליונה במקומות שבהם יתגוררו. החסרון הבולט ביותר של הוספת האשלג במקום הסרת הקרקע הוא בכך, שהחומרים המזהמים ימשיכו לפלוט את הקרינה בתוך הקרקע, עד שרמת הרדיואקטיביות שלהם תדעך – תהליך שיימשך עוד 80 עד 90 שנה.

מבצע הטיהור של ביקיני בכל אחת מן הדרכים המוצעות יהיה יקר, ולצורך ביצועו הקציב הקונגרס האמריקאי 90 מיליון דולר – כמעט 100 אלף דולר לכל תושב שיחזור. אך הלקח העיקרי מן הניסיון של ביקיני אינו בתחום הכספי. האטול הנידח באוקינוס השקט הוא דוגמה לתוצאות ההרסניות של הניסויים הגרעיניים באטמוספירה, השפעות שלא פגו גם 30 שנה אחרי שהנשורת מפיצוץ בודד נישאה ברוח אל חופיו – ושיידרשו עוד כמעט 100 שנה, רק כדי לאפשר לקרינה הקטלנית של תוצרי הפיצוץ הגרעיני לדעוך לרמה סבילה.

עיני חתול מעבר לעיקול הדרך

נהיגה לילית בכבישים מפותלים עלולה להפוך לעניין מורט עצבים, כאשר פנסי הרכב ממשיכים להטיל את אורם בקווים ישרים, אך הדרך עצמה מתפתלת והנהג אינו יכול לנחש אם הפנייה הקרובה היא פנייה מתונה או חדה. לעצבים המרוטים של הנהג תהיה בסופו של דבר השפעה על הסטטיסטיקה של תאונות הדרכים – ומכאן הצורך בהשקעות כבדות להארת הדרך, לסימונה בצבע מחזיר־אור והצבת לוחות מחזירי־אור בשוליה.

אחד האמצעים הטובים ביותר להתוויית הדרך הוא "עיני החתול" – אותן בולות מחזירות־אור, המשובצות בבסיס גומי הנעוץ בכביש. אלא שגם "עיני החתול" אינן יכולות להחזיר את האור מעבר לפנייה, ומה שהנהג רואה היא שורה של נקודות אור, הנעלמת בחשכה באפילת הלילה. עתה נראה כי פטנט מס' WO 88/07560, שנרשם בבריטניה, עשוי לשנות כל זאת – ובמחיר נמוך להפליא.

שני הממציאים שרשמו את הפטנט החדש, ג'והן ארמור ופיטר וואטסון, יצאו מנקודת־הנחה פשוטה. אמנם האור המוקרן מן הפנסים אינו נע עם העיקול, אך בעזרת סיבים אופטיים קל מאוד לעקל קרן אור. מכאן הפטנט: אור פנסי המכונית פוגע בעדשה "עין החתול" שעל הכביש. אל העדשה מחובר כבל של סיבים אופטיים, המעביר את האור לפנים, למרחק של כמה עשרות מטרים – והוא מסתיים בעדשה אחרת, או אף בפיצול לכמה עדשות הקבועות בכביש. כך רואה הנהג החזר אור משורה של "עיני חתול" הרחק אל תוך העיקול.

בתוספת להארה לפנים אל תוך העיקול, מציעים הממציאים להצמיד סיבים אופטיים שיוליכו מן העדשה הקולטת אל "עיני החתול" אחרות כמה עשרות מטרים מאחורי המכונית – כך שנהג המגיע לעיקול יראה "עיני חתול" הזוהרות באדום, ויידע שמעבר לעיקול נוסעת לפניו מכונית.

ארמור וואטסון מציעים להטמין את הסיבים האופטיים מתחת לכביש בעת סלילה או שיקום. העלות הקטנה נובעת בין היתר מהמחיר הנמוך במיוחד של סיבים אופטיים כאלה, בעלי האיכות הנמוכה־יחסית הנדרשת להעברת אור למרחק כמה עשרות מטרים. המערכת אינה דורשת תחזוקה או זרם חשמלי, ואפילו אין צורך לנקות את העדשות, כיוון שהתכנון קוביית הגומי שבה מורכבות "עיני החתול" הוא כזה, שבכל פעם שמכונית עולה עליה נלחץ הגומי ומנקה את העדשה.

"ידידי האוזון"

לנוכח הפגיעה בשכבת האוזון באטמוספירה, פועלות חברות הכימיקאלים לייצור תחליפים לגזי הקירור

העדויות אודות היווצרות "חורים" עצומים בשכבת האוזון העליונה באטמוספירה הולכות ומתרבות, והמדענים חוזים עתה כי האזור שבו הדלדלה שכבת האוזון יילך ויתרחב בשנה הקרובה. כבר בשנה שעברה התברר כי גם שכבת האוזון מעל צפון־מערב אירופה מידלדלת במידה מסוכנת, ובעיית "חורי האוזון" אינה מוגבלת רק לאנטארקטיקה. השנה צפויים להגדלה משמעותית של השטח שבו תהיה שכבת האוזון מדולדלת, ולהיווצרות "חורי אוזון" שלא ייסגרו בתוך חודש או חודשיים, אלא יוסיפו להתקיים תקופה ממושכת יותר.

המחקרים הוכיחו את הקשר בין שימוש נרחב בכלורופלואורוקרבונים – גזי ה־CFC – לבין הפגיעה בשכבת האוזון. לנוכח החשש מפני ההשפעות המסוכנות של הקרינה האולטרה־סגולה, שכשיעור גבוה מהווה סכנה לחיים על פני כדור הארץ, ובעצמה גבוהה עלולה כבר בשנים הקרובות להביא לעלייה תלולה במספר מקרי סרטן העור – החליטו מרבית המדינות התעשייתיות לאשר את "אמנת מונטריאול", הקובעת איסור הדרגתי על השימוש ב־CFC.

משפחת גזי ה־CFC משמשת בעיקר בשני תחומים: במילוי למיכלי תרסיס, ובמערכות קירור ומיזוג אוויר. עם חתימת האמנה הוחלו היצרנים לחפש תחליפים לגזי הקירור, ועתה הודיעו כבר כמה יצרנים על הקמת מפעלים לגזים התחליפיים – גזים המכונים "ידידי האוזון".

הגז התחליפי הראשון שייכנס לייצור המוני הוא הגז המוכר בשמו המסחרי HFC 134 a. גז זה יחליף את גז הקירור CFC 12, המצוי בשימוש נרחב במזגנים ובמקררים.

חברת הענק איי סי איי מבריטניה הודיעה על הקמת מפעל לייצור הגז החדש בצ'שייר, מפעל שישקעו בו 30 מיליון לישט"ש. הקמת המפעל אמורה להסתיים עד שנת 1991 וכושר הייצור המתוכנן הוא אלפי טון בשנה. הגז החדש אינו מכיל כלור והוא הראשון בשורה של פיתוחים דומים העומד לשלב הייצור המסחרי.

חברה נוספת שהודיעה על הקמת מפעל לגז HFC 134 a היא חברת דו פונט האמריקאית, שתשקיע 25 מיליון דולר בהקמת מפעל זה בטקסס.

הממותה. אותה חיית ענק המזכירה בצורתה את הפיל של ימינו, נכחדה במהלך עידן הקרח. שרידים של יצורים אלה התגלו בעבר בקרחוני הצפון, ואפשרו שחזור מדויק למדי של היונק הענק הזה. עתה חשפו חוקרי המכון הארכיאולוגי של האקדמיה למדעים של בריה"מ את הממצא האחרון: גור ממותה שהתגלה בחצי האי יאמאל שבמערב סיביר. תצלום: א"פי

מדוע הם אוכלים את עצמם

מחקר חדש מציע הסבר אפשרי לתופעת ה"אנורקסיה נרבוזה": בזמן ההרעבה העצמית הגוף מפריש חומרים נארקוטיים, שלהם השפעה הדומה להשפעת סמים ממכרים

הסובלים מאנורקסיה נרבוזה, הכוונה בעיקר לנערות בגיל העשרה, מרעיבים עצמם בדיאטה ההופכת לעתים רצחנית – פשוטו כמשמעו. במרבית המקרים מאבדים חולי האנורקסיה כרבע ממשקל גופם תוך הרעבה עצמית, המלווה לעתים באימון גופני מפרך – וכל זאת בהסבירים לעצמם ולסביבתם כי הם חייבים לרזות.

החולה באנורקסיה נרבוזה מביא עצמו בדרך כלל להרס עצמי. ההסבר המקובל על מרבית הפסיכולוגים והפסיכיאטרים הוא, שהדימוי העצמי של החולה הטיפוסית, נערה או אשה צעירה, הוא של שמנה החייבת לרזות – וככל שתרזה תמשיך לחשוב כך על עצמה.

ההסבר הזה לא סיפק מעולם חלק מחוקרי הרפואה. יש בו אולי כדי להסביר את תחילת התהליך, אך קשה להשתכנע כי הרצון לרזות די בו להביא אנשים אל סף מוות מרעב. עתה מפרסם ה"סייאנטיפיק אמריקן" תגליות של מחקר המצביע על סיבות פיזיולוגיות לאנורקסיה, סיבות המסבירות טוב יותר את המשך תהליך ההרעבה העצמית ואת המנגנון המאפשר לאנורקסים להפוך את מחלתם למחלה כרונית, בכפה שנראה כביטוי משותף לאינסטינקטים הקיומיים הבסיסיים.

תיאוריה אחת, שהציגו מרי מארי והאליוט לובי מבית הספר לרפואה של וויין, מציעה את ההסבר הבא: האנורקסיה מונעת על־ידי התמכרות להרעבה, הזהה למעשה להתמכרות לסמים. ההרעבה ממושכת גורמת להפרשתם של חומרים נארקוטיים אנדוגניים, המכונים אופיאואידים.

האופיאואידים משפיעים על הגוף בכמה אופנים. הם גורמים להאטה בחילוף החומרים, ובכך לשימוש חסכוני יותר במשאבי האנרגיה העומדים לרשות הגוף. הם גורמים למורעב לתחושה של "התרוממות" הדומה לזו הנגרמת על־ידי סמים נארקוטיים או אלכוהול, תחושה שכשם שהיא מעודדת אצל השיכור את הצורך בשתייה נוספת, מעודדת אצל חולה האנורקסיה צורך בהמשך ההרעבה.

הבדיקות שערכו החוקרים העלו, כי רמת האופיאואידים בנוזל מח השדרה של חולי האנורקסיה היתה גבוהה, בדומה לעלייה שנצפתה אצל חיות רעבות. חולי האנורקסיה מציגים התנהגות הדומה לזו של מכורי סמים – וכשם שחייו של המכור לסמים נעים סביב הסם והשגתו, כן נראה שחולי האנורקסיה מרוכזים בעצמם ובהרעבה העצמית שלהם. הם גם נוטים, בדומה למכורים לסמים, להכחיש כי קיימת אצלם בעיה כלשהי ולעתים קרובות יש צורך לטפל בהם בכפייה, בעודם מנסים לרמות את המטפלים בבית החולים ולהמשיך ולהרעיב את עצמם.

אם אכן ההתמכרות לאופיאואידים היא המחזקת את התנהגות האנורקסית, ייתכן שיימצא נתיב שיאפשר פיתוח תרופה יעילה נגד המחלה, שהטיפול בה היום הוא טיפול פסיכיאטרי ממושך ויקר, ואף לא תמיד מצליח.

למרות ההתייחסות אל תפקיד האופיאואידים כאל תיאוריה שהוכחתה לא הושלמה, מציגים מארי ולובי תוצאות של ממש. השניים טיפלו בשמונה חולי אנורקסיה בעזרת חומרים החוסמים את האופיאואידים. שישה מהם החלו לעלות במשקל, כאשר מטופל אחד נשאר במשקל הנורמלי במשך שנתיים. אותו חולה הפסיק גם את הרגלו ליטול 10 עד 30 טבליות סם משלשל מדי יום. ניסוי קליני מסודר יותר, שבו תיבחן גם קבוצת ביקורת, אמור להתחיל בתוך כשנה.

ההתמכרות לאופיאואידים באמצעות הרעבה עצמית כוללת בתוכה סתירה מטריפה. זאת כיוון שאחת התכונות של חומרים אלה היא יצירת תחושת רעב, החזקה בדרך כלל יותר מאשר תחושת ההתמכרות, ודוחפת את האנשים לאכול. מארי ולובי סבורים כי אצל האנורקסים יש פגם במנגנון הפיסיולוגי, הגורם לכך שהשפעת האופיאואידים להגברת הרעב אינה כה חזקה. הפגם הזה יכול להסביר את התנהגותם של חולי אנורקסיה, הנכנעים לעתים לרעב ומתחילים לאכול, אך לאחר זמן קצר מרעיבים את עצמם שוב – כדי לזכות בהשפעת הסמים – הרעבה הנמשכת לעתים עד מוות.

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר.
הודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית מיתאר מקומית

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
המכון לחינוך ליהדות, דמוקרטיה וציונות
בית כנסת קדם והמכון לחינוך ליהדות, דמוקרטיה וציונות
מתכבדים להזמינכם לסימפוזיון בנושא:
מי הוא יהודי?
בהשתתפות:
ח"כ פרופ' אמנון רובינשטיין, מרכז שינוי
עו"ד ד"ר ה.מ. בסוק, מפד"ל
פותח ומנחה: הרב משה זמר
שיתקיים באולם בית הכנסת היום יום א' 25 בדצמבר 1988 בשעה 20:00
רחוב קרליבך 20, ת"א (03)257621, 410985
כיבוד קל משעה 19:30
הכניסה חופשית

המכון - המרכז העסקי־שיווקי
סדנא: לימודי יום
מו"מ ואמנות המכירה
ר"ג, כפר המכביה, 5.1.89, 12.1, 19.1
הרשמה: רחוב סולד 4, ת"א ☎ 430283, 03-430252

אלגדון שותפות מוגבלת רשומה (להלן "המזמינה")
בעקבות הצעת הרכש למניות חברת מלט בע"מ שפירסמה המזמינה, היא מתכבדת להודיע שעד תום המועד הנקוב בהצעת הרכש, הוצעו לה על ידי בעלי מניות שונים של חברת מלט בע"מ, לרכישה מהם, מניות בערך נקוב של 33868.73 שהם 8.17% מהון המניות המונפק והנפרע של חברת מלט בע"מ.
בהתאם לתנאי הצעת הרכש, המזמינה רכשה את כל המניות הנ"ל.
אלגדון שותפות מוגבלת רשומה

המרכז הישראלי לניהול
מנהלים
ניהול משא ומתן עסקי מתקדם
בהנחיית ד"ר דן אלדר
בסדנא תוצג גישה אינטגרטיבית שפותחה באוניברסיטת הרווארד בארה"ב, המשלבת ידע מתחומי פסיכולוגיה, סוציולוגיה, כלכלה ומשפטים.
ימי ב', 9,16 בינואר 1989, מלון מוריה־פלזה, ת"א
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל. 03-257202, 03-250628; 02-234863, 04-640678, 057-37914

כנס בנושא
1989
ניהול בתנאי אי ודאות לאור לקחי השנים האחרונות
היבטים עסקיים - שיווקיים
יום ה', 5 בינואר 1989
בהרכבית בין השעות 15.00-19.30
* הזדמנויות וכדאיות עסקית בתנאים של מעורבלות ואי ודאות
פרופ' דב פקלמן - אוניברסיטת תל-אביב
* מדיניות קבוצת השקעות - בתנאים של אי ודאות
מר יצחק שרם - משנה למנכ"ל כלל ישראל בע"מ
* יישום לקחי העבר ב-1989
מר בני דוידאי מנכ"ל החברה הישראלית לקופסאות פח בע"מ
* מאפייני האשראי שיעמוד לרשות הפירמה ב-1989
מר שלום זינגר - מנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון
* הפרסום כהשתקפות האסטרטגיה השיווקית בתנאי אי ודאות ב-1989
מר דוד סמיר - מנכ"ל משותף פרסום סמיר-כהן
* פאנל: השלכות אי הוודאות על תכנון המדיניות העסקית שיווקית של הפירמה ב-1989
בהשתתפות ה"ה (לפי סדר הופעתם):
אבי מרגלית - מנכ"ל סנפרוסט - מנחה הכנס
חיים הייסנר - מנכ"ל הדיראן קבוצת מוצרי צריכה חשמליים
דוד ויגנסל - נשיא רשת שופרסל
שמואל ורשבסקי - מנכ"ל משותף פרסום ורשבסקי פרליך דובר
פרופ' מיכאל פרי - אוניברסיטת חיפה
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל. 03-257202; 03-250628; 02-234863; 04-640678; 057-37914
המרכז הישראלי לניהול
העדה לניהול השיווק

כלכלה ועסקים

קו הייצור של "בגד עור" נמכר לעורגל תעשיות עור

מאת מיכל רוזה

קו הייצור של מפעל "בגד עור" במגדל־העמק, בבעלות חברת סולבת של קיבוץ כלל, נמכר לחברת אמריקאית העוסקת ביבוא ושיווק בגדי עור בארה"ב, בשותפות של 53% של איש העסקים אבי יודקובסקי. ההשקעה ברכישת קו הייצור המתוכננת בכ־400 אלף דולר. המפעל החדש ייקרא עורגל תעשיות עור.

החברה האמריקאית מתכוונת להעביר בקרוב את קו הייצור שרכשה למיבנה חדש בנצרת עילית. מו"מ על רכישת מבנה חדש מידי חברת מבני תעשייה הסתיים בימים אלה. המפעל החדש יעסיק 50־60 עובדים.

החברה האמריקאית שרכשה את בגד עור מחזיקה ברשת של 22 חנויות למכירת בגדי עור בחוף המזרחי של ארה"ב, והתוצרת של המפעל החדש, המיועדת ברובה ליצוא, תימכר בחנויות אלה. על־פי התחזית, יגיע היקף המכירות של המפעל החדש ל־4 מיליון דולר בשנה הראשונה.

הקמת המפעל החדש נעשית ביוזמתו של יודקובסקי, בעל עסקי עורות בארץ, העוסק בשנים האחרונות בשיווק מוצרי עור מתוצרת הארץ לארה"ב. יודקובסקי ינהל את המפעל החדש, האמור להתחיל בייצור שוטף בפברואר 1989.

חברת החשמל: לא נתגלו ממצאי מע"מ מיוחדים

מאת אריה לביא

בדיקה מקיפה של שלטונות מס ערך מוסף במשרדי חברת החשמל הסתיימה בשבוע שעבר. מהנהלת החברה נמסר, שהבדיקה נערכה על ידי מחלקת הביקורת של מע"מ בחיפה, הסתיימה ללא שנתגלו ממצאים מיוחדים".

במשרדי מע"מ לא היו מוכנים למסור לסופר "הארץ" פרטים על הממצאים, בטענה שהדבר אינו מקובל.

בדיקת מע"מ בחברת החשמל נמשכה ימים רבים. הבדיקה החלה במשרדי החברה בחיפה ועברה אחר־כך ליחידת המיחשוב של החברה בתל־אביב. כן נבדקה גבית מע"מ על־ידי החברה באילת.

גדיש: כשם שהבנקאיות היו לא למימוש, הריבית אינה לתשלום

גדיש. הציבור ישלם

מאת נחמיה שטרסלר

כמו שהיה צפוי מראש, השמיע יעקב גדיש – לשעבר הממונה על התקציבים – את הדברים המעניינים יותר ביום עיון שנערך באוניברסיטת תל־אביב בשבוע שעבר בנושא בקרת אשראי.

גדיש אמר, שיש צד שווה בין ויסות המניות הבנקאיות לבין גובה שערי הריבית. הצד השווה הוא, שאז הבנקאיות סיפקו תשואה שאי היה אפשר לשאת בה, כך היום הריבית הריאלית 26%־30% לשנה, היא ריבית שהמשק לא יכול לשאתה.

"כשם ששערי המניות היו לא למימוש, כך שערי הריבית הם לא לתשלום, אלא לרישום בלבד. כשם שעליית שערי הבנקאיות יצרה אשליית עושר אצל הפרט, והציבור צרך בהתאם, כך רישומי הריבית בבנקים יוצרים אשליה של רווחים, וכתוצאה מכך הבנקים משלמים שכר ומס מופרזים".

הצד השווה הנוסף הוא, שעם ישראל שילם לבסוף את נזקי ויסות המניות הבנקאיות, והוא יישא גם בנזקי הריבית. ההבדל הוא, ששם נהרסה התשתית המוסרית וכאן נהרסת התשתית המשקית, הוסיף גדיש.

מסע הבחירות של ש"ס זכה בפרס

מאת אבי בנאור

ועדת השיווק של "איגוד המפרסמים", בראשותו של יוסי רוזן, מנכ"ל רשת הקראוס הריבוע הכחול, בחרה את מסע הבחירות של ש"ס כנושא השיווקי הבולט של חודש נובמבר.

הוועדה נימקה את בחירתה בכך, שמסע הבחירות של ש"ס היה מסע בחירות מקורי אשר התבסס על שיווק התנועה הדתית בשני מותגים שונים: האחד באמצעות ש"ס והשניה באמצעות "עין התכלת".

לפעולת השיווק המוצלחת של ש"ס היה אחראי משה פרץ (59), ראש מטה ההסברה של התנועה. זו נעשתה, לדעת הוועדה, בשיטה מקורית, בהשוואה למסעי הפרסום של מפלגות אחרות, ובלטה במקוריותה. פרטים נוספים על המיבצע השיווקי של ש"ס יפורסמו בגליון הבא של ידיעון איגוד המפרסמים, "אותות".

הקודה: נחמיה שטרסלר

החברה לנכסים ולבנין – האם תקום התחנה המרכזית

דו"ח על דו"ח / דב רבינוביץ

בתשקיף שפרסמה החברה בנובמבר 88' היא דיווחה כי אין כל סיכון עסקי בשאלת כניסתם של אגד ודן לפרויקט התחנה המרכזית. האם זה באמת כך?

החברה לבניין ונכסים מישור החוף בע"מ (לשעבר – מרל"ו) היא חברה קבלנית, העוסקת בתכנון ובבנייה של פרויקטים שונים ברחבי הארץ. העיקרי שבהם הוא פרויקט התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב, המבוצע באמצעות החברה הבת – התחנה המרכזית החדשה בת"א בע"מ (התמ"ח). בנוסף עוסקת החברה בבנייה למגורים ובהשכרת נכסים שבבעלותה.

המחזיקים העיקריים במניות החברה הם תמציבה, חברה לבניין עבודות ופיתוח בע"מ, אשר בבעלות מרדכי יונה.

החברה דיווחה על רווח של כ־8.2 מליון ש"ח לששה חודשים, שנסתיימו ביוני 1988. זאת לעומת רווח של 1.55 מליון לתשעת החודשים שנסתיימו בדצמבר 1987. מחזור המכירות בתקופה זו הגיע לכ־13.8 מליון ש"ח.

ההון העצמי ליום 30/6/88 הסתכם בכ־13.7 מליון ש"ח.

החברה לבניין ונכסים, חברה ציבורית בשליטת מרדכי יונה, ביצעה את רכישתה הראשונה בחברת התחנה המרכזית ב־1985. הרכישה התבצעה לפי שווי חברה הגדול פי שניים מזה שנקבע, כאשר רכש מרדכי יונה חלק בחברת התחנה המרכזית, שנה קודם.

בחודש נובמבר הנפיקה החברה לבניין ונכסים אגרות חוב. כ־30 אחוזים מאגרות החוב שהונפקו, יועדו למרדכי יונה ולחברה תמציבה שבשליטתו, עבור מניותיהם בתחנה המרכזית ועבור ויתור על זכות לא מובטחים שקבה להם חברת התחנה המרכזית. בנוסף, חלק מתמורת ההנפקה יועדה להחזר חובות בערבון בעלי עניין.

עלות התחנה המרכזית כוללת בתוכה הוצאות כלליות ודמי ניהול אשר שולמו לבעלי עניין. מצד שני, שחיקת התחייבויות דולריות (במונחי מדד) נרשמה כהכנסה שוטפת.

בדו"חות הכספיים של החברה לבניין ונכסים, שהיא חברה ציבורית, הוצגה ההשקעה בחברת התחנה המרכזית לפי בסיס השווי המאזני לראשונה בדצמבר 1987, למרות שכבר ב־1985 נרכשו 38 אחוזים מהון המניות של חברת התחנה המרכזית. טעות הצגה זו תוקנה רק בתשקיף שפורסם לאחרונה.

מחירי רכישה שונים של פרויקט התחנה המרכזית על ידי בעל העניין ועל ידי החברה הציבורית

לקואופרטיבים לתחבורה ציבורית "אגד" ו"דן" חשיבות בעניין הצלחתו של פרויקט התחנה המרכזית. לא ברורה הערכת החברה, לפיה אין סיכון עסקי בשאלת כניסתם של "אגד" ו"דן" לפרויקט.

כאמור, פעילותה העיקרית של החברה מתמקדת בבניית התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב. פרויקט זה בוצע בעבר על־ידי חברת כיכר לוינסקי בע"מ, עד שנקלעה לקשיים והפסיקה את הבניה ב־1976.

ב־1983 נרכשה התחנה המרכזית על־ידי תמציבה בע"מ ומתתיהו ליפשיץ בע"מ, עבור חברת התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב, ממפרקי כיכר לוינסקי בסכום של 5 מליון דולר, בתשלומים. כשותפה בפרויקט נכנסה גם משפחת מרגוליס, והשקעתה בתחנה המרכזית הסתכמה בסך של כמליון ש"ח. בשנת 1986 ויתרה משפחת מרגוליס על חלקה, תמורת ויתור של מרדכי יונה על תביעות שהיו לו מהמשפחה. בדצמבר 1986 רכש יונה ממתתיהו ליפשיץ בע"מ 28.5 אחוזים מהמניות בפרויקט התחנה המרכזית תמורת 600 אלף דולר.

בסיכומו של דבר נותר מרדכי יונה עם 62 אחוזים מהון המניות של פרויקט התחנה המרכזית והיתרה – 38 אחוזים – נרכשה על־ידי החברה לבניין ונכסים מישור החוף בע"מ בשנת 1985 תמורת 2.4 מליון ש"ח (מחירי יוני 1988).

כפי שצויין, רכשה תמציבה, שבשליטת מרדכי יונה, את השקעתה במניות התחנה המרכזית החדשה ב־1983. על פי המצויין בתשקיף ההנפקה של החברה לבניין ונכסים מישור החוף, היא רכשה ב־1985 38 אחוזים ממניות התחנה המרכזית ואילו תמציבה נותרה ללא מניות. נראה שבשלב מסויים העבירה תמציבה לחברה לבניין ונכסים מישור החוף את חלקה בפרויקט התחנה המרכזית.

כאן יש להדגיש את ההבדל בעלות הרכישה של מניות התחנה המרכזית על־ידי מרדכי יונה ממתתיהו ליפשיץ, רכישה שנעשתה בסוף 1986, ובין רכישת מניות התחנה המרכזית על־ידי החברה לבניין ונכסים מישור החוף שנעשתה ב־1985. רכישת מרדכי יונה נעשתה על פי שווי חברה של כ־3.3 מליון ש"ח, ואילו רכישת החברה לבניין ונכסים מישור החוף (שבשליטת יונה) נעשתה על פי שווי חברה של כ־6.3 מליון ש"ח. יוצא איפוא, כי כאשר רכשה "החברה לבניין ונכסים" – שהיא חברה ציבורית – את השקעתה בתחנה המרכזית, הערכה האחרונה פי שניים מכפי שהוערכה כאשר נרכשו מניות על־ידי מרדכי יונה שנה קודם. יתרה מכך, לא ברור פער הזמנים של כשנתיים בין רכישת המניות על־ידי תמציבה לבין רכישת המניות על־ידי החברה לבניין ונכסים, כאשר נאמר בתשקיף כי רכישת תמציבה נעשתה במקור עבור מרל"ו. האם פער זמן זה נבע בהתפתחויות שהיו בפרויקט התחנה המרכזית בתקופה זו?

הוצאות הנהלה וכלליות ששולמו לבעלי עניין ונרשמו כנכס

הנכס העיקרי של חברת התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב הינו השקעתה בתחנה המרכזית. במאזן החברה מופיעה ההשקעה הן ברכוש הקבוע והן במלאי עבודות בביצוע. העלות המתואמת של ההשקעה בתחנה המרכזית החדשה ל־31 בדצמבר 1987, היא כ־17 מליון ש"ח, כאשר מתוך סכום זה 3.5 מליון ש"ח הם הוצאות הנהלה וכלליות. יתרה מכך, בסכום זה נכללו הוצאות לבעלי עניין, בעיקר לתמציבה, בסך של כ־2 מליון ש"ח. יש לציין כי עד יוני 1988 גדל הסכום שהוון במליון ש"ח נוספים.

דו"ח רווח והפסד של התחנה המרכזית החדשה לשנת 1987, מראה כי לחברה רווח של כחצי מליון דולר. גם דו"חות הרווח וההפסד לשנים 1985 ו־1986 מראים כי לחברה רווח. הסיבה לרווחים אלה היא התחייבות דולרית של חברת התחנה המרכזית למפרקי כיכר לוינסקי, שנשחקת במונחי מדד, בעוד שהשקעות החברה בפרויקט התחנה המרכזית מתואמות למדד. כתוצאה מכך נוצר רווח אשר נרשם בספרים. לעומת זאת נזקפות הוצאות הנהלה להשקעה בפרויקט. כלומר, הוצאות הנהלה וכלליות נזקפו לעלות הפרויקט, בעוד ששחיקת ההתחייבות נזקפה כהכנסה שוטפת. כל זאת בתקופת ההקמה של הפרויקט שטרם נסתיים.

כאמור, מרכיב מסויים מהשקעת חברת התחנה המרכזית בפרויקט מהווה הוצאות הנהלה וכלליות שנדחו. בביאורים לדו"חות הכספיים של חברת התחנה המרכזית לא ניתן הסבר לסיבה לדחיית ההוצאות וכן לשיטת החישוב של סכום ההוצאות שנדחו. לא ברור גם האם ניתן לראות בהוצאות הנהלה וכלליות כחלק מהנכס, מה עוד שרובן שולמו לתמציבה.

מימון התחנה המרכזית ההנפקה לציבור

מימון נכסי התחנה המרכזית נעשה בעזרת הלוואות בסך 7.7 מליון ש"ח מהחברה לבניין ונכסים מישור החוף בע"מ, מרדכי יונה ותמציבה. יש לשים לב לחלוקת סכום ההלוואות בין הצדדים הקשורים. החברה לבניין ונכסים, שהיא החברה הציבורית, הלוותה לחברת התחנה המרכזית כ־5 מליון ש"ח מסך ההלוואות, דהיינו כ־65 אחוזים, בעוד ששיעור אחזקתה בחברה הוא כ־38 אחוזים. ואילו בעלי העניין האחרים, שמחזיקים בכ־62 אחוזים מהון המניות של התחנה המרכזית, נתנו 35 אחוזים מההלוואות. יש להדגיש שכל ההלוואות הן הלוואות ללא במתנות.

בחודש נובמבר 1988 הפכה חברת התחנה המרכזית לחברה בת בשליטה מלאה (100%) של החברה לבניין ונכסים, לאחר שזו הנפיקה בבורסה אג"ח ואופציות. השליטה הושגה לאחר שה־62 אחוזים ממניות התחנה המרכזית שהוחזקו על־ידי תמציבה ומרדכי יונה, הועברו לחברה לבניין ונכסים. המניות הועברו בכ־2.1 מליון ש"ח. בנוסף, ויתרו תמציבה ומרדכי יונה על חובות של חברת התחנה המרכזית בסכום של כ־4.9 מליון ש"ח. כל זאת בתמורה של כ־7 מליון ש"ח, שנתנו לתמציבה ולמרדכי יונה באגרות חוב סחירות ובאופציות בחברה לבניין ונכסים.

בתשקיף ההנפקה של החברה לבניין ונכסים נאמר כי לחברה יועברו מניות, ששוויין המאזני הוא כ־3.8 מליון ש"ח. החובות שעליהם ויתרו תמציבה ומרדכי יונה לא נשאו ריבית, בעוד שהאג"ח שקיבלו הינם נושאי ריבית, כך שהשווי המהוון של תמורת התחנה המרכזית לתמציבה ויונה נמוך משווי אגרות החוב שקיבלו האחרונים.

בנוסף, יש בהעברה זו היבט של מס. מרדכי יונה הפך להיות מחזיק באג"ח נסחרות, שהריבית בגינם חייבת במס מוגבל, בעוד שקודם לכן היתה חייבת במס מלא. עובדה חשובה נוספת: בנכס שיועבר לחברה לבניין ונכסים יש אלמנט של דמי ניהול, שאותם קיבלה תמציבה שבשליטת יונה מחברת התחנה המרכזית. דמי ניהול אלה, כפי שנאמר לעיל, הוונו למלאי עבודות בביצוע ולרכוש של חברת התחנה המרכזית החדשה.

תיקונים לדו"חות הכספיים הנתונים לא מוסברים

במאזן חברת התחנה המרכזית ניתן לראות כי יתרת חובה לתמציבה ולמרדכי יונה ל־30 ביוני 1988, הם 2.7 מליון ש"ח, ואילו בתשקיף ההנפקה נאמר כי החוב הוא בסך של 4.9 מליון ש"ח. הגידול הנוסף בהלוואה אינו מוסבר, ויתכן כי הוא נובע מדמי ניהול נוספים.

בסעיף העתודה להשוואת מסים בדו"חות התחנה המרכזית לשנה שנסתיימה בדצמבר 1987 ולשנים קודמות, נעשו שינויים עקב טעות שנתגלתה. תיקון הטעות הביא להגדלת הפסדי החברה לבניין ונכסים, בסך של 475 אלף ש"ח.

תיקון נוסף בדו"חות החברה לבניין ונכסים הוא שינוי מספרי ההשוואה המתייחסים לשנים קודמות של סעיף ההשקעה בחברת התחנה המרכזית. החל משנת 1987 החלה החברה להציג את השקעתה לפי בסיס השווי המאזני, כנדרש בגילוי דעת של לשכת רואי חשבון, בעוד שבשנים קודמות הוצגה ההשקעה לפי בסיס העלות המתואמת, שהיא שיטה לא מקובלת לגבי אחזקות של למעלה מ־25 אחוז. השינוי הזה הביא להגדלת רווחיה של החברה לבניין ונכסים בכ־550 אלף ש"ח. קשה להבין כיצד בדו"חותיה הכספיים של חברה ציבורית, שיש לה ניירות ערך הנסחרים בבורסה מתגלות (בדיעבד) טעויות שכאלה.

דמי שכירות חודשיים וכניסת האוטובוסים לתחנה

מתוך תמורת ההנפקה ישאר לחברה סכום של כ־12 מליון ש"ח להשלמת התחנה המרכזית בתל־אביב. לפי הערכת שמאי, דרושות השקעות בסך של כ־20 מליון ש"ח על מנת להשלים את הפרויקט. מהערכת השמאי את שוויים של השטחים שנותרו למכירה בשלב הראשון של פרויקט התחנה המרכזית, נובע כי דמי השכירות לחודש למ"ר שטח מסחרי, הם כ־22 דולר, ואילו לשטח משרדים כ־11 דולר. כל זאת בהנחה שמחיר שטח מסחרי כפול משטח משרד. נראה כי דמי שכירות בסכומים אלה גבוהים יחסית, במיוחד בהתחשב במיקום הפרויקט. יש להניח כי דמי השכירות יהיו ריאליים רק אם הקואופרטיבים לתחבורה ציבורית "אגד" ו"דן" אכן ישתמשו בתחנה המרכזית החדשה. חשיבותם של הקואופרטיבים לתחבורה התבטאה גם בחוזה השכירות שערכה חברת התחנה המרכזית עם "קואופרטיב דן השרון". בחוזה נקבע כי אם יפעיל הקואופרטיב את השטחים המושכרים, ובמקביל תופעל התחבורה הציבורית, אזי דמי השכירות יהיו שלושה אחוזים מהפדיון ברוטו של הקואופרטיב ולא פחות מ־8.5 דולר למ"ר לחודש לשטח מסחרי. אם יופעלו השטחים המושכרים ללא הפעלה במקביל של תחבורה ציבורית, אזי דמי השכירות יהיו מופחתים, ויעמדו על 2 אחוזים מהפדיון ברוטו, ורק בתנאים מסויימים יגיעו ל־3 אחוזים. חשוב לציין כי לקואופרטיב אופציה לדחות את כניסתו לתחנה עד למועד כניסתם של הקואופרטיבים לתחבורה, כך שאם אלה לא יכנסו, יתכן שהחוזה בכללותו לא ימומש.

בתשקיף שפרסמה החברה לבניין ונכסים נאמר כי להערכת החברה לא קיים כל סיכון עסקי בשאלת כניסת הקואופרטיבים לתחבורה. לא ברור ממה נובעת ההערכה דלעיל, כאשר יש להניח כי "אגד" ו"דן" לא ימנעו מלקוחותיהם את דמי השכירות, אלא אם אלה יוכרו כחלק מההוצאות התקציביות שלהם, ויכללו במסגרת של התשומות שלהם עם הממשלה, כלומר, הממשלה תידרש בעקיפין לשלם את דמי השכירות דרך הסובסידיה לתחבורה. כמו כן, יש צורך בהשקעות של עיריית תל־אביב ונתיבי איילון בסכומים גבוהים, כדי להשלים את דרכי הגישה, וכן לתשלום פיצויים לדיירים בסמוך לפרויקט. לא ברור אם לשני גופים אלה מקורות מימון לביצוע הפעולות האמורות.

הלוואות בל"ל

החברה לבניין ונכסים מישור החוף הלוותה לחברת התחנה המרכזית סך של 4.5 מליון ש"ח. את הסכום הזה לוותה מבנק לאומי לישראל (בו שימש מרדכי יונה כדירקטור), ובערבות חברת תמציבה, שבבעלות משפחת יונה. הכספים שיתקבלו מהנפקת אגרות החוב אמורים, בין היתר, לשמש את החברה לבניין ונכסים עבור החזר של כ־3.5 מליון ש"ח לבנק לאומי, אשר חברה בת שלו – "לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ" – משמשת כחתם בהנפקה. עם ההחזר תשתחרר תמציבה מערבויות ובטחונות שנתנה לבנק לאומי.

מלאי עבודות בביצוע

במאזן המאוחד של החברה ל־31 בדצמבר 1987 נכללו השקעות במלאי עבודות בביצוע ובבניינים בהקמה בסכום של 10.2 מליון ש"ח וקרקעות שטרם הוחל בבנייה עליהן, בסכום של 5.6 מליון ש"ח. סך המקדמות שקיבלה החברה מלקוחותיה בגין ביצוע עבודות הבנייה הוא 10.8 מליון ש"ח, כך שיתרת המלאי נטו מסתכמת בכ־5 מליון ש"ח.

לעומת שנת 1986 ניתן לראות כי חלה עלייה של כ־4.5 מליון ש"ח במלאי עבודות ביצוע ועלייה בסך של כ־5.8 מליון ש"ח במקדמות מלקוחות, כך שהחברה הצליחה לקבל מלקוחותיה כספים בגובה השקעותיה בפרויקטים בשנת 1987.

בתשקיף שפרסמה החברה ניתן פירוט על מצב הפרויקטים בביצוע לחודש יוני 1988. החברה עוסקת ב־15 פרויקטים עיקריים ברחבי הארץ (מלבד התחנה המרכזית). מניתוח פרויקטים אלה עולה כי שיעור הגמר הממוצע הוא כ־35%, וכי יתרת העלויות להשלמה היא כ־24 מליון ש"ח.

דו"ח רווח והפסד
(במליוני ש"ח)

	30.6.88 (6 חודשים)	31.12.87 (9 חודשים)
מחזור מכירות לתקופה	6.36	13.85
רווח מפעולות רגילות	0.27	1.55
מסים על הכנסה	0.13	0.25
חלק החברה ברווחי חב' התחנה המרכזית	0.05	0.18
הכנסות אחרות	–	0.07
רווח נקי	0.19	1.55

תמצית מאזן
(במליוני שקלים)

	30.6.88	31.12.87		30.6.88	31.12.87
מלאי עבודות	10.5	6.9	מקדמות מלקוחות	5.5	2.0
רכוש שוטף אחר	6.1	4.7	התחייבויות שוטפות	14.6	8.2
השקעות בתחנה המרכזית	8.2	3.8	התחייבויות לז"א	6.0	6.6
השקעות אחרות	1.1	1.2	עתודה למסים	0.5	0.4
רכוש קבוע ואחר	14.4	14.0	הון עצמי	13.7	13.4
	40.3	30.6		40.3	30.6

brother FAX-100 XL

מבצע עד סוף החודש!

599 ש"ח* ×5

עכשיו עם הרבה יותר תכונות!

בנוסף למחיר המשתלם, לקומפקטיות ולטלפון הצמוד (BUILT IN), ישנם בפקסימיליה BROTHER ביצועים חדשים:

כותרת, הכוללת שם העסק, מס' פקס, שעה ותאריך – לנמען.
שעון זמן ותאריכון הפועל גם בהפסקות חשמל.
אישור שידור מודפס לאחר כל שידור עם המידע.
אישור קבלה בלתי נפרד, המשמש לצרכי תעוד וראיה (אפילו כמוצג משפטי).

תשלומים בריבית חודשית 2.8%

* המחיר לא כולל מע"מ

משווקים ראשיים:

אמפיסל
אפעל 3, קרית אריה, פ"ת טל. 03־9225921

אומניטק מציעה את

עסקת החבילה הכי זולה!

מחשב אישי SUPER TECH XT
● זכרון 512K
● כונן 360KB TEAC
● כרטיס תואם הרקולס עם יציאה למדפסת

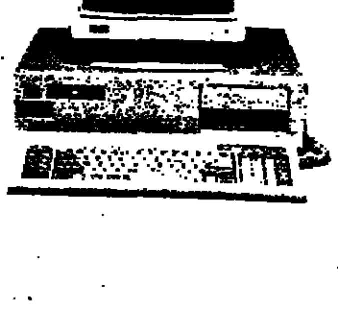

מדפסת DATATPRODUCTS
180 סל"ש רחבה (15"), כוללת סרקסור, עברית, כבל מתח, כבל תקשורת, ספר למשתמש.

תוכנת ניהול עסק 'אדר 3'
הנה"ח מלאה, מכירות, מלאי, גביה, הוצאות...
תוכנה יעילה ופשוטה להפעלה.
הדרכה ללא הגבלת זמן.

מעבד תמלילים "איריטקסט"
בעברית ואנגלית, קל ונוח להפעלה.

וכל החבילה עולה:*
$2,900 בלבד!

* כולל שרות בבית הלקוח
* לא כולל מע"מ
● תוספת למחשב SUPER TECH AT - $590
● תוספת למכשיר אל־פסק OMNIPOWER - $550
● דיסק קשיח 20 MB

OMNITECH
אומניטק

מ ק ב ו צ ת ת י ם מ ח ש ב י ם

אומניטק בע"מ
מערכות חומרה ותוכנה
בן־גוריון 20, גבעת־שמואל
טל' 5312814, 03-5323353
סניף חיפה: 04-338205־8

כ ל מ ה ש ח ש ו ב ב מ י ח ש ו ב

למדו שפות בחו"ל
קורסים לשפות זרות

באנגליה • בצרפת • בספרד • באיטליה
קורסים לתקופות קצרות או ארוכות במשך כל השנה.

EXECUTIVE
מיוחד לאנשי עסקים ומנהלים, קורסים לבודדים או לקבוצות.

GENERAL
קורסים לכל אחד הזקוק לשפה נוספת.

INTENSIVE
למבוגרים הזקוקים לשיפור השפה בתקופה קצרה.

EXAMS
תכניות לימוד מיוחדות באנגליה, להכנה לבחינות הבגרות והפסיכומטריות הישראליות.
הכנה ל- TOEFL לארה"ב. הכנה לבחינות לאוניברסיטאות באנגליה.
ספסים והכוונה לרישום לאוניברסיטאות באנגליה.

SUMMER SCHOOLS
קורסי קיץ לילדים, לנוער ולמבוגרים

החלה ההרשמה. פרטים ופרוספקטים בכתובתנו החדשה.

ורדה ענתבי
שד. נורדאו 80 תל־אביב
טל: 03-444114, פקס: 03-495577

COMPANY PROFILE

הכן לחברתך פרופיל חברה מרשים
■ סגנון אמריקאי מעולה
■ סדר לייזר וגרפיקה ממוחשבת
■ $260 + מע"מ, כולל 10 העתקים ודיסקט

התקשר לג'ודי 7511011

סודיות מובטחת

בנגיעה קלה
אתה שולט
בכל המערכת

GMX 616

היום יותר מתמיד אתה זקוק למערכת רב קוית שתאפשר לך חופש פעולה עסקי.
מערכת נוחה, קלה ופשוטה לתפעול עם מכסימום פעולות במינימום לחיצים.
נגיעה קלה שלך משיגה את המטרה
יותר מתמיד אתה זקוק ל־GMX 616.

להשיג אצל המשווקים המורשים

חופש הפעולה העסקי

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מן היציע

יהושע שגיא

לסגור חשבון ארוך

אחרי דברי השבח הרבים על נבחרת הכדורגל, בעקבות ניצחונה על אסטון וילה בשבוע שעבר בחולון, הנבון ביותר הוא לאמץ את הבריף של מאמן הנבחרת יעקב גרונדמן שאמר: "טוב מאד שניצחנו, אבל לא צריך להשתגע מזה". זו ראיה מפוכחת של מי שיודע, שכל ניצחון בדרך ההכנה הארוכה למיבחן האוקיאני אינו שווה מאומה, אם בסופו של דבר לא נבצה את הניו זילנדים ואת האוסטרלים: ואם לא נצליח, בשלב הביניים, לעבור מחסום נוסף בדרך לאיטליה – מנבחרת בית 2 בדרום אמריקה.

מאמן הנבחרת יצחק שניאור נתן לזה ביטוי מוחשי מאד, כאשר אמר לפני המיבחן עם האנגלים שלניצחון על אסטון וילה עשוי להיות ערך מוראלי חיובי. וזו בדיוק ההגדרה הנכונה: ערך מוראלי. לא הרבה יותר מזה. כיוון שרק מי שיוסיף לשמור כהלכה על פרופורציות נכונות, כמו שני המאמנים הלאומיים, עשוי להגיע אל המטרה הסופית.

אני יודע ששניאור וגרונדמן מודעים לנקודות התורפה, שנחשפו במיבחן עם אסטון וילה. הרי למען כך נועדו המיבחנים. הם יודעים שמערכי הקבוצה עדיין זקוקים לליטוש, לשיפור, לחיזוק אגפים שתיפקודם אינו משביע רצון. הם יודעים שעד תחילת מארס עליהם להעמיד צוות לאומי מגובש ללא נקודות תורפה, וכיוון שהמלאכה מרובה והזמן קצר – רק עוד 70 יום נותרו למישחק הראשון עם ניו זילנד ב־5 במארס 1989 ברמת גן – יש להפיק את כל הלקחים ולמצות את כל האפשרויות עם השחקנים המצויים בסגל. הם, המאמנים, כבר החליטו, כי עליהם להתבסס על שחקני הליגה שלנו, שיהוו מתגבורת של ישראלים המצטיינים בליגות של בלגיה ואנגליה.

המיבחן מול אסטון וילה הוכיח, כי בתקופה קצרה הצליחו המאמנים שניאור וגרונדמן להחדיר בשחקני הנבחרת שתי מעלות חיוניות: כושר גופני מעולה שעוד יש צורך לחדדו ולהגבירו ולהביאו למאכסימום במארס־אפריל 1989, וכן מוטיבציה אישית וקבוצתית גבוהה מאד. על הבסיס האיתן הזה צריך להציב תלכיד ישראלי יעיל שיצטרך, אולי בהזדמנות האחרונה שלו, לסגור חשבון ארוך עם נבחרת אוסטרליה.

קיבלתי בשבוע שעבר מסידני קלטת וידאו ובה שני מישחקיה האחרונים של הנבחרת האוסטרלית: ההפסד 1–0 בפיג'י והניצחון 5–1 בנומליק. מסתבר, כי בצוות האוסטרלי עשה פראנק ארזק שינויים אישיים לא מבוטלים – לפתע ראיתי שחקנים שלא שמעתי עליהם דבר ולא ראיתים מעולם בצוות של ארזק – אולי משום שלא עמדו לרשותו מצטייניו בליגות האירופיות. על כל פנים, שוב הוכח, כי אפילו נבחרת נחותה ופרימיטיווית כמו פיג'י יכולה לסחוט ניצחון חד פעמי מהצוות האוסטרלי היעיל הקשוח, מה שנותן לנו יותר מרמז שגם אנחנו חייבים אחת ולתמיד להצליח במיפגש הכפול עם האוסטרלים.

הכל מייחלים, ממש מתפללים, להצלחת הנבחרת הלאומית במשימה האוקיאנית הקרובה. תעיד על כך גם התקשורת המפרגנת, הטובה עד גלוהבת, אחרי הניצחון על אסטון וילה.

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. בית"ר תל־אביב (1)	15	9	4	2	17–8	31
2. הפועל פתח־תקוה (3)	15	8	4	3	18–12	26
3. מכבי חיפה (2)	15	6	8	1	23–13	24
4. מכבי נתניה (4)	15	6	6	3	20–18	24
5. הפועל באר־שבע (5)	15	6	6	3	11–10	24
6. מכבי תל־אביב (6)	15	5	7	3	24–16	20
7. בית"ר ירושלים (7)	15	6	2	7	18–16	20
8. שמשון תל־אביב (8)	15	4	7	4	10–10	19
9. צפרירים חולון (9)	15	4	5	6	15–14	15
10. הפועל תל־אביב (10)	15	5	4	6	16–18	15
11. הפועל טבריה (13)	15	4	3	8	13–21	15
12. הפועל ירושלים (11)	15	3	5	7	9–15	13
13. הפועל כפר־סבא (12)	15	2	7	6	8–17	13
14. בני־יהודה (14)	15	–	6	9	5–18	6

(בסוגריים – מיקום הקבוצה במחזור הקודם)

המחזור שהיה

משה הר־נגש

טוב שיש הפועל פתח־תקוה

הפועל פתח־תקוה גנב אתמול את ההצגה והציל את הליגה הלאומית ממחזור שיגרתי, לפחות מבחינת השינויים בצמרת. חניכיו של אברהם גרנט הנחילו במגרשם הפסד ראשון העונה למכבי חיפה, שנכנע 2–0 ונסוג למקום השלישי. הפועל פתח־תקוה טיפס למקום השני, המרוחק חמש נקודות מהפסגה. שם ניצב עדיין בגורר המוליך בית"ר תל־אביב, שנפרד בתיקו ביתי 0–0 מהפועל כפר־סבא, במישחק המוקדם באיצטדיון רמת־גן. גם המישחק השני לא הוכרע: מכבי תל־אביב ומכבי נתניה נפרדו בתיקו 1–1.

מיפגש העולים בטבריה היה סוער לא רק בגלל מזג האויר וניצחון המקומיים 3–1. הפועל ירושלים סיים את המישחק בתשעה שחקנים, לאחר הרחקתם של יהודה עמר וציון אוחנה. בית"ר ירושלים חזר אחרי יותר משנתיים לימק"א, ולא התקשה לגבור 2–0 על בני־יהודה הממשיכים לסגור את הטבלה ללא ניצחון. שמשון תל־אביב ניצח 1–0 את הפועל צפרירים חולון, במישחק שהיה שלום בבלומפילד. הפועל באר־שבע השלים ניצחון שני רצוף, הפעם 2–1 בבית על האלוף הפועל תל־אביב.

מאזן השבוע: 14 שערים; חמש קבוצות ניצחו בבית; שני מישחקים הסתיימו בתיקו; אפילו קבוצה אחת לא ניצחה בחוץ.

מה הם אומרים

המאמן לבקוביץ: עשינו שתי טעויות ולכן נוצחנו

מאת צחי ברזילי ואהרון שמולביץ כתבי "ספורט הארץ"

הפועל פתח־תקוה – מכבי חיפה

● אברהם גרנט, מאמן פתח־תקוה: במחצית הראשונה היה קשה, כיוון שחיפה כבר היטב. במחצית השניה היינו טובים יותר הן בניידות, הן בסגירת המשחק והן בשליטה בכדור.

● אמציה לבקוביץ, מאמן חיפה: היה מישחק קשה בתנאים קשים. פה היה עניין מי יעשה טעות ראשון, אנו עשינו זאת פעמיים ולכן נוצחנו.

בית"ר תל־אביב – הפועל כפר־סבא

● ארצי בריקבה, מנהל בית"ר: תנאי המגרש התאימו לקבוצה שבאה להתגונן, אך זה לא תירוץ. שיחקנו מתחת לכל ביקורת, בשאננות ובלי לחימה, חרף ההכנה הפסיכולוגית לפני המשחק. לכפר־סבא הגיעה הנקודה.

● מייקל ימה, הפועל כפר־סבא: המישחק היה ברמה לא גבוהה. אין מה לעשות, אנו לוחמים על חיינו בלאומית, והם רצים לאליפות, כך שאנו מרוצים מהנקודה וממשיכים הלאה.

מכבי תל־אביב – מכבי נתניה

● אהוד נוסבאום, מאמן מכבי ת"א: במחצית השניה שיחקנו לא טוב. במחצית הראשונה תקפנו, והיינו יכולים להכריע את המשחק. טוב שלא הפסדנו. יש לנו מצועים רבים.

● שמעון מנחם, נתניה: היה מישחק גברי. 1–1 קצת מאכזב עבור הקהל, חשבתי שיגמר 3–4 לאחת הקבוצות. הם היו טובים יותר במחצית הראשונה, אנחנו מעט יותר טובים בשניה. בסך הכל חלוקת נקודות צודקת.

הפועל באר־שבע – הפועל תל־אביב

● נסים בכר, מאמן באר־שבע: זה ניצחון שני רצוף לקבוצה לאחר סידרת הפסדים עקב משבר שפקד את השחקנים. עכשיו הם חוזרים לעצמם והקבוצה תופסת שוב את מקומה הטבעי בטבלה.

● ראבסיסלאב מאטייץ', מאמן תל־אביב: קיבלנו שערים שהיינו צריכים למנוע. השופט הידבה לשרוק. לבאר שבע הגנה מצויינת וחלוץ מסוכן בשם ביטון.

בית"ר ירושלים – בני־יהודה

● דוד מסה, מנהל בני־יהודה: אני מרוצה מהיכולת שלנו, אבל זה לא עוזר, כאשר אין נקודות. בתחילת המישחק השופט קיפח אותנו כשלא פסק על בעיטת 11 מטר לזכותנו.

● אברהם לוי, מנהל בית"ר: יותר מהניצחון עודדה אותי במיוחד השאפתנות ורוח הלחימה שהפגינו כל השחקנים. אם הם ימשיכו להילחם כך פנינו בחזרה למעלה.

הפועל טבריה – הפועל ירושלים

● דוד שוייצר, מאמן ירושלים: ולהוציא תגובות נזעמות כלפי השופט שיינר, בשלהי המישחק ובסופו, סירב למסור תגובה על המישחק.

● אריה אלמר, טבריה: התייחסנו ברצינות לכל שחקן בהפועל ירושלים. שיחקנו בצורה טובה ונכונה. לחמנו והצלחנו לנצח.

שמשון תל־אביב – צפרירים חולון

● קובי זיתוני, שחקן עבר בחולון: במישחק כזה, כאשר המגרש רטוב והשחקנים בסיומו נשארים נקיים, הדבר אומר הכל.

● תשבי כהן, אוהד שמשון: שחקני שתי הקבוצות נחו את מנוחת יום שישי ואנחנו סבלנו.

כדורגל / ליגה לאומית: בתום המחזור ה־15 אין עוד בלתי מנוצחים

ב־3 דקות נחת מכבי חיפה במקום ה־3

והעלה למקום ה־2 את הפועל פ"ת בזכות איליה (62) ושושני (65)

מאת אהרון שמולביץ

הפועל פתח־תקוה הנחיל למכבי חיפה את ההפסד הראשון העונה, לאחר 14 מחזורים רצופים, וחולל שינוי בגוף השיגרתי של הפיסגה הלאומית. ניצחונה של פתח־תקוה בא בזכות מישחק עדיף במחצית השניה, ובעקבות שני מישגים של הגנת חיפה בתוך שלוש דקות.

מג'אדיר הורפי דירבן את שחקני שתי הקבוצות למישחק שוטף וניידי. חיפה ביססה את מישחקה על מסירות קצרות ומהירות, שהובילו את הכדור בקצב נוגר מההגנה להתקפה. אבל הטעות האופיינית לשחקני שתי הקבוצות היתה כבכן, שמיעטו לבעוט לשער ולנצל את המגרש החלק והבוצי בקירבת שני השערים. בתנאים שנוצרו בשטח, אפשר היה להשיג הרבה יותר בבעיטות מטווחים ארוכים.

אם עד להפסקה התנהל מישחק דו־צדדי ללא שערים, באה המחצית השניה והביאה עימה גם שני שערים שהובקעו בתוך שלוש דקות. בדקה ה־62 העביר יוסי שושני כדור מדוייק לעוז איליה, שהתמקם חופשי בצידה הימני של הרחבה; הוא התקדם מעט ובעט מ־7 מטרים כדור חזק וקבע 1–0 לפתח־תקוה.

כעבור שלוש דקות, בעוד האוהדים הגועים משער היתרון של מארחיהם, נעשה מישגה נוסף בהגנת חיפה. שושני נכנס לתיקול עם מרקו בלבול, מגן חיפה, והכדור ניתר משניהם מעל לשוער אבטמן ונחת בתוך השער להפתעת כל – גם של שושני.

חיפה, שגילתה מישחק שווה כוחות במחצית הראשונה, נחלשה מעט בשניה אך עם זאת ניסתה לתקוף. היא התבססה על צירופים ופריצות של ניר קלינגר ואפי ארמלי, שהגיעו לא אחת עד לרחבת ה־16 של פתח־תקוה, אך נבלמו היטב בהגנה מעובה ולפחות פעם אחת גם במשקוף. בפתח־תקוה ראוי לשבח מישחקו השאפתני של גיל סאבו, שהיה מעמודי התווך בהגנה וסייע לא מעט גם להלוציו. בהתקפת פתח־תקוה בלט המרוץ של ניר לוין, המושעה עקב חמישה צהובים, ותפקיד החלוץ המרוץ הוטל על גבע מרכוס אך היה "גדול עליו".

> **הפועל פ"ת 2 (0)**
> **מכבי חיפה 0**
> השערים: עוז איליה (62), יוסי שושני (65)
> המצטיין: גיל סאבו
> ● הפועל פתח־תקוה: רפי כהן, לוי, בודניק, אלון, קד ושוויילי, סאבו, שושני, קייסי, איליה, מרכוס (בסון), מחפוד. המאמן: אברהם גרנט.
> ● מכבי חיפה: אבטמן, אהוד ני, צרפתי, קרמר, בלבול, קלינגר, אבוקרט, גבעול, עטר (פטריטה), מלכה (מרדכי), ארמלי. המאמן: אמציה לבקוביץ'.
> שפט אריה פרוסט, 2,500 צופים, בפתח־תקוה.

בני טבק (מימין) נחלץ משמירתו של הבלם דני גואטה (5), כדי להעלות את מכבי תל־אביב ליתרון 1–0 על מכבי נתניה. אשר השווה מאוחר יותר ברמת־גן. מספר 15 הוא כדורגלן נתניה מרדכי הלפון. (צילום: עדי קרק).

המזל הבית"רי היה מחוץ למיגרש

מאת צחי ברזילי

על הנייר, זה נראה כמו עוד ניצחון קל למוביל הלאומי בית"ר תל אביב. מישחק פשוט מול קבוצת תחתית. מנייר אפשר אולי לעשות אפיפן, אבל קשה מאד לבנות ניצחון. לכך דרושים בדרך כלל חמרים כמו רצון ולחימה. וכדאי לבית"רים לשנן במוחה את הלקח הנ"ל, אם ברצונם להשיג העונה אליפות ראשונה.

דווקא בהרכבם החזק מזה כמה שבועות, הציגו מוליכי הטבלה יכולת פשרת. כפר־סבא היא שיוותה התקפה, ולפרקים הציגה משחק צירופים נאה. אם היא ממוקמת רק מתחת לקו האדום, זו תעודת כבוד לליגה שלנו. השוער אריה חביב העטיין במחצית הראשונה. דקה 41: יצחק מימוני ברר חבת בית"ר. חביב השתטח לרגליו ובלם.

במחצית השניה המשיך המשחק להתנהל ברובו בחצי המגרש הבית"רי. אבל הבית"רים הוכיחו שוב, כי הם יודעים להוציא מתוק מעט, על־ידי התגוננות טובה, ויציאה להתקפות מתפרצות. הם הגיעו למספר עמדות כיבוש, שהבליטו את שוער המישנה הכפר־סבאי, עופר בסון. דקה 70: ניסים כהן בעט מ־14 מ', בסון הדף. ניסים בעט שוב – בסון לקורה. דקה 75: ההתקפה היפה במשחק. ירון כהן הוליך מסירות עם בראמר, ובעט מן הרחבה, אך בסון שוב היה במקום. לקראת הסיום הגביר המוביל הבית"רי את הלחץ, אך ללא הועיל.

ואם שאלתם מה קרה לאלי בן־אמו, שבדרך כלל מעפיל את קסמו בסביבות הדקה ה־86? יש תשובה פשוטה. הוא התחלף בדקה ה־82, לאחר שנבלם בכוונה על־ידי יצחק נעמן (נענש בצהוב), ונפצע. וכשהמזל נמצא בדקות הקריטיות מחוץ לקווי המגרש, קשה עוד יותר לנצח.

> **בית"ר תל־אביב 0**
> **הפועל כפר־סבא 0**
> המצטיין: עופר בסון
> ● בית"ר תל־אביב: פורם, פרסלני, עמר, איזמידלי, מאיה י. אדרי(תורג) ניסן כהן, ניסים כהן, בראמר(טובקיטל), ירון כהן. המאמן: יצחק שום.
> ● הפועל כפר־סבא: עופר בסון, א. הלל, א. ברזיים, נעמן, פרלבר, סיימון, יפה, מימוני, סגל, רביבו, סלקטור(נוזר). המאמן: אברהם מרצ'ינסקי.
> שפט רחמים דימאצ'י, 1200 צופים, ברמת־גן.

3 נקודות לטבריה, 2 אדומים לירושלים

מאת יצחק שאולי

הגשם הסוחף והשמים הקודרים לא צינוו את מזאתם הלוהטת של הירושלמים ומאמנם דוד שוייצר. "הוא הרס לנו את הקבוצה", התרעמו על השופט יעקב שיינר, שהרחיק שני ירושלמים. אך זו לא היתה כל האמת. טבריה לוחמה יותר והיתה עדיפה גם ברמה שהציגה (יכולת טובה נאה), האורחים סיימו בעצבנות ולעיתים גם בנוקשות.

יתרון המקומיים ניכר מהפתיחה, אך בדקה ה־12 נקבעה בעיטת עונשין מ־16 מ' לזכות האורחים, לאחר שהבלם אדרי הכשיל את בן־שטרית. שלומי מלכה הסיט את הכדור ליהודה עמר, שבבעיטה שטוחה חזקה קבע 1–0.

הטבריינים הגיבו בהתקפות נמרצות ורק החשר מול מנע מהם שיוויון. בדקה ה־23 העביר ביני עמוד הנמרץ כדור לעבר ברוך מגן בתוך הרחבה. המגן הכשיל את מגן ונפסקה בעיטת 11 מנודקת, אותה ניצל הבלם אדרי לשער שוויון.

גם במחצית השניה בלט יתרון טבריה ובדקה ה־61 בעט שבתאי שינו כדור עונשין שטוח וחזק מ־20 מ', לפינה השמאלית הרחוקה. הכדור חמק מתחת לגופו של השוער ג'רבי וטבריה הובילה 2–1.

היתרון הלחיץ את הירושלמים ובדקה ה־64 איבד יהודה עמר את עשתונותיו ופגע ללא כדור בלסרי, לעיני הקוון. שיינר נאלץ להניף לעברו כרטיס אדום למרות המחאות הנמרצות של האורחים. אולם כעבור שתי דקות בלבד, שוב נאלץ שיינר להניף את הכרטיס האדום, הפעם לעבר ציון אוחנה שפגע בבטנו בלסרי. היתרון המספרי של טבריה בלט בשטח ובדקה ה־79 העביר ממן כדור מדוייק לעמוד מכבם, שהסיטו בערמומיות לעמור: זה הניח מאחור ובעט לפינה הימנית ולרשת, כדי לקבוע 1–3 טבריני מרשים.

> **הפועל טבריה 3 (1)**
> **הפועל ירושלים 1 (1)**
> השערים לטבריה: יוסי אדרי (23), שבתאי שינו (61), מאיר עמוד (79).
> השער לירושלים: יהודה עמר (12)
> המצטיין: יוסי אדרי
> ● הפועל טבריה: אלמר, אדרי, שינו, לסרי (עופר דן), לוי, סייאג, עשור (אבו־חצירה), ממן, ע. מכבם, נעים כהן, עמור. המאמן: רב עצמון.
> ● הפועל ירושלים: ג'רבי, בסון, תארשמע, כחילה, שפירא, אוחנה, מלכה, דיין, ברגם (יוזוקאר לי), עמר, בן־שטרית. המאמן: דוד שוייצר.
> שפט יעקב שיינר, 1,000 צופים בטבריה.

כל האמצעים כשרים: שחקן כפר־סבאי מושך בחולצתו של ניסן כהן מבית"ר תל־אביב. אבל האירוע נעלם מעיני השופט רחמים דימאצ'י (מימין), שנותר מאחור. המישחק הסתיים 0–0. (צילום: עדי קרק).

ביטון נגח רק פעמיים

מאת יגאל סלע

שמעון ביטון החלוץ הכשרוני של באר־שבע הוליך את קבוצתו לניצחון חשוב על הפועל תל־אביב. הקבוצות שיחקו במערכים התקפיים, במטרה להשיג הכרעה. וכך התפתח מאבק בין ההגנה העיקשת וההתקפה המהירה של באר־שבע לבין הקישור המסובך של תל־אביב. ניצחה הקבוצה שמימשה את ההזדמנויות.

משה סיני נשמר היטב על ידי סתיו אלימלך, אך לא כך אלי כהן שהבקיע שער וגרם לסיכון שער באר־שבע במחצית השניה. על חלוצי באר שבע ביטון וסמרג'ה הוצבה שמירה אישית, אך היא היתה בלתי יעילה והם נעו בחופשיות ברחבת היריב.

ההזדמנות הראשונה היתה של האורחים כאשר סיני בעט עונשין מ־20 מ' לראשו של לבנאו שנגח מ־5 מ', אך ליברמן זינק וקלט. ביטון קבע 1–0 לאחר שעוזרן פרץ מימין לאורך קו ה־16 והגביה למרכז הרחבה. הוא התרומם מעל כולם ונגח ימינה בין חיבורי הקורות. באר־שבע המשיכה לתקוף ובדקה ה־37 היה זה שוב ביטון שנגח לפינה הימנית, טליאס זינק ובקצות אצבעותיו הסיט את הכדור אלא ששם המתין לו מאיר צרפתי שהבקיע ממטר.

בדקה ה־41 שרק השופט לעבירה תמוהה לאחר מאבק על הכדור ליד קו ה־16. סיני בעט עונשין כאשר הסתדרה חומה בהגנה, אילת נח את מקומו והחדיר בניבדל כדור שני שוקים, אך ללא תגובת השופטים. הכדור פגע במשקוף ואלי כהן השתלט עליו ובבעיטת יעף אירה הדורו פנימה.

במחצית השניה ניסו שחקני תל אביב לכבוש שער משווה אך אבי ליברמן שלט בשערו ולא השאיר ספק מי בעל הבית.

> **הפועל באר שבע 2 (2)**
> **הפועל תל־אביב 1 (1)**
> השערים לבאר שבע: שמעון ביטון (23), מאיר צרפתי (37). השער לתל־אביב: אלי כהן (41)
> המצטיין: שמעון ביטון
> ● הפועל באר־שבע: ליברמן, ברהום, דוידי, אילת, אוזן, צרפתי, עזרן, אלימלך (והק), אוחנה, סמרג'ה, ביטון. המאמן: נסים בכר.
> ● הפועל תל־אביב: טליאס, חזר הרשליקוביץ, הרמה (גל הרשליקוביץ), גינה, סגל, אחמד, כהן, סיני, שרביט, לבנאו (שוקרון), שמואל. המאמן: ראבסיסלב מאטייץ'.
> שפט ראובן סהיל, 2,000 צופים, בבאר שבע.

90 דקות שלא חיממו לבבות

מאת דרור מנר

שחקני מכבי תל אביב ונתניה ראו במישחק המוקדם את בית"ר תל־אביב, מוביל הטבלה, מאבד שתי נקודות, אך לא ניצלו ההזדמנות להתקרב לפיסגה. כמו בסיבוב הראשון גם עתה סיימו ללא הכרעה.

במישחק ער (במזג אויר קר ומדרבן), אך לא איכותי בזירה שתשבתע רמגן, היתה עדיפות מוחלטת לתל־אביב בסך 25 הדקות הראשונות, כהן איבד יעקב צרפתי אפשרות לקבוע עולמן, אך בסל בול השער סלוס פעמים. בדקה ה־8 פרץ המגן איתן לוי (מצויין באותן דקות, נעלם אחר כך) והגביה לברנס. אלקבץ בעט, בלדב הדף לרגלו של צרפתי שסקרוב בעט לחוץ. בדקה ה־9 ניסה צרפתי בחוז מרחוק, אך את כדורו המצויין מ־25 מטר הדף בלדב לקרן.

בדקה ה־19 שוב ההזדמנות לצרפתי, אך מ־10 מטר בעט חלש מדי. לאחר הפתיחה הטובה של מכבי הזמן המישחק, נתניה תקפה חרושא אז התאפשר לתל־אביב לכבוש בדקה ה־39: אדו לולו הגביה כדור אל בני טבק שבבעיטת יעף נהדרת מב־10 כבר קבע 1–0.

אולם שני חלוצי החוד של תל אביב, טבק ודריקס, נישמרו היטב בידי גואטה ודראפיץ ולא זכו להזדמנויות נוספות. רק בדקה ה־45 ניתנה לנתניה הזדמנות ראשונה טובה, אך בני לם לא ניצל מסירת רוחב של רוני לוי ומ־8 מטר בעט לחוץ.

המחצית השניה היתה שקולה, עם יתרון לנתניה בהזדמנויות לכיבוש. דריקס הציל שער בנגיחה מהקו בדקה ה־55, לאחר בעיטה של חלפון. סיפור במישחק ותתקפה של המגן שמעון מנחם הביא תנופה לנתניה ואת השוויון, כאשר בדקה ה־59 הגביה בימין ונתי עזריה, שלא היה בכושר, נגח בצורה מ־12 מטר פנימה. כדי לקבוצה שוויון שלא קיפח אף לא אחת מהקבוצות.

> **מכבי תל־אביב 1 (1)**
> **מכבי נתניה 1 (0)**
> השער לתל־אביב: בני טבק (39). לנתניה: נתי עזריה (59).
> המצטיין: שמעון מנחם
> ● מכבי תל־אביב: מרטס, מוספי (בזיק), כהן, שבעתנב, לוי, אלקבץ, לולו, צרפתי (מליקה), פיטוסי, דריקס, טבק. המאמן: אודי נוסבאום.
> ● מכבי נתניה: בלדב, ש. מנחם, חלפון, דראפיץ, פקר, גואטה, לוי, לם (עציוני), גבאי (זייזים), עזריה, י. מנחם. המאמן: סייע פיינגבוים.
> שפט יצחק בן־יצחק, 3000 צופים, ברמת־גן.

למשחק כזה לא מתגעגעים

מאת מנחם כהן

מיפגש בין שמשון לצפרירים אינו מהסוג המלהיבים את המיון האוהד. זה מסוג המישחקים המושכים אליו אוהדי הקבוצות המשחקות המצפים לניצחון קבוצתם האהודה.

מבחינת התוצאה תאם המישחק את הציפיות, אבל לתצוגת נפל כה לא ציפה אפילו הפסימי בין אוהדי שמשון.

רוב הזכויות למישחק עלוב זה שמורות מן הסתם לשחקני צפרירים. יכולתם הבהירה עד כמה אינם מודעים למצבם. נצחונם בתחילת הליגה על מכבי תל־אביב ונתניה פרס לפניהם מצע של דפנה, עליו הם כנראה נחים עד היום. בארבעת מישחקיהם האחרונים זכו רק בנקודה בודדת ובמישחק ביום שישי נראה, כאילו אינם עושים מאמץ לזכות בנקודות נוספות. הגנה פרוצה וחלשה, חולית קישור שאינה מקשרת, והתקפה... רונן הלל פצוע ואינו משחק.

שמשון ניגרר למישחק הנפל של החולונים תקף מעט יותר אבל בכישרון הנוכחי נראה, כי גם שער אחד מספק אותו.

בדקה ה־7 קיבל שבתאי לוי כדור בהיותו במצב שניראה נבדל. שחקני חולון ציפו לשריקת השופט, שבתאי לוי מול ביטון התבלבל ובעט לגופו. הכדור שנהדף מביטון פגע בלוי וחזר פנימה. צפרירים ניסו להשוות ללא הצלחה. שחקניהם לא מצאו ידיהם ורגליהם והשמשונים לא עלו עליהם בהרבה.

במחצית השניה נרשמו ארבעה אירועים: בדקה ה־60 החליף אריביב את יוסי כהן; דקה 62 הוחלפו פס ועמרני את זיתוני ואהרונוב: לקראת הסיום הוליף מודר את שבתאי לוי.

> **שמשון ת"א 1 (1)**
> **צפרירים חולון 0**
> השער: שבתאי לוי (7)
> המצטיין: יפתח הלוי
> ● שמשון תל־אביב: הוד, טובייה, ברדה, שמעונוב, הלוי, דהרי, הלל, מוזרוז, כהן (אריביב), לוי (מודר), אדרי. המאמן: צבי רוזן.
> ● צפרירים חולון: ביטון, זיתוני (פס), יעקובי, כהן, מכלוף, פרוק, אהרונוב (עמרני), קרבנון, פנטו, דמתי, שקרוקה. המאמן: זאב זלצר.
> שפט רחמים שאשו, 800 צופים, באיצטדיון בלומפילד.

● **מרימי המשקולות** של הפועל תל אביב ניצחו בשבת בתחרות הליגה הלאומית בתל כביר, לאחר שצברו 1426 נק', לפני מכבי תל אביב 1412 נק' ומכבי חיפה 1154 נק'. בתחרות נישברו שיאי נוער רבים. יש לציין את שי אורין, בן 17.5 ממכבי תל אביב ששיפר את כל השיאים במשקל של 110 ק"ג ומעלה.

טניס

מנסדורף לפני מקנרו וקונורס בדירוג ההכנסות

ניו יורק (ע"צ). הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף תפס את המקום ה־13 בדירוג ההכנסות בשנת 1988, כשהרוויח כ־400 אלף דולאר לפני האמריקאים ג'ון מקנרו (כ־335 אלף) וג'ימי קונורס (כ־354 אלף).

בראש ההודיר מאטס וילאנדר עם מיליון ו־725 אלף דולאר, לפני בוריס בקר ממערב גרמניה עם מיליון ו־697 אלף, השוודי סטפאן אדברג מיליון ו־400 אלף, והאיוואן לנדל עם 984 אלף דולאר.

כדורגלן מכבי חיפה ראובן עטר (משמאל) "תקוע בבוץ" עם יריב מפתח־תקוה, במישחק בו נחלה קבוצתו הפסד ראשון העונה וירדה למקום השלישי בדירוג. (צילום: משה שי, "הרשות").

יותר טוב בימק"א הגרוע

מאת רוני דיאמן

גשם בלתי פוסק לאורך כל המישחק, שהתנהל על עיסת בוץ, לא מנע מהקבוצות להפגין יכולת נאה שפיצתה את אלף הצופים האמיצים והרטובים.

הבית"רים, לראשונה מזה כשנתיים וחצי, חזרו לימק"א כמארחים, והוכיחו שלמרות היעדרות ארוכה, גם בתנאים קשים, הם חשים טוב יותר על המיגרש הגרוע של ימק"א מכל דשא מטופח אחר.

בהרכב חסר – בלי שחרר הוולה ושודי הפצוע, אותם החליפו אלדד ברטלוס ובני כהן – השתלטו הבית"רים על מרכז השדה, והנהגת מלמיליאן ומלכה המצטיינים התאימו עצמם לתנאי המגרש. הם נהגו בתבונה, כאשר קשריהם ומגיניהם שלחו מסירות עומק ארוכות (מעל לשלוליות) בכדורי גובה שהוקשו על הגנת האורחים.

מנגד הפתיעו האורחים משכונת התקוה בהצגת יכולת בהולס משכנעת, ובפרקי זמן שונים של המישחק קשה היה להבין כיצד קבוצה סימפטית זו, המשתדלת להציג כדורגל חיובי, מצויה במצב כה נחות בטבלה.

בבני יהודה בלט משה איזנברג, שיגביר את מחץ קבוצתו. הוא הוכיח זאת, כאשר הטריד כל המישחק את הגנת בית"ר שהתקשתה לבלמו.

האורחים לא היו רחוקים מלעלות ליתרון, כאשר בדקה ה־7 פרץ גודהנה המסוכן לעומק הרחבה ועל סף הבקעה הוכשל על ידי הבלם אטש ללא תגובת השופט. בהמשך פיתחו הבית"רים לחץ על רחבת בני יהודה ובדקות הללו הפגין השוער אסייג יכולת טובה, כאשר בלם והדף כמה כדורים מסוכנים. אסייג, למרות הצטיינותו, נאלץ להיכנע לתנאי המשטח של ימק"א. בדקה ה־21 הגביה מלמיליאן כדור עומק לראשו של יאני שנגח בקלילות, אולם הכדור שקיבל תאוצה על אחת מהשלוליות טס שטוח לפינה השמאלית (1–0).

במחצית השניה שיפרו הבית"רים יכולתם, בעיקר הודות להתעוררות מלכה ומלמיליאן שנעו ושסעו את המגרש. במחצית זו היו כמה מבצעים נאים שלא הבשילו בהבקעה. השער השני נכבש לאחר בעיטת הגבהה לעבר רחבת האורחים שבסיומה נגח אוזלאי בפיקחות כדור קשתי מעל לידי אסייג והכדור נחת בפינה הרחוקה הנכונה (2–0). בכך זכה אוזולאי לפיצוי ליכולת הטובה שהפגין כל דקות המישחק כאשר אירגן את הגיד להגנה וסייע רבות להתקפה.

> **בית"ר ירושלים 2 (1)**
> **בני יהודה 0**
> השערים: אלי יאני (21), חנן אוזלאי (57)
> המצטיין: חנן אוזולאי
> ● בית"ר ירושלים: גינצבורג, אבי כהן, אוזלאי, אטש, בני כהן, שמואלי, ברטלוס, מלכה, מלמיליאן, יאני, רוקמן. המאמן: דרור קשטן.
> ● בני יהודה: אסייג, סלמן (מליחה), רוזנטל, פרי, עלה, הוד, שרעבי, מנצור, איזנברג, גודהנה, ויבמן (קוסטיקה). המאמן: גיורא שפיגל.
> שפט יהושע לידה, 1500 צופים, בימק"א, ירושלים.

טוטו

53 נחשו 14

לאחר בדיקת 90 אחוז מהטפסים כבר נמצאו אמש 53 משתתפים שניחשו 14 משחקים, במחזור שהיה קל יחסית. כל אחד מהם יקבל כ־20.000 שקלים. בדיקת הטפסים תסתיים היום.

הניחוש הנכון

1.	בית"ר ת"א – ה. כפר־סבא	x
2.	מכבי ת"א – מכבי נתניה	x
3.	הפועל טבריה – הפועל י־ם	1
4.	ה. באר־שבע – הפועל ת"א	1
5.	בית"ר י־ם – בני־יהודה	1
6.	שמשון ת"א – הפועל חולון	1
7.	הפועל פ"ת – מכבי חיפה	1
8.	הפועל חיפה – הפועל חדרה	1
9.	מ. רמת־עמידר – מכבי פ"ת	x
10.	הפועל בת־ים – מכבי יבנה	2
11.	הפועל יהוד – בית"ר רמלה	x
12.	הפועל לוד – מכבי יפו	1
13.	מכבי שעריים – מכבי טמרה	1
14.	בית"ר נתניה – הפועל ר"ג	2

● **שרית חרזה** מחוף חפר זכתה בשבת בתואר כפול באליפות הפועל לנשים ולנערות בטניס שולחן. האליפות היתה בראשון לציון בהשתתפות יותר מ־100 שחקניות. חווה זכתה בתואר לנשים ובתואר לבנות. 18. בתואר סגנית אלופת הנבורות זכתה הדס גולדשטיין באילת.

גינצבורג עוד לא חוזר

עמר לא ישחק נגד הולנד בגלל הרחקתו בטבריה. גרונדמן: "זה צריך לחנך את השחקנים להיות רגועים. זה מה שנדרש מהם מול האוסטרלים"

נבחרת ישראל

מאת פיני אידן
כתבי "ספורט הארץ"

יהודה עמר שהורחק אתמול במישחק קבוצתו הפועל ירושלים בטבריה (3–1), עלול לשלם ביוקר על הרחקה. עמר שבלט בעמדת המגן השמאלי, במישחק הנבחרת נגד אסטון וילה בשבוע שעבר, יחמיץ כנראה את המישחק המסקרן נגד הולנד ביום רביעי של השבוע הבא.

מאמן הנבחרת יעקב גרונדמן אמר אמש, כי עד כה לא שוחרר שום שחקן מעונש במישחק כלשהו של הנבחרת, והמאמנים אינם מתכוונים לסטות מקו זה ולבקש חנינה מיוחדת לעמר. "אולי זה מה שילמד את השחקנים שלנו לא לאבד את העשתונות במישחק נוקשה, כי בדיוק כך ישחקו איתנו האוסטרלים", ציין גרונדמן. אתמול צפה המאמן "במישחק טוב", כדבריו, בין מכבי חיפה להפועל פתח־תקוה, אולם עד אחרי המישחק נגד הולנד לא יהיו זימונים נוספים לסגל. שוער הנבחרת בוני גינצבורג שנעדר מהסגל בגלל פציעה, לא יחזור בשלב זה לנבחרת, למרות ששיחק אתמול בין קורות בית"ר ירושלים במשחק הליגה.

מאמן הנבחרת יצחק שניאור נפגש עם שני הבלגים שהגיעו לארץ: רוני רוזנטל ושלום תקוה. שניהם יגיעו מחר למחנה האימון הדו־יומי ה' שיערך במכון וינגייט, וישתתפו במישחקי האימון של הנבחרת. אחר הצהריים ישחק הסגל נגד הפועל אור יהודה (16.30), וביום שלישי תתמודד הנבחרת באצטדיון רמת־גן (17.30) במבחן האחרון לפני הולנד, נגד שמשון תל־אביב.

ג'ון אדסהאד מונה למאמנה החדש של נבחרת ניו זילנד

שלושה חודשים לפני משחקה במארס בישראל

קדם עולמי

אוקלנד (איפי). בדיוק 70 ימים לפני שתשחק נגד ישראל ברמת גן ב־5 במארס 1989, בבית האוקיאני במוקדמות הגביע העולמי בכדורגל, מינתה ניו זילנד את ג'ון אדסהאד, למאמן הנבחרת הלאומית. ג'ון אדסהאד הוביל בעבר את ניו זילנד למישחקי שלב הגמר של הגביע העולמי ב־1982, ועתה מונה פעם נוספת למאמן הנבחרת הלאומית.

אדסהאד מונה בראשית החודש לתפקיד המנהל האחראי של הנבחרת, לפני שני מישחקיה עם טאייוואן בשלב המוקדם, בהם ניצחה ניו זילנד 4–0 ו־4–1. מינוי הזירוז נעשה לאחר התפטרותו של המאמן הלאומי קווין פאלון.

הצלחתו בגיבוש הנבחרת שיכנעה את ראשי ההתאחדות לחזור ולמנותו מאמן לאומי, בפרוס ההתמודדות עם ישראל ואוסטרליה במארס־אפריל 1989, בשלב המכריע של האיזור האוקיאני.

מלך השערים

1.	אלי בן־אמו (בית"ר ת"א)	11
–.	בני טבק (מכבי ת"א)	11
3.	משה סיני (הפועל ת"א)	6
4.	אודי מלמיליאן (בית"ר י־ם)	5
–.	יגאל מנחם (מכבי נתניה)	5
–.	זאהי ארמלי (מכבי חיפה)	5

במחזור הבא

● ה. כפר־סבא – הפועל פ"ת (0–3)
● מכ. חיפה – שמשון ת"א (2–1)
● צפר. חולון – בית"ר י־ם (1–1)
● בני־יהודה – ה. באר־שבע (0–1)
● הפועל ת"א – הפו. טבריה (2–1)
● הפ. י־ם – מכבי תל־אביב (0–1)
● מכבי נתניה – בית"ר ת"א (2–1)

גביע

הארצית נכנסת לזירה

מאת כתבי "ספורט הארץ"

בהגרלת הסיבוב השביעי על גביע המדינה בכדורגל, בו ישתתפו גם קבוצות הליגה הארצית, נקבעה התוכנית הבאה לתאריך ה־7 בינואר: הפועל יהוד – הפועל ראשל"צ, בית"ר נתניה – הפועל קרית־שמונה, מכבי יפו – הפועל קרית־אונו, הפועל טייבה – הפועל גרובים, הפועל חיפה – הכח רמת־גן, מכבי רמת־עמידר – הפועל לוד, הפועל באר־יעקב – הפועל קרית־אתא, מכבי שכן המגרה – עירוני אשדוד, הפועל בני עכו – הפועל חדרה, הפועל כפר־קאסם – הפועל גבעת עלייה, מכבי שעריים – הפועל בתיים, בית"ר רמלה – מכבי יבנה.

ב־10 בינואר יארח מכבי הרצליה את מכבי עכו, וביום שלישי הקרוב יארח הפועל רמת־גן את מכבי טמרה. מכבי פתח־תקוה והפועל בית־שאן הוגרלו לעלות לסיבוב הבא ללא מישחק.

כדורגל

הוסר החרם על איראן ועיראק

ציריך (איפי). התאחדות הכדורגל הבינלאומית הודיעה ביום שישי על הסרת החרם שהוטל בשעתו על איראן ועיראק. שתי הארצות, שהיו מעורבות במלחמה ממושכת ועקובה מדם, העבירו לפיפ"א מיסמכים המשכנעים את הנוגעים בדבר, כי אין עוד שום חשש ביטחוני להשתתפות איראן ועיראק במישחקי כדורגל בינלאומיים שיהיו בארצות אלו.

לא היה אפשר לקבל תגובה של פיפ"א לגבי הערבויות שקיבלה. על כל שיחת טלפון נתקבלה הודעה מוקלטת, כי משרדי ההתאחדות הבינלאומית בציריך יהיו סגורים עד ל־3 בינואר.

בגלל מלחמת המפרץ, שנמשכה שמונה שנים, הורתה פיפ"א, כי איראן ועיראק חייבות לארח את כל מישחקיהן במיגרשים נייטראליים. הפסקת האש, לפני ארבעה חודשים, איפשרה עתה ביטול הוראה זו.

ליגה א'

בליגה א' היה אתמול המחזור ה־11. התוצאות:

● מחוז הדרום: הפועל קרית־אונו – מכבי לורום חולון 2–2 (0–1), הפועל קרית־מלאכי – הפועל ראשל"צ 1–0 (0–0), הפועל אור־יהודה – הכח ר"ג 1–1 (1–1), מכבי הרצליה – הפועל דימונה 1–1 (0–1), הפועל אשקלון – הפועל מרמורק 1–1 (1–0), הפועל רמלה – הפועל בית־שמש ולא התקיים, שתקם לא הגיע. הפועל באר־יעקב – מכבי קרית־גת 0–0, הפועל אשדוד – מכבי שיכון הבונה 3–1 (1–2).

● מחוז הצפון: מכבי עכו – הפועל בית־שאן 1–0 (0–0), בית"ר נהריה – הפועל טירה 1–0 (0–1), הפועל קרית שמונה – מכבי עפולה 3–1 (1–1), מכבי אחי בני נצרת – הפועל קרית־אתא 2–1 (0–0), מכבי עוספיה – הפועל דליית־אל־כרמל ובוטל בגלל בוץ, הפועל סירת הכרמל – הפועל בני־נצרת 1–0 (0–0), הפועל סייבה – בית"ר חיפה 2–2 (1–1), מכבי חדרה – הפועל עכו 2–0 (0–0).

חוף השנהב – טוניסיה 1–1

אבידג'אן (ע"צ). נבחרת הכדורגל של חוף השנהב והנבחרת הטוניסית סיימו כאן בתיקו 1–1 מיפגש ידידותי.

ר"ג ויבנה נצמדים לפיסגה

מאת שיני איתן
כתב "ספורט הארץ"

המחזור ה־15 היה מחזור שיגרתי לגמרי, בו לא נרשמה אפילו הפתעה אחת, אולם בכל זאת נקבעו עובדות חשובות: בצמרת ממשיך "הצמד הבכורות", רמת גן ויבנה, לצבת המאבק על כרטיס העליה נמשך בשלב זה בין שניהם בלבד. ר"ג ספגה לראשונה שני שערים במישחק, אך הצליחה להבקיע שלושה לרשת בית"ר נתניה. יבנה התרוממה מריביה, כאשר 6 נקודות כבר מפרידות בין המקום השני לשלישי.

בתחתית נמשכת ההידרדרות של בתים, שלא ניצחה כאן המחזור הד־שישי, תכונת השכת לתואר הלא מוצא של סוגרת הטבלה. הפועל חיפה שיפה עניו להולוסין, והוא מרשים במצע ההיחלצות שלו. לאחר 10 מחזורים ללא נצחון, החיפאים כבר עם 5 מישחקים ללא הפסד, כשם השיגו ארבעה בנצחונות שהעלו אותם למקום התשיעי.

במחזור אתמול נכבשו 16 שערים, הושגו 2 נצחונות חוץ, הדרוק שתקע אחד.

הפועל יהוד – בית"ר רמלה 0–0

המצטיין: אייל סגיב

שחקני רמלה הסתגלו ראשונים לתנאי הברק, אולם התמצות של משה סיני ואלי בוהדנה מנעו מהם לממש את יתרונם. לאחר ההפסקה החמיץ המקומי חיים מלול שני מצבים בירידים: בדקה ה־75 בעט מ־5 מטרים מול שער ריק החוצה, ושתי דקות לסיום בעט שוב, הפעם לגופו של יצחק בלאיש.

שפט עובדיה צבי, 100 צופים, ביהוד. משה קירזנר

הפועל חיפה – הפועל חדרה 1–2 (1–1)

המצטיין: טל בנין

השערים לחיפה: ערן כהן (15), טל בנין (55). לחדרה: רונן שפירא (25)

כדורגלני הפועל חיפה המשיכו בשרשרת הצלחותיהם וגברו ביום שישי על קבוצת הנסיגת של הפועל חדרה 1–2, במישחקם הטוב ביותר בעת האחרונה. בדקה ה־15 סיים ערן כהן התקפה מתוכננת של חיפה בשער יתרון. כעבור 10 דקות הצליח חלוצה המסוכן של חדרה להשוות בבעיטה מ־14 מטר. שער הנצחון של חיפה היה השער היפה במישחק: טל בנין בעט בעוצמה בדקה ה־55 מ־35 מטר כדור שחדר בין חיבורי הקורות.

שפט שמעון פרוים, 1500 צופים, בקרית־חיים. אברהם צ'יבין

מכבי רמת־עמידר – מכבי פתח־תקוה 1–1 (1–1)

המצטיין: יוסי שושנה

השער לעמידר: רונן פריימן (29), לפ"ת: טל בניה (18).

חלוקת נקודות צודקת במישחק שהיה ביום שישי בעמידר. שני השערים שנכבשו בשלבי הפתיחה גרמו לציפיות שדעכו בהמשך. האורחים מפ"ת הצליחו לכבוש ראשונים, כאשר טל בניה הבקיע מזווית קשה את רוני ביטי. בדקה ה־29 השוו שחקני עמידר משער של שחקן הרכש מאשר יהודה רונן פריימן במישחקו הראשון בקבוצה. לאחר השיוויון התנהל מישחק חלש ושקול.

שפט עובדיה בריצחק, 300 צופים, בעמידר.

הפועל לוד – מכבי יפו 1–2 (1–0)

המצטיין: יוסף קוואשוילי

השערים ללוד: רונן אוזלאי (59), אורי בנודיס (90). ליפו: עומר דגמי (33)

אורי בנודיס, שנשאר בהפועל לוד לאחר פסק הבחור בעניינו, העניק לקבוצתו נצחון בשער שכבש בדקה ה־90 בבעיטת מספרת. במוצאית הד־אשונה היו היפואים ראשונים לכבוש, למרות המישחק השקול. עומר דגמי בבעיטת יעף קבע 0–1. לאחר ההפסקה הפגינה לוד את מישקהה הטוב ביותר העונה וניצלה שני מצבים מהדבים שיצר לעצמו כדי לזכות בנצחון צודק.

שפט. ארז זצלמן, 300 צופים, בלוד. פרדי בריח

הפועל רמת־גן – בית"ר נתניה 3–2 (3–2)

המצטיין: רונן חריזי

השערים לרמת גן: יעקב נמודר (10), רונן חריזי (17), יוסי שמריה (44). לנתניה: חיים לוי (33 בבעיטת 11 מטר), משה גלם (45).

במחצית ראשונה מרתקת, בה נכבשו חמשת השערים, רשם לעצמו המוליך הארצי נצחון נוסף בוהירות בצמרת. בדקה ה־17 הובילו האורחים 0–2 משערים של חלוציהם יעקב נמודר ורונן חריזי מלך שערי הארצית. רמת־גן גילתה יתרון קל על יריבתה, אולם הנתנייתים הצליחו לצמצם בבעיטת 11 מטר שפסק השופט צבי שריר. דקה לפני ההפסקה הצליחה כל קבוצה להבקיע שער נוסף לזכותה. הציפיות שלאחר ההפסקה ימשך מבול השערים התבדו למרות מספר הזדמנויות שהיו לשתי הקבוצות.

שפט צבי שריר, 500 צופים, בנתניה.

מכבי יבנה – הפועל בתים 1–0 (0–0)

המצטיין: ציון יעקב.

השער: דוד באורון (63).

שליטה מוחלטת של מכבי יבנה בכל שלבי המישחק העניקה לה נצחון מול קבוצה בתחתית השקועה בתחתית שלא הצליחה לסכן את שערו של יבנה גם לא פעם אחת. שוער בתים משה מרקוביץ הרחיק בדקה ה־33, לאחר דין ודברים עם השופט יעקב גמן. את שער הנצחון הבקיע דוד באורון בדקה ה־63 בבעיטה עזה מ־20 מטר.

שפט יעקב גמן, 200 צופים, ביבנה. משה בזק

מכבי שעריים – מכבי טמרה 2–0 (0–0)

המצטיין: יורם אורן

השערים: ראובן סולטן (37), יורם אורן (62).

העולה החדש מטמרה לא הצליחה להוות יריב שקול למכבי שעריים, שעריים לא איבד את עיניו בצמרת. המקומיים שלטו לאורך 90 הדקות וסכלו מהתמצות של הלהבם יורם אורן. שני השערים שנכבשו, אגב בכל מחצית, לא מלמדים על מספר המצבים שהיו לשעריים ויכלו לגרום להכפלת התוצאה.

שפט יעקב שמש, 1000 צופים, ברחובות. משה בוקר

טבלת הליגה הארצית

.1	הפועל ר"ג	15	26–11	38
.2	מכבי יבנה	15	19–7	29
.3	מכבי פ"ת	15	16–10	22
.4	הפועל חדרה	15	18–15	22
.5	מכבי שעריים	15	17–15	22
.6	מכבי יפו	15	18–15	21
.7	הפועל לוד	15	13–11	20
.8	בית"ר רמלה	15	12–12	17
.9	הפועל חיפה	15	14–22	17
.10	רמת־עמידר	15	11–17	16
.11	בית"ר נתניה	15	15–18	14
.12	מכבי טמרה	15	6–13	13
.13	הפועל יהוד	15	8–18	11
.14	הפועל בתים	15	6–15	10

במחזור הבא

הפועל חדרה	– בית"ר נתניה
הפועל ר"ג	– מכבי שעריים
מכבי טמרה	– הפועל לוד
מכבי יפו	– הפועל יהוד
בית"ר רמלה	– הפועל בתים
מכבי יבנה	– מכבי רמת־עמידר
מכבי פ"ת	– הפועל חיפה

מלך השערים

.1	רונן חריזי (הפועל ר"ג)	7
.2	יעקב נמודר (הפועל ר"ג)	6
–	יאיר סגרהדי (מכבי יפו)	6
–	אהוד עידן (מכבי שעריים)	6
–	יגאל אלהרר (הפועל חדרה)	6

ביגנו נקע רגלו בנבחרת

כדורסל

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

אמיר ביגנו כדורסלן מכבי רמת גן, נקע את רגלו במתנה האימונים של הנבחרת שהיה ביום שישי במכון וינגייט. רק לאחר בדיקה נוספת היום, יתברר אם יוכל לצאת עם הנבחרת מחר לטורניר חג המולד בפאריס, בו ישתתפו גם נבחרות בית המועצות, יוגוסלביה והמארחת צרפת.

באיגוד הכדורסל לא התקבל עדיין שום מידע לגבי הידיעה הראשונה של הנבחרת, רמז, לא רשמי, שהגיע מצרפת, מצביע על כך שהיה זה נבחרת יוגוסלביה. המדריך יהיה במתכונת של המכבות משחקות בנבר והמפסידות מתמודדות על המקום השלישי.

ביום שישי במחנה הנבחרת במכון וינגייט שיתפו הנבחרת הלאומית והנבחרת העתודה בשני מישחקים מקוצרים אחד בבוקר, השני אחר הצהריים. ברב הנפלד שלא שוחרר מהצבא לא הגיע. הדרון גמצי לא שיחק בגלל מיחושים בידו. גם שני שחקני מכבי תל־אביב מוטי דניאל ולאון טרסר, ששיחקו ערב קודם נגד אריס, שיחקו פחות מהאחרים.

בשני המישחקים ניצחה הנבחרת הבכירה. רלף קליין ציין את מוטי דניאל ואת חיים זלוטיקמן כמצטיינים. בנבחרת העתודה בלטה גיא גודס ואסף ברגע שניהם מחיפה.

●אהרון מילשטיין, מי שהיה מנהל מחלקת הכדורסל של מכבי רמת־גן במשך 8 שנים, נפטר בסוף השבוע ממחלה קשה. הוא שימש בתפקידו עד לפני מחצית השנה. בן 44. הלווייתו היום.

נצחון להפועל ת"א לפני הולנד

מאת יורם רייס

קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב, לפני צאתה לטורניר חג המולד בהולנד, גברה אמש במשחק חוץ על האחרונה בטבלה הפועל איתן/גבת בתוצאה 73–86, לאחר שגבת הובילה במחצית 41–44.

הפועל גבת היה אמש קרוב לניצחונו הראשון בליגה, והיה לאחר שהוליך במרבית דקות המישחק בהפרשים שנעו בין 4 ל־7 נקודות. כאשר הפרש השיא היה בדקה ה־31 – 59–66.

הפועל תל־אביב שהציג אמש מישחק בינוני ביותר, למעט ליגמון סאגנס שקלע חמש שלשות והסך הכל 31 נקודות. הצליח בשש הדקות האחרונות של המשחק לקלוע 19 נק. לשמש אפס של גבת ובכל זאת זכה בניצחון. בהפועל תל־אביב שיחק לראשונה העונה קית ג'נס שקלע 9 נק' לקראת סיום המשחק ולמעשה היה זה שניצח את הגבתים. שחקני גבת ניסו בכל כוחם לנצח אך לא עמדו במעמסה.

● להפועל תל־אביב קלעו: סאגנס 31, וויליאמס 21, אמסלם 10, גנס 9, פרישמן 6, כרי 4, לאופר 2.

● להפועל איתן/גבת קלעו: יעקובי 16, איינוס 13, רזקה 12, ברזמוס 11, ארזי שמר 8, אלון שמר 7, דור 6.

שפטו: שי שטריקט ועמי גליל, 400 צופים, באולם בגבת.

ארל ויליאמס מארח את קווין מגי לסיבוב שני

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

הליגה הלאומית בכדורסל, היוצאת לפגרה בת שבועיים בגלל השתתפותן של נבחרות ישראל הבוגרת והעתודה בטורנירים בחו"ל, תלהט הערב בכמה מפגשים מסקרנים במחזור ה־15.

המישחק המעניין ביותר יהיה בחולון (20.30), כאשר הפועל חולון יארח את האלוף מכבי תל־אביב. בטרם הולד המישחקים זה היה אמור להיות "מישחק העונה", ואולי אף היינו כדרשים לעשות דרכנו לירא"לוהו ולא לחולון. אבל מאז עברו הרבה מכוניות בכמות חולון, והאימפריה של מישקה לפרדין לא הבריקה את התקוות. אמנם בסיבוב הקודם סחטו החולונים, ובעיקר ארל ויליאמס, מאמצים ממכבי והנצחו רק 85–82. האלוף מכבי עתה בתנופה אדירה, כך שחולון תנסה להפתיע. מעניין יהיה לראות שוב את המאבקים בין ארל ויליאמס לקווין מגי.

הדבי השני, לא פחות חם, צפוי ברחובות, בין הפועל למכבי. במפגש הקודם ניצח מכבי 84–82, אבל הפועל ירע להתאושש ניצח בשבעה מישחקי ליגה רצופים, בטרם נקטעה השרשרת על ידי האלוף, בשבוע שעבר. המישחק הערב, מעבר ליוקרה העירונית, מהווה מאבק מפתח על הכניסה, לפלייאוף העליון. נצחון מכבי יעלה את הכבי פיני גרשון למקום הרביעי על חשבון הפועל חיפה. נצחון להפועל, יתן לו מקדמה על פני היריבים הרלקים אחריו.

קרב תחתית בין אליצור נתניה המקום 11 בטבלה לבין מכבי ראשון לציון המצוי הרבה אחת לפניו, עשוי לתת תשובה לנתנייתים לשאלה, האם חילופי המאמנים, אריק ברי־אלוכמטקי במקום יהושע רוזין, ישפיעו על הקבוצה. בסיבוב הקודם, 94–83, לראשל"צ.

בגליל יארח הפועל ירושלים את הפועל גליל־עליון (בקודם, 87–77 לגליל) ובאבן יהודה ישחקו אליצור רמלה נגד מכבי רמת־גן (8.30 ללא קהל).

אמש ניצחה הפועל תל־אביב את הפועל איתן/גבת 86–73, במישחק שהוקדם בגלל יציאתו הבוקר של הפועל תל־אביב להולנד, לשני טורנירים בליידן ובהאלם.

טבלת הליגה הלאומית

.1	מכבי ת"א	14	1528–1367	28
.2	הפ. ת"א	15	1419–1262	26
.3	גליל־עליון	14	1324–1095	25
.4	הפ. חיפה	14	1260–1164	22
.5	מכ. חיפה	14	1225–1239	22
.6	הפ. חולון	14	1295–1178	21
.7	הפועל ים	14	1188–1261	21
.8	מכבי ר"ג	14	1288–1298	21
.9	ראשל"צ	14	1262–1330	18
.10	אל. נתניה	14	1262–1268	17
.11	אל. רמלה	14	1210–1375	16
.12	הפו. גבת	15	1389–1517	15

אסקולי פיטרה את מאמנה

רומא (ע"ר). עוד מאמן כדורגל באיטליה הודח מתפקידו לאחר כשלון קבוצתו. הפעם היה זה הילאריו קאסטאניה מקבוצת אסקולי, מתחתית הליגה האיטלקית הראשונה. את מקומו ימלא ברסליני.

זה המאמן השני, תוך שבוע, המודח מתפקידו בליגה האיטלקית הראשונה. בשבוע שעבר הודח מאמנה של טורינו, לאוריצ'ה.

המגן מארק דניס נקנס באלף ליי"ש

לונדון (ע"ר). התאחדות הכדורגל האנגלית קנסה באלף ליי"ש את כדורגלן קווינס פארק ריינג'רס, המגן מארק דניס, לאחר שהורחק בשבת שעברה במישחק נגד אורסנל. הפעם לא הושעה השחקן אלא רק נקנס. זו היתה הרחקתו השישית. במהלך הקריירה שלו נשלפו לעברו 68 כרטיסים צהובים – שיא בכדורגל הבריטי.

סקווש

טל בן שחר אלוף ישראל

טל בן שחר, בן 17 וחצי, הוכתר אמש כאלוף ישראל בסקווש, לאחר שניצח בגמר את דוד גיזלבגר 0–3. בן־שחר, המשחק במקצוען באנגליה, מדורג במקום ה־6 באליפות העולם לנוער שתהיה בלונדון בתחילת ינואר.

בתואר הנשים זכתה קליר לויז, שניצחה 0–3 את שבית רזיו, שהיא גם קבוצאית מצטיינת.

בגמר לצעירים (גיל 35 ומעלה): יצחק סמו – נורמן גליקמן 0–3. בגמר הותיקים (גיל 45 ומעלה): ד"ר ראובן מיטרני – יצחק משלר 0–3.

המישחקים היו משך שבועיים במועדון כפר המכביה. מישחקי הגמר היו אתמול במועדון הסקווש בהרצליה.

* מצב האוויר הגשום והמגרש הבוצי לא מנעו בשבת קיומם של שני מישחקי הליגה הלאומית ברוגבי: אסא מכביון – הפועל רעננה 6–4 והפועל נתניה – אסא תל אביב ב־21–0.

בעיטה חופשית

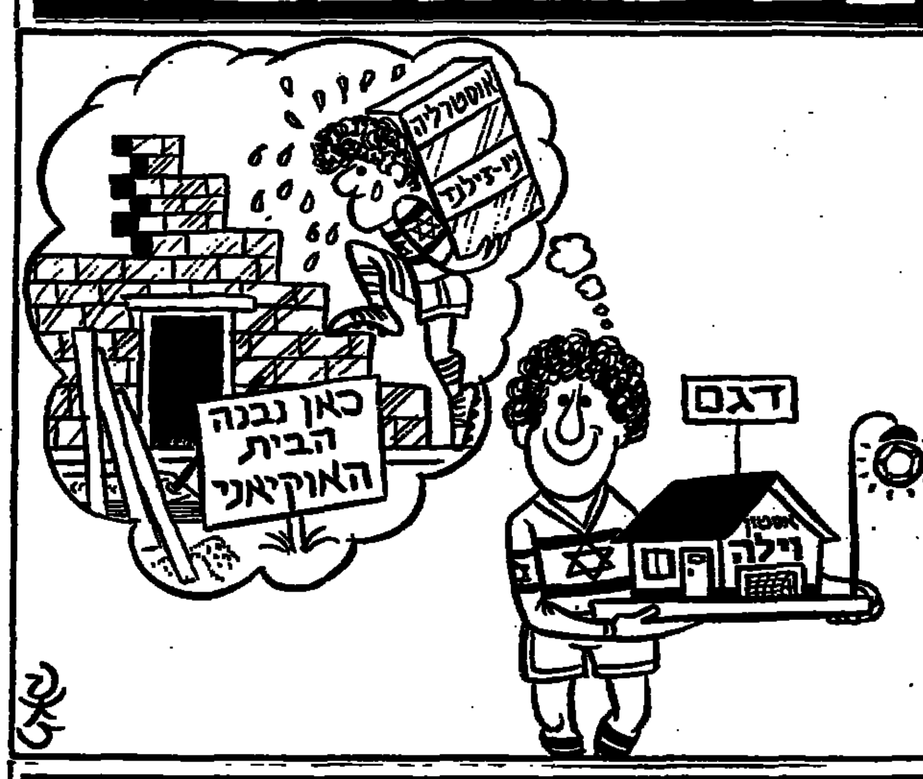

גם אחרי לימוז' ואריס – אין למכבי "כרטיס אשראי" למינכן

דורון ג'מצ'י שומר על ניקי גאליס. הכוכב היווני אמנם קלע את המנה שלו, 33 נקודות, אבל מכבי השיג את המטרה: גאליס למעלה – אריס למטה. ראה העיקר. (צילום: עודי ערן)

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

מי שביקש לראות את מכבי תל־אביב ממשיך לדרוס את יריביו, בבית הגמר של גביע אירופה בכדורסל לאלופות, יצטרך להתאזר בסבלנות במשך שבועיים בגלל פגרת חג המולד המסורתית.

שלושה מחזורים היו עד כה בבית הגמר, וזה מעט מכדי להסיק מסקנות ברורות, כאשר מתוך ניסיון העבר נקבעות לרוב עובדות מוגמרות במחזורי הסיום. בינתיים, אף שנותרו לכל קבוצה עוד 11 מישחקים, מאפשרת ההצגה בת השבועיים לבחון את הכיוון ומספר היבטים נוספים שאולי ירמזו על העתיד.

ברצלונה, שהשיגה ביום רביעי שעבר ניצחון חוץ שני, הפעם במוסקווה על צסק"א (77–70), מצויה בעמדת זינוק מבטיחה מאד לחצי הגמר. אפשר אף להתנבא ולומר, שאם תגבה ברצלונה ביותר מישקיה הביתיים (6 במספר), תוכה בכרטיס למינכן. גם האלוף האיטלקי סקאוליני פזארו, בהופעתו הראשונה בבית הגמר, מכבי ליה לא רע. שלושה ניצחונות רצופים נותנים לאלוף באיטלקי ולהביתיו ביטחון ועמדה עדיפה להמשך.

מכבי תל־אביב, יוגופלסטיקה ספליט, אריס סלוניקי ודינבוס מצויים בעמדה פחות או יותר שווה. מכבי אמנם ניצח בחוץ את לימוז', אבל כוסר נוצח בביתו על ידי ברצלונה. יוגופלסטיקה, אריס ודינבוס לא נוצחו בבית, אך גם לא ניצחו בחוץ.

לימוז' וצסק"א לא רק שעדיין לא ניצחו, אלא כבר נוצחו בביתן. לימוז' פעם אחת וצסק"א כבר פעמיים, כך שמצבן אינו מזהיר.

אם נעניק לקבוצה שניצחה בחוץ נקודה חיובית, ולזו שנוצחה בבית נקודה שלילית, תתקבל טבלה דמיונית שתסביר אולי יותר מכל את מצבן הריאלי של הקבוצות:

.1	ברצלונה	+2
.2	פזארו	+1
.3	מכבי ת"א	0
.4	ספליט	0
.5	אריס	0
.6	דינבוס	0
.7	לימוז'	−1
.8	צסק"א	−2

בשנה שעברה עלה מכבי תל־אביב לחצי הגמר, כקבוצה מספר 4, כשבטבלה כמו היה לו פלוס 1 (שני ניצחונות חוץ והפסד בית יחיד), בעוד שבמקום החמישי ניצבה ברצלונה עם מאזן של 0 (שלושה ניצחונות חוץ, אבל גם שלושה הפסדי בית). וזה אומר: קבוצה המקווה להיות בין ארבע הגדולות זקוקה למאזן חיובי, היינו ניצחון חוץ אחד יותר מהפסדי בית. זה, לפחות, על סמך ניסיון אחד של בית גמר המורכב משמונה קבוצות.

עם חידוש המישחקים יזכה מחזור מעניין, בו יתמודדו ארבע הראשונות וארבע האחרונות בינן לבין עצמן. מכבי תל־אביב: (3) שיארח ב־5 בינואר את סקאוליני פזארו (1), בהתמודדות ראשונה בין שני המועדונים, יצטרך להוכיח שיכולתו הגבוהה בשני המישחקים האחרונים אינה מקרית. יהיה זה קרב אדיר בין שתיים מהזוקות בבית הגמר.

ברצלונה (2) תארח כבר ב־4 בינואר את יוגופלסטיקה ספליט (4) וניצחון צפוי יישאיר את טראפיבינוביץ בלתי מנוצחת. אריס (5), שחזרה לסלוניקי לאחר שהובסה ברציפות בתוצאה דומה, 97–81 בברצלונה ו־97–77 בתל־אביב, תנסה להתאושש על חשבון כדורסלני הצבא האדום ממוסקווה (7) המוכים, שאינם מתאוששים את מקומם עד כה בבית הגמר.

לימוז' (8), שעמרה בכבוד בשבוע שעבר במוצאה, תשאף בוודאי לניצחון ראשון על דינבוס (6), המתייצבת לאחר התבוסה הגדולה במישחק הפתיחה בסלוניקי.

קאטאר מוכנה לארח גביע בין־יבשתי: אסיה נגד אירופה

קונפדרציית הכדורגל האסיאתית מתכוונת לפנות בקרוב לאופ"א, המקבילה האירופית שלה, ולהציע לה לקיים מישחק על גביע בין־יבשתי חדש, בין אלופות שתי היבשות. היוזמה באה לאחר שנבחרת ערב־הסעודית זכתה בגביע אסיה לאומות בתחילת השבוע בדוחא, בירת קאטאר.

ההתאחדות הקאטארית הודיעה להציע את עצמה לארח את המישחק בין ערב־הסעודית להולנד.

בכל מקרה, מישחק שכבר ברור, כי יתקיים יהיה על הגביע האפרו־אסיאתי, בין ערב־הסעודית לקאמרון, אלופת אפריקה.

נכים

נתניה ואיל"ן לוד בראש בכדורסל

קבוצות הכדורסל של א.ג. נתניה ואיל"ן לוד מוחזקות בראש טבלת הליגה הלאומית בכדורסל לנכים, כשלכל אחת מהן 8 נקודות מארבעה מישחקים.

כדורסלני לוד גברו בסוף השבוע על איל"ן יפו 27–47. במישחק הבכירין הלוואי אלמליח. איל"ן תל־אביב גברה על איל"ן הרצליה 40–39.

תוצאות נוספות בליגה הארצית, מחוז הדרום: איל"ן קריית־גת – איל"ן פתח־תקוה 46–30; איל"ן אשדוד – איל"ן תל־אביב ב' 57–16.

אברהם תשובה

חג מולד שמח בפלורידה: ניצחון ראשון למיאמי בבית

סיבה נוספת לשמחה: אורלנדו מתקבלת לליגה

אן.בי.איי

ניו־יורק (אי־פי). מיאמי, בתקופת חג המולד וכניסת השנה החדשה, הינה עיר במצור של אלפי אנשים, שבאים להנות מתופעה חמימה על שפת ימה הנפלא. בסוף השבוע, הפכה מיאמי מעשית גם לעיר כדורסל מקולם, כאשר יומיים לפני חג המולד ולאחר 12 הפסדים רצופים, הצליחו סוף סוף שחקני מיאמי היט, לזכות בניצחון בית ראשון והסטורי על יוטה ג'אז, 101–80. היה זה ניצחונה השני של מיאמי ב־23 מישחקים, מאז הצטרפה לאן. בי. איי, בתחילת העונה. הניצחון הקודם הושג דווקא בחוץ על לוס אנג'לס קליפרס. גיבורי הניצחון היו רורי ספארו שקלע 19 נקודות, קווין אדוארדס (18) ופאט קאמינגס (17). קארל מלון עם 32 נק' לא הצליח למנוע את שמחתם הגדולה של תושבי מיאמי.

אבל בשורה נוספת לבני פלורידה. הקבוצה החדשה המתוכננת להצטרף לליגה, אורלנדו מג'יק, מכרה לעונה הבאה עשרת אלפים מנויים, כפי שמבקש מהתקנון, ממש לפני התאריך האחרון (31.12) ועתה יהיה עליה לשלם בתחילת חודש מארס, סכום של 32.5 מיליון דולאר, כדי להתקבל סופית לאן.בי.איי.

סוף השבוע היה שייך לשתי הקבוצות החדשות בליגה, כי גם שארלוט הורנטס ניצחה. קורט ראמביס הפך משקע, ששיחק בעבר הלייקרס, קלע את סל הניצחון עם השריקה לסיום, כדי לקבוע 101–103 נגד שיקאגו בולס.

בשורות נעימות לאוהדי האלופה, לוס אנג'לס לייקרס, שקטעה סידרה של ארבעה הפסדים, הארוכה שלהם ב־10 השנים האחרונות, בניצחון על סאקרמנטו קינגס 102–120. מג'יק ג'ונסון קלע 27 נקודות וצבר 15 אסיסטים.

קליולנד קאווליירס, המשיכה בתנופתה הגדולה, לאחר שניצחה 107–119 את סיאטל. לארי נאנס, קלע 27 נקודות. ניצחון זה מעניק לקליולנד מיקומה על יריבתה דטרויט פיסטונס, בבית המרכז של החוף המזרחי. הפיסטונס הוכרעו אחר ליום שישי באולם סתם הנקודות של הניו־יורק ניקס ונוצחו 88–85. היה זה ניצחונה התשיעי הרצוף של ניו־יורק בבריסון סקוור גארדן. מארק ג'קסון הכוכב, בסל שקלע 32 שניות לסיום את נצחון קבוצתו ובסך הכל צבר 15 נקודות. ויני ג'ונסון קלע 19 נקודות לדטרויט.

* יתר התוצאות: אטלנטה הוקס (דומיניק וילקינס 28, מוזס מלון 28) – אינדיאנה פייסרס 131–114, מי־לווקי באקס (טרי קאמינגס 30) – דאלאס מאבריקס 113–101, לוס אנג'לס קליפרס (רג'י ויליאמס 25) – סאן אנטוניו ספארס 114–108, פיניקס סאנס (ג'יליאם 27) – דאנוור נאגטס 119–107, פורטלנד טרייל בלייזרס (קלייד דרקסלר 35) – גולדן סטייט 111–107, יוסטון רוקטס – לוס אנג'לס קליפרס 125–109 (אחד ליום שישי).

כדורסלן אמריקאי פוטר בפינלנד בגלל התהוללות

מאת אליהו הובי

קופנהאגן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קבוצת הצמרת בליגת הכדורסל הפינית "טרפר", שרכשה בחודש ספטמבר 1988 את בריס וודמאן, כדורסלן אמריקאי המתנשא לגובה 2.13 מ', הוליכה להפר את החוזה שנחתם עימו.

הנימוק לפיטוריו משעשע ראשי הקבוצה טוענים, כי בריס וודמאן התהולל בלילות עם נערות פיניות והשקיע את מלוא מיוצו בסיפוק תשוקתן המינית. ביצועיו במיגרש ובתחום האישי לא ישם דבר בהלסינקי. כתוצאה מכך נפגם כושרו הספורטיווי של בריס והדבר בא לביטוי באחוז קליעות דל במישחקי הליגה.

בריס וודמאן היה בשבע השנים האחרונות שחקן מפתח בקבוצות כדורסל בליגה הלאומית האיטלקית. "טרפר" הבטיחה לו משכורת הגונה שהבטיחה לו, במשך שתי השנים הקרובות, שכר העולה על זה שקיבל באיטליה.

פרקליטו של שחקן הרכש האמריקאי הגיש תביעת פיצויים לבית משפט בהלסינקי. בכתב התביעה נאמר, כי בחוזה בין בריס וודמאן לקבוצת "טרפר" אין סעיף הקובע מה מספר הכדורים שעליו לקלוע לסל בכל מישחק. אשר לעיסוקיו בלילות, החוזה שנחתם אינו מחייב אותו להתנזר מנשים.

המהנדסים: אי־יישום של הסכם השכר בתע"א יגרור "צעדים"

דורשים התשלום החד פעמי שנקבע בהסכם במשכורת דצמבר ● החברה: האוצר אוסר החלת ההסכם על חברות שלא נשאו רווחים, כמו התע"א

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעופה

הסתדרות המהנדסים פנתה בסוף השבוע להנהלת התעשיה האווירית בדרישה לכלול במשכורת דצמבר את התשלום החד פעמי במסגרת המקדמה עליה הוחלט בהסכם העבודה החדש במשק הציבורי, שלא הוחל על החברה.

אל סמנכ"ל לכח אדם של התע"א, אביגדור קפלן, נשלחה פניה של מנכ"ל הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, כי האיגוד הארצי של המהנדסים יראה באי ביצוע התשלום החד פעמי "עילה מיידית להכרזת סכסוך עבודה ויאפשר נקיטת צעדים ארגוניים מידיים, הנדרשים לישום ההסכם".

מדובר על תשלום תוספת רטרואקטיבית לחודשים ינואר־דצמבר לשכרם של המהנדסים, ההנדסאים, הטכנאים והאקדמאים על פי הסכם העבודה הארצי החדש במשק הציבורי לשנתיים הקרובות.

בהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות במשרד האוצר לא הוחל הסכם זה על חברות שלא נשאו רווחים בשנה האחרונה, כדוגמת התע"א.

ע"פ הנחיות הרשות של הממונה על השכר במשרד האוצר, יעקב דנון, הכלולות בשני תורים נפרדים מה־18 וה־19 בדצמבר, ישולם הסכם החד פעמי במשכורת הקרובה. התורים פירטו בין השאר טבלאות תשלום המקדמה הנעות בין 700 ש"ח לציבור המהנדסים בדרגות הנמוכות 3 עד 6 ועד ל־1500 ש"ח בדרגה הגבוהה ביותר, דרגה 13.

משכורות העובדים בתע"א משולמות מדי תשעה בחודש, עבור חודש קודם.

מהתעשיה האווירית נמסר בתגובה, כי בהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות במשרד האוצר, מנועה ההנהלה לשלם תוספת שכר לעובדים במסגרת הסכם העבודה החדש במשק הציבורי. מדובר בנושא בעל היבט ארצי שאינו נוגע בלעדית לחברה.

מערכת ממוחשבת לאשנבי דואר תקצר תורים ותייעל משלוחים

המחשב שיותקן לניסיון בת"א, יקבע ויגבה מחירי המשלוח ויבייל

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מערכת ממוחשבת לאשנבי סניפי הדואר, שפותחה בחברת "ישסקס" לפיתוח מערכות תקשורת, תותקן בקרוב באורח ניסיוני באחד מסניפי רשות הדואר בתל־אביב. המערכת תשווק על־ידי חברת "ישטלקום" לשיווק מערכות תקשורת, מקבוצת "כלל". את הדברים מסר אתמול איתמר הראל מנכ"ל "ישטלקום".

לדבריו, ייחודה של המערכת בכך שהיא מסוגלת לקבוע בזמן אמיתי את משקלו ויעדו של דבר הדואר, כמרכן קובעת המערכת את מחיר המשלוח, ומסוגלת לגבותו במזומן, או בכרטיס אשראי, ולהדפיס תווית ביול.

פרטי המשלוח מאוחסנים במחשבי הסניף במחשב המרכזי. התשלומים, שיבוצעו באמצעות המחשב, יועברו למחשבי בנק הדואר והביטוח הלאומי.

המערכת תשפר את השירות לציבור, תקצר את התורים, תחסוך פעולות בבקשות רבות. היא מורכבת ממחשב אישי, משקל אלקטרוני, קורא כרטיסי אשראי, מדפסת, טלקס, ופקסימיליה.

עיצומים במפעל תמ"מ בשל מחסור בתקנים ועצירת קידום העובדים

מועצת פועלי יהוד התגייסה למאבק עובדי מפעל התעשיה האווירית

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעופה

עובדי מפעל תמ"מ בתעשיה האווירית מתכוונים לפתוח היום בעיצומים במחאה על עצירת קידומם ועל כך שהמנהלה לא פותחת תקנים חדשים, נודע, כי היום תתקיים פגישה משותפת בין מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, ועד העובדים הארצי של התע"א ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

מטרת הפגישה להביא לפריצת דרך במשא־ומתן בין נציגי שני הצדדים על אפשרויות להחלת אלמנטים מהסכם העבודה החדש במשק הציבורי, על כל עובדי התע"א. את זאת לאחר ששיחות בנושאים אלה נקלעו למבוי סתום בדרגים נמוכים יותר.

נציגי עובדי מפעל תמ"מ שירותים טכנאים, מנהלים טכניים ותעופתיים הודיעו, כי הול מהיום תיפסק העבודה במשמרות שניה ושלישית והעבודה בשעות נוספות. העובדים גם לא יאפשרו כניסתם לשטח המפעל ביהוד של עובדי חוץ, המועסקים על־ידי קבלנים חיצוניים.

מזכיר מועצת הפועלים של יהוד, ציון קוממי, אף שיגר מכתבים להנהלים לשני המפעלים תמ"מ ומב"ש של התע"א, בהם דרש להיכנס לאלתר למו"מ עם נציגות העובדים, מועצת הפועלים והאיגוד המקצועי, על הסכם שכר לשנתיים הקרובות.

"אנו רואים בחומרה רבה את אי־הפעלת ההסכם על עובדי המפעלים אשר בכל הידוע לנו קלטים עובדים ומצבם הכלכלי איתן", אמר קוממי. הוא הוסיף כי אי־יישומו של הסכם השכר החדש על עובדי התע"א, הוא בבחינת הפרת הסכם העבודה "שעלולה להביאנו לשקול נקיטת צעדים ארגוניים וכינוס הכרזת סכסוך עבודה".

מהתע"א נמסר בתגובה, כי המו"מ מתנהל במישור הארצי, וכל פניה אחרת בהקשר זה איננה רלוונטית, שכן מנהלי מפעלים אינם מוסמכים לנהל שיחות בנושאים אלה.

השבעת דיינים חדשים לביה"ד הרבני הגדול נדחית 6 שבועות

הרבנים הראשיים ממתינים למינויים נוספים ● ועדת המינויים משותקת למעשה: ממתינים לבחירת נציגי הממשלה והכנסת בוועדה

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

טקס השבעתם על ידי נשיא המדינה של שני דיינים שוועדת המינויים לדיינים המליצה על מינוים לביה"ד הרבני הגדול, מתעכב מזה כשישה שבועות למרות המחסור החמור בדיינים.

מאז המליצה הוועדה למנות דיינים ב־8 בנובמבר על צירופם של אב בית הדין הרבני בתל־אביב, הרב שלמה דיכובסקי, ושל אב בית הדין הרבני בירושלים, הרב משה תופיק, לביה"ד הרבני הגדול, נדחה כמה פעמים טקס השבעתם במשכן הנשיא, משום שהרבנים הראשיים, אברהם שפירא ומרדכי אליהו, מחכים לאישור מינויים של רבנים נוספים לביה"ד הרבני הגדול, ביניהם אחד של הרב הראשי, הרב שמואל שפירא, אב בית הדין הרבני בירושלים, והרב עזרא בצרי, שמינויו נדחה כזמנו בעקבות הגילויים שב־1956 שילם שוחד לפטריארכ כדי להשתחרר משרות צבאי.

הוועדה למנוי דיינים משותקת למעשה, משום ששר הדתות זבולון המר לא כינס אותה מאז חודש נובמבר. עתה על הממשלה החדשה למנות את נציגיה השני בוועדה (במשלה הקודמת היה זה דוד לוי). שני נציגי הכנסת בוועדה, הרב מנחם הכהן ודוד דיניץ, לא נבחרו לכנסת ה־12. גם לביה"ד הרבני הגדול צריכים להיות 4 נציגים בוועדה, אולם כיום ישנם רק שלושה.

דובר משרד הדתות, אהוד בהט, אמר אמש בתגובה, כי טקס השבעתם של שני הדיינים לא התקיים מסיבות טכניות. הוא אישר כי הוועדה מתכוונת לאשר כמה מינויים נוספים לאור המחסור בדיינים בביה"ד הרבני הגדול. עוזרו של הרב הראשי אברהם שפירא, זלמן קיטנר, אמר כי טקס השבעתם של הדיינים נדחה מסיבות שאינן ידועות לו.

מואשם בסיוע לחוליית הטרור מכיכר "אתרים" לרכוש אקדח

אלי מסיקה שעבד עם חברי החוליה במסעדה "סנסט", הודה בעבירות ● החוליה פגעה בארונות "בזק" ותכננה להשליך בקבוקי תבערה בת"א

(ע). אלי מסיקה (26) ממושב אביאל, מנהל משמרת במסעדת "סנסט" בכיכר אתרים, שבה הועסקו חלק מעצורי חוליית מתבלים שנחשפה באחרונה, הואשם ביום ו' בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בסיוע לשניים מחברי החוליה לרכוש אקדח. אותו אקדח שימש גם לרצח תושב אום אל־פחם שנחשד כמשתף פעולה עם השלטונות.

חברי החוליה שנחשפה חשודים בביצוע חבלות בארונות סעף של בזק בתל־אביב, בהצתות רכב באזור תל־אביב, ותכננו להשליך בקבוקי תבערה לעבר אוטובוסים בתחנה המרכזית.

בכתב האישום שהוגש נגד מסיקה טען נציג הפרקליטות עו"ד אברהם טל, כי קודם לרכישת האקדח נסע מסיקה עם ג'רזה עוזאעי ואיהאב ג'בריו, שהיו אף הם עובדי המסעדה וחברי החוליה, לביתו של מתווך בג'בריו לרכישת אקדח. הנאשם בדק את אקדח התופי וייעץ לעוזאעי לא לקנותו בגלל היותו ישן וריק.

עוזאעי ביקש מהמתווך ג'בריו בנוכחות הנאשם שיביא לו אקדח עם מחסנית, ונתן לו לצורך כך 1000 דולר. כעבור כשבועיים שב נסעו השלושה לביתו של ג'בריו. מסיקה בדק אקדח ברטה שהציע ג'בריו למכירה, הודיע לעוזאעי כי האקדח תקין והמליץ לקנותו. השלושה רכשו את האקדח וחזרו במכוניתו של הנאשם לתל־אביב.

בכתב האישום נאמר עוד, כי מסיקה לקח את האקדח לביתו לבדוק אם הוא יורה. הוא החזיר את האקדח לעוזאעי לאחר שהחליף בן נוקר שאותו רכש ב־80 ש"ח; כן רכש עבור עוזאעי שתי מחסניות ב־100 ש"ח, 50 כדורים, שמן ומטלית לניקוי האקדח. בבקשה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים טען עו"ד טל, כי הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו.

הורי חיילים שנשפטו על הכאת ערבים הפגינו במשרד הביטחון

דרשו להעמיד לדין את מפקדם; קצין שנדון למאסר ניסה להתאבד

(ע). כעשרים בני משפחות של החיילים רומן גולדשטיין, ויקטור מסיקה וסגן עודי סערון, שנשפטו על הכאת עצורים ערבים בבלאט, הפגינו ביום ששי בבוקר מול משרד הביטחון בתל־אביב.

המפגינים נשאו כרזות מחאה נגד המדיניות של צה"ל בשפיטת חיילים "המפעילים כוח סביר על ערבים". "החלטות המפגינים בצה"ל מאפשרות לערבים לזרוק אבנים ולהתקיף חיילים, ואילו לחיילים אין הגדרה מפורשת מהו כוח סביר שמצותר להפעיל" טענו המפגינים.

"פסק הדין של סערון, מסיקה, רומן והדנית – משחק מכור" נרשם על אחת הכרזות.

המפגינים אמרו כי לא ישקטו עד שיועמד לדין מפקדם של החיילים שנתן, לטענתם, את ההוראה להפעיל כוח נגד העצירים.

סגן עודי סערון נדון לחמישה חודשי מאסר בפועל, 7 חודשים על־תנאי והורדה לדרגת טוראי. אמו טוענת, כי עודי מאשמם עתה בבית החולים שיבא, לאחר שבלע כדורים בשני נסיונות התאבדות. "מסרתי לצבא ילד חסון ובריא וקיבלתי אותו על אלונקה," הצריחה האם, במחאה על כך ששפטו את בנה "במקום את הקצין שנתן את ההוראה".

החייל רומן גולדשטיין עלה מבריה"מ לפני פחות משנה. הוא התנדב לשרות בצה"ל ונשפט בפרשה זו לשלושה חודשי מאסר בפועל וארבעה חודשים על־תנאי.

הוריו של החייל ויקטור מסיקה, שנדון ל־9 חודשים בפועל ו־9 חודשים על־תנאי, טענו כלפי בית הדין הצבאי: "המשחק היה מכור, פסק הדין ניתן לפי הוראות שהוכתבו מראש".

מכנו מן الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

בזכות מי שוחררו בני הערובה

בהתייחס לכתבתו של תום שגב בהארץ מיום 16 בדצמבר 1988, בעניין ספרו של שמואל שגב, "הקשר האיראני".

באותה כתבה מציג תום שגב את אל שווימר ואותי כתאבי־בצע וכמי שגרמנו לפרשה האיראנית על־מנת לקבל עמלות. הוא גם מלגלג על דוד קמחי, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, ומסלף את העובדות בעניין בני הערובה. תום שגב קבע כי "נמרודי לא הצליח להוציא מהם (מהחוטפים) את בני הערובה. ניר הביא לפחות לשחרורם של שניים מהם והוא לא לקח על זה עמלה".

זכותו של תום שגב להביע את דעתו כרצונו, אך זכות זו ודאי אינה מקנה לו חירות לסלף את העובדות. כפי שנתאר בספר "הקשר האיראני" וכפי שהדבר מופיע בכל דו"חות ועדות החקירה האמריקאיות, הכומר בנג'מין וייר שוחרר ב־15 בספטמבר 1985, לאחר משלוח ניסיוני של 500 טילי "טאו" הודות למאמציה של "השלישייה" קמחי־שווימר־נמרודי. עקב שחרור זה התקשר הנשיא רייגן באופן אישי עם ראש הממשלה באותה תקופה, שמעון פרס, והודה לו על מאמציה של ישראל בעניין זה. לעומת זאת, הכומר ג'נקו שוחרר הודות למאמציו של עמירם ניר ז"ל לאחר ארבעה משלוחי נשק גדולים.

אשר לרוח הכללית של הכתבה: אינני מכיר את תום שגב ואת עברו הביטחוני, אך כאשר מדובר במעשיהם ובתרומתם של אנשים כמו אל שווימר ודוד קמחי, הייתי מייעץ לכתב הנכבד עצה ידידותית: "של בעליך", בטרם אתה חורץ לשון על עברם של אנשים שכל חייהם היו קודש לביטחונה של המדינה. אשר לי – אינני מוצא טעם להיכנס לוויכוח עם תום שגב ביחס לעברי הביטחוני ולשליחויותיי הרבות למען המדינה, שלא על־מנת לקבל פרס.

יעקב נמרודי
תל אביב

*

תום שגב מעיר: מר נמרודי צודק בקשר לנסיבות שחרורו של הכומר וייר. לא דייקתי בנקודה זו, וצר לי על כך. הפרטים שהולידו את מעורבותו של מר נמרודי בפרשה מתוארים בפרוטרוט בספרו של שמואל שגב.

בהחלט כבוד גדול

במאמרו של גדעון סאמט על אורי אורן ב"הארץ" מתאריך 25.11.88, כתוב בין השאר: "כבוד גדול לא הנחיל אורן לעצמו או לשולחיו כדובר המשרדים הכלכליים בניו־יורק בשנים 1981–1985. אם לאיש לא היה ברור מה אורן עושה שם בדיוק, מלבד כפרוטקציונר של ארנס הפוליטי, לא היה בכך כדי לסיים את כהונתו היקרה מאוד".

בחודשים שלאחר מבצע של"ג, בשיא משבר יחסינו עם ארה"ב, גיליתי תמונה שונה מזו שמצטיירת בקטע הנ"ל. באותה עת, בתוקף תפקידי כציר ישראל בוואשינגטון, תיאמתי את פעולות ההסברה של כל משרדי ישראל ברחבי ארה"ב (בימים "רגילים" משרדים אלה מתפקדים עצמאית). כך יצא לי לעמוד מקרוב על פעולתו של אורן.

אורן יזם והוציא לפועל סדרה של מודעות להריסת התעמולה הערבית. מודעות אלה, בגודל של עמוד שלם, התפרסמו ב"ניו־יורק טיימס" ובעיתונים אחרים. הן זכו להערכה רבה, ולמאות מכתבי תמיכה. חשוב לציין שיוזמתו של אורן באה דווקא ברגע של מבוכה ואולת־יד של רבים מידידיה של ישראל, ולכן העניקה תחושה של ביטחון ותמריץ לפעולה לאוהדים רבים.

בנימין נתניהו
ירושלים

*

גדעון סאמט מעיר: בנימין נתניהו גויס כבר למסעי הסברה יותר מוצלחים מאשר ההגנה בדיעבד על בעל משרה מיותרת ויקרה בניו־יורק, משרה שלפני זמנו של אורן לא היתה קיימת, ובוטלה עם שובו ארצה. גם הפעולה היחידה שנתניהו מצא להזכיר ולשבח זכתה בשעתה לביקורת קשה ומנומקת היטב מצד מי שהיה אז הקונסול הכללי והאחראי על ההסברה בניו־יורק, נפתלי לביא.

גדלות התעמולה

תמהתני על ד"ר רוטנברג, שפנה לרבנים מזרמי החרדים בהצעה שיותנו על קריאה לאמירת תפילות לשלום המדינה וצה"ל, בתקווה שעל־ידי כך יאמרו התפילות בישיבות.

האם אינו מודע לרוח העוינות ולבוז השוררים בישיבות החרדים כלפי המדינה וצה"ל?

לשם המחשה אספר על מקרה שאירע ביום הזיכרון לחללי צה"ל בשנת '87 בישיבת עטרת ישראל שבשכונת בית־וגן בירושלים, ישיבה הנחשבת למתונה בין הישיבות החרדיות: כשנשמעה צפירת הדומיה בליל יום הזיכרון פסקו התלמידים מתלמודם והחלו לשיר ולרקוד. כשהגיעו הקולות לאוזני שכנה, שהיא אם שכולה, פרצה בצעקות שבר עד שהתעלפה. האם מצפה ד"ר רוטנברג מתלמידים אלו, הרוקדים על קברות בנינו, שישאו תפילה לשלום צה"ל?

כמדומני, תמה אני על ציפייתו לזכות בהענותם של רבנים אלה. סוד גלוי הוא ש"גדלותם" אינה נובעת מייחודיות וערכיות אמיתית, אלא מתוך תעמולה רעשנית ודמגוגית של חסידים שוטים ואינטרסנטים הוקרים "להלכי־בתלם" הקיצוניות החרדית, כפי שאכן בא הדבר לביטוי בתשובותיהם המתחמקות.

גד שמעוני
תל־אביב

רחל גורדין / קולנוע

מגי סמית ובוב הוסקינס. הניגוד בין רווקה מזדקנת ואמריקאי דלפון הוא היתרון העיקרי של הסרט

סמית נגד הוסקינס

"התשוקה הבודדה של ג'ודית הרן", קולנוע צפון, ת"א

חייה של רווקה מזדקנת ובודדה, הנוכחת כי איבדה את הסיכוי האחרון למצוא לה גבר, מהווים חומר סנטימנטלי למדי לסרט. "התשוקה הבודדה של ג'ודית הרן", סרטו של ג'ק קלייטון (בעלה של חיה הדרית, שהתפרסם בשנות החמישים עם הסרט "מקום בצמרת"), גם מטפל בחומר זה בדרך די סטראוטיפית. רק משחקו של בוב הוסקינס חורג מן השגרה ומצליח להעניק מעט ייחוד לסרט.

שם המשחק כאן הוא מגי סמית מול בוב הוסקינס. אך בעוד מגי סמית ("מיס ברודי", "זיכרונות אהבה מפיר בנה") מגלמת בסרט זה סטראוטיפ של בבתולה זקנה ובודדה, שידעה ימים טובים יותר – מרחיב בוב הוסקינס את מגוון הדמויות שגילם, ומממש אכזבות בלתי־צפויות.

את מקום הגנגסטר האלים, הרודף תמיד לפעולה, עצבני כמו קפיץ, מ"יום א' הארוך", או הבנק הוולגרי והתמים מ"מונה ליזה" – תופס הפעם אמריקאי מצוץ הצלע, המגלה עידנות ואנושיות על אף הוותו הצעקנית. הסיפור מתרחש באירלנד של שנות החמישים. ג'ודית הרן וג'ים מארץ נפגשים בפנסיון עלוב בדבלין, שאותו מנהלים ביד קשה אשה ערמומית ומרושעת ובנה המגעיל. ג'ים הוא אחיה של בעלת הפנסיון, שחזר זה עתה משהות בת כמה שנים בארה"ב, במהלכה התפרנס בקושי ממלאכות בזויות שונות. הוא חולם על הקמת מסעדה לארוחות מהירות לתיירים אמריקאיים בדבלין, ומחפש משקיע ושותף לתוכניתו.

ג'ודית, שהתייתמה מאמה בילדותה, גדלה ע"י דודה רודנית ומסורה רפת ("בחורה לעבר" – הרי הילד), אף כי זכתה לחינוך טוב, הניכר בהתנהגות כמעט לאדופי, השאיר אותה מות דודתה בעוני ובבדידות. היא מתפרנסת ממתן שיעורים פרטיים לנגינה בפסנתר, ובכל יום א', לאחר המיסה בכנסיה, מבקרת בבית ידידתה־מנעוריה, העומדת במשימה בקושי, עם בני משפחתה המנסים להתמק מהאורחת הקבועה והמרגיזה.

ג'ים מארץ – רחוק מלהיות גיבור חלומות, אך בכל זאת כמעט־אמריקאי – בעשה מושא לשיגיונותיה הדרמטיים של הרווקה הזקנה. הוא עצמו רואה בג'ודית שותפה בפוטנציה ומשקיעה בעסק שהוא מתכנן לפתוח. כל אחד מהשניים מגלה את טעותו ושוגה את טעם האכזבה. אך אצל ג'ודית זה מביא להתמוטטות כללית ולהתערערות האמונה באל.

"התשוקה הבודדה של ג'ודית הרן" הוא סרט על ציפיה לנס. ברגע של משבר נחשפת בפני ג'ודית הצביעות שברת המסורתית, והיא מאבדת את הטעם לקיומה. כמו האוכיר ב"החותם השביעי", היא משוועת להוכחה חד־משמעית שאלוהים קיים. אך גם הנזיר של הסרט וגם הטיפול בו אינם מתקרבים אפילו לעוצמה של "החותם השביעי". "ג'ודית הרן" הוא סרט סנטימנטלי על בדידות, וגם האלוהים שהוא מחפש, ומשיג, הוא בדמה האנוש.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגנת רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793333, 5798334
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300
שירותי רפואה בית
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום: 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג: 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום: 218820, 218898
מוקד לילה: 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
שק"ם – שירות רפואי לקט (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שלית – שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24־19, בימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־388541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 285822־03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49
טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: ב"ח הדסה ע"ב 22–16
קשב לבית –
שרות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי - הרצליה פיתוח 052־548575
איתורית 7549111 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228858
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב – "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00, 222732
ירושלים – 243358
חיפה והצפון – 229488
הגליל המערבי – 04־922222
מרכז סיוע למכורי לחץ
מטעם "מטלית"
א' ו־ה 13.00־11.00
ב' ו־ד 18.00־16.00
טל: 220031
רח' מאור 13 תל־אביב
קו אל"י – האגודה למען הילד
עזרה בפגעי אלימות כלפי ילדים
261870 א'־ה' 20.00־16.00
ארגון לשירות אנוש – חברה סיעודית לשירות הציבור במשך 24 שעות
03־5461727/8
שח"ל – שירותי ניידות מיחשב מוניטור לחולי לב (פרטי) 330848
ויצ"ו – 24 שעות קו ארגון לנשים מוכות.
טל: 01־5461133, 08־550506
המוקד לנפגעי אונס – הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות במלונה 03־290101, 03־203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30–23.00. ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות מרפאות במלונות – דחוף ת"א 611001, 246363, 239952
דחוף ירושלים – 226335
דחוף חיפה – 645334
האגודה למניעת האוזר ביבשאל שד' רוטשילד 108 ת"א 5619463

תורנות בתי־חולים

תל אביב – רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק (פנימית, נשים)
בקור חולים (כירורגית)
הדסה ע"כ (אורתופדית, ילדים, עיניים, א.א.ג)

בתי מרקחת

תל אביב – הבימה דיזנגוף 17 288465
אילוזרוב אילוזרוב 76 230746
ירושלים – ד"ר בלה המלך דוד 6 224856
חיפה – יבנה אבן סינא 7 672288
רמת גן ובני ברק – רמה ז'בוטינסקי 65 7514483
חולון – אהרון המיין 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
בת ים – בני בת ים הנביאים 3 5515671
הקריות – ביאליק שד' ירושלים 15 קרית ביאליק 721230
רחובות – הנגב הרצל 196 455956
נתניה – קופת חולים מאוחדת הרב קוק 13 344655
מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ המידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 19.00־16.00. רמב"ם 9, 5101511/2
חשמל ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02־304304 03־432777 04־549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת בושר
08.15 תלמוד
08.40 מבק לספרות יסודי
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו
10.30 אנגלית ז'
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית
11.35 גאוגרפיה ה'–ו'
12.00 אנגלית י'
12.25 ספרות ז'–ט'
13.00 אנגלית ט'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 ערב־כאן
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 הי בינבה
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.55 מאתיים שניות למבואות־ים
16.00 הקוסם מארץ עוץ
16.25 כך היו חיינו
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 קח סיכון
18.00 כח המוח
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) מהדורת חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 אלף, סדרה משעשעת
20.30 להיט בראש
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת. סדרה
22.35 סוף ציפוס
23.15 קורטוב של רוע
23.40 פסוק של יום וחדשות

ערוץ 2

18.32 כתול הזקן
18.46 הלבן והשחור
19.00 הרופאים משתוללים
19.22 חוויית חג המולד בבית־לחם
19.50 פינת המתכננים של ערוץ 2
20.05 בקצב מהיר
20.30 קלוז אפ. "צא וראה"
20.48 לקט שירים של להקת הווישישית
21.17 מחול מודרני
21.30 רגע לפני
21.35 קליפ מי יודע
21.40 מרכת הסופרים

ירדן ערוץ 6

18.00 שירים בצרפתית
18.30 כישרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 עולם הדי
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 רק כשאני צוחק
21.10 דרך המשי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 העיתונאי הכלש
23.10 השלומיאל

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים
14.00 מערון 700
14.30 מעשיות משפחות
15.00 מלך השווקים
15.30 הבית המטופף
16.00 סרט. (ערבית)
18.00 נסיך השירותים הקטן
19.00 60 דקות
20.00 שנה בחיים
21.00 כתנת חג המולד עם ג'רי לואיס
22.30 מעשיות משפחות
23.00 ספורט. אנ.בי.אי.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 שעה עם אמן
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 אמנים באולפן
15.00 אנתולוגיה בגליל
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 קונצרט קאמרי
20.05 פריזמה עכשווית
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
23.00 למי סידורה לה פה סול

רשת א'

17.05 רדיו־עשרה
18.06 מנחת ערב
19.00 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

17.05 בעין בוחנת
18.06 ראשון ראשון
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 אומר בשכחין
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אומר בשכחין
22.05 להראות בחלום
23.05 בינינו לבין עצמנו

רשת ג'

18.06 מבער הפזמונים הלועזיים
21.05 ארזים עתיק. עם דן עומרי
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 [illegible]
00.05 ציפורי לילה משותפות
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

19.05 שירים עבריים
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל הביפאק
23.05 עשרים וארבע

צה"ל 2

19.05 יומיום מוסיקה
20.05 צער והני
22.05 [illegible] עשר
23.05 קול הגלאו הוה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האור עינינו. שירים במגנון חסידי ☐ 06.30 סיכום המשנה היומית ☐ 06.35 דף בגרא יומי ☐ 06.50 פרקי היום בתנ"ך ☐ 07.30 ישן בעינך. שירים ישנים ☐ 08.05 והנה ☐ 09.05 סלודיה. שירות מידע ☐ 10.05 מביני בוקר ☐ 11.05 יזוקירותק. שירים עבריים ☐ 12.05 מעורב ירושלמי ☐ 14.06 בראש צעיר. מאבטין לילדים ☐ 15.30 האוניברסיטה המשודרת ☐ 16.05 "שירים ושעורים"

רשת ב'

06.06 האקס בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה ☐ 08.05 סוף לשלום ☐ 09.05 ביקור בית ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.05 אלף־אלף ב"ביתי" ☐ 13.05 כיצד היום. חדשות וסיכומים ☐ 14.06 בין הזמנים. הדי ההסדר ☐ 15.05 "זוהרות הארץ" ומדי הסדר על "מבצע נוער" – מילוים מסיגות שידוריו ☐ 16.05 "שעה קלה עם אמן" ☐ 17.55 קריאתי סמר. קהלים מצליחים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאושר. ותיקים וטובים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר תשמע" ☐ 10.05 דברים טובים עם שמירה אימבר ☐ 11.05 מלאכי הזקיה "על הסר" ☐ 12.05 "אחבה יומיומית" עם יוסי סיאס ☐ 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי ☐ 14.06 "לי ולך" שיר ותרבה עם ודיסל קמינ ☐ 15.05 "ראש חריש החודש" ☐ 16.05 מס 89 עם יגאל רביד

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת ☐ 06.30 מוקדים עין. חדשות ☐ 07.07 שבע אפס שבע ☐ 08.00 בוקר־טוב ישראל. אהוד אליה ☐ 09.05 אלהמשק. עם אלי ישראל ☐ 10.05 "עשר", שירים עבריים ☐ 11.05 גבון לעכשיו. עם רפי רשף ☐ 13.05 "זה וזה מר" ☐ 14.05 "מגישה יד מות" ☐ 15.05 "שירים להם" עם ארז טל ☐ 16.05 "ארבע אחר הצהריים" שעה קלה של שירים עבריים ☐ 16.54 באמצע מי לולי מיכוני של אבשלום קור

קולנוע

תל־אביב

אורלי – צא וראה 4.00, 6.50, 9.30
אלנבי – דמיין 7.15, 9.30
אסתר – מי רצה אותי 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – מלך ליום אחד 11.15
בן יהודה – ווילו והנסיכה 4.30, 7.00, 9.30
גורדון – הנגיעה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת – מת ידוע מראש 5.00, 7.30, 9.50
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.30, 11.00
דיזנגוף 2 – הנודדים 10.50, 3.10, 5.15, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – בסר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
הקולנע (ב.צ.א.) – בטע לקיוותה 4.15, 7.00, 9.30
דרייב־אין – מרדף לוהט 7.15, 9.30, סקס 12.00
הוד – מארח השדים 5.00, 7.15, 9.30
רב חן:
חן 1 – עסקים גדולים 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 – בת לחזות 4.45, 7.30, 9.55
חן 3 – תקלה מופלאה 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – לסביר באהבה 5.00, 7.30, 9.50
חן 5 – בוקר טוב ויטנאם 11.00, 2.00, 5.00, 7.20, 9.50
לימור – מאהב בצורה 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – יום שני הטוער 2.00, 5.00, 7.45, 9.45
לב 2 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2.00, 5.00, 7.45, 9.45
לב 3 – החיים הקטנה חלק א': 2.30, 6.00, חלק ב': 11.00, 9.10
לב 4 – הנסיכה הקסומה 2.00, 5.00, 7.45, 9.45, בגלל המלחמה ההיא 12.00
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים–פגישה עיוורת 4.30, 7.30, 9.30
סינמטק – ישראלי – הסוף מקסימום הגדול 7.00, 9.30
סינמה 1 – המלך ליר 5.00, 7.15, 9.15
סינמה 2 – מאמי הרטט 4.45, 7.00, 9.30
סינמה 3 – מלחמה ושלום 2.30, 7.00
פאר – טובעים בספרים 4.30, 7.15, 9.40
פריז – אומלל אבל אוהב 12, 2, 4, 7.15, 9.30, מתנת פייטון ההביע הקדוש 11.30 בלילה
צפון – התשוקה הבודדה של ג'ודית הרן 4.30, 7.15, 9.30
שחף – מרדף הבות 4.30, 7.00, 9.30
תמוז – ליידי איב 7.30, 9.30
תכלת – ביזר 6.00, 9.00
תל אביב – מבקר הגולקה 5.00, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון – מרוף לוהט 4.30, 6.45, 9.15
אורגיל – עסקים גדולים 4.30, 7.00, 9.00
אורנה – הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – בידר 6.00, 9.00
אימפריה 1 – טובעים בספרים 4.30, 7.00, 9.30
אימפריה 2 – יופיו של התמא 5.00, 7.15, 9.30
אימפריה 3 – הנגיעה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אורנע – פגישה עיוורת 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון – בוססטסטרם 5.15, האיש שידע יותר מדי 7.15, ותמר המכבי 9.30
כפיר – צא וראה 4.00, 6.45, 9.30
מיטשל – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.00
סינמטק 1 – הנוצעים 7.00, פרטי פרסומת ודשים 9.30
סינמטק 2 – כשילי צעיר הביתה 9.30
עדן – מארח השדים 4.30, 7.00, 9.00
סמדר – לסביר באהבה 6.00, הודים הם נהר ארוך ורוגע 8.00, 10.00
רון – מאמי הרטט 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים – בסר קטן שלי 7.00, 9.30
סנמה 1 – בת לחזות 4.30, 6.45, 9.15
סנמה 2 – ווילו הנסיכה 4.30, 6.45, 9.15
סנמה 3 – הקומיסרית 4.30, 7.00, 9.00
סנמה 4 – יום שני הסוער 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון – עסקים גדולים 5.00, 7.30, 9.45
אורדע – מרדף הבות 7.00, 9.30
הדר – ווילו הנסיכה 4.30, 7.00, 9.30
לילי – האשה שבינינו 7.15, 9.30
שבחט – עינים שורות 7.15, 9.30
רב גן 1 – בת לחזות 5.00, 7.25, 9.50
רב גן 2 – קפה בגדד 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 – מאמר האיש הולוכס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 – בוקר טוב ויטנאם 5.00, 7.20, 9.55

טבריה

יד שמריה – ביג 6.45, 9.00

רמת השרון

כוכב – כוסית לארוחה 7.15, הקיץ של אביה 9.35

חולון

קרית שרת – אודיטוריום – שם המשחק 7.00, 9.30
מגדל – עסקים גדולים 7.30, 9.30
רינה – ביג 7.15, 9.30
סבין – מבקר הגולקה 4.30, 7.15, 9.30
אורטון – מערכה בצורה 7.30, 9.30

עכו

אודיטוריום – חיים הרסים לאחר הגיד ושין 7.00, 9.00

ראשל"צ

רון 1 – ווילו הנסיכה 4.30, 7.15, 9.30
רון 2 – מרדף הבות 4.30, 7.15, 9.30
רון 3 – חיים הרסים לאחר הגירושין 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים – פרחים בעליית הגג 4.30, 7.15, 9.30
עכשווות – פוד במעגל סגור 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם – הנגיעה של באבט 7.15, 9.15
רחוד – בוקר טוב ויטנאם 7.00, 9.15
חן – ללא מעצורים 7.15, 9.15

נהריה

חן – נשר הברזל 2: 7.00, 9.00

עפולה

היכל התרבות – עיניים שורות 7.00, 9.15
מהטרון – בעקבות האיגואנה הכחולה 9.00

חיפה והסביבה

אורה – הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – בידר 6.00, 9.00
רב אור 1 – מרדף הבות 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 2 – הקומיסרית 4.30, 7.00, 9.15
רב אור 3 – בוקר טוב ויטנאם 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 1 – מי רצה אותי 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 – ביג 4.30, 7.00, 9.15
חן – בת לחזות 4.15, 6.45, 9.15
עצמון 1 – מבקר הגולקה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – מארח השדים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 – פגישה עיוורת 4.30, 7.00, 9.15
פאר – עסקים גדולים 4.30, 7.00, 9.15
רון – ווילו והנסיכה 4.30, 7.00, 9.15
שביט – התשוקה הבודדה של ג'ודית הרן 7.00, 9.00
סינמה אור המוזידים – יופיו של התמא 4.30, 7.00, 9.15
סינימה – קפה בגדד – גם בתוכה 8, 5.15, תחשה בבכר 7.15, חיים לאחר הגירושין 9.30

קריות (חיפה)

אורות – פרחים בעליית הגג 7.00, 9.15
בית העם – בגלל המלחמה ההיא 9.15
היכל – בעל בהשאלה 9.15
כינן – מבקר הגולקה 7.00, 9.15
סבין – עסקים גדולים 7.00, 9.15
ספיר – בת לחזות 7.00, 9.15
מוניב – בעורים בהשאלה 7.15

הרצליה

דוד – מרדף הבות 7.00, 9.30
רון אביב – כוסית לארוחה 7.00, 9.30
היכל – הנסיכה הקסומה 4.30, 7.15, 9.30
סמן דניאל – קפה בגדד 7.15, 9.30
תפארת – נשר הברזל 7.15, 9.15

בית־שאן

אולם ספורט – פרטיזן 7.15, 9.15

באר־שבע

היכל התרבות – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.00
חן – מרדף הבות 7.00, 9.30

חדרה

חדרה – שם המשחק 7.00, 9.15
חוף – פרחים בעליית הגג 7.00, 9.15

צפת

בית אלון – אהבנו כל כך 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 – בת לחזות 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 – בוקר טוב ויטנאם 4.30, 7.00, 9.30

נתניה

סמדר – ביג 5.00, 7.15, 9.30
שרון – עסקים גדולים 7.00, 9.15
דור – יופיו של התמא 7.15, 9.30

אשקלון

אסתר – חתיך מבוקש 4.30, 7.30, 9.30

כפר־סבא

חן – מרדף הבות 7.00, 9.15
עמל – הנגיעה של באבט 7.00, 9.15

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה א': מערב 25.12.88
סדרה ב': יום ב' 26.12.88
סדרה ג': יום ג' 27.12.88
סדרה ד': יום ד' 28.12.88
שארל דיטואה – מנצח
מיכאל הרץ – צ'לו
התכנית:
דביסי – פרליוד למנוחת הפאון
פראנק – סימפוניה ברה מינור
לאלו – קונצ'רטו לצ'לו
ראוול – "הוואלס"

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ה': יום ה' 29.12.88
סדרה ו': מוצ"ש 31.12.88
שארל דיטואה – מנצח
יהודית ליבר – נבלנית
התכנית:
דביסי – פרליוד למנוחת הפאון
פראנק – סימפוניה ברה מינור
דביסי – מחולות קודש וחול לנבל
ראוול – מבוא ואלגרו לנבל
ראוול – "הוואלס"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ז': יום א' 1.1.89
סדרה ח': יום ב' 2.1.89
שארל דיטואה – מנצח
אורי שוהם – חליל
התכנית:
דביסי – פרליוד למנוחת הפאון
פראנק – סימפוניה ברה מינור
פרטוש – "החזיונות"
ראוול – "הוואלס"

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה א': יום ג' 3.1.89
שארל דיטואה – מנצח
מיכאל הרץ – צ'לו
התכנית כמו בתל"א סדרות א'־ד'

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ב': יום ד' 4.1.89
שארל דיטואה – מנצח
יהודית ליבר – נבלנית
התכנית כמו בתל"א סדרות ה'־ו'

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ג': יום ה' 5.1.89
שארל דיטואה – מנצח
אורי שוהם – חליל
התכנית כמו בתל"א סדרות ז'־ח'

תזמורת סימפונית ירושלים
רשות השידור

ליטורגיקה 88
מכירת הכרטיסים בעיצומה!!!

ורדי – ארבעה פרקים דתיים
הפתיחה "ערבית סיציליאנית"
פרלודים מ"לה טרביאטה"
הפתיחה "כוחו של גורל"
מנצח – **לורנס פוסטר**
29 ו־31 בדצמבר בתאטרון שרובר

באך – מגניפיקאט
ריצ'רקאר מ"המנחה המוסיקלית"
"משמר מרוסי", כוראל
טוקטה ופוגה ברה מינור
מנצח: **סרג'ו קומיסיונה**
2 בינואר, בתאטרון שרובר

פנדרצקי – "הפסיון לפי לוקאס"
"בכורה בישראל"
סולנים – ידביגה גדולנקה / בוריס כרמלי / אגדיה היולסקי
קריין – גוסטאב הולובק
מנצח – **כז'יסטוף פנדרצקי**
מוצאי־שבת, 7 בינואר, בתאטרון שרובר

ליטורגיקה 88 מארחת מקהלות מהאוניברסיטאות של אוקלהומה, דרום קרולינה וקליפורניה ואת מקהלת הילדים "אנקורי" מירושלים

פרטים נוספים – בקופה של תאטרון ירושלים
טל. 690011, 690293

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, רח' הוברמן 1, תל אביב
ת.ד. 64075, טל. 202333, 03-288187

מוסיקאים נפגשים עם נוער מוסיקלי
הפסנתרן אלכסנדר וולקוב: – רחובות, יום א', 25.12.88.

הפסנתרן **רמי בר־ניב** – **"גרשווין והג'אז"**
טבעון, בית יד לבנים, יום א', 25.12.88, 19:00.
ראשון לציון, בית יד לבנים, יום ג', 27.12.88, 19:45.

* * *

קונצרטבע – בשיתוף החברה להגנת הטבע
חמישית כלי נשיפה ממתכת **"גנני החצר"**, חצר ראשונים,
קיבוץ "עין שמר", שבת, 31.12.88.
(פרטים במוסף "ידיעות אחרונות" 30.12.88).

* * *

צוהר למוסיקה – מפגש עם ציבור מורים ומחנכים בהשתתפות
ראש עיריית עפולה ח"כ עובדיה עלי.
עפולה, היכל התרבות, יום ב', 26.12.88, 17:00.

הצטרפו לפעולות "נוער מוסיקלי בישראל" ★ פעילות שנתיה ומהנה לנוער שוחר מוסיקה. ★ מוסיקה ומחול לבתי ספר ומוסדות חינוך ★
"גיתית" - בטאון למוסיקה ואמנות

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 25.12
תיאטרון הבימה:
סאלח שבתי – 20.30
המלבוש – 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
אבנא קוראר – אודיטוריום רוזה: 20.30
חורין – צוותא: 20.30
בית בתרזה אלבה – מ.א. אשכול ב־21.00

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (היתר: הקלה)
88/704
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר מרים הנדי מלך הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה:
(להלן ההודעה) בקשה להתרת הקלה.
גוש 30 חלקה 83 ברחוב מלכי יפין משה ירושלים.
דהיינו: בנית גג רעפים בגובה 761.37 במקום 761.32 הגבוה של 25 ס"מ.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה יצ"ל אמור להביא תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום מיום ליום ו' בין השעות 1200־1400.
אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
מ"מ יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

התזמורת הקאמרית הישראלית
יועץ מוסיקלי: שלמה מינץ

"קולות וגוונים" - קונצרט מס. 2
לוצ'אנו בריו, מנצח **שלמה מינץ,** כנר
הששיה הקולית מלונדון
בריו: רקוויאס
בריו: כוראל לכנור ולתזמורת*
בריו: שיר־עבר**
פרסל: מלכת הפיות
* * *
תל אביב, מוזיאון תל אביב בשעה 20.30
סדרה מס. 1: יום א', 25.12.88* סדרה מס. 3: יום ד', 28.12.88**
סדרה מס. 2: יום ב', 26.12.88* סדרה מס. 4: יום ה', 29.12.88**
* * *
ירושלים, תאטרון ירושלים – ("קולות וגוונים" – מס' 3)
יום ג', 27.12.88** בשעה 20.30
* * *
כרטיסים ניתן לרכוש במשרדי התזמורת טל: 210102 ובקופת האולם בערב הקונצרט.

קונצרטים קאמריים
סולני התזמורת הקאמרית הישראלית
עם **שלמה מינץ,** כנר, ויולה

מוצארט: חמישיה בי־סול מינור לכלי קשת

אורה שירן, סורינה זיסו, כנור
אורנה גודלבסקי, שלמה מינץ ויולה
עמנואל גרובר, צ'לו

ברהמס: חמישיה לקלרינט וכלי קשת

אליהו שולמן, שלמה מינץ, כנור
גד לברטוב, ויולה
אורי ורדי, צ'לו
אלי חפץ, קלרינט
* * *
אילת, בית פיליפ מוריי
מוצ"ש, 31.12.88 בשעה 20.30
כרטיסים: במח' לתרבות ואמנות בבית רובין ובבית פיליפ מוריי
* * *
רחובות, אולם "יד לבנים" רחוב הבנים 10
יום א', 1.1.89 בשעה 20.30
כרטיסים ומידע:
משרדי "יד לבנים" טל. 08־453891
ובסוכנות "לוטוס" טל. 08־461500

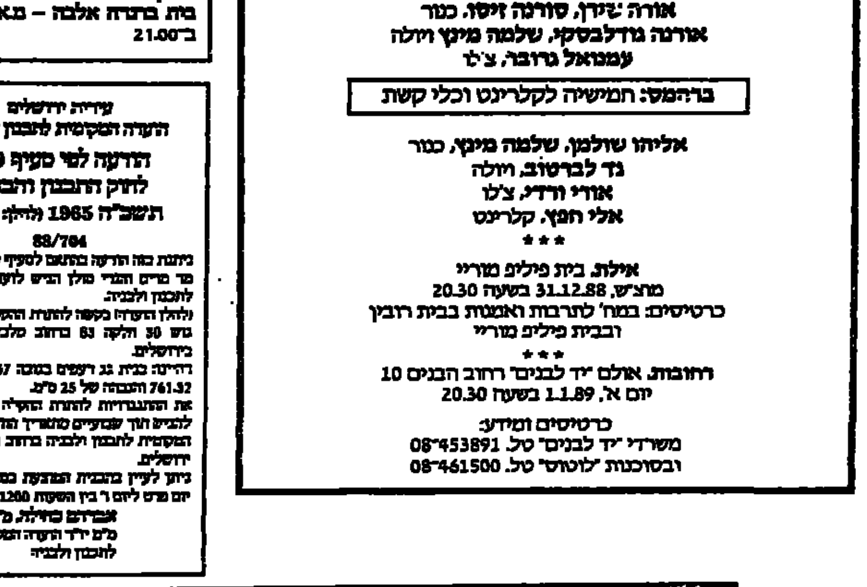

הדלפה הדלפה

מאת: מוטי גלן
בימוי: אילן רונן
תפאורה ותלבושות: רות דר
מוסיקה: דן הנדלסמן
תאורה: פליס רוס

משתתפים (לפי סדר הא"ב):
יוסי גרבר, עפרה ויינגרטן, זאהיה ואוהאניאק, ניסים זוהר, אבי טרמין, יוסי ידין, אורי לוי, יהודה פוקס, יונתן צ'רצ'י, עודד קוטלר, סנדרה שדה, זאב שמשוני, נעמה שפירא, ראובן שפר.

התיאטרון הקאמרי

הצגות בתיאטרון הקאמרי בתאריכים:
מוצ"ש 7.1, יום א' 8.1
יום ב' 9.1, יום ג' 10.1
יום ד' 11.1, 16:30, 20:30
יום ה' 12.1

שדה • שפוליניק